

EUROOPAN KESKUSPANKKI

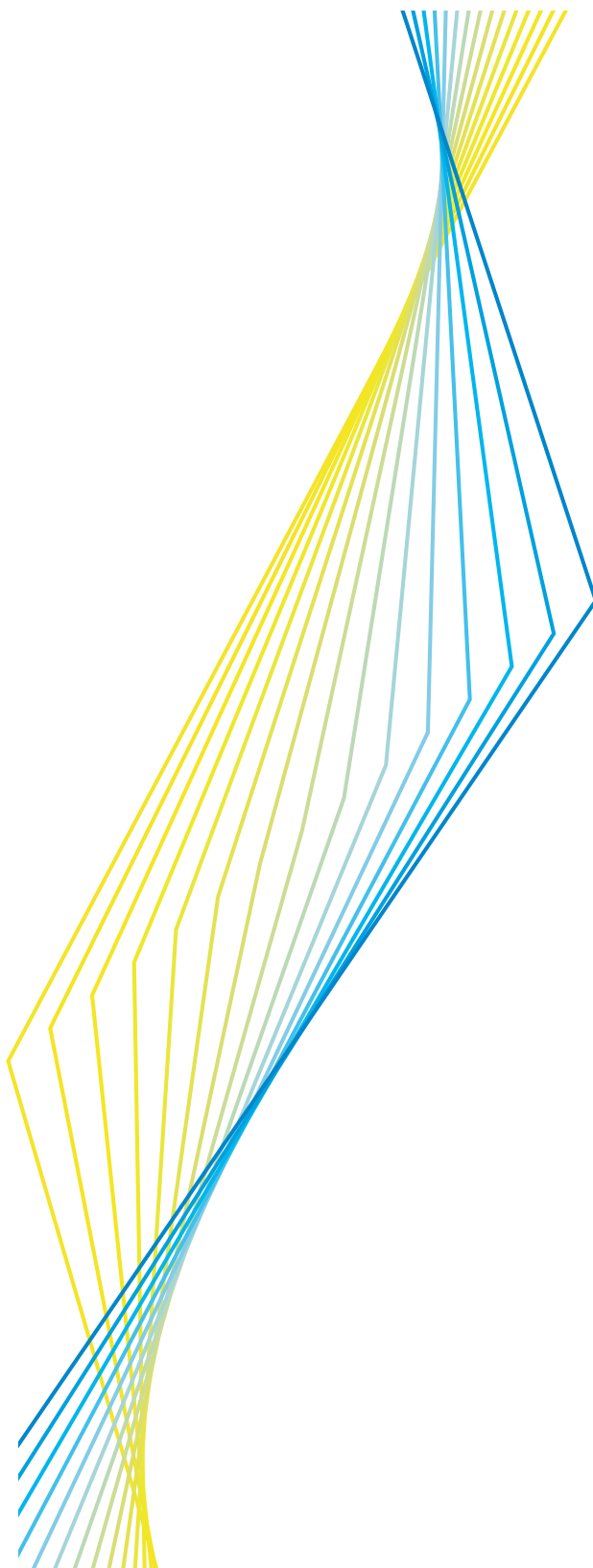
ECB EZB EKT BCE EKP

KUUKAUSIKATSAUS

Huhtikuu 2001

EUROOPAN KESKUSPANKKI

KUUKAUSIKATSAUS

Huhtikuu 2001

© Euroopan keskuspankki, 2001

Käyntiosoite	Kaiserstrasse 29 D-60311 Frankfurt am Main Germany
Postiosoite	Postfach 16 03 19 D-60066 Frankfurt am Main Germany
Puhelinnumero	+49 69 1344 0
Internet	http://www.ecb.int
Faksi	+49 69 1344 6000
Teleksi	411 144 ecb d

Kuukausikatsauksen laatimisesta vastaa EKP:n johtokunta. Pääkirjoitusta lukuun ottamatta Kuukausikatsaus on käännetty Suomen Pankissa, joka myös huolehtii katsauksen julkaisemisesta.

Kuukausikatsauksen voi tilata Suomen Pankista osoitteesta Suomen Pankki, osoiterekisteri, PL 160, 00101 HELSINKI; puh. (09) 1831, faksi (09) 174 872; sähköposti: publications@bof.fi.

Kaikki oikeudet pidätetään. Kopiointi on sallittu opetuskäyttöön ja ei-kaupallisiin tarkoituksiin, kunhan lähde mainitaan.

Tämän numeron tilastot perustuvat 10.4.2001 käytettävissä olleisiin tietoihin.

ISSN 1561-0322

Sisällys

Pääkirjoitus	5
Euroalueen talouskehitys	7
Rahatalous ja rahoitusmarkkinat	7
Hintakehitys	22
Tuotanto, kysyntä ja työmarkkinat	25
Valuuttakurssit ja maksutase	31
Kehikot:	
1 Rahapoliittiset operaatiot ja likviditeettitilanne 23.3.2001 päättäneenä pitoajanjaksona	13
2 Reaalikorkojen viimeaikainen kehitys euroalueella	18
3 Euroalueen maksutase Kreikan liityttyä euroalueeseen 2001	35
Euroalueen yleiset taloustilastot	37
Eurojärjestelmän vakuuskäytäntö	49
Eurosetelien ja -kolikoiden käyttöönotto	63
Euroalueen tilastot	1*
Eurojärjestelmän rahapoliittiset toimenpiteet	75*
Euroopan keskuspankin (EKP) julkaisuja	79*

Lyhenteet

Maat

BE	Belgia
DK	Tanska
DE	Saksa
GR	Kreikka
ES	Espanja
FR	Ranska
IE	Irlanti
IT	Italia
LU	Luxemburg
NL	Alankomaat
AT	Itävalta
PT	Portugali
FI	Suomi
SE	Ruotsi
UK	Iso-Britannia
JP	Japani
US	Yhdysvallat

Muut

BIS	Kansainvälinen järjestelypankki
BKT	bruttokansantuote
BPM5	IMF:n maksutasekäsikirja (5. laitos)
cif	kulut, vakuutus ja rahti hintaan luettuina
ECU	Euroopan valuuttayksikkö
EKP	Euroopan keskuspankki
EKPJ	Euroopan keskuspankkijärjestelmä
EKT 95	Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmä 1995
EMI	Euroopan rahapoliittinen instituutti
EU	Euroopan unioni
EUR	euro
fob	vapaasti laivassa
ILO	Kansainvälinen työjärjestö
IMF	Kansainvälinen valuuttarahasto
KHI	kuluttajahintaindeksi
repo	takaisinostosopimukseen perustuva käänteisoperaatio
SITC Rev. 3	Kansainvälinen ulkomaankaupan tavaranimikkeistö (3. tarkistettu laitos)
YKHI	yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi

Euroopan yhteisön käytännön mukaisesti EU-maiden nimet ovat aakkosjärjestyksessä kunkin maan omakielisen nimen mukaan (eivät suomennoksen mukaan).

Pääkirjoitus

EKP:n neuvosto päätti 15.3. ja 29.3.2001 sekä 11.4.2001 pitämässään kokouksissa, että eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja on edelleen 4,75 %. Myös maksuvalmiusluoton korko ja talletuskorko jätettiin ennalleen 5,75 ja 3,75 prosenttiin.

Päätökset pitää korot muuttumattomina heijastivat EKP:n neuvoston arviota hintavakauteen keskipitkällä aikavälillä kohdistuvista riskeistä. Arvio perustuu EKP:n rahapolitiikan strategian molemmista pilareista saatujen tietojen analysointiin. Hintavakautta uhkaavat hintojen nousupaineet ovat viime kuukausina vähentyneet, mikä johtuu erityisesti M3:n kasvuvauhdin hidastumisesta sekä kotimaisten inflaatiopaineiden vähenemisestä talouskasvun lähentyessä potentiaalista kasvuvauhtiaan. Hintojen nousupaineet eivät kuitenkaan ole kokonaan hävinneet.

Ensimmäisen pilarin osalta voidaan todeta, että M3:n kasvu on hidastunut trendinomaisesti kevästä 2000 lähtien. M3:n vuotuisen kasvuvauhdin kolmen kuukauden keskiarvo laski 4,8 prosenttiin joulukuusta 2000 helmikuuhun 2001 ulottuvalla jaksolla, eli lähelle 4½ prosentin viitearvoa. M3:n likvideimmät erät kasvoivat edelleen hitaasti. Luottoaggregaattienkin kasvuvauhti on tasaantunut muutaman viimeisen kuukauden aikana. Yksityiselle sektorille myönnettyjen luottojen määrän vuotuinen kasvuvauhti on pysynyt melko nopeana, mutta sitä ovat nopeuttaneet erityistekijät (kuten fuusioiden ja yrityskauppojen rahoittaminen sekä UMTS-toimilupien ostot). Tarkasteltuna osana rahalaitossektorin myöntämien luottojen kokonaismäärää tämän erän kasvuvauhti on viime aikoina hidastunut. Kaiken kaikkiaan ensimmäisestä pilarista saadut tiedot viittaavat siihen, että hintojen nousupaineet ovat vähentyneet viime kuukausina.

Toisen pilarin osalta hintojen nousupaineet ovat jonkin verran vähentyneet viime kuukausina, mutta ne eivät kuitenkaan ole hävinneet. Hintojen nousupaineiden vähentyminen johtuu pääasiassa euroalueen ulkopuolisen ympäristön muuttuneista näkymistä ja niiden vaikutuksista euroalueen talouteen. Maailmantalouden kasvunäkymiä koskevia ennusteita on tarkistettu alaspäin, ja niihin liittyvä epävarmuus on kasvanut. Epävarmuutta liittyy erityisesti siihen, kuinka

paljon ja miten kauan Yhdysvaltain talouskasvu hidastuu, miten pitkään Japanin talouskasvu pysyy heikkona ja missä määrin nämä vaikuttavat muuhun maailmaan. Tästä huolimatta merkkejä maailmanlaajuisesta taantumasta ei ole näkyvissä.

Euroalueen ulkoisen talousympäristön heikentyminen viittaa siihen, että euroalueen talouskasvu hidastuu tänä vuonna jonkin verran enemmän kuin muutama kuukausi sitten odotettiin. Käytettävissä olevien ennusteiden mukaan talouskasvu säilyy vuonna 2001 kuitenkin arvioidun potentiaalisen kasvuvauhdin mukaisena tai sitä vahvempana. Tästä syystä talouskasvun hidastuminen ei anna aihetta pessimismiin euroalueen talouden vahvuuden suhteen. Euroalueella ei ole viime vuosina muodostunut tasapainottomuuksia makrotaloudellisiin perustekijöihin, minkä vuoksi kotimaisen kysynnän voidaan olettaa myös vastaisuudessa tukevan BKT:n määrän kasvua.

Teollisuuden luottamus on viime kuukausina vähentynyt kansainvälisen kysynnän heikkenemisen vuoksi, mutta kuluttajien luottamus on pysynyt lujana. Yksityisen kulutuksen kasvun odotetaan olevan edelleen vahvaa, ja sitä tukevat työllisyyden jatkuva kohentuminen, välittömien verojen leikkaukset ja öljyn hinta, joka on alhaisempi kuin viime vuoden lopussa. Näin ollen euroalueen talouskasvun odotetaan pysyvän vahvana, mikä näkyy myös joukkolainojen tuottojen kehityksessä.

Yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin (YKHI) lyhyen ajan kehitys on viime aikoina ollut jokseenkin vaihtelevaa, mihin ovat vaikuttaneet erityisesti energian ja jalostamattomien elintarvikkeiden hinnat. Energian hinnoissa ovat näkyneet öljyn hinnan ja euron valuuttakurssin vaihtelut, ja jalostamattomien elintarvikkeiden hintoihin ovat vaikuttaneet lihankulutukseen liittyvät terveydelliset kysymykset sekä suu- ja sorkkataudin puhkeamisen seuraukset. Ilman näitä kaikkein vaihtelevimpia eriä laskettu YKHI-inflaatio on nopeutunut kesästä 1999. Tämä heijastaa osittain aiemman öljyn hinnan nousun ja euron valuuttakurssin heikentymisen välillisiä vaikutuksia kuluttajahintoihin, ja se näkyy myös tuottajahintojen kehityksessä. Vaikutukset jatkuvat todennäköisesti vielä muutaman kuukauden ajan,

mutta niiden odotetaan ajan myötä vähitellen heikkenevän.

Keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä YKHI-inflaatioon vaikuttavien kotimaisten hintapaineiden vaimeneminen riippuu edelleen palkkamaltin jatkumisesta. Näin ollen on olennaisen tärkeää, että palkkoja ei nosteta öljyn hinnan aiemman nousun tai muiden sellaisten ohimenevien tekijöiden vuoksi, jotka tällä hetkellä viivästyttävät inflaation hidastumista alle 2 prosenttiin. Palkkakehityksestä aiheutuu nykytilanteessa edelleen hintavakautta uhkaavia hintojen nousupaineita, joita täytyy seurata tarkasti.

EKP:n rahapolitiikassa keskitytään yhä ylläpitämään hintavakautta keskipitkällä aikavälillä. Sitoutuminen hintavakauteen ja talous- ja rahaliiton kolmannen vaiheen alusta lähtien tehdyt päätökset ovat merkinneet sitä, että rahapolitiikalla on tuettu ja tuetaan edelleenkin talouskasvua ja työllisyyttä. Historiallisesti katsoen lyhyet ja pitkät nimellis- ja reaalkorot eivät ole korkeita.

Euroalueen tuotantopotentiaali, joka määräytyy rakenteellisten tekijöiden perusteella, ei ole tyydyttävä. Rakenteellisten edellytysten parantaminen potentiaalisen kasvun lisäämiseksi on kiistatta ensiarvoisen tärkeää. Vastuu tästä on sekä hallituksilla että työmarkkinaosapuolilla. Potentiaalisen tuotannon kasvun lisäämiseksi tarvitaan

laajoja rakenteellisia uudistuksia, joilla pyritään nostamaan työhönosallistumisastetta ja parantamaan investointiedellytyksiä. Vaikka tässä onkin edistytty merkittävästi, on vielä toteutettava monia markkinaehtoisia uudistuksia entistä määrätietoisemmin. Edelleen korkean työttömyyden vähentämiseksi tarvitaan jatkuvasti toimenpiteitä työmarkkinoiden rakenteellisten jäykkyysien poistamiseksi ja verotus-, etuisuus- ja eläkejärjestelmien luomien kannustinloukkujen karsimiseksi. On ensiarvoisen tärkeää tukea euroalueen investointeja rakennepoliittisin keinoin, joita ovat muun muassa säännöstelyn purkaminen, yksityistäminen ja verouudistukset. Myös finanssipolitiikalla on pyrittävä lisäämään talouden kasvupotentiaalia. Tämä edellyttää sekä julkisen talouden tervehdyttämisen jatkamista vakaus- ja kasvusopimuksen mukaisesti että laadullisia parannuksia niin budjetin tulo- kuin menopuolellakin.

Kuukausikatsauksen tässä numerossa on vakioartikkelin lisäksi kolme muuta artikkelia. Niistä ensimmäisessä arvioidaan euroalueen yleisten taloustilastojen saatavuutta. Toisessa artikkelissa tarkastellaan eurojärjestelmän rahapoliittisten operaatioiden edellyttämää vakuuskäytäntöä, ja kolmannessa kerrotaan eurosetelien ja -kolkoiden käyttöönoton valmisteluista.

Euroalueen talouskehitys

I Rahatalous ja rahoitusmarkkinat

EKP:n neuvoston rahapoliittiset päätökset

Kokouksissaan 15.3., 29.3. ja 11.4. EKP:n neuvosto päätti, että minimitarjouskorko vaihtuvakorkoisina huutokauppoina toteutettavissa perusrahoitusoperaatioissa on edelleen 4,75 %. Talletuskorko on niin ikään edelleen 3,75 % ja maksuvalmiusluoton korko 5,75 % (ks. kuvio 1).

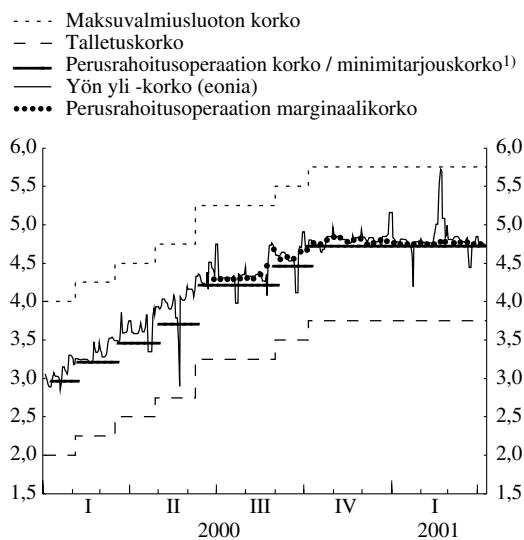
M3:n kasvu lähellä viitearvoaan

Lavean raha-aggregaatin M3:n vuotuinen kasvuvauhti oli helmikuussa 2001 edelleen 4,7 %. M3:n vuotuisen kasvuvauhdin kolmen kuukauden liukuva keskiarvo joulukuusta 2000 helmikuuhun 2001 hidastui hieman eli 4,8 prosenttiin, kun se edellisellä kolmen kuukauden jaksolla marraskuusta 2000 tammikuuhun 2001 oli ollut 4,9 % (ennen tarkistusta 5,0 %). Rahan määrän kasvu-

Kuvio 1.

EKP:n korot ja rahamarkkinakorot

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

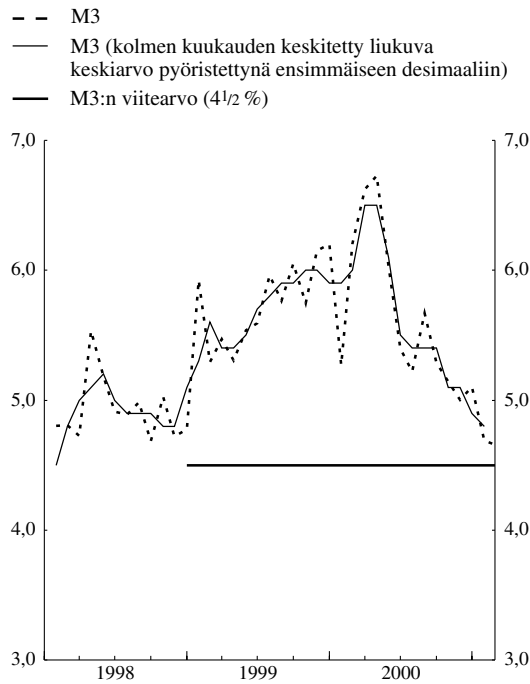
Lähteet: EKP ja Reuters.

1) Siitä perusrahoitusoperaatiosta alkaen, jonka maksujen suorituspäivä oli 28.6.2000, perusrahoitusoperaation korolla tarkoitetaan minimitarjouskorkoa eli korkotarjousten alarajaa vaihtuvakorkoisissa huutokaupoissa.

Kuvio 2.

M3:n kasvu ja viitearvo

(vuotuinen prosenttimuutos)

Lähde: EKP.

vauhti oli siten lähellä 4½ prosentin viitearvoaan (ks. kuvio 2).¹

M3 kasvoi helmikuussa 2001 melko voimakkaasti edellisestä (kausivaihtelusta puhdistettu kasvuvauhti oli 0,7 %), kun sen kuukausittainen kehitys oli ollut vaimeaa usean kuukauden ajan (ks. taulukko I). Siten M3:n vuotuinen kasvuvauhti ei hidastunut vaikka vertailuajankohtana eli helmikuussa 2000 M3 oli kasvanut voimakkaasti

1) Tässä esitetyt M3:n erien ja vastaerien vuotuiset kasvuvauhdit on johdettu 11 maata käsittävän euroalueen virtatiedoista joulukuuhun 2000 asti ja 12 maata käsittävän euroalueen virtatiedoista tammikuusta 2001 alkaen. Siten kuukausittaiset virtatiedot koskevat koko euroalueen tietoja tarkasteluhetken kokoonpanossa. Jos sen sijaan käytetään Kreikan tiedoilla täydennettyjä 11 maata käsittävän euroalueen tilastoja tammikuuta 2001 edeltävältä ajalta, M3:n vuotuinen kasvuvauhti oli helmikuussa 0,1 prosenttiyksikköä korkeampi kuin 11 maata käsittävän euroalueen tiedoista johdettu kasvuvauhti eli se oli 4,8 %. Vastaavasti Kreikan tiedoilla täydennetyt 11 maata käsittävän euroalueen M3:n vuotuisen kasvuvauhdin kolmen kuukauden liukuva keskiarvo joulukuusta 2000 helmikuuhun 2001 oli 4,9 %.

Taulukko I.

M3 ja sen erät

(kuukauden lopun määrät ja kausivaihtelusta puhdistetut kuukausimuutokset)

	Helmikuu 2001	Joulukuu 2000		Tammikuu 2001		Helmikuu 2001		Joulukuu 2000 – helmikuu 2001	
	Määrä	Muutos		Muutos		Muutos		Muutos keskimäärin	
	Mrd. euroa	Mrd. euroa	%	Mrd. euroa	%	Mrd. euroa	%	Mrd. euroa	%
M3	5 213,2	19,4	0,4	12,2	0,2	36,2	0,7	22,6	0,4
Liikkeessä oleva raha ja yön yli -talletukset (= M1)	2 021,2	4,4	0,2	-34,3	-1,7	31,4	1,6	0,5	0,0
Muut lyhytaikaiset talletukset (= M2 – M1)	2 322,2	-6,8	-0,3	13,1	0,6	12,9	0,6	6,4	0,3
Jälkimarkkinakelpoiset instrumentit (= M3 – M2)	869,8	21,9	2,7	33,3	3,9	-8,1	-0,9	15,7	1,9

Lähde: EKP.

Huom. Pyöristysten vuoksi miljardeina euroina ilmoitettujen M3:n erien yhteismäärä ei välttämättä täsmää M3:n kokonaismäärän kanssa.

edelliskuisesta, koska kyseinen vertailuajankohda on jäänyt pois vertailusta vuotuista kasvuvauhtia laskettaessa.

Suppea raha-aggregaatti M1 kasvoi helmikuussa voimakkaasti edelliskuisesta (ks. taulukko I), kun sen kausivaihtelusta puhdistettu kasvuvauhti oli hidastunut merkittävästi tammikuussa. Siten kasvuvauhdin nopeutuminen helmikuussa voi osittain olla vastareaktio kasvuvauhdin hidastumiselle tammikuussa. Euroalueella olevat muut kuin rahalaitokset ovat myös saattaneet varmuuden vuoksi kasvattaa likviditeettiään helmikuussa maailman osakemarkkinoiden epävarmuuden vuoksi. Siten M1:n vuotuinen kasvuvauhti nopeutui 1,8 prosenttiin, kun se tammikuussa oli ollut 1,3 %. M1:n pitkän aikavälin kasvuvauhti on kuitenkin ollut hidas. Erityisesti lyhyiden korkojen nousu on todennäköisesti hidastanut M1:n vuotuista kasvuvauhtia vuoden 2000 keväästä alkaen (ks. kuvio 3). On myös mahdollista, että käteisrahaa tuodaan euroalueelle sen ulkopuolelta vuodenvaihteessa tapahtuvan käteisrahan vaihdon yhteydessä. Tätä oletusta tukee se, että liikkeessä olevan rahan määrä on supistunut: sen vuotuinen supistumisvauhti oli helmikuussa 1,2 %, kun se tammikuussa oli ollut 1,5 %.

Muiden lyhytaikaisten talletusten kuin yön yli -talletusten vuotuinen kasvuvauhti pysyi helmikuussa muuttumattomana eli 3,5 prosentissa. Näiden talletusten yksittäisten erien vuotuiset muutosvauhdit vaihtelivat merkittävästi. Irtisanomisajaltaan enintään kolmen kuukauden talletusten vuo-

tuinen supistumisvauhti hidastui 4,7 prosenttiin, kun se tammikuussa oli ollut 5,1 %, ja enintään kahden vuoden määräaikaistalletusten vuotuinen kasvuvauhti hidastui 15,4 prosenttiin tammikuun 16,3 prosentista. Tämä on saattanut osittain johtua siitä, että näille talletuksille maksettiin erisuuruista korkoa. Enintään kahden vuoden määräaikaistalletusten koron (joka on verrattain lähellä markkinakorkoa) ja irtisanomisajaltaan enintään kolmen kuukauden talletusten koron ero suureni 1,3 prosenttiyksikköön helmikuussa 2001, kun se helmikuussa 2000 oli ollut 0,8 prosenttiyksikköä (ks. kuvio 5).

M3:een sisältyvien jälkimarkkinakelpoisten instrumenttien vuotuinen kasvuvauhti hidastui helmikuussa 15,7 prosenttiin, kun se tammikuussa oli ollut 17,9 %, koska niiden kausivaihtelusta puhdistettu kasvuvauhti hidastui voimakkaasti edelliskuisesta (ks. taulukko I). Tästä huolimatta näiden instrumenttien vuotuinen kasvuvauhti oli edelleen nopea. Takaisinostosopimusten vuotuinen kasvuvauhti oli 21,8 % helmikuussa 2001. Rahamarkkinarahastojen rahasto-osuuksien ja rahamarkkinapaperien vuotuinen kasvuvauhti oli 11,4 % ja liikkeeseen laskettujen enintään kahden vuoden velkapaperien 27,1 %.

Rahamarkkinarahastojen rahasto-osuuksien ja rahamarkkinapaperien sekä lyhytaikaisten velkapaperien kehitystä tulkittaessa on pidettävä mielessä, että niihin sisältyy myös euroalueen ulkopuolisten hallussa olevia instrumentteja, joiden määrää on vaikea laskea. Euroalueen ulkopuolis-

ten hallussa olevia instrumentteja ei pitäisi laskea mukaan M3:een, koska määritelmällisesti siihen sisältyvät ainoastaan euroalueella olevien hallussa olevat rahoitusvaateet. Tilastojen laadinnassa on vaikea eritellä jälkimarkkinakelpoisten instrumenttien lopullista haltijaa, koska nämä instrumentit tulevat usein markkinoille arvopaperivälittäjien eivätkä ne liikkeeseen laskeneiden rahalaitosten kautta. Lisäksi niillä käydään jonkin verran kauppaa myös jälkimarkkinoilla. Ennen EMUn kolmannen vaiheen alkua euroalueen ulkopuolisten hallussa oli vain hyvin vähän näitä instrumentteja. Arvioiden mukaan euroalueen ulkopuolisten hallussa on yhä enemmän kyseisiä instrumentteja, ja on olemassa merkkejä siitä, että tämä on viime kuukausina vääristänyt M3:n kasvu-tilastoja todellista suuremmiksi.

Euroalueella oleville myönnettyjen luottojen kokonaismäärän kasvu hidastui edelleen

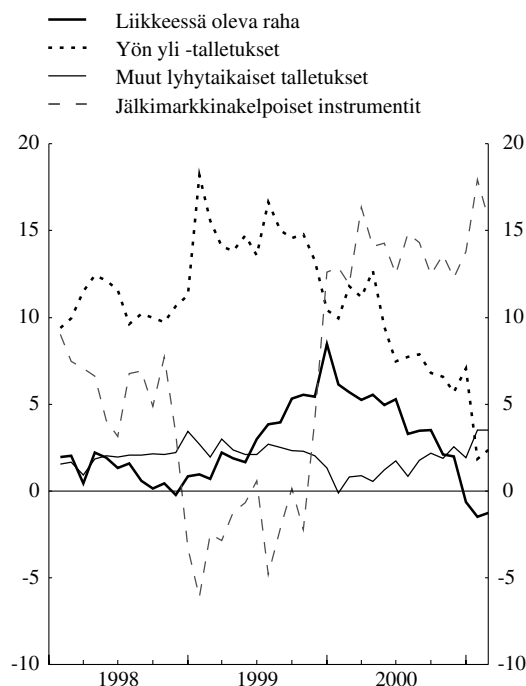
M3:n vastaeristä euroalueelle oleville myönnettyjen luottojen kokonaismäärän vuotuinen kasvuvauhti hidastui helmikuussa 5,6 prosenttiin, kun se tammikuussa oli ollut 6,0 %. Luotonannon kasvuvauhti oli helmikuussa 2001 hitainta sitten EMUn kolmannen vaiheen alun. Kasvuvauhdin hidastumiseen vaikutti julkiselle sektorille myönnettyjen luottojen vuotuisen supistumisvauhdin nopeutuminen 6,3 prosenttiin, kun se tammikuussa oli ollut 6,0 %, ja yksityiselle sektorille myönnettyjen luottojen vuotuisen kasvuvauhdin hidastuminen 9,6 prosenttiin, kun se tammikuussa oli ollut 10,0 %.

Julkiselle sektorille myönnettyjen luottojen vuotuisen supistumisvauhdin nopeutuminen johtui sekä rahalaitosten hallussa olevien velkapaperien että rahalaitosten myöntämien luottojen kehityksestä. Rahalaitosten julkiselle sektorille myöntämien luottojen vuotuisen kasvuvauhdin hidastuminen johtui osittain siitä, että UMTS-toimilupien myynnistä saadut tulot ovat kohentaneet julkista taloutta. Kasvuvauhdin hidastuminen liittyi myös valtion luotontarpeen vähentymiseen ja siihen, että valtion velkapapereita ovat yhä enemmän ostaneet muut kuin rahalaitokset. Rahalaitosten julkisyhteisöille myöntämien lainojen vuotuinen kasvuvauhti oli 0,2 % helmi-

Kuvio 3.

M3:n erät

(vuotuinen prosenttimuutos)

Lähde: EKP.

kuussa 2001. Julkisyhteisöjen liikkeeseen laskemien arvopapereiden vuotuinen kasvuvauhti oli tammikuussa 2,4 % (tuorein käytettävissä oleva tieto). Rahalaitosten hallussa olevien julkisyhteisöjen liikkeeseen laskemien arvopapereiden vuotuinen muutosvauhti on ollut negatiivinen toukokuusta 2000 alkaen (niiden vuotuinen supistumisvauhti oli helmikuussa 10,8 %).

Yksityiselle sektorille myönnettyjen luottojen erien vuotuiset kasvuvauhdit vaihtelivat helmikuussa 2001. Yksityiselle sektorille myönnettyjen lainojen vuotuinen kasvuvauhti hidastui 8,8 prosenttiin edellisluon 9,2 prosentista. Vaikka näiden lainojen vuotuinen kasvuvauhti on verrattain nopea, se on hidastunut vuoden 2000 elokuusta, jolloin kasvuvauhtia nopeutti UMTS-toimilupien rahoitus. Tämä näkyy näiden lainojen lyhyen aikavälin kehityksessä. Yksityiselle sektorille myönnettyjen lainojen kausivaihtelusta puhdistettu ja vuositasolle korotettu kasvuvauhti oli 7,2 % viiden kuukauden ajanjaksona lokakuusta 2000 helmikuuhun 2001. Näiden lainojen kas-

Taulukko 2.

M3 ja sen vastaerät

(kuukauden lopun kantatiedot ja 12 kuukauden virtatiedot, mrd. euroa)

	Kanta-	12 kk:n virtatiedot					
	tiedot	2000	2000	2000	2000	2001	2001
	2001	2000	2000	2000	2000	2001	2001
	Helmikuu	Syyskuu	Lokakuu	Marraskuu	Joulukuu	Tammikuu	Helmikuu
1 Luotot yksityiselle sektorille	6 964,8	651,4	655,1	626,3	631,6	623,3	602,6
2 Luotot julkisyhteisöille	1 999,7	-85,2	-130,3	-141,3	-115,1	-123,6	-130,5
3 Ulkomaiset saamiset, netto	191,8	-137,5	-114,8	-103,3	-98,6	-105,7	-105,1
4 Pitkäaikaiset velat	3 841,3	243,5	234,9	221,5	160,9	162,2	152,5
5 Muut vastaerät (nettovelat)	101,8	-60,3	-64,9	-76,3	10,6	6,8	-10,6
M3 (= 1 + 2 + 3 - 4 - 5)	5 213,2	245,5	239,9	236,4	246,6	226,4	226,6

Lähde: EKP.

Huom. Pyöristysten vuoksi M3:n vastaerien yhteismäärä ei välttämättä täsmää M3:n kokonaismäärän kanssa.

vuvauhti on hidastunut viime kuukausina osittain siksi, että pankkien antolainauskorot ovat nousseet vuoden 1999 puolivälistä lähtien. Kuluttajille ja yrityksille myönnettyjen eripituisten lainojen korkojen painotettu keskiarvo nousi 7,0 prosenttiin syksyllä 2000, kun se vuoden 1999 lopussa oli ollut 6,0 %. Helmikuuhun 2001 mennessä se oli laskenut hieman eli 6,8 prosenttiin.

Rahalaitosten pitkäaikaisen velkojen vuotuinen kasvuvauhti hidastui helmikuussa 4,2 prosenttiin tammikuun 4,5 prosentista. Näiden velkojen kaikkien erien kasvuvauhdit hidastuivat. Rahalaitosten pitkäaikaisen velkojen kasvuvauhdin hidastuminen näyttää liittyvän tuottokäyrän loiveneeseen, mikä vähentää näiden instrumenttien houkuttelevuutta sijoittajille.

Helmikuussa 2001 euroalueen rahalaitossektorin ulkomaiset nettosaamiset suurensivat absoluuttisten ja kausivaihteluista puhdistamattomien lukujen perusteella 8 miljardia euroa. Ne piensivät helmikuuhun ulottuneen 12 kuukauden jakson aikana 105 miljardia euroa. Kehitys oli yhdenmukainen tammikuuhun ulottuneen 12 kuukauden jakson kehityksen kanssa (ks. taulukko 2).

Velkapaperien liikkeeseenlasku nopeutui tammikuussa 2001

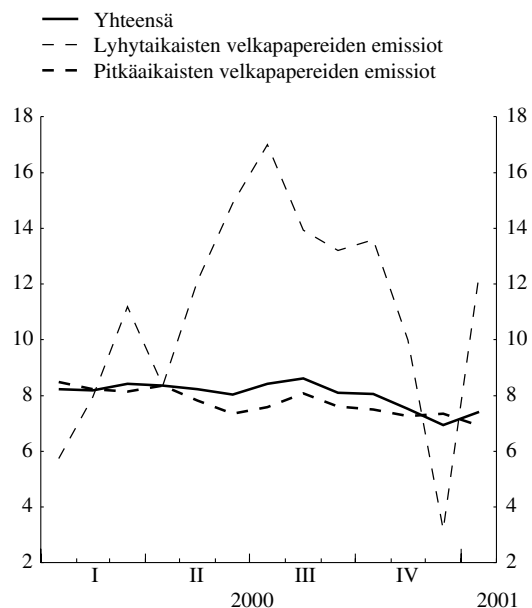
Euroalueen liikkeeseenlaskijoiden liikkeeseen laskemien velkapaperien kannan vuotuinen kasvuvauhti kasvoi 7,4 prosenttiin tammikuussa 2001, kun se joulukuussa 2000 oli ollut 6,9 %, ja siten

elokuun 2000 jälkeen havaittavissa ollut kasvun hidastuminen keskeytyi. Kasvuvauhti nopeutui siksi, että lyhytaikaisten velkapaperien kannan vuotuinen kasvuvauhti nopeutui 12,3 prosenttiin tammikuussa, kun se joulukuussa 2000 oli ollut 3,2 %. Samaan aikaan pitkäaikaisen velkapaperien kannan kasvuvauhti hidastui hieman eli

Kuvio 4.

Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien velkapaperien kanta

(vuotuinen prosenttimuutos)

Lähde: EKP.

Huom. Kreikka on mukana euroalueen luvuissa 1.1.2001 alkaen. Vertailtavuuden vuoksi tammikuuta 2001 edeltävien vuotuisen kasvuvauhtien laskemisessa on käytetty euroalueen + Kreikan tietoja.

6,9 prosenttiin, kun se joulukuussa 2000 oli ollut 7,3 % (ks. kuvio 4).

Velkapaperien erittely valuutoittain osoittaa, että euroalueella sijaitsevien liikkeeseenlaskijoiden liikkeeseen laskemien euromääräisten velkapaperien vuotuinen kasvuvauhti nopeutui 6,3 prosenttiin tammikuussa 2001, kun se oli hidastunut yhtäjaksoisesti toukokuusta joulukuuhun 2000, jolloin se oli ollut 5,6 %. Vuoden 2001 tammikuussa 94,6 % euroalueella sijaitsevien liikkeeseenlaskijoiden liikkeeseen laskemista velkapapereista oli euromääräisiä.

Sektorikohtainen velkapaperien erittely puolestaan osoittaa, että yksityisellä sektorilla velkapapereita laskettiin edelleen runsaasti liikkeeseen tammikuussa 2001. Rahalaitosten liikkeeseen laskemien velkapaperien kanta kasvoi tammikuussa 8,6 prosenttiin, kun se joulukuussa 2000 oli ollut 6,8 %. Niiden kanta oli tätä ennen supistunut viiden kuukauden ajan. Muiden rahoituslaitosten kuin rahalaitosten liikkeeseen laskemien velkakirjojen kannan vuotuinen kasvuvauhti on nopeutunut lokakuusta 2000 lähtien, ja tammikuussa 2001 se nopeutui edelleen 20,0 prosenttiin, kun se joulukuussa 2000 oli ollut 17,3 %. Muiden rahoituslaitosten kuin rahalaitosten liikkeeseen laskemien euromääräisten velkapaperien kannan vuotuinen kasvuvauhti nopeutui tammikuussa 26,2 prosenttiin, kun se joulukuussa 2000 oli ollut 25,7 %.

Julkisella sektorilla liikkeeseen laskettujen velkapaperien määrän kasvu on hidastunut huhtikuusta 2000 lähtien ja pysyi heikkona tammikuussa 2001. Valtion liikkeeseen laskemien velkapaperien kannan vuotuinen kasvuvauhti hidastui edelleen hieman tammikuussa eli 2,1 prosenttiin, mikä johtui rahoitustarpeen pienenemisestä. Muiden julkisyhteisöjen liikkeeseen laskemien velkapapereiden kannan vuotuinen kasvuvauhti nopeutui tammikuussa 11,1 prosenttiin, kun se joulukuussa 2000 oli ollut 9,2 %.

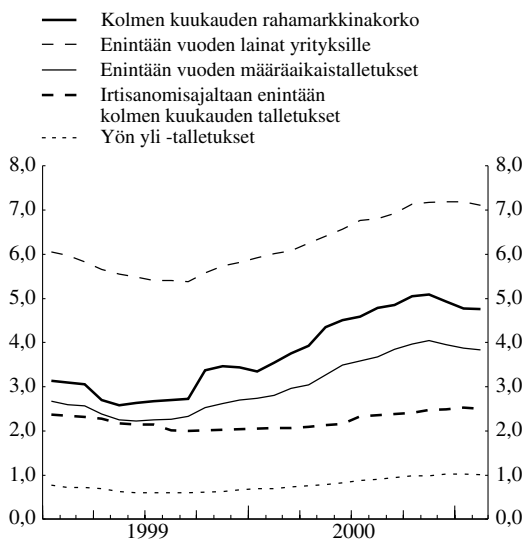
Pankkien korot laskivat hieman helmikuussa 2001

Marraskuun 2000 puolivälistä alkaneen rahamarkkinakorkojen alenemisen myötä pankkien

Kuvio 5.

Pankkien lyhyet korot ja vastaava markkinakorko

(vuotuinen korko, kuukausittaisia keskiarvoja)

Lähteet: EKP:n yhteenlaskemat maittaiset tiedot ja Reuters. Huom. Sisältää myös Kreikan tiedot 1.1.2001 alkaen.

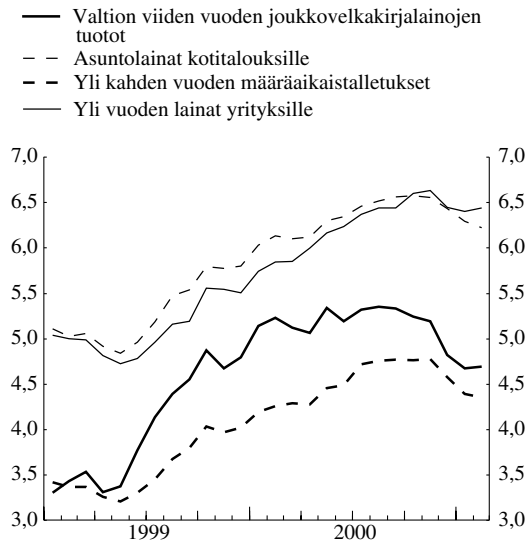
lyhyet korot laskivat tammikuusta helmikuuhun 2001. Lasku vaihteli 1 peruspisteestä 8 peruspisteeseen (ks. kuvio 5). Enintään vuoden pituisten määräaikaistalletusten keskikorko aleni marraskuun 2000 huipustaan, ja helmikuuhun 2001 mennessä se oli laskenut noin 20 peruspistettä. Samana aikana yrityksille myönnettyjen enintään vuoden pituisten lainojen korko laski niin ikään lähes 20 peruspistettä. Myös kolmen kuukauden rahamarkkinakorot laskivat tänä aikana hieman yli 30 peruspistettä, joten rahamarkkinakorkojen viimeaikainen aleneminen näyttää vaikuttaneen näihin korkoihin melko nopeasti. Pankkien muut lyhyet korot, kuten yön yli -talletusten ja irtisanomisajaltaan enintään kolmen kuukauden talletusten korot, eivät kuitenkaan muuttuneet paljonkaan tänä aikana, koska ne eivät yleensä reagoi muutoksiin kovin herkästi.

Pankkien pitkien korkojen lasku vaihteli 4 peruspisteestä 7 peruspisteeseen tammikuusta helmikuuhun 2001 (ks. kuvio 6). Tämä johtui siitä, että nämä korot pyrkivät sopeutumaan valtion pitkien joukkolainojen tuottoihin, jotka ovat pienentyneet erityisesti marraskuusta 2000 alkaen.

Kuvio 6.

Pankkien pitkät korot ja vastaava markkinakorko

(vuotuinen korko, kuukausittaisia keskiarvoja)

Lähteet: EKP:n yhteenlasketut määrittäiset tiedot ja Reuters.
Huom. Sisältää myös Kreikan tiedot 1.1.2001 alkaen.

Sekä yli kahden vuoden määräaikaistalletusten korot että kotitalouksien asuntolainojen keski-korot noudattivat suhteellisen tarkasti valtion viiden vuoden joukkolainojen tuottojen kehitystä marraskuusta 2000 helmikuuhun 2001. Yli kahden vuoden määräaikaistalletusten korko laski tänä aikana 40 ja kotitalouksien asuntolainojen korko 30 peruspistettä. Vastaavasti valtion viiden vuoden joukkolainojen tuotto pieneni samana aikana 50 peruspistettä. Tämä viittaa siihen, että nämä korot reagoivat melko nopeasti pääomamarkkinoiden kehitykseen. Yrityksille myönnettyjen yli vuoden pituisten lainojen korko laski noin 20 peruspistettä.

Rahamarkkinakorot laskivat maaliskuussa ja huhtikuun 2001 alussa

Pysyttyään suhteellisen vakaina vuoden 2001 kahden ensimmäisen kuukauden ajan useimmat rahamarkkinakorot laskivat maaliskuussa ja huhtikuun alussa. Kaikkein eniten laskivat pitkät rahamarkkinakorot, minkä vuoksi 12 kuukauden ja

yhden kuukauden euriborkorkojen välinen ero muuttui hieman aiempaa negatiivisemmäksi.

Lyhyistä rahamarkkinakoroista eoniakorkona mitattu yön yli -korko pysyi suurimman osan pitoajanjaksosta eli helmikuun lopusta huhtikuun alkuun melko vakaasti lähellä EKP:n perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alarajaa, joka on 4,75 %. Tässä vakaassa kehityksessä oli kuitenkin havaittavissa muutamia poikkeamia. Eoniakorko laski väliaikaisesti 23.3. päättyneen pitoajanjakson viimeisinä päivinä, mikä johtui markkinoiden näkemyksestä, että likviditeettiä oli runsaasti tarjolla (ks. kehikko 1). Maaliskuun 30. päivänä eoniakorko puolestaan nousi 4,85 prosenttiin tavallisesta neljännesvuoden lopun vaikutuksesta eli rahoituslaitosten halusta korjata neljännesvuoden lopun taseitaan. Lisäksi eoniakorko nousi huomattavasti 10.4., koska perusrahoitusoperaatioissa ei ollut annettu riittävästi tarjouksia, minkä vuoksi likviditeettitilanne muuttui kireämmäksi.

Myös kahden viikon rahamarkkinakorot pysyivät suhteellisen vakaasti noin 4,80 prosentissa maaliskuun alussa, mutta alkoivat lähestyä EKP:n perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alarajaa ja laskea sen alapuolelle maaliskuun lopussa ja huhtikuun alkupuolella. Kolmessa ensimmäisessä perusrahoitusoperaatioissa, joiden maksut suoritettiin maaliskuussa, marginaali- ja keski-korot vaihtelivat 4,76 prosentista 4,78 prosenttiin. Seuraavissa kolmessa operaatioissa, joiden maksut suoritettiin 28.3., 4.4. ja 11.4., ne olivat korkotarjousten alarajalla 4,75 prosentissa.

Yhden kuukauden euriborkorko oli 4,67 % ja kolmen kuukauden euriborkorko 4,55 % huhtikuun 10. päivänä (ks. kuvio 7). Yhden kuukauden euriborkorko oli näin ollen 14 ja kolmen kuukauden euriborkorko 22 peruspistettä alempi kuin helmikuun lopussa.

Eurojärjestelmän pitempiaikaisissa rahoitusoperaatioissa muodostuvien korkojen kehitys heijastaa suurelta osin kolmen kuukauden euriborkoron kehitystä. Operaatioissa, jonka maksut suoritettiin 29.3., marginaalikorko oli 4,47 % ja keski-korko 4,50 %. Kumpikin korko oli näin ollen 22 peruspistettä alempi kuin vastaavat korot pitempiaikaisessa operaatioissa, jonka maksut suoritettiin 1.3.

Kehikko I.

Rahapoliittiset operaatiot ja likviditeettitilanne 23.3.2001 päättyneenä pitoajanjaksona

Likviditeetin jakaminen rahapoliittisissa operaatioissa

Pitoajanjaksona 24.2.–23.3.2001 eurojärjestelmä toteutti neljä perusrahoitusoperaatiota ja yhden pitempiaikaisen rahoitusoperaation.

Perusrahoitusoperaatiot toteutettiin vaihtuvakorkoisina huutokauppoina, joissa minimitarjouskorko eli kortarjousten alaraja oli 4,75 %. Jaetun likviditeetin määrä vaihteli 27 miljardista eurosta (ensimmäisessä operaatioissa) 143 miljardiin euroon (toisessa operaatioissa). Toisen operaation jälkeen likviditeettitilanne oli muutaman päivän ajan suhteellisen tiukka, sillä likviditeetin jakoa koskevassa päätöksessä oli otettu myös huomioon tarve pienentää pitoajanjakson ensimmäisen ja toisen perusrahoitusoperaation kokoeroa. Ero oli syntynyt siksi, että edellisenä pitoajanjaksona tarjousten määrä oli ollut vähäinen. Nyt tarkasteltavana pitoajanjaksona tarjousten määrän suhde jaetun likviditeetin määrään vaihteli tavanomaista enemmän siksi, että ensimmäinen ja toinen perusrahoitusoperaatio olivat kooltaan hyvin erisuuruiset. Suhde oli suurimmillaan ensimmäisessä perusrahoitusoperaatioissa, jossa se oli 4,03, ja pienimmillään toisessa perusrahoitusoperaatioissa, jossa se oli 1,33. Koko pitoajanjakson keskimääräinen suhde oli 2,32 eli kaksi kertaa suurempi kuin edellisenä pitoajanjaksona.

Kunkin neljän pitoajanjaksona toteutetun perusrahoitusoperaation marginaalikorko oli 1–3 peruspistettä korkeampi kuin minimitarjouskorko. Kunkin operaation painotettu keskikorko oli puolestaan 1 peruspisteen korkeampi kuin marginaalikorko. Huutokauppoihin osallistuneiden vastapuolten määrä vaihteli 496:sta 582:een ja oli keskimäärin 548.

Eurojärjestelmä toteutti pitempiaikaisen rahoitusoperaation 28.2.2001 vaihtuvakorkoisena huutokauppana, jossa jaettavan likviditeetin määräksi oli ilmoitettu 20 miljardia euroa. Operaatioon osallistui kaikkiaan 254 vastapuolta, jotka antoivat tarjouksia yhteensä 45,8 miljardin euron arvosta. Operaation marginaalikorko oli 4,69 % ja painotettu keskikorko 4,72 %.

Pankkijärjestelmän likviditeettiin vaikuttavat tekijät

(mrd. euroa)

Päivittäinen keskiarvo pitoajanjaksona 24.2.2001–23.3.2001

	Likviditeettiä lisäävät	Likviditeettiä vähentävät	Netto- vaikutus
(a) Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot	239,7	0,5	+ 239,2
Perusrahoitusoperaatiot	185,2	-	+ 185,2
Pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot	54,1	-	+ 54,1
Maksuvalmiusjärjestelmä	0,4	0,5	-0,1
Muut operaatiot	0,0	0,0	0,0
(b) Muut pankkijärjestelmän likviditeettiin vaikuttavat tekijät	375,6	493,8	- 118,2
Liikkeessä olevat setelit	-	353,0	- 353,0
Valtion talletukset eurojärjestelmässä	-	53,0	- 53,0
Ulkomaiset saamiset (ml. kulta), netto	375,6	-	+375,6
Muut tekijät, netto	-	87,8	- 87,8
(c) Luottolaitosten talletukset eurojärjestelmän sekkileillä (a) + (b)			121,0
(d) Varantovelvoite			120,4

Lähde: EKP.

Pyöristysten vuoksi luvut eivät välttämättä täsmää.

Pitoajanjakson kolmena ensimmäisenä päivänä eoniakorko oli verrattain korkea, mikä johtui tavanomaisesta kuukauden lopun vaikutuksesta sekä edellisenä pitoajanjaksona vallinneista poikkeuksellisen tiukoista markkinaolosuhteista. Helmikuun viimeisenä päivänä eoniakorko nousi 4,99 prosenttiin, minkä jälkeen se laski ja pysyi jokseenkin vakaasti 4,81–4,82 prosentissa. Maaliskuun 7. päivänä toteutetun perusrahoitusoperaation likviditeetin jaon jälkeen eoniakorko nousi 4,85 prosenttiin, kun likviditeettitilanne kiristyi. Kun 13.3. toteutetun huutokaupan maksut oli suoritettu, likviditeettitilanne höllentyi ja eoniakorko laski 4,78 prosenttiin. Pitoajanjakson neljänä viimeisenä päivänä markkinoiden käsitykset pitoajanjakson lopun likviditeettitilanteesta vaihtelivat, minkä seurauksena myös eoniakorko vaihteli aiempaa enemmän. Noustuaan tilapäisesti 20.–21.3. eoniakorko alkoi 22.3. taas laskea. Pitoajanjakson viimeisenä päivänä 23.3. eoniakorko oli 4,44 % ja maksuvalmiusjärjestelmän talletuksia oli nettomääräisesti 4,6 miljardia euroa, sillä riippumattomien tekijöiden likviditeettiä vähentävä vaikutus oli ollut odotettua pienempi.

Maksuvalmiusjärjestelmän käyttö

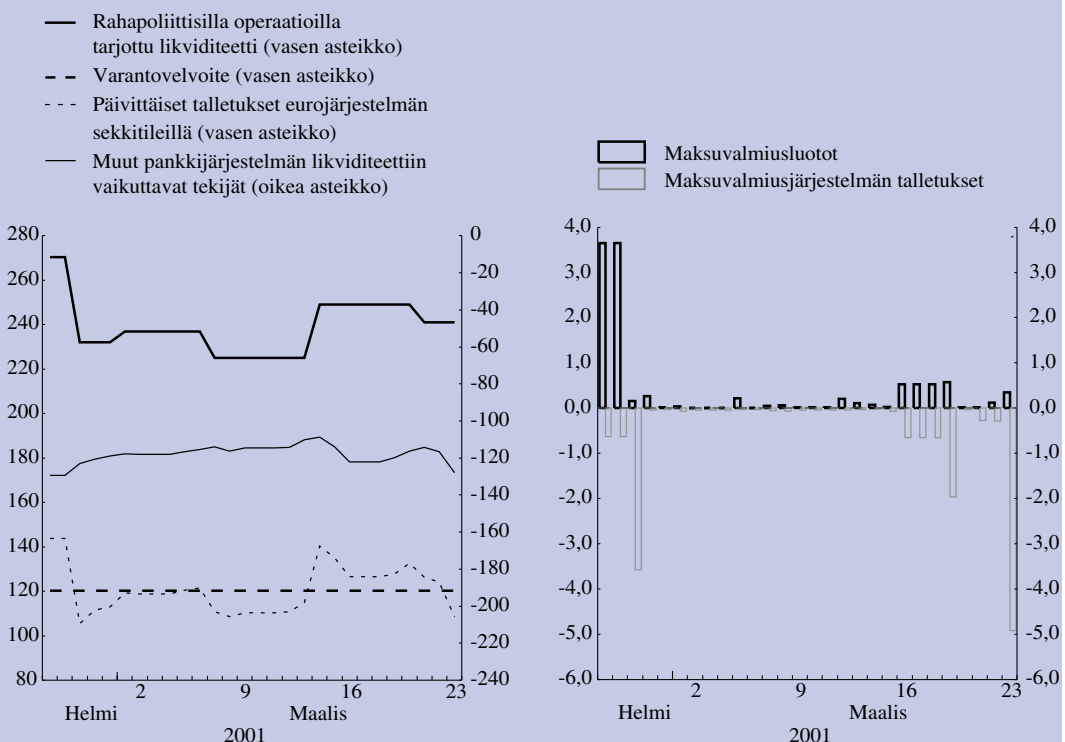
Maksuvalmiusluoton keskimääräinen päivittäinen käyttö väheni edellisen pitoajanjakson 2,6 miljardista eurosta 0,5 miljardiin euroon. Talletusmahdollisuuden keskimääräinen käyttö taas kasvoi 0,4 miljardista eurosta 0,5 miljardiin euroon. Tämä johtui siitä, että talletusmahdollisuutta käytettiin poikkeuksellisen paljon kahden otteeseen pitoajanjakson alkupuolella ja että pitoajanjakson lopussa likviditeettiä oli melko runsaasti.

Muut kuin rahapolitiikkaan liittyvät likviditeettiin vaikuttavat tekijät

Pankkijärjestelmän likviditeettiin vaikuttavien riippumattomien tekijöiden (eli muiden kuin rahapolitiikkaan liittyvien tekijöiden) likviditeettiä sitova nettovaikutus (oheisen taulukon kohta b) oli keskimäärin 118,2

Pankkijärjestelmän likviditeettiin vaikuttavat tekijät 23.3.2001 päättyneenä pitoajanjaksona

(mrd. euroa, päivähavainnot)

Lähde: EKP.

miljardia euroa, mikä on 2,0 miljardia euroa vähemmän kuin edellisenä pitoajanjaksona. Ero johtui pääasias-
sa siitä, että keskimääräiset valtion talletukset eurojärjestelmässä (4 miljardia euroa) olivat pienemmät kuin
edellisenä pitoajanjaksona. Riippumattomien tekijöiden päivittäinen vaikutus vaihteli 108,7 miljardista eu-
rosta 129,5 miljardiin euroon.

Julkistetut arviot riippumattomiin tekijöihin perustuvista keskimääräisistä likviditeettitarpeista vaihtelivat
114,8 miljardista eurosta 120,0 miljardiin euroon. Arvioiden ja toteutuneiden lukujen erot vaihtelivat -0,7
miljardista eurosta +1,2 miljardiin euroon.

Vastapuolten talletukset eurojärjestelmän sekkitleillä

Sekkitilitalletukset olivat keskimäärin 121,0 miljardia euroa ja varantovelvoitteet 120,4 miljardia euroa.
Keskimääräisten sekkitalletusten ja varantovelvoitteiden välinen ero oli näin ollen 0,6 miljardia euroa eli
saman verran kuin edellisenä pitoajanjaksona. Sekkitilitalletuksista 0,1 miljardia euroa oli sellaisia talletuk-
sia, jotka eivät liity varantovelvoitteiden täyttämiseen.

Kuuden kuukauden euriborkorko laski 24 perus-
pistettä eli 4,40 prosenttiin ja 12 kuukauden euriborkorko 25 peruspistettä eli 4,29 prosenttiin
helmikuun lopusta huhtikuun 10. päivään. Hel-
mikuun lopussa 12 kuukauden ja 1 kuukauden
euriborkorkojen välinen negatiivinen ero oli

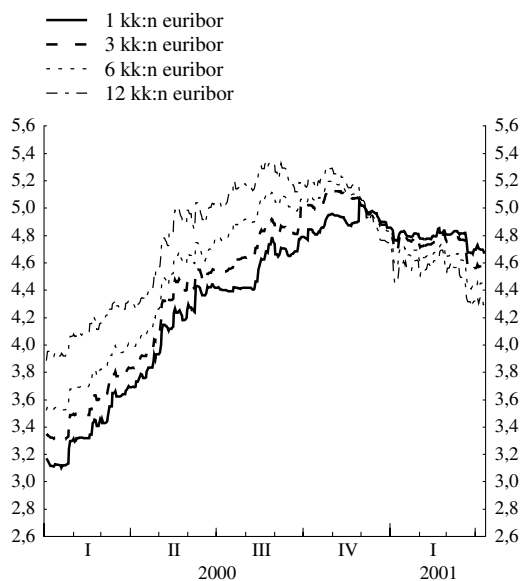
-27 peruspistettä. Ero kasvoi -38 peruspistee-
seen huhtikuun 10. päivään tultaessa.

Vuonna 2001 erääntyvien futuurisopimusten
pohjalta johdetut kolmen kuukauden euriborko-
rot laskivat helmikuun lopun ja huhtikuun 10.
päivän välisenä aikana. Kauimpana erääntyvien
sopimusten pohjalta johdetut korot laskivat eni-
ten. Huhtikuun 10. päivänä kesäkuussa 2001
erääntyvien futuurisopimusten pohjalta johdet-
tu kolmen kuukauden euriborkorko oli 4,32 %
eli 8 peruspistettä alempi kuin helmikuun lopus-
sa. Syyskuussa 2001 erääntyvien sopimusten poh-
jalta johdettu vastaava korko oli samana päivänä
4,07 % eli 18 peruspistettä alempi kuin helmi-
kuun lopussa ja joulukuussa 2001 erääntyvien so-
pimusten pohjalta johdettu vastaava korko 4,13 %
eli 22 peruspistettä alempi kuin helmikuun lo-
pussa.

Kuvio 7.

Euroalueen lyhyet korot

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

Lähde: Reuters.

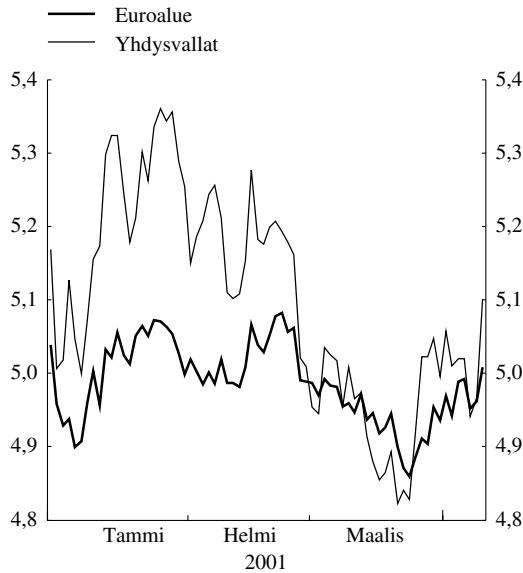
Pitkien joukkolainojen tuotot pysyvät maaliskuussa 2001 lähes ennallaan, mutta keskipitkien joukkolainojen tuotot pienenevät

Valtion pitkien joukkolainojen tuotot euro-
alueella pysyivät maaliskuussa ja huhtikuun alussa
lähes ennallaan, mikä merkitsi vuoden 2001 alus-
sa alkaneen kehityksen jatkumista, vaikka tiet-
tyä volatiteettia olikin ajoittain havaittavissa (ks.

Kuvio 8.

Valtion pitkien lainojen tuotot

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

Lähde: Reuters.

Huom. Pitkillä valtion lainoilla tarkoitetaan 10 vuoden joukkovelkakirjalainoja tai maturiteetiltaan lähimpiä vastaavia lainoja. Sisältää myös Kreikan tiedot 1.1.2001 alkaen.

kuvio 8). Huhtikuun 10. päivänä euroalueen 10 vuoden joukkolainojen keskimääräinen tuotto oli noin 5,0 %. Yhdysvaltojen joukkolainamarkkinoilla 10 vuoden valtion joukkolainojen tuotto oli huhtikuun 10. päivänä 5,1 % eli noin 10 peruspistettä suurempi kuin helmikuun lopussa. Näin ollen Yhdysvaltojen 10 vuoden valtion joukkolainojen ja euroalueen vastaavien lainojen tuottojen ero kasvoi hieman. Samanaikaisesti Yhdysvaltojen 10 vuoden indeksisidonnaisten joukkolainojen ja Ranskan vastaavien lainojen tuottojen välinen ero, joka oli muuttunut negatiiviseksi tammikuussa, pysyi maaliskuussa ja huhtikuun alussa suurin piirtein ennallaan noin -25 peruspisteessä.

Yhdysvalloissa valtion pitkien joukkolainojen tuotot eivät juurikaan muuttuneet helmikuun lopun ja huhtikuun alun välisenä aikana, mutta tiettyä volatiliiteettia tänä ajanjaksona oli havaittavissa. Tämä volatiliiteetti on jo jonkin aikaa kuvastanut pääasiassa sitä, että markkinaosapuolet olivat muuttaneet nopeasti arvioitaan sekä Yhdysvaltojen talouskasvun ja inflaation todennäköisistä

kehityksestä että Yhdysvaltojen keskuspankin tulevista rahapolitiittisista toimenpiteistä. Varsinkin maaliskuun kolmen ensimmäisen viikon aikana yleistyi sijoittajien keskuudessa pessimistinen suhtautuminen Yhdysvaltojen talouden kasvunäkymiin, mikä vahvisti odotuksia Yhdysvaltojen keskuspankin korkojen laskusta ja Yhdysvaltojen pitkien joukkolainojen tuottojen pienenemisestä. Markkinaosapuolet olivat odottaneet ohjauskorkojen laskevan, mutta Yhdysvaltojen keskuspankin avomarkkinakomitean maaliskuun 20. päivänä tekemä päätös alentaa korkoa 50 peruspisteen verran oli vähemmän kuin odotettiin. Tämä päätös sekä sen yhteydessä julkaistu avomarkkinakomitean lehdistötiedote, jossa se edelleen viittasi riskien painottumiseen mahdollisesti taloutta heikentävällä tavalla, johtivat Yhdysvaltojen joukkolainojen tuottojen pienenemiseen ennisestään. Maaliskuun lopulla Yhdysvaltojen joukkolainojen tuotot kääntyivät kuitenkin nousuun lähinnä siksi, että julkaistut talousluvut olivat odotettua vahvemmat.

Japanissa 10 vuoden valtion joukkolainojen tuotto oli 10,4. noin 1,3 % eli lähes sama kuin helmikuun lopussa. Pitkien joukkolainojen tuotoissa oli kuitenkin havaittavissa melkoista vaihtelua tänä ajanjaksona. Maaliskuun alkuvaiheina Japanin pitkien joukkolainojen tuotot pienenivät huomattavasti, mikä ilmensi sijoittajien syvenevää pessimismistä Japanin talousnäkyviä kohtaan sen jälkeen, kun oli julkistettu uusia, näkymien heikkenemiseen viittaavia talouslukuja. Japanin keskuspankki ilmoitti 19.3. päätöksestään höllentää rahapolitiikkaa, mikä lisäsi paineita Japanin joukkolainojen tuottojen pienenemiseen. Maaliskuun lopussa ja huhtikuun alussa Japanin joukkolainojen tuotot kasvoivat kuitenkin huomattavasti, mikä osittain kuvasti sijoittajien huolestuneisuutta siitä, että julkinen velka saattaa kasvaa odotettua enemmän uusien elvytyspakettien rahoitustarpeen vuoksi.

Kansainvälinen kehitys vaikutti osaltaan valtion pitkien joukkolainojen tuottoihin euroalueella maaliskuussa ja huhtikuun alussa, mutta kaiken kaikkiaan tuottojen muutokset helmikuun lopun ja huhtikuun 10. päivän välisenä aikana olivat hyvin vähäisiä. Sen sijaan lyhyiden ja keskipitkien joukkolainojen tuotot pienenivät jonkin verran tänä ajanjaksona myötäillen rahamarkkinakorko-

jen laskua. Tämä tuottojen pieneneminen näytti johtuvan markkinoiden odotuksista, joiden mukaan talouskasvu hidastuisi hieman lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä ja lyhyet korot olisivat aiemmin odotettua alhaisemmat. Markkinoiden odotuksissa tapahtuneet muutokset näyttävät puolestaan johtuneen suurelta osin markkinaosapuolten käsityksistä, joiden mukaan heikenevät maailmantalouden kasvunäkymät saattavat vaikuttaa aiemmin odotettua enemmän euroalueen talouskehitykseen. Euroalueen 10 vuoden valtion joukkolainojen tuottojen ja kolmen kuukauden euriborkoron erona mitattu euroalueen tuottoikäyrä jyrkkeni helmikuun 2001 lopun ja huhtikuun alun välisenä aikana lähinnä rahamarkkinakorkojen muutoksia heijastaen. Lisäksi euroalueen implisiittisen yön yli -termiinikorkokäyrän notkahdus lyhyissä maturiteeteissa kasvoi 10.4. mennessä, mikä heijastaa markkinoiden odotuk-

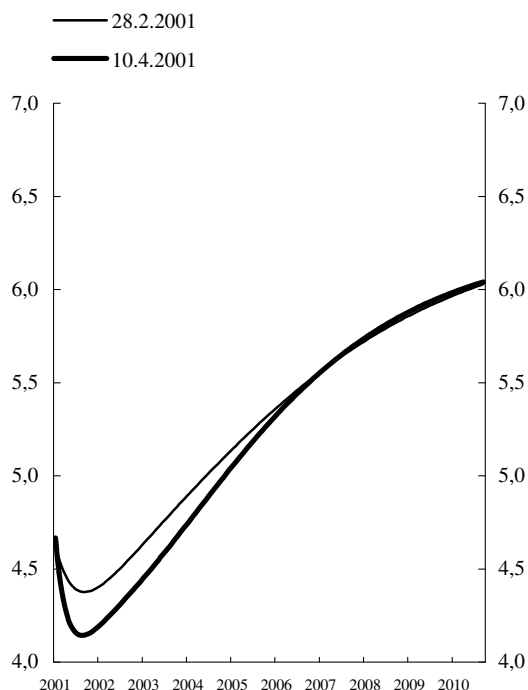
sia lyhyiden korkojen laskusta lyhyellä aikavälillä, kun taas pitkän aikavälin odotukset eivät muuttuneet yhtä paljon (ks. kuvio 9).

Ranskan valtion indeksisidonnaisten joukkolainojen markkinoilla 10 vuoden indeksisidonnaisten joukkolainojen reaalityttö oli huhtikuun 10. päivänä 10 peruspistettä pienempi kuin helmikuun lopussa (ks. kehikko 2). Tuottojen pieneneminen käy yksiin sijoittajien aiempaa hieman hitaammaksi arvioiman lähivuosisen talouskasvun kanssa. Helmikuun lopun ja huhtikuun 10. päivän välisenä aikana Ranskan nimellisten ja indeksisidonnaisten joukkolainojen tuottojen erosta johdettu 10 vuoden tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhti nopeutui noin 10 peruspisteen verran mutta oli edelleen suhteellisen alhainen. Koska tämä indikaattori on pysynyt kaiken kaikkiaan vakaana viime kuukausina, vaikuttaa siltä, että sijoittajat eivät ole olennaisesti muuttaneet arviotaan tulevien vuosien keskimääräisestä inflaatiovauhdista. Tältä osin on syytä todeta, että indeksisidonnaisten joukkolainojen tuottojen ja tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhdin kehityksen tulkittaa vaikeuttavat mahdollinen ajassa muuttuvan riskipreemion vaihtelu ja muut tunnetut epävarmuustekijät.

Kuvio 9.

Korkojen aikarakenteesta johdetut euroalueen yön yli -korkojen odotukset

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

Lähde: EKP:n arvio. Korkojen aikarakenteesta johdettu termiinikorkokäyrä kuvaa markkinoiden odotuksia lyhyiden korkojen tulevasta kehityksestä. Käyrien laskentamenetelmää selostettiin tammikuun 1999 Kuukausikatsauksen sivulla 26. Estimoinnissa käytetyt tiedot on johdettu koronvaihtosopimuksista.

Osakkeiden hintojen lasku jatkui maaliskuussa ja huhtikuun alussa

Syyskuun 2000 paikkeilla alkanut maailmanlaajuinen osakeindeksien laskusuuntaus jatkui keskeisillä osakemarkkinoilla maaliskuussa ja huhtikuun alussa, jolloin markkinaosapuolten epävarmuus kasvoi. Helmikuun lopun ja huhtikuun 10. päivän välisenä aikana osakkeiden hinnat laskivat euroalueella Dow Jones Euro Stoxx -indeksin mukaan mitattuna 2 % ja Yhdysvalloissa Standard and Poor's 500 -indeksin mukaan mitattuna 5 %. Samana ajanjaksona osakkeiden hinnat Japanissa vaihtelivat erittäin paljon ja laskivat kaiken kaikkiaan 2 % (ks. kuvio 10). Tämä kehitys heijasteli entistä heikompia arvioita yritysten tulospöytäkirjoista. Samanaikaisesti markkinaosapuolet näyttivät vaativan kasvaneelle epävarmuudelle kompensatiota suurempien osakkeiden riskipreemioiden muodossa, mikä näkyi implisiittisen volatiliiteetin jyrkkänä kasvuna kaikilla keskeisillä markkinoilla.

Kehikko 2.

Reaalikorkojen viimeaikainen kehitys euroalueella

Reaalikorot määritellään yleensä nimelliskoroiksi, joista on vähennetty odotettu inflaatiovauhti vastaavanpi-tuisena ajanjaksona. Reaalikorkojen voidaan tulkita mittaavan sijoituksen reaalituottoa tai rahoituksen reaa-lisia kustannuksia. Reaalikorkoja voidaan havaita vain muutamassa tapauksessa, jolloin kyseessä ovat reaa-likorkoiset rahoitusinstrumentit. Reaalikorkojen laskemiseen nimelliskorkojen perusteella liittyy useita käy-tännön ja käsitteiden kannalta hankalia seikkoja, sillä johonkin tiettyyn ajanjaksoon kohdistuvia inflaatio-odotuksia ei yleensä voi havaita suoraan ja mitata luotettavasti, joten ne voidaan vain arvioida. Ei myöskään ole itsestään selvää, millaista hintadeflaattoria olisi tarkoituksenmukaisinta käyttää (ks. kehikko 1 Kuukausi-katsauksen maaliskuun 1999 numeron ”Rahataloudellinen ja rahoitusmarkkinoihin liittyvä kehitys” ja Kuu-kausikatsauksen marraskuun 1999 numeron artikkeli ”Vakauteen tähtäävä rahapolitiikka ja pitkien reaalikor-kojen kehitys 1990-luvulla”).

Yksinkertaisin tapa muodostaa lyhyitä ja pitkiä reaalikorkoja on käyttää inflaatio-odotusten vastineena tuo-reinta saatavissa olevaa vuotuista kuluttajahintainflaatiota osoittavaa lukua. Kun kyseessä ovat lyhyet korot, tämä menettelytapa on asianmukainen siksi, että hyvin lyhyellä aikavälillä toteutunut inflaatio ei eroa mer-kittävästi inflaatio-odotuksista. Jos jonakin ajanjaksona kuitenkin ilmenee tilapäisiä inflaatio-osokkeja, joiden vaikutusten odotetaan kumoutuvan vastaisuudessa, tuon ajanjakson inflaatiovauhti saattaa jopa hyvinkin ly-hyellä aikavälillä antaa vääristyneen kuvan inflaatio-odotuksista. Tämä pätee erityisesti nykyhetken, kun mm. öljyn hinta on vaikuttanut merkittävästi inflaatioon. Pitemmällä aikavälillä ero odotetun ja tämänhetki-sen inflaatiovauhdin välillä voi olla vielä suurempi. Nämä ongelmat eivät kuitenkaan ole yhtä vakavia, jos tarkastellaan pitkän aikavälin historiallisia keskiarvoja, sillä inflaatio-osokkien vaikutuksilla on taipumus ajan mittaan kumota toisensa.

Jotta voitaisiin ottaa huomioon puutteet, joita liittyy toteutuneen inflaatiovauhdin käyttämiseen inflaatio-odotusten mittarina, on lyhyitä ja pitkiä reaalikorkoja seuraavassa laskettu eri tavoin. Kuvio A esittää kolmel-la eri tavalla mitatun lyhyen reaalikoron kehitystä vuoden 1999 alusta. Kaikki kolme korkoa perustuvat nimelliseen kolmen kuukauden euriborkorkoon, mutta niiden laskemisessa on käytetty erilaisia deflaattoreita. Deflaattoreista kaksi, YKHI sekä ilman energian ja jalostamattomien elintarvikkeiden hintojen vaikutusta laskettu YKHI, on taaksepäin suuntautuneita, sillä ne kuvaavat toteutunutta kehitystä. Ilman energian ja jalostamattomien elintarvikkeiden hintoja laskettuun YKHiin eivät kuitenkaan vaikuta kaikkein vaihtelevimmat tekijät. Kolmas korko on puolestaan laskettu eteenpäin suuntautunutta deflaattoria käyttäen. Deflaatori perustuu Consensus Economicsin laatimiin inflaatioennusteisiin.¹ On kuitenkin huomattava, että tämä indikaattori edustaa vain suuren yleisön inflaatio-odotuksia. Siksi sitä tulisi pitää vain havainnollistavana esimerkkinä.

Maaliskuussa 2001 tuoreimmalla saatavissa olevalla (helmikuun) vuotuisella YKHI-inflaatiovauhdilla def-latoitu reaalin kolmen kuukauden euriborkorko oli 2,1 % eli jonkin verran alhaisempi kuin EMUn kolman-nen vaiheen alussa tammikuussa 1999. Tammikuusta 2000 (jolloin korot olivat alhaiset) maaliskuuhun 2001 ulottuneena jaksona tämä lyhyt reaalikorko nousi noin 70 peruspistettä, kun nimellinen korko nousi noin 140 peruspistettä. YKHI-inflaatiovauhdilla deflatoituun reaalikorkoon verrattuna inflaatioennusteihin perustuva reaalikorko noudatti tarkemmin nimellisen kolmen kuukauden euriborkoron kehitystä tammikuun 2000 ja maaliskuun 2001 välisenä aikana kuvastaen sitä, että tänä ajanjaksona lyhyen aikavälin inflaatio-odotukset eivät kasvaneet yhtä nopeasti kuin YKHI-inflaatiovauhti kiihtyi. Inflaatioennusteihin perustuva reaalikorko oli kuitenkin laskeva vuoden 2000 jälkipuoliskolla ja vuoden 2001 alussa, kun inflaatioennusteluvut olivat

¹ Kutakin tarkastelujaksoa varten on käytetty tuoreinta sillä hetkellä saatavissa ollutta ennustetta. Consensus Economics julkaisee kuukausittain vuotuisina keskiarvoina ilmaistuja euroalueen inflaatioennusteita. Joka tammikuussa (vuosi t) ennusteeseen lisätään uusi vuosi ($t+1$). Näihin ennusteisiin perustuvina inflaatio-odotuksia ilmaisevina lukuina käytetään vuoden alkupuoliskolla saman vuoden ja seuraavan vuoden ennustelukujen keskiarvoa ja vuoden loppupuoliskolla vain seuraavan vuoden ennustelukua.

aiempaa suuremmat ja nimelliskorko laski hieman. Ilman energian ja jalostamattomien elintarvikkeiden hintoja lasketulla YKHI-inflaatiiovauhdilla deflatoitu reaalkorko laski suurimman osan viime vuotta vielä tätä enemmän, mutta huomattava osa tästä laskusta palautui vuoden 2000 lopussa ja vuoden 2001 alussa, kun ilman energian ja jalostamattomien elintarvikkeiden hintoja laskettu YKHI-inflaatiovauhti alkoi vähitellen nopeutua. Kaiken kaikkiaan näin mitatut reaalkorot osoittavat – kun edellä mainitut varaukset otetaan huomioon – että lyhyet reaalkorot ovat kahden viime vuoden aikana nousseet vähemmän kuin vastaavat nimelliskorot. Lisäksi reaalkorkojen suhteellisen suuri ero, joka maaliskuussa 2001 oli miltei 100 peruspistettä, antaa joitakin viitteitä reaalkorkojen laskemiseen liittyvistä epävarmuustekijöistä.

Kuvio B esittää kahdella eri tavalla mitatun pitkän reaalkoron kehitystä tammikuusta 1999. Pitkä korko tulisi oikeastaan laskea siten, että valtion 10 vuoden joukkolainan nimellistuotto deflatoidaan luvulla, joka kuvaa seuraavaan kymmeneen vuoteen kohdistuvia inflaatio-odotuksia euroalueella. Sellaista inflaatio-odotuksia kuvaavaa lukua ei kuitenkaan ole saatavissa säännöllisesti. Tässä yhteydessä on käytetty karkeana likiarvona Consensus Economicsin inflaatioennusteeseen perustuvaa inflaatio-odotuksia ilmaisevaa lukua, jolla on deflatoitu 10 vuoden joukkolainojen nimellistuotto euroalueella. Lisäksi kuviosta ilmenee Ranskan kuluttajahintaindeksiin sidotun 10 vuoden joukkolainan tuotto, joka on suurempi pitkän reaalkoron mittari, joskin siihen liittyy monia epävarmuustekijöitä. Maaliskuussa 2001 nämä kaksi pitkää korkoa olivat noin 40–60 peruspistettä korkeammat kuin EMUn kolmannen vaiheen alussa tammikuussa 1999, mutta noin 50–120 peruspistettä matalammat kuin tammikuussa 2000, jolloin ne olivat korkeimmillaan.

Oheisessa taulukossa vertaillaan maaliskuun 2001 reaalkorkoja keskimääräisiin korkoihin kahden viime vuosikymmenen ajalta. Kaikki keskiarvot on deflatoitu vuotuisella kuluttajahintainflaatiiovauhdilla. Euroalueen keskiarvojen lisäksi taulukossa ovat mukana Saksan keskiarvot. Tämä on aiheellista siksi, että ennen EMUn kolmatta vaihetta monien nykyisin euroalueessa mukana olevien maiden korkoihin sisältyi valuuttakurssiriski-premioita. Tällaiset preemiot eivät kuitenkaan juurikaan vaikuttaneet Saksan korkoihin, joten nämä korot saattavat olla nykyisiin euroalueen korkoihin nähden vertailukelpoisempia kuin muiden maiden korot.

Taulukosta ilmenee, että maaliskuussa 2001 kolmen lyhyen reaalkoron muodostama vaihteluväli oli kokonaan 1980-luvun ja 1990-luvun keskiarvojen alapuolella.

Sama pätee, kun korkoja verrataan Saksan keskiarvoihin, joskaan erot eivät ole aivan yhtä selvät. Pitkistä koroista voidaan tehdä vastaavanlaisia päätelmiä. Kuviossa B esitettyjen tuoreimpien pitkien reaalkorkojen vaihteluväli on huomattavasti alempana kuin vastaavat korot keskimäärin olivat 1990-luvulla nykyisin euroalueen jäsenenä olevissa maissa. Vaihteluväli on myös Saksan aiempien keskiarvojen alapuolella. Tällaisiin vertailuihin on syytä suhtautua varovaisesti, sillä ajan mittaan ilmenevät rakenteelliset muutokset saattavat vaikuttaa niihin. Tästä huolimatta kehikon laskelmat osoittavat, että euroalueen nykyiset lyhyet ja pitkät reaalkorot ovat melko alhaiset verrattuna niiden tasoon kahden viime vuosikymmenen aikana.

Lyhyiden ja pitkien reaalkorkojen pitkän aikavälin keskiarvoja euroalueella ja Saksassa

(vuotuinen korko, kuukausihavaintoja)

Ajanjakso	Lyhyt reaalkorko ¹⁾		Pitkä reaalkorko ²⁾	
	Euroalue	Saksa	Euroalue	Saksa
1981–1990	4,6	4,2	–	5,2
1991–1998	4,6	3,5	5,2	4,5
1999–maaliskuu 2001	2,0	–	3,2	–
Nykyinen arvo (vaihteluväli) ³⁾	2,1-3,0	–	2,9-3,4	–

Lähde: EKP.

1) Pankkienväliset 3 kk:n korot, joista on vähennetty vuotuinen kuluttajahintainflaatiovauhti.

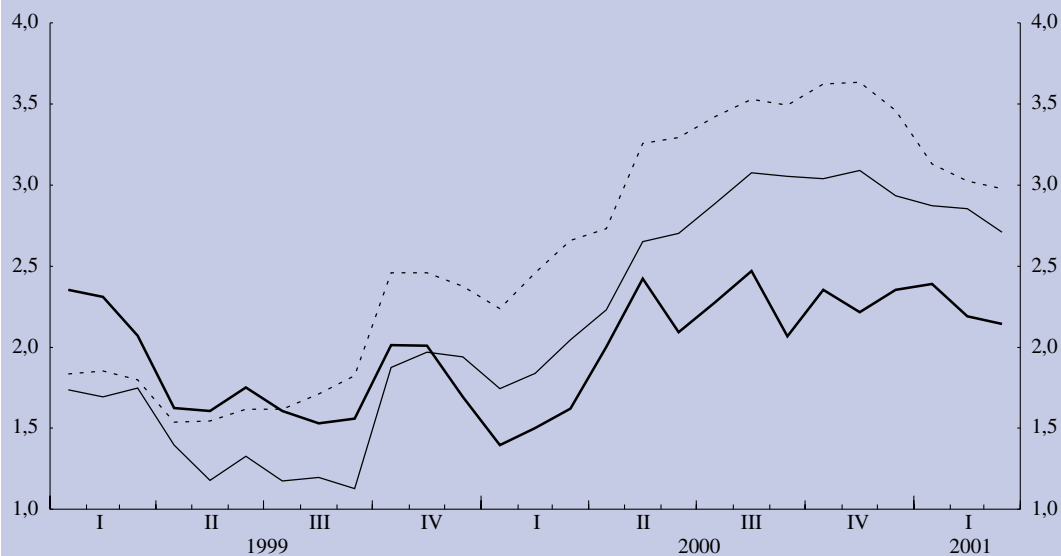
2) Valtion 10 vuoden joukkolainojen tuotto, josta on vähennetty kuluttajahintainflaatiovauhti (aina kun tiedot ovat olleet saatavissa).

3) Kuvioissa A ja B olevien korkojen vaihteluväli.

Kuvio A. Lyhyet reaalikorot

(vuotuinen korko, kuukausikeskiarvoja)

- Deflatoitu YKHI:llä ¹⁾
- - - Deflatoitu ilman energian ja jalostamattomien elintarvikkeiden hintoja lasketulla YKHI:llä ¹⁾
- Deflatoitu Consensus Forecastin mukaisella odotetulla inflaatiövauhdilla ²⁾

Lähde: EKP.

1) Pankkienväliset 3 kk:n korot, joista on vähennetty vuotuinen kuluttajahintainflaatiövauhti.

2) Ks. kehikon varsinaisen tekstin alaviite 1.

Kuvio B. Pitkät reaalikorot

(vuotuinen korko, kuukausikeskiarvoja)

- Consensus Forecastin mukaisella odotetulla inflaatiövauhdilla deflatoitu 10 vuoden joukkolainan nimellinen tuotto¹⁾
- - - Ranskan indeksisidonnaisten joukkolainojen reaalityttö²⁾

Lähde: EKP.

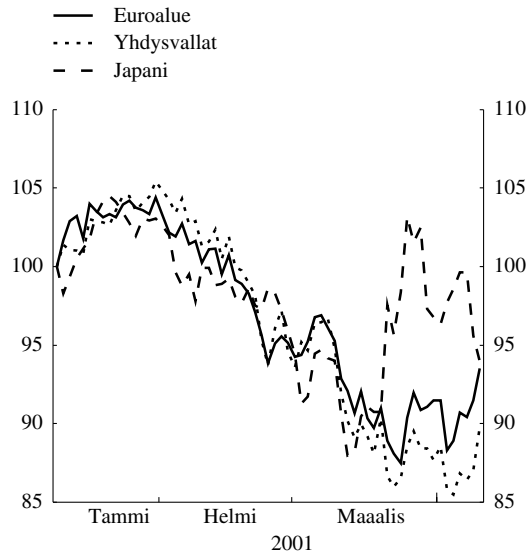
1) Ks. kehikon varsinaisen tekstin alaviite 1.

2) Johdettu (ilman tupakan hintojen vaikutusta laskettuun) Ranskan kuluttajahintaindeksiin sidottujen Ranskan valtion vuonna 2009 erääntyvien joukkolainojen markkinahinnoista.

Kuvio 10.

Osakeindeksit

(10.1.2001 = 100, päivähavaintoja)

Lähde: Reuters.

Huom. Dow Jones Euro Stoxx (laaja) euroalueen osalta. Standard and Poor's 500 Yhdysvaltojen ja Nikkei 225 Japanin osalta. Sisältää myös Kreikan tiedot 1.1.2001 alkaen.

Yhdysvalloissa osakkeiden hinnat olivat 10.4. Standard and Poor's 500 -indeksin mukaan laskettuna noin 24 % maaliskuun 2000 lopun huipputasoa alhaisempia. Yhdysvaltojen osakkeiden hintojen laskua viime viikkoina ovat vauhdittaneet yritysten tulosten heikkenemisestä kertovat tiedotteet ja ennusteet, jotka liittyvät markkinaosapuolten kasvavaan huoleen Yhdysvaltojen talousnäköistä. Koska osakemarkkinaosapuolet ilmeisesti odottivat Yhdysvaltojen keskuspankin avomarkkinakomitean alentavan federal funds -tavoitekorkoa huomattavasti, 20.3. tehty päätös alentaa korkoja vain 50 peruspisteen verran näytti osaltaan vaikuttavan osakkeiden hintojen jatkuvaan laskuun. Kuten jo viime vuodesta lähtien, Yhdysvaltojen osakkeiden hintojen viimeaikainen laskusuuntaus vaikutti eniten tietotekniikkayritysten osakkeisiin. Esimerkiksi tietotekniikkapainotteinen Nasdaq Composite -indeksi las-

ki helmikuun lopun ja huhtikuun 10. päivän välisenä aikana 15 % ja oli 33 % loppuvuoden 2000 tasoa alempi sekä 66 % maaliskuun 2000 lopun huipputasoa alempi.

Japanissa osakkeiden hinnoissa oli maaliskuussa ja huhtikuun alussa havaittavissa huomattavaa vaihtelua, jonka seurauksena vertailuindeksit laskevat jonkin verran. Japanin osakkeiden hinnat laskevat jyrkästi maaliskuun alkuvuokoina mutta nousivat sitten selvästi Japanin keskuspankin tehtyä 19.3. päätöksen rahapolitiikan höllentämisestä. Sittemmin osakkeiden hinnat kääntyivät jälleen laskuun talousnäkömien heikkenemistä ennakoivien tietojen julkaisemisen jälkeen.

Euroalueella osakkeiden hinnat laskevat jonkin verran helmikuun lopun jälkeen. Laskua on ollut jo useiden kuukausien ajan. Dow Jones Euro Stoxx -indeksin mukaan laskettuna euroalueen osakkeiden hinnat olivat huhtikuun 10. päivänä 24 % maaliskuun 2000 lopun huipputasoa alhaisempia. Vuoden 2001 alkukuukausien hintojen lasku oli laaja-alainen ja koski osakemarkkinoiden kaikkia toimialoja. Hintojen lasku oli kuitenkin jälleen tuntuvinta tietotekniikka-alalla, jossa osakkeiden hinnat laskevat 10.4. mennessä 30 % loppuvuoden 2000 hinnoista ja 51 % maaliskuun 2000 huipputasosta. Laaja-alainen hintojen lasku saattoi johtua yleisesti aiempaa heikommiksi arvioituista yritysten tulosten näköistä, mikä tukisi markkinoilla yleistävää käsitystä euroalueen talouskasvun tulevasta hidastumisesta. Hintojen lasku saattoi kuitenkin johtua myös osakkeiden riskipreemion jatkuvasta kasvamisesta lähemmäksi pitkän aikavälin tyypillisiä arvoja; riskipreemiohan on ylimääräinen tuotto, jonka sijoittajat vaativat sijoittaessaan varoja valtion joukkolainojen kaltaisten riskittömämpien arvopapereiden asemesta osakkeisiin. Osakemarkkinoiden implisiittinen volatiliiteetti euroalueella on vastaavasti lisääntynyt huomattavasti viime viikkoina. Esimerkiksi Dow Jones Euro Stoxx 50 -indeksiin kuuluvien osakkeiden implisiittinen volatiliiteetti oli maaliskuun lopussa ja huhtikuun alussa vuositasolla noin 30 % eli noin 8 prosenttiyksikköä suurempi kuin helmikuun lopussa. Tämän jälkeen se kuitenkin jälleen laski, ja 10.4. se oli 24 %.

2 Hintakehitys

YKHI-inflaatio nopeutui hieman helmikuussa 2001

Euroalueen hinnat ja etenkin yhdenmukaistettuun kuluttajahintaindeksiin (YKHI) sisältyvät energian ja jalostamattomien elintarvikkeiden hinnat ovat viime kuukausina kehittyneet vaihtelevasti. Myös välillisten verojen ja hallinnollisesti säänneltyjen hintojen nousu on vaikuttanut tähän kehitykseen. Euroalueen koko YKHIn vuotuinen muutosvauhti hidastui vuoden 2000 joulukuun 2,6 prosentista 2,5 prosenttiin tammikuussa 2001, mutta nopeutui helmikuussa jälleen 2,6 prosenttiin (ks. taulukko 3). Ilman jalostamattomien elintarvikkeiden ja energian hintoja lasketun YKHIn vuotuinen nousuvauhti nopeutui helmikuussa 1,8 prosenttiin eli 0,1 prosenttiyksikköä tammikuusta.

Toisin kuin kahtena edellisenä kuukautena, energian hinnan vuotuinen muutosvauhti nopeutui helmikuussa 0,5 prosenttiyksikköä eli 8,4 prosenttiin (ks. kuvio 11). Nopeutuminen johtui lähinnä siitä, että öljyn hinta nousi 27,5 eurosta barrelilta 29,9 euroon barrelilta tammi-helmikuussa 2001. Jalostamattomien elintarvikkeiden hinnat nousivat edelleen, ja niiden vuotuinen muutosvauhti nopeutui helmikuussa hieman eli 4,6 prosenttiin tammikuun 4,5 prosentista. Vaikka jalostamattomien elintarvikkeiden hintojen muutoksiin vaikuttavat usein säät ja muut kausiluonteiset tekijät, tämän erän hintojen viimeaikainen voimakas nousu näyttää osin liittyvän hullun lehmän taudin aiheuttamaan epävarmuuteen lihan turvallisuudesta sekä suu- ja sorkka-tautiepidemian puhkeamiseen.

Taulukko 3.

Euroalueen hinta- ja kustannuskehitys

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	1998	1999	2000	2000	2000	2000	2001	2000	2000	2000	2001	2001	2001
				II	III	IV	I	Loka	Marras	Joulu	Tammi	Helmi	Maalis
Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi (YKHI) ja sen erät													
Kokonaisindeksi	1,2	1,1	2,4	2,1	2,5	2,7	.	2,7	2,9	2,6	2,5	2,6	.
<i>josta:</i>													
Tavarat	0,7	0,9	2,7	2,3	2,9	3,2	.	3,3	3,5	3,0	2,7	2,9	.
Elintarvikkeet	1,7	0,6	1,4	0,9	1,9	2,2	.	2,0	2,2	2,3	2,8	3,1	.
Jalostetut elintarvikkeet	1,5	1,0	1,2	1,0	1,2	1,4	.	1,3	1,5	1,4	1,7	2,1	.
Jalostamattomat elintarvikkeet	2,0	0,1	1,7	0,7	3,1	3,5	.	3,2	3,4	3,7	4,5	4,6	.
Teollisuustuotteet	0,2	1,0	3,4	3,0	3,4	3,8	.	3,9	4,1	3,3	2,7	2,8	.
Muut teollisuustuotteet kuin energia	1,0	0,7	0,7	0,6	0,6	1,1	.	1,0	1,1	1,1	1,2	1,3	.
Energia	-2,6	2,3	13,4	12,3	13,7	13,8	.	14,7	15,3	11,3	7,9	8,4	.
Palvelut	2,0	1,6	1,7	1,7	1,8	1,9	.	1,9	1,9	1,8	2,2	2,3	.
Muut hinta- ja kustannusindikaattorit													
Teollisuuden tuottajahinnat ¹⁾	-0,7	-0,4	5,4	5,2	5,8	6,1	.	6,6	6,4	5,4	4,8	4,4	.
Yksikkötyökustannukset ²⁾	0,3	1,2	.	0,5	1,2	.	.	-	-	-	-	-	-
Työn tuottavuus ²⁾	1,2	0,8	.	1,4	1,0	.	.	-	-	-	-	-	-
Työvoimakustannukset/työntekijä ²⁾	1,5	2,1	.	2,0	2,3	.	.	-	-	-	-	-	-
Työvoimakustannukset/tunti ³⁾	1,8	2,2	3,7	3,8	3,8	3,5	.	-	-	-	-	-	-
Öljyn hinta (euroa/barreli) ⁴⁾	12,0	17,1	31,0	28,8	33,7	34,5	28,4	36,8	37,7	28,8	27,5	29,9	28,1
Raaka-aineiden hinnat ⁵⁾	-12,5	-3,1	18,1	18,3	18,0	16,4	1,4	23,1	18,2	8,6	3,3	1,7	-0,8

Lähteet: Eurostat, kansalliset tiedot, International Petroleum Exchange, HWWA – Institut für Wirtschaftsforschung (Hampuri) ja EKP:n laskelmat.

Huom. 12 maata käsittävän euroalueen tietoja (myös vuotta 2001 edeltäneiltä vuosilta).

1) Ei sisällä rakentamista.

2) Koko kansantalous.

3) Koko kansantalous (paitsi maatalous, julkishallinto, koulutus, terveydenhoito ja muut palvelut).

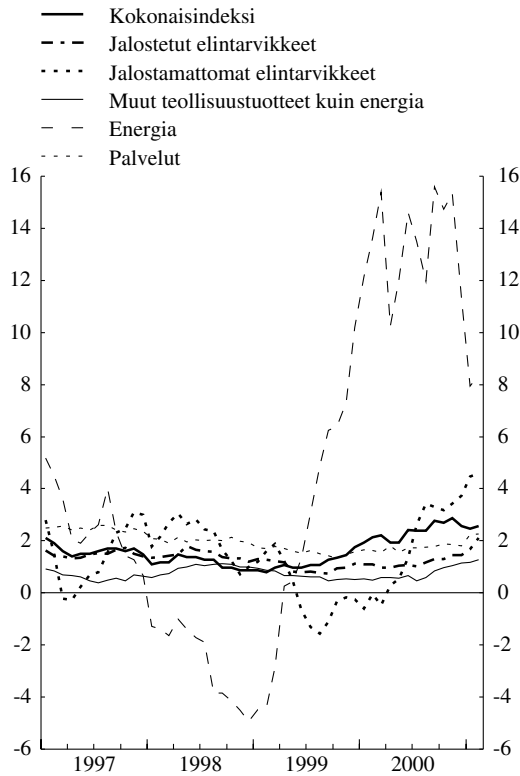
4) Brent Blend -laatu (yhden kuukauden kuluttua tapahtuvaan toimitukseen). Hinnat ecuina joulukuuhun 1998 asti.

5) Ei sisällä energian hintoja. Hinnat euroina; joulukuuhun 1998 asti ecuina.

Kuvio 11.

Euroalueen YKHI-inflaatio eriteltynä

(vuotuinen prosenttimuutos, kuukausihavaintoja)

Lähde: Eurostat.

Huom. 12 maata käsittävän euroalueen tietoja (myös vuotta 2001 edeltäneiltä vuosilta).

Muista YKH:n eristä jalostettujen elintarvikkeiden hintojen vuotuinen muutosvauhti nopeutui helmikuussa 2001 edelleen 0,4 prosenttiyksikköä ja oli 2,1 %. Vauhdin viimeisin nopeutuminen liittyi osittain tupakan hinnan nousuun useissa euroalueen maissa. Myös maitotuotteiden hinnat kohosivat, mikä niin ikään saattaa liittyä maatalousalan viimeaikaisiin ongelmiin. Vaikka muiden teollisuustuotteiden kuin energian hintojen vuotuinen muutosvauhti nopeutui vain hieman (0,1 prosenttiyksikköä eli 1,3 prosenttiin helmikuussa), se on ollut kiihtyvä syyskuusta 2000 lähtien. Tämä johtunee siitä, että öljyn aiempien hinnannousujen ja euron aiemman heikkenemisen välilliset vaikutukset siirtyvät edelleen kuluttajahintoihin. Palvelujen hintojen vuotuinen muutosvauhti, joka tammikuussa nopeutui 0,4 prosenttiyksikköä lähinnä joidenkin hallinnollisesti sään-

neltyjen hintojen ja välillisten verojen nousun vuoksi, nopeutui helmikuussa 0,1 prosenttiyksikköä eli 2,3 prosenttiin.

Energia-erässä ilmenevällä vertailuajankohdan vaikutuksella pitäisi lähikuukausina olla suora YKHI-inflaatiota hidastava vaikutus. Tätä vaikutusta todennäköisesti vahvistaa öljyn hinnan lasku 28,1 euroon barreilta maaliskuussa 2001. Toisaalta tuontihintojen aiempien nousujen odotetaan siirtyvän tuotantoketjun myöhempisiin vaiheisiin eli lopullisiin kuluttajahintoihin vielä muutamien kuukausien ajan. Myös elintarvikkeiden hintojen kehitys saattaa edelleen nopeuttaa YKHI-inflaatiota. Voi siis viedä aikaa, ennen kuin YKH:n kokonaisindeksi hidastuu alle 2 prosentin. Pitkällä aikavälillä tuontihintojen aikaisempien nousujen siirtymisen kuluttajahintoihin pitäisi vähitellen laantua, ja euroalueen talouskasvun hidastumisen rajoittaa voittomarginaaleista ja palkkaliukumasta johtuvia nousupaineita. Keskipitkällä aikavälillä on kuitenkin erittäin tärkeää, että tämänhetkinen nopea inflaatio ei siirry palkkatarkistuksiin ja että palkkojen kehitys säilyy maltillisena.

Tuottajahintojen vuotuinen muutosvauhti hidastui edelleen helmikuussa 2001

Euroalueen teollisuuden tuottajahintojen vuotuinen nousuvauhti hidastui 4,4 prosenttiin helmikuussa 2001 eli 0,4 prosenttiyksikköä tammikuusta. Tuottajahintojen vuotuinen muutosvauhti on hidastunut lokakuusta 2000 lähtien kaiken kaikkiaan yli 2 prosenttiyksikköä. Kuten edellisnäkin kuukausina, viimeaikainen hidastuminen johtui lähinnä välituotteiden hintojen kehityksestä (ks. kuvio 12). Välituotteiden hintojen vuotuinen muutosvauhti hidastui helmikuussa 6,7 prosenttiin tammikuun 7,8 prosentista. Tämä johtui ainoastaan vertailuajankohdan vaikutuksista, sillä välituotteiden hinnat olivat nousseet huomattavasti tammi-helmikuussa 2000. Tammi-helmikuussa 2001 välituotteiden hinnat kuitenkin pysyivät lähes muuttumattomina öljyn hinnan samanaikaisesta noususta huolimatta. Öljyn kalleuden vaikutuksia on saattanut tasoittaa se, että muiden raaka-aineiden kuin energian hintojen vuotuinen nousuvauhti on hiljattain hidastunut

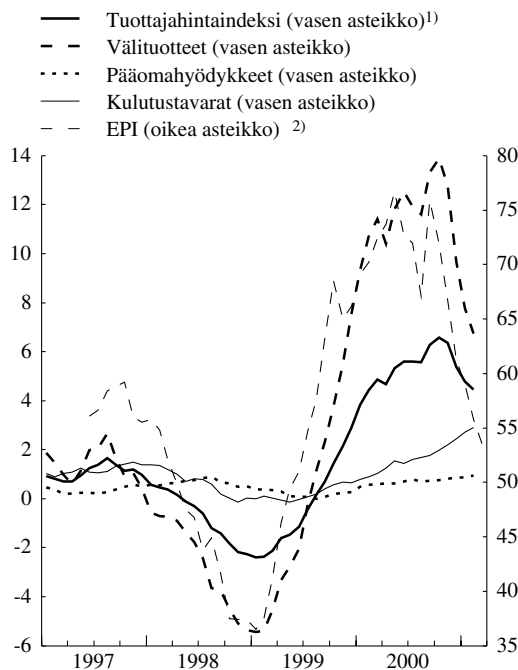
voimakkaasti (vuoden 2000 joulukuun 8,6 prosentista 1,7 prosenttiin helmikuussa 2001).

Välituotteiden hintojen kehityksestä poiketen kulutustavaroiden hintojen vuotuinen muutosvauhti nopeutui helmikuussa 2001 edelleen 2,9 prosenttiin eli 0,2 prosenttiyksikköä tammikuusta. Tämä kehitys johtui niin kestävien kuin ei-kestävienkin kulutustavaroiden hintojen vuotuisen muutosvauhdin nopeutumisesta. Kulutustavaroiden hintojen nousuvauhti on kiihtynyt vuoden 1999 puolivälistä lähtien, mikä liittyyne tuontitavaroiden ja välituotteiden hintojen aikaisempaan kehitykseen. Pääomahyödykkeiden hintojen vuotuinen nousuvauhti pysyi ennallaan maltillisissa 0,9 prosentissa kolmatta kuukautta peräkkäin.

Kuvio 12.

Tuottajahinnat ja tehdasteollisuuden tuotantopanosten hinnat euroalueella

(kuukausihavaintoja)

Lähteet: Eurostat ja Reuters.

Huom. 12 maata käsittävän euroalueen tietoja (myös vuotta 2001 edeltäneiltä vuosilta), mikäli tiedot ovat olleet saatavissa.

- 1) Vuotuinen prosenttimuutos; ei sisällä rakentamista.
- 2) Eurozone Price Index, euroalueen tehdasteollisuuden tuotantopanosten hintaindeksi, jonka tiedot perustuvat ostopäälliköille tehtävään kyselyyn. Indeksiluku, joka on yli 50, viittaa tehdasteollisuuden tuotantopanosten hintojen nousuun, ja 50:tä pienempi indeksiluku hintojen laskuun.

Jos alustavasti arvioidaan maaliskuun 2001 kehitystä, voidaan tuottajahintojen ja erityisesti välituotteiden hintojen vuotuisen muutosvauhdin odottaa hidastuneen edelleen jonkin verran. Ensinnäkin öljyn euromääräinen hinta laski maaliskuussa ja myös muiden kuin energiaraaka-aineiden hintojen vuotuinen muutosvauhti hidastui edelleen. Toiseksi euroalueen tehdasteollisuuden tuotantopanosten hintaindeksi (Eurozone Price Index) laski kuudetta kuukautta peräkkäin (ks. kuvio 12), mikä todennäköisimmin johtuu tästä kehityksestä. Kolmanneksi muut vertailuajankohdan vaikutukset näkyvät lähikuukausina vuotuisissa muutosvauhteissa. Välituotteiden hintojen odotetusta kehityksestä aiheutuvia tuottajahintojen laskupaineita saattavat kuitenkin jonkin verran tasoittaa pääomahyödykkeiden ja kulutustavaroiden erien aiempaa nopeammat vuotuiset muutosvauhdit, jotka johtuvat siitä, että tuontihintojen aikaisemmat nousut siirtyvät edelleen näihin hintoihin.

Tuntia kohden laskettujen työvoimakustannusten kasvuvauhti hidastui vuoden 2000 viimeisellä neljänneksellä

Tuntia kohden laskettujen työvoimakustannusten vuotuinen kasvuvauhti hidastui Eurostatin mukaan 3,5 prosenttiin vuoden 2000 viimeisellä neljänneksellä, kun se oli ollut 3,8 % toisella ja kolmannella neljänneksellä. Näiden työvoimakustannusten neljännesvuosittaisia kasvuvauhteja vuonna 2000 on tarkistettu, ja ne näyttävät hienoisesti hidastuneen vuoden mittaan. Tuntia kohden lasketut työvoimakustannukset lisääntyivät keskimäärin 3,7 % vuonna 2000, kun ne vuonna 1999 olivat kasvaneet 2,2 %. Tämä tuntia kohden laskettujen työvoimakustannusten kasvu vuonna 2000 ei näy muissa käytettävissä olevissa työvoimakustannusindikaattoreissa, kuten työntekijää kohden lasketuissa palkkakustannuksissa (joita koskevat tiedot ovat saatavissa vain vuoden 2000 kolmelta ensimmäiseltä neljännekseltä). Kuten edellisissä Kuukausikatsauksissa on todettu, tämä ero näyttäisi ensisijaisesti liittyvän siihen, että viikoittaiset työtuntimäärät ovat vähentyneet, sekä tilastoteknisiin ja eräisiin kertaluonteisiin tekijöihin, jotka nopeuttavat tuntia kohden laskettujen työvoimakustannusten kasvua. Yksikkötyökustan-

nusten kasvuvauhti kiihtyi 1,2 prosenttiin vuoden 2000 kolmannella neljänneksellä, kun se sitä edellisellä neljänneksellä oli ollut 0,5 %. Tämä nopeutumisen johtui tuottavuuden kasvun hidastumisesta ja työntekijää kohden laskettujen palkkakustannusten kasvuvauhdin lievästä nopeutumisesta.

tumisesta ja työntekijää kohden laskettujen palkkakustannusten kasvuvauhdin lievästä nopeutumisesta.

3 Tuotanto, kysyntä ja työmarkkinat

BKT:n määrä kasvoi vuoden 2000 lopussa voimakkaasti

Eurostatin toisen arvion mukaan BKT:n määrä kasvoi vuoden 2000 viimeisellä neljänneksellä 0,7 % edellisestä neljänneksestä, kun vastaava kasvu oli ollut kolmannella neljänneksellä 0,6 % (ks. taulukko 4). Nämä tiedot vahvistavat sen, että vaikka kasvu pysyikin vahvana, se hidastui vuoden 2000 toisella puoliskolla. BKT:n määrän vuotuinen kasvuvauhti hidastui viime vuoden alku-

puoliskon 3,6 prosentista 3,1 prosenttiin vuoden jälkipuoliskolla. Koko vuonna 2000 euroalueen BKT kasvoi keskimäärin 3,4 %, eli kasvuvauhti oli viime vuosikymmenen nopein ja huomattavasti nopeampi kuin vuodelta 1999 tilastoitu 2,5 prosentin kasvu.

BKT:n määrän hieman nopeampi kasvuvauhti vuoden 2000 viimeisellä neljänneksellä kuin kolmannella neljänneksellä johtui kotimaisesta kysynnästä, kun taas nettoviennin vaikutus BKT:n

Taulukko 4.

BKT:n määrän kasvu euroalueella

(prosenttimuutos, ellei toisin mainita; kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

	Vuosimuutos ¹⁾								Neljännesvuosimuutos ²⁾				
	1998	1999	2000	1999 IV	2000 I	2000 II	2000 III	2000 IV	1999 IV	2000 I	2000 II	2000 III	2000 IV
Bruttokansantuotteen määrä <i>josta:</i>	2,8	2,5	3,4	3,4	3,5	3,7	3,3	3,0	1,0	0,9	0,8	0,6	0,7
Kotimainen kysyntä	3,5	3,1	2,8	3,1	2,7	3,2	2,8	2,4	0,9	0,7	0,8	0,4	0,5
Yksityinen kulutus	3,1	2,8	2,6	2,7	2,5	3,2	2,5	2,1	0,7	0,7	0,8	0,2	0,3
Julkisen kulutus	1,1	1,6	1,6	1,7	1,8	1,8	1,3	1,6	0,4	0,6	0,2	0,1	0,6
Kiinteän pääoman bruttomuodostus	4,9	5,3	4,7	5,6	5,8	5,0	4,1	3,9	0,6	1,8	0,6	1,1	0,4
Varastojen muutos ^{3), 4)}	0,4	0,0	0,0	0,0	-0,4	0,0	0,2	0,0	0,3	-0,2	0,1	0,0	0,1
Nettovienti ³⁾	-0,6	-0,5	0,6	0,3	0,8	0,5	0,5	0,6	0,1	0,2	0,0	0,2	0,2
Vienti ⁵⁾	7,0	4,8	11,7	10,0	12,3	11,4	11,3	11,6	3,1	2,7	2,1	3,0	3,4
Tuonti ⁵⁾	9,5	6,6	10,3	9,5	10,2	10,2	10,3	10,5	3,0	2,2	2,3	2,6	3,1
Reaalinen arvonlisäys, brutto													
Maa- ja kalatalous ⁶⁾	1,8	2,1	1,3	2,9	1,6	1,0	1,6	1,0	0,7	-0,6	-0,3	1,8	0,1
Teollisuus	1,9	1,5	3,9	3,1	4,3	4,1	3,7	3,5	0,8	1,8	0,5	0,6	0,5
Palvelut	3,2	2,8	3,3	3,0	3,3	3,4	3,3	3,4	0,8	1,0	0,7	0,7	0,9

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Huom. 12 maata käsittävän euroalueen tietoja (myös vuotta 2001 edeltäneiltä vuosilta).

1) Vuosimuutos: prosenttimuutos edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta.

2) Neljännesvuosimuutos: prosenttimuutos edellisestä neljänneksestä.

3) Vaikutus BKT:n määrän kasvuun, prosenttiyksikköä.

4) Sisältää arvoesineiden hankinnat miinus vähennykset.

5) Vienti ja tuonti käsittävät tavarat ja palvelut ja sisältävät euroalueen sisäisen kaupan. Euroalueen sisäisen kaupan tietoja ei ole poistettu kansallisen tilinpidon tuonti- ja vientiluvuista. Tästä syystä nämä tiedot ja maksutasetiedot eivät ole täysin verrannollisia.

6) Sisältää myös riista- ja metsätalouden.

määrän kasvuun pysyi ennallaan. Kotimainen kysyntä kasvoi vuoden 2000 viimeisellä neljänneksellä 0,5 % kolmannesta neljänneksestä, jolloin kasvu oli ollut 0,4 %. Yksityisen kulutuksen neljännesvuosikasvu pysyi melko vaimeana eli 0,3 prosentissa oltuaan edellisellä neljänneksellä 0,2 %. Vuoden 2000 kolmannen neljänneksen tavoin yksityisen kulutuksen kasvua on todennäköisesti hidastanut korkea öljyn hinta, joka alkoi laskea vasta marraskuun 2000 lopulla. Investointien kasvu yleensä vaihtelee vuosineljänneksestä toiseen. Kahden vuosineljänneksen keskiarvojen perusteella voidaan havaita, että investoinnit kasvoivat vuoden 2000 toisella puoliskolla 0,8 % eli hitaammin kuin ensimmäisellä vuosipuoliskolla, jolloin keskimääräinen kasvu oli 1,2 %. Vuoden 2000 viimeisellä neljänneksellä varastojen muutosten vaikutus BKT:n määrän kasvuun oli 0,1 prosenttiyksikköä. Yrityksiä koskevan Euroopan komission suhdannekyselyn tulokset viittaavat siihen, että varastoja ei viime vuoden lopulla ole ehkä tarkoituksellisesti kasvatettu vaan niiden kasvu on saattanut johtua odotettua jonkin verran heikommasta kysynnästä. Sekä viennin että tuonnin (euroalueen sisäinen kauppa mukaan lukien) kasvu oli erittäin vahvaa. Viennin määrä kasvoi vuoden 2000 viimeisellä neljänneksellä 3,4 % edellisestä neljänneksestä eli nopeammin kuin tuonti, jonka määrä kasvoi 3,1 %.

Tuotannon alakohtainen tarkastelu osoittaa, että sekä palvelut että teollisuus vaikuttivat osaltaan arvonlisäyksen voimakkaaseen kasvuun viime vuonna. Koko vuonna 2000 palvelualojen reaalin arvonlisäys kasvoi 3,3 %, kun vastaava kasvu vuonna 1999 oli ollut 2,8 %. Teollisuuden arvonlisäys kasvoi viime vuonna suunnilleen yhtä nopeasti eli 3,9 %, mikä on huomattavasti enemmän kuin 1,5 % vuonna 1999. Kun tarkastellaan vuosipuoliskojen keskiarvoja, näyttää siltä, että kasvun hienoinen hidastuminen vuoden 2000 toisella puoliskolla ensimmäisestä puoliskosta johtui teollisuussektorista.

Teollisuustuotannon kasvu pysyi ennallaan tammikuussa 2001

Tammikuussa 2001 euroalueen teollisuustuotanto (ilman rakentamista) kasvoi edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta 5,2 % eli suurin piirtein

saman verran kuin vuoden 2000 toisella puoliskolla (ks. taulukko 5). Teollisuustuotanto supistui tämän vuoden tammikuussa 1,8 % edellisestä, mikä tasoitti joulukuun vastaavan kasvun. Kuten maaliskuun 2001 kuukausikatsauksessa selostettiin, työpäivien lukumäärästä johtuvat vaikutukset ovat todennäköisesti vääristäneet joulukuun 2000 tuotantotietoja siten, että tuotannon määrää on yliarvioitu. Tästä syystä vuotuinen kasvuvauhti tuntuu indikoivan luotettavammin tämän vuoden tammikuun teollisuustuotannon kehitystä kuin vertailu kuukausitasolla.

Tehdasteollisuuden tuotanto kasvoi tämän vuoden tammikuussa 6,1 prosentin vuosivauhtia eli yhtä nopeasti kuin keskimäärin vuoden 2000 toisella puoliskolla. Tehdasteollisuudessa vuoden 2000 puolivälistä alkanut välituotteiden ja pääomahyödykkeiden tuotannon kehittyminen eri suuntiin jatkui tammikuussa. Pääomahyödykkeiden tuotannon vuotuinen kasvuvauhti on pysynyt hyvin nopeana ja oli tämän vuoden tammikuussa 9,6 % eli jopa nopeampi kuin vuoden 2000 jälkipuoliskolla (joulukuun lukuja lukuun ottamatta). Kulutustavaroiden tuotannon vuotuinen kasvuvauhti on pysynyt ennallaan ja oli tammikuussa 3,2 %. Kulutustavaroiden tuotantoa tuki pääasiassa kestävien kulutustavaroiden tuotannon kasvu (tammikuussa 2001 tuotanto kasvoi 6,4 % edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta). Eikestävien kulutustavaroiden tuotannon vuotuinen kasvuvauhti hidastui edelleen tammikuussa 2001 ja oli 2,5 %, vaikka tämä kasvuvauhti olikin nopeampi kuin vuoden 2000 toisella puoliskolla. Sen sijaan välituotteiden tuotanto hidastui merkittävästi viime vuoden aikana. Tammikuussa 2001 välituotteiden tuotanto kasvoi 4,2 % edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta, eli kasvuvauhti oli hitaampi kuin viime vuoden jälkipuoliskolla.

Teollisuuden luottamus heikkeni edelleen

Tehdasteollisuustuotannon yleisesti vahva kehitys viime kuukausina on jossakin määrin ristiriidassa tätä sektoria koskevien kyselytietojen kanssa. Kyselytietojen mukaanhan tehdasteollisuus olisi heikentynyt merkittävästi. Maaliskuuta 2001 koskevat uusimmat tiedot osoittivat yritysten luottamusindikaattoreiden laskeneen entisestään,

Taulukko 5.

Euroalueen teollisuustuotanto

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	1999	2000	2000	2000	2001	2000	2000	2001	2000	2000	2000	2000	2000
			Marras	Joulu	Tammi	Marras	Joulu	Tammi	Elo	Syys	Loka	Marras	Joulu
			Kuukausimuutos			3 kk:n liukuva keskiarvo							
Koko teollisuus													
pl. rakentaminen	2,0	5,5	4,5	8,1	5,2	1,1	1,7	-1,8	0,9	0,9	1,3	1,6	1,6
Tehdasteollisuus	2,0	6,0	5,0	9,5	6,1	0,6	1,8	-0,5	1,5	1,4	1,0	1,5	1,8
<i>pääaloittain:</i>													
Väli tuotteet	2,5	5,6	4,3	6,5	4,2	0,7	1,1	-1,3	0,8	0,8	1,1	1,4	1,3
Pääomahyödykkeet	1,5	9,1	9,2	14,8	9,6	1,2	1,7	0,3	2,7	2,7	2,6	2,7	3,0
Kulutustavarat	1,7	2,4	1,3	5,4	3,2	0,4	0,8	-0,3	0,3	0,4	0,5	0,8	1,0
Kestävät	3,1	7,4	4,4	11,7	6,4	1,0	1,7	-0,7	1,1	0,9	1,1	1,5	2,0
Ei-kestävät	1,4	1,4	0,7	4,1	2,5	0,2	0,6	-0,2	0,2	0,3	0,3	0,7	0,7

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Huom. Vuotuiset prosenttimuutokset on laskettu käyttämällä työpäivien määrällä korjattuja tietoja.

Prosenttimuutokset edellisestä kuukaudesta ja kolmen kuukauden keskitetyt liukuvat keskiarvot, joita verrataan vastaavaan kolmea kuukautta aiempaan keskiarvoon, on laskettu käyttämällä tietoja, jotka on puhdistettu kausivaihtelusta ja korjattu työpäivien lukumäärällä.

12 maata käsittävän euroalueen tietoja (myös vuotta 2001 edeltäneiltä vuosilta).

mikä saattaa johtua alkuvuoden vähemmän suotuisasta ulkoisesta kehityksestä. Yrityksiä koskevan Euroopan komission suhdannekyselyn mukaan teollisuuden luottamus heikkeni merkittävästi vuoden 2001 ensimmäisellä neljänneksellä pysyttyään melko vakaasti hyvin vahvana vuoden 2000 toisesta neljänneksestä viimeiseen neljännekseen (ks. taulukko 6). Ostopäälliköiden indeksi (Purchasing Managers' Index, PMI) alkoi laskea

keväällä 2000 eli paljon aikaisemmin kuin Euroopan komission indikaattori ja oli tämän vuoden ensimmäisellä neljänneksellä edelleen laskussa (ks. kuvio 13). Molemmista indikaattoreista kuitenkin ilmenee, että tehdasteollisuuden tuotanto kasvoi vuoden 2001 ensimmäisellä neljänneksellä, joskin hitaammin kuin vuoden 2000 toisella puoliskolla.

Taulukko 6.

Euroalueen yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt

(kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

	1998	1999	2000	2000	2000	2000	2001	2000	2000	2000	2001	2001	2001
				II	III	IV	I	Loka	Marras	Joulu	Tammi	Helmi	Maalis
Talouden luottamusindeksi ¹⁾	2,9	0,0	1,6	0,2	-0,4	-0,9	-0,6	-0,2	-0,3	0,2	-0,2	-0,4	-0,6
Kuluttajien luottamusindikaattori ²⁾	6	8	10	11	10	8	9	8	7	10	10	9	9
Teollisuuden luottamusindikaattori ²⁾	6	0	12	13	14	12	8	13	12	12	10	8	6
Rakentamisen luottamusindikaattori ²⁾	2	14	22	23	23	20	19	22	20	19	21	18	18
Vähittäiskaupan luottamusindikaattori ²⁾	2	0	5	8	3	2	4	4	2	1	5	5	1
Suhdanneindikaattori ³⁾	0,7	-0,1	1,3	1,4	1,4	1,3	0,8	1,4	1,2	1,2	1,0	1,0	0,6
Kapasiteetin käyttöaste, % ⁴⁾	82,9	81,9	83,9	83,8	84,3	84,5	.	84,6	-	-	84,4	-	-

Lähteet: Yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt ja Euroopan komissio (talouden ja rahoituksen pääosasto).

Huom. 12 maata käsittävän euroalueen tietoja (myös vuotta 2001 edeltäneiltä vuosilta).

1) Prosenttimuutos edellisestä kaudesta.

2) Saldoluvut prosenttiksiiköinä. Esitetyt tiedot on laskettu poikkeamina tammikuusta 1985 alkaen lasketusta keskiarvosta.

3) Poikkeama keskiarvosta keskihajontoina mitattuna.

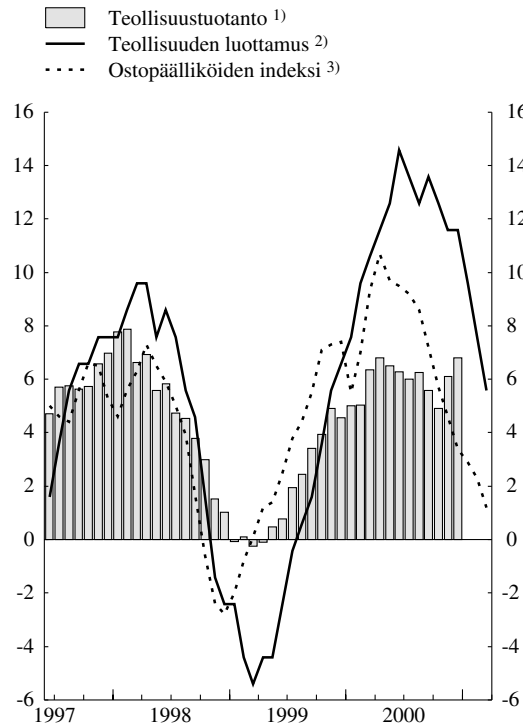
4) Tiedot on koottu kunkin vuoden tammi-, huhti-, heinä- ja lokakuussa. Esitetyt neljännesvuosittaiset luvut ovat kahden peräkkäisen kyselyn eli kyseisen neljänneksen alussa ja seuraavan neljänneksen alussa tehdyn kyselyn keskiarvoja.

Vuosittiedot ovat neljännesvuosihavaintojen keskiarvoja.

Kuvio 13.

Teollisuustuotanto, teollisuuden luottamus ja ostopäälliköiden indeksi euroalueella

(kuukausihavaintoja)

Lähteet: Eurostat, yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt, Reuters ja EKP:n laskelmat.

Huom. 12 maata käsittävän euroalueen tietoja (myös vuotta 2001 edeltäneiltä vuosilta), mikäli tiedot ovat olleet saatavissa.

1) Tehdasteollisuus; kolmen kuukauden liukuvien keskiarvojen vuotuisia prosenttimuutoksia; työpäivien lukumäärällä korjattuja tietoja.

2) Saldoluvut prosentteina; poikkeamat keskiarvosta tammi-kuusta 1985 lähtien.

3) PMI = Purchasing Managers' Index; poikkeamat 50:stä; positiiviset arvot viittaavat taloudellisen toimeliaisuuden lisääntymiseen.

Kuluttajien luottamus pysyi vahvana

Tehdasteollisuuden luottamuksen kehityksestä poiketen kuluttajien luottamus pysyi vahvana tämän vuoden ensimmäisellä neljänneksellä ja oli samalla tasolla kuin vuonna 2000 keskimäärin. Uusien työpaikkojen määrän jatkuva kasvu ja viimeaikainen öljyn hinnan halpeneminen ovat todennäköisesti vaikuttaneet siihen, että kuluttajien luottamus on pysynyt vahvana. Vuoden 2001 ensimmäisellä neljänneksellä kotitalouksien arviot yleisen taloudellisen tilanteen tulevasta kehityksestä eivät olleet yhtä myönteisiä kuin edellisellä neljänneksellä. Tätä kuitenkin lievensi se, että oma

taloudellinen tilanne arvioitiin aiempaa suotuisammaksi.

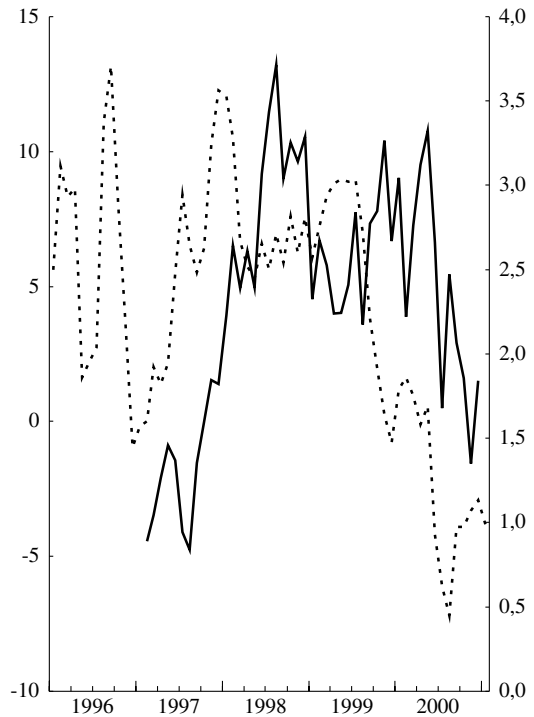
Tammikuussa 2001 vähittäiskaupan myynnin määrä kasvoi 0,4 % edellisestä, mikä oli selvästi enemmän kuin edellisen kuukauden myynnin määrän väheneminen (ks. kuvio 14). Vähittäiskaupan myynnin määrän vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi vuoden 2000 viimeisen neljänneksen keskimääräisestä 1,4 prosentista 2,4 prosenttiin tammikuussa. Kuten aikaisemmissa Kuukausikatsauksissa on todettu, vähittäiskaupan myynnin määrää koskevissa tiedoissa on yleensä vaihtelua, minkä vuoksi kuukausilukuja on syytä tulkita

Kuvio 14.

Uusien henkilöautojen rekisteröinnit ja vähittäiskaupan myynti euroalueella

(vuotuinen prosenttimuutos, kolmen kuukauden keskitettyjä liukuvia keskiarvoja)

--- Uusien henkilöautojen rekisteröinnit (vasen asteikko)
— Vähittäiskaupan myynti (oikea asteikko) ¹⁾

Lähteet: Eurostat ja ACEA/A.A.A. (European Automobile Manufacturers' Association, Bryssel).

Huom. 12 maata käsittävän euroalueen tietoja (myös vuotta 2001 edeltäneiltä vuosilta).

1) Laskennassa on käytetty kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja.

varoen. Uusien henkilöautojen rekisteröintien määrä on pysynyt yleisesti ottaen vakaana viime kuukausina, ja rekisteröinnit lisääntyivät tämän vuoden helmikuussa 1,0 % tammikuusta, jolloin ne olivat vähentyneet 1,3 %. Helmikuuhun ulottuvana kolmen kuukauden jaksone uusien henkilöautojen rekisteröintien määrä oli 0,5 % pienempi kuin vuoden 2000 syyskuusta marraskuuhun ulottuneena kolmen kuukauden jaksone ja 3,8 % pienempi kuin vastaavana kolmen kuukauden jaksone vuotta aiemmin. Euroalueen tiedoissa näkyy eri jäsenvaltioiden toisistaan huomattavasti poikkeava kehitys, sillä merkittävät maakohtaiset tekijät vaikuttavat kansallisiin henkilöautojen markkinoihin.

Yleisesti ottaen euroalueen talouskasvu hidastui maltillisesti vuoden 2000 toisella puoliskolla vuoden alkupuoliskosta. Euroalueen ulkoinen ympäristö on heikentynyt muutaman viime kuukauden aikana, ja maailmantalouden kasvunäkymät vaikuttavat entistä epävarmimmilta. Maailmanlaajuinen taloudellisen toimeliaisuuden heikkeneminen mahdollisesti hidastaa talouden kasvuvauhtia tänä vuonna, kun verrataan sitä viime vuoden nopeaan kasvuvauhtiin. Tämä hidastuminen saattaa olla voimakkaampaa kuin vielä joitakin kuukausia sitten arvioitiin. Erityisesti teollisuustuotanto voi kärsiä euroalueen ulkopuolisen talouskasvun heikkenemisestä. Samaan aikaan kotimainen kysyntä näyttää olevan kestäväällä pohjalla ja auttaa pitämään yllä BKT:n yleistä kasvua. Kaiken kaikkiaan käytettävissä olevat indikaattoritiedot viittaavat siihen, että kasvu jatkuu potentiaalisen trendikasvun mukaisena tai sitä vahvempaa.

Työttömyysaste ennallaan helmikuussa 2001

Euroalueen standardoitu työttömyysaste oli helmikuussa 2001 sama kuin joulukuussa 2000 ja tammikuussa 2001 eli 8,7 % (ks. taulukko 7). Ennen tuoreimpien kansallisten tietojen perusteella tehtyjä tarkistuksia joulun ja tammikuun luvut olivat 8,8 %. Vaikka työttömyysaste on pysynyt muuttumattomana, työttömien kokonaismäärä on vähentynyt edelleen (17 000:lla joulukuussa 2000, 35 000:lla tammikuussa ja 55 000:lla helmikuussa 2001). Tämä vahvistaa sen, että euroalueen työttömyys vähentyi edelleen mutta hitaammin kuin vuonna 1999 ja vuoden 2000 alkupuoliskolla. Työllisyyden kehitys on siten ollut yhdenmukaista talouskehityksen kanssa (ks. kuvio 15).

Ikäryhmittäinen tarkastelu osoittaa alle 25-vuotiaiden työttömyysasteen nousseen helmikuussa 17,1 prosenttiin, kun se oli tammikuussa 2001 ollut 17,0 %. Tämän ikäryhmän työttömyysaste on noussut yleisesti euroalueen maissa. Koska viimeaikaiset kuukausittaiset tiedot ovat hyvin vaihtelevia, tämän nousun ei kuitenkaan voida katsoa merkitsevän nousun jatkumista tulevina kuukausina. Vuositason tietojen muutokset muutamien viime kuukausien aikana osoittavat vain, että työttömyys on vähentynyt aiempaa hitaammin. Lisäksi 25-vuotiaiden ja sitä vanhempien työttömyys väheni huomattavasti helmikuussa. Työttömiä oli tuolloin noin 66 000 vähemmän kuin tammikuussa, mikä oli verrattain hyvä tilanne, kun otetaan huomioon, että väheneminen oli ollut huomattavasti hitaampaa edellisen kolmen kuukauden ajan (keskimäärin 30 000 työtöntä

Taulukko 7.

Euroalueen työttömyys

(% työvoimasta, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

	1998	1999	2000	2000 I	2000 II	2000 III	2000 IV	2000 Syys	2000 Loka	2000 Marras	2000 Joulu	2001 Tammi	2001 Helmi
Yhteensä	10,9	10,0	9,1	9,5	9,2	9,0	8,8	8,9	8,8	8,8	8,7	8,7	8,7
Alle 25-vuotiaat ¹⁾	21,6	19,6	17,7	18,4	17,9	17,6	17,0	17,5	17,2	17,0	16,9	17,0	17,1
25-vuotiaat ja sitä vanhemmat ²⁾	9,4	8,7	7,9	8,2	8,0	7,8	7,6	7,8	7,7	7,6	7,6	7,6	7,5

Lähde: Eurostat.

Huom. 1) On suositusten mukaan, 12 maata käsittävän euroalueen tietoja (myös vuotta 2001 edeltäneiltä vuosilta).

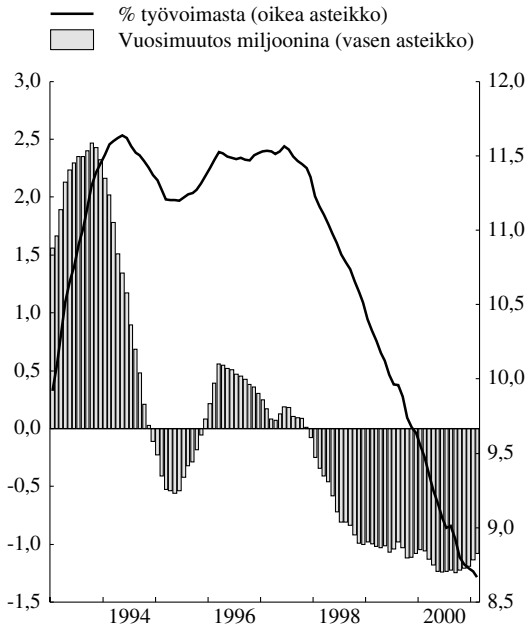
2) Vuonna 2000 tämän ryhmän osuus työttömien kokonaismäärästä oli 23,4 %.

2) Vuonna 2000 tämän ryhmän osuus työttömien kokonaismäärästä oli 76,6 %.

Kuvio 15.

Euroalueen työttömyys

(kuukausihavaintoja, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähde: Eurostat.

Huom. 12 maata käsittävän euroalueen tietoja (myös vuotta 2001 edeltäneiltä vuosilta).

vähemmän kunakin kuukautena). Työttömyys väheni kaikkiaan kuitenkin hitaammin kuin keskimäärin vuonna 2000 (jolloin työttömien määrä väheni 72 000:lla kuukaudessa).

Työllisyys näyttää kohentuneen edelleen vuoden 2000 viimeisellä neljänneksellä

Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmän (EKT 95) mukaiseen kansantalouden tilinpitoon perustuvat euroalueen työllisyydetiedot vuoden 2000 viimeiseltä neljännekseltä eivät ole vielä käytettävissä. Käytettävissä oleviin kansallisiin tietoihin perustuvan arvion mukaan koko työllisyyden kasvuvauhti oli kuitenkin vuoden 2000 viimeisellä neljänneksellä jokseenkin sama kuin kolmannella neljänneksellä eli 0,4 % ja hieman hitaampi kuin vuoden 2000 alkupuoliskolla. Tämä on yhdenmukaista vuoden 2000 talouskehityksen kanssa.

Kuten viime Kuukausikatsauksessa todettiin, myös toimialakohtaisia tietoja työllisyyden kasvusta vuonna 2000 on saatavissa vain kolmelta ensimmäiseltä neljännekseltä. Teollisuudessa työl-

Taulukko 8.

Työllisyyden kasvu euroalueella

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita; kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

	1997	1998	1999	1999	2000	2000	2000	1999	2000	2000	2000
				IV	I	II	III	IV	I	II	III
Neljännesvuosimuutokset ¹⁾											
Koko kansantalous	0,8	1,6	1,7	1,7	1,9	2,2	2,0	0,5	0,5	0,6	0,4
Maa- ja kalatalous ²⁾	-1,2	-1,1	-2,8	-2,4	-1,1	-1,2	-1,1	-0,7	0,1	-0,1	-0,4
Koko teollisuus	-0,3	1,0	0,4	0,5	0,9	1,0	1,1	0,3	0,2	0,3	0,3
pl. rakentaminen ³⁾	-0,3	1,2	0,3	0,3	0,2	0,9	1,0	0,2	0,1	0,4	0,3
Rakentaminen	-0,0	0,2	0,8	1,2	2,6	1,3	1,3	0,5	0,6	-0,1	0,4
Palvelut ⁴⁾	1,4	2,1	2,5	2,4	2,6	2,9	2,7	0,6	0,6	0,9	0,5
Kauppa ja kuljetus ⁵⁾	0,8	1,6	2,1	2,4	2,6	2,9	2,3	0,6	0,5	0,7	0,4
Rahoitustoiminta ja liike-elämän palvelut ⁶⁾	4,1	5,0	5,4	5,6	5,8	6,1	5,9	1,5	1,3	1,8	1,2
Julkishallinto ⁷⁾	0,8	1,3	1,6	1,0	1,1	1,5	1,6	0,3	0,4	0,6	0,3

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Huom. 12 maata käsittävän euroalueen tietoja (myös vuotta 2001 edeltäneiltä vuosilta).

1) Neljännesvuosimuutokset: prosenttimuutos edellisestä neljänneksestä.

2) Sisältää myös riista- ja metsätalouden.

3) Sisältää kaivosteollisuuden (mineraalien kaivu), tehdasteollisuuden, sähkö-, kaasu- ja vesihuollon.

4) Ei sisällä kansainvälisiä järjestöjä ja ulkomaisia edustustoja.

5) Sisältää myös korjaustoiminnan, tietoliikenteen, majoitus- ja ravitsemistoiminnan.

6) Sisältää myös kiinteistö- ja vuokrauspalvelut.

7) Sisältää myös koulutuksen, terveydenhuollon ja muut palvelut.

lisyden vuotuinen kasvuvauhti nopeutui tasaisesti eli 0,9 prosentista 1,1 prosenttiin vuoden 2000 kolmen ensimmäisen neljänneksen aikana (ks. taulukko 8). Palvelualan työllisyyden kasvu oli kuitenkin edelleen euroalueella ylivoimaisesti voimakkainta, sillä nettomääräisesti yli 90 % uusista työpaikoista syntyi palvelualalle vuoden 2000 kolmen ensimmäisen neljänneksen aikana. Työllisyysodotuksia koskevien kyselyjen – sekä yrityksiä koskevan Euroopan komission suhdanneky-

selyn että ostopäälliköiden kyselyn – tulokset viittasivat siihen, että teollisuuden ja palvelualan työllisyys olisi kehittynyt myönteisesti vuoden 2000 viimeisellä neljänneksellä. Koska kyselyt ulottuivat vuoden 2001 ensimmäiseen neljänneeseen, niissä korostuu se, että työllisyyden kasvunäkymät ovat sekä teollisuudessa että palvelualalla edelleen suotuisat, joskaan eivät aivan yhtä myönteiset kuin vuoden 2000 alkupuoliskolla.

4 Valuuttakurssit ja maksutase

Euro heikkeni hieman maaliskuussa ja huhtikuun alussa

Jatkuva epävarmuus maailmantalouden keskipitkän aikavälin talousnäkymistä ja osakemarkkinoiden epävakauden pitkittyminen vaikuttivat valuuttakurssien kehitykseen maaliskuussa ja huhtikuun alussa 2001. Tämän mukaisesti Yhdysvaltain dollari vahvistui merkittävästi useimpiin keskeisiin valuuttoihin nähden, kun taas Japanin jeni heikkeni tuntuvasti suhteessa sekä Yhdysvaltain dollariin että euroon. Suurin osa muista Aasian valuutoista heikkeni jenin tavoin pääasiassa sen takia, että markkinat olivat huolissaan Yhdysvaltojen ja Japanin talouskasvun hidastumisen mahdollisista vaikutuksista Aasian talouksiin. Euron heikkeminen suhteessa Yhdysvaltain dollariin ja Englannin puntaan ja sen vahvistuminen Japanin jeniin ja muutamien muiden kauppakumppanien valuuttoihin nähden vaikuttivat yhdessä siten, että euron nimellinen efektiivinen valuuttakurssi heikkeni hieman tarkastelujaksolla.

Euro heikkeni Yhdysvaltain dollariin nähden 4,5 % maaliskuussa 2001 mutta vahvistui osittain huhtikuun alussa (ks. kuvio 16). Dollarin yleinen vahvuus maaliskuussa näyttää liittyneen lähinnä markkinoiden näkemyksiin, miten maailmantalouden kasvun hidastuminen mahdollisesti vaikuttaa euroalueen talousnäkyymiin. Dollaria vahvistivat myös uudelleen esiin nousseet huolet Japanin talouden vähittäisen elpymisen vauhdista. Huhtikuun alussa euro kuitenkin vahvistui ja kompensoi siten osittain aiempaa heikkenemistään; tämä johtui ilmeisestikin huomattavasta hintojen heilahtelusta Yhdysvaltojen osakemarkkinoilla. Koska investoinnit ja kulutus olivat heikkoja ja

koska tuotantokapasiteettia alkoi olla liikaa, Yhdysvaltojen keskuspankki päätti 20.3. laskea federal funds -tavoitekorkoa 50 peruspistettä 5 prosenttiin. Huhtikuun 10. päivänä euron dollarikurssi oli 0,89 eli 3,2 % alempi kuin vuonna 2000 keskimäärin.

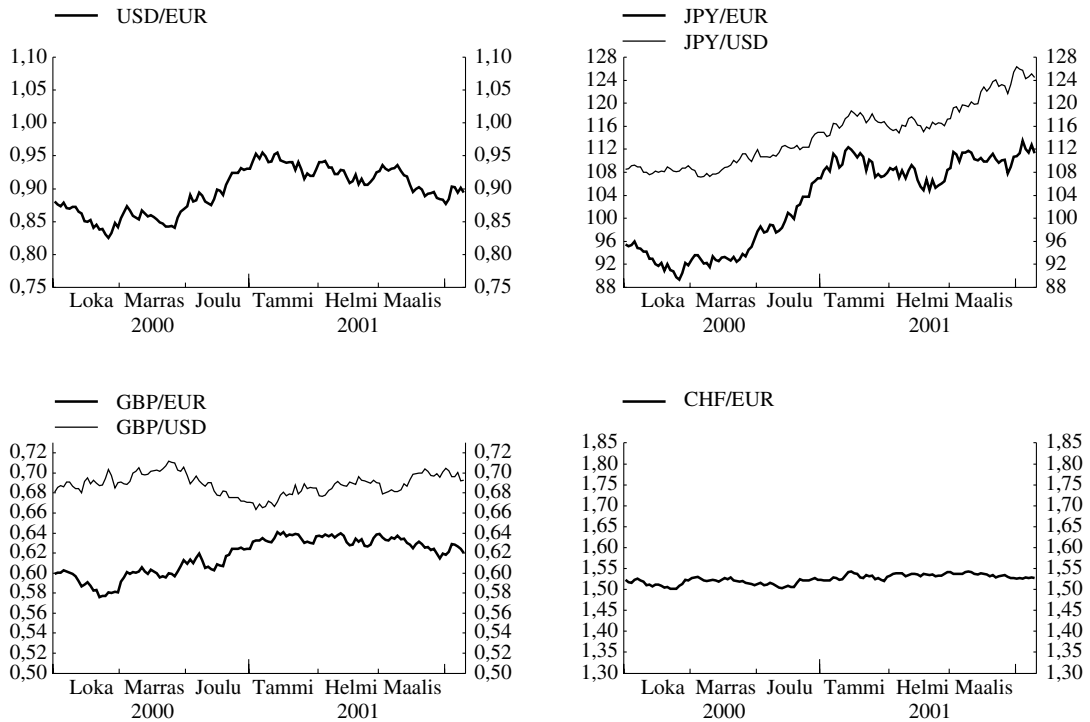
Euro vahvistui merkittävästi Japanin jeniin nähden maaliskuussa ja huhtikuun alussa. Pääasiallisimpana syynä olivat Japanin taloutta koskevat tuoreimmat tiedot, jotka viittasivat siihen, että maan suhdannetilanne oli huonontunut ja että deflaatiopaineita saattaisi jälleen ilmaantua. Lisäksi markkinoilla oli herännyt uudelleen epäilyjä Japanin talouden elpymisen kestävydestä. Japanin jeni heikkenikin voimakkaasti Yhdysvaltain dollariin nähden, ja 10.4. sen dollarikurssi oli noin 6 % alempi kuin helmikuun lopussa. Koska Japanin keskuspankki oli huolissaan heikon kysynnän aiheuttamasta hintojen laskupaineiden lisääntymisestä, se päätti 19.3. keventää rahapolitiikkaa edelleen samalla, kun se siirtyi korkotavoitteesta viralliseen varantotavoitteeseen. Japanin keskuspankki totesi nimenomaisesti, että uusi rahapolitiikka pysyy voimassa siihen saakka, kunnes nykyinen deflatorinen kehitys päättyy. Päätöksen jälkeen jeni heikkeni edelleen kaikkiin keskeisiin valuuttoihin nähden. Huhtikuun 10. päivänä euron jenikurssi oli 111 eli 11,9 % korkeampi kuin vuonna 2000 keskimäärin.

Maaliskuussa ja huhtikuun alussa euro heikkeni 2,9 % suhteessa Englannin puntaan, kun taas punta pysyi melko vakaana Yhdysvaltain dollariin nähden huolimatta dollarin yleisestä vahvuudesta tänä ajanjaksona. Huhtikuun 5. päivänä pitämässään kokouksessa Englannin pankin rahapoliti-

Kuvio 16.

Valuuttakurssikehitys

(päivähavaintoja)

Lähde: EKP.

kan komitea päätti laskea ohjaukorkoja 25 peruspistettä 5,5 prosenttiin. Komitea teki päätöksensä lähinnä reagoidakseen Ison-Britannian talouteen kohdistuviin, hintojen laskuun painottuviin riskeihin, jotka johtuivat maailmantalouden kasvun hidastumisesta, viimeaikaisesta osakekursien laskusta ja lyhyellä aikavälillä suu- ja sorkkataudista. Huhtikuun 10. päivänä euron puntakurssi oli 0,62 eli 1,7 % korkeampi kuin vuonna 2000 keskimäärin.

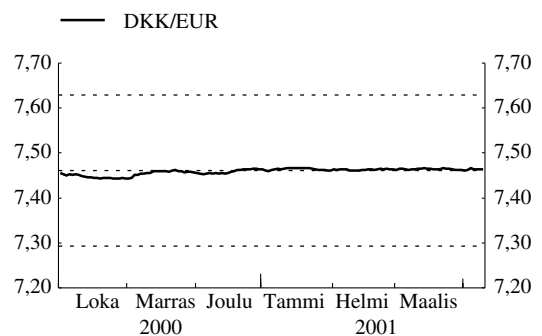
ERM II:een kuuluvista valuutoista Tanskan kruunu vaihteli lähellä eurokeskuskurssiaan maaliskuussa ja huhtikuun alussa (ks. kuvio 17). Muista valuutoista todettakoon, että samana ajanjaksona euro vahvistui suhteessa Ruotsin kruunuun ja oli 7,4 % vahvempi kuin sen keskimääräinen kruunukurssi vuonna 2000. Maaliskuun 22. päivänä Sveitsin keskuspankki päätti laskea kolmen kuukauden liborkoron tavoiteväliä 0,25 % 2,75–3,75 prosenttiin, koska hintapaineet olivat hellittäneet ja talouskasvu oli hidastunut jonkin verran. Euro heikkeni helmikuun lopusta vajaan 1 prosentin

Sveitsin frangiin nähden, ja 10.4. sen frangikurssi oli 1,53 eli lähes 2 % alempi kuin vuonna 2000 keskimäärin. Huhtikuun 4. päivänä Norja ilmoitti uudesta rahapolitiikan strategiasta 2½ prosentin inflaatiotavoitteen muodossa. Päätös vaikutti vain vähän Norjan kruunun valuuttakurssiin.

Kuvio 17.

Valuuttakurssikehitys ERM II:ssa

(päivähavaintoja)

Lähde: EKP.

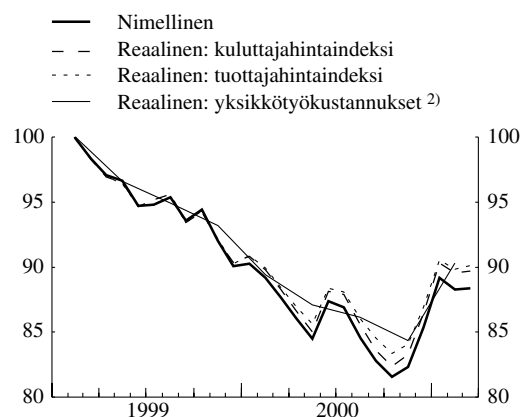
Huom. Vaakasuorat viivat osoittavat Tanskan kruunun keskuskurssia (7,46) ja vaihteluväliä ($\pm 2,25$ %).

Euron nimellinen efektiivinen valuuttakurssi euroalueen tärkeimpien kauppakumppaneiden valuuttoihin nähden mitattuna heikkeni vain hieman helmikuun lopusta, sillä heikkeneminen Yhdysvaltain dollariin ja Englannin puntaan nähden kompensoitui osittain euron vahvistumisella suhteessa Japanin jeniin ja vähäisemmässä määrin myös suhteessa muutamiin muihin valuuttoihin (ks. kuvio 18, josta näkyy kunkin valuutan suhteellinen vaikutus euron nimellisen efektiivisen valuuttakurssi-indeksin muutokseen maaliskuussa ja huhtikuun alussa). Huhtikuun 10. päivänä euron nimellinen efektiivinen valuuttakurssi-indeksi oli 2,4 % korkeampi kuin vuonna 2000 keskimäärin.

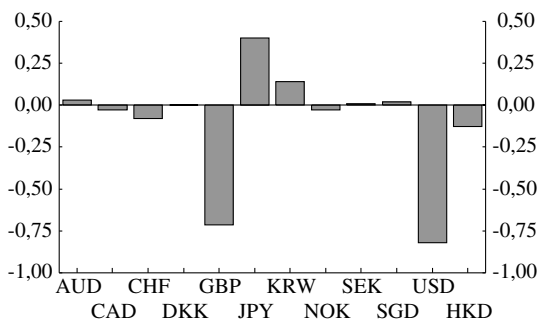
Kuvio 18.

Euron efektiiviset valuuttakurssit

Nimelliset ja reaaliset efektiiviset valuuttakurssi-indeksit¹⁾
(kuukausittaisia/neljännesvuosittaisia keskiarvoja, 1991/1=100)

Valuuttakurssien muutosten vaikutus nimellisen efektiivisen valuuttakurssi-indeksiin³⁾
(28.2.–10.4.2001, prosenttiyksikköinä)

Lähde: EKP.

1) Nouseva käyrä merkitsee euron vahvistumista. Tuoreimmat havainnot ovat maaliskuulta 2001 ja tehdasteollisuuden yksikkötyökustannusten osalta vuoden 2001 ensimmäiseltä neljännekseltä.

2) Tehdasteollisuuden yksikkötyökustannukset.

3) Muutosten laskemisessa on käytetty 12 suurimman kauppakumppanin valuuttoja kauppapainoilla painotettuina.

Kuluttajahintaindeksillä, teollisuuden tuottajahintaindeksillä ja tehdasteollisuuden yksikkötyökustannuksilla deflatoidut euron efektiiviset valuuttakurssi-indeksit myötäilivät edelleen euron nimellisen kurssin kehitystä.

Vaihtotaseen alijäämä supistui tammikuussa 2001

Euroalueen vaihtotaseen alijäämä oli 8,5 miljardia euroa tammikuussa 2001, kun se edellisen vuoden tammikuussa oli ollut 10,4 miljardia euroa (kaikki luvut koskevat 12 maata käsittävän euroalueen maksutasetta; kehikossa 3 selostetaan tarkemmin Kreikan tietojen sisällyttämistä euroalueen maksutaseeseen). Alijäämä supistui etupäässä sen vuoksi, että tulonsiirtojen taseen 1,1 miljardin euron alijäämä muuttui 2,5 miljardin euron ylijäämäksi ja tavarakaupan taseen alijäämä pieneni (tammikuussa 2000 tilastoidusta 2,4 miljardista eurosta 1,9 miljardiin euroon tammikuussa 2001). Näiden vaikutus oli suurempi kuin palvelutaseen alijäämän kasvu (1,8 miljardista eurosta 2,5 miljardiin euroon) ja tuotantokelijäkorvausten alijäämän kasvu (5,2 miljardista eurosta 6,7 miljardiin euroon). Tavarakaupan alijäämän supistuminen johtui siitä, että viennin arvo kasvoi tuonnin arvoa voimakkaammin (viennin arvo kasvoi lähes 25 % ja tuonnin arvo 23 %) tammikuusta 2000 tammikuuhun 2001 (ks. taulukko 9).

Tuoreimpien käytettävissä olevien tietojen mukaan euroalueen ulkopuolelle suuntautuvan tavaraviennin kausivaihteluista puhdistettu määrä kasvoi 13,7 % vuonna 2000 ja tuonnin määrä lisääntyi 6,8 % (tiedot ovat 11 maata käsittävän euroalueen tietoja, koska 12 maata käsittävän euroalueen määriä ja hintoja koskevia tilastoja ei ole vielä käytettävissä Kreikan liittymistä edeltävältä ajalta). Vuonna 2000 yksikköarvoindekseihin perustuvat vientihinnat nousivat 8,8 % ja tuontihinnat 20,7 %. Tuontihintojen voimakas nousu johtui lähinnä öljyn hinnan noususta ja euron heikkenemisestä. Viennin määrä puolestaan kasvoi melko tuntuvasti, koska niin ikään euron heikkenemisen vuoksi euroalueen hintakilpailukyky parani.

Taulukko 9.**12 maata käsittävän euroalueen maksutase***(mrd. euroa, kausivaihtelusta puhdistamattomia tietoja)*

	2000 Tammikuu	2000 Tammi-joulukuu	2000 Marraskuu	2000 Joulukuu	2001 Tammikuu
Vaihtotase	-10,4	-38,5	-4,3	-5,9	-8,5
Tulot	112,0	1 564,2	138,9	139,6	138,2
Menot	122,4	1 602,7	143,2	145,5	146,8
Tavarat	-2,4	36,8	2,5	3,4	-1,9
Vienti	63,7	964,3	90,3	85,1	79,4
Tuonti	66,1	927,5	87,8	81,7	81,3
Palvelut	-1,8	-3,0	0,3	-2,5	-2,5
Vienti	18,9	279,9	23,7	24,9	21,2
Tuonti	20,7	282,9	23,4	27,4	23,7
Tuotannontekijäkorvaukset	-5,2	-25,9	-2,3	-1,7	-6,7
Tulonsiirrot	-1,1	-46,3	-4,9	-5,2	2,5
Pääomansiirrot	1,5	10,9	1,0	1,0	1,4
Rahoitustase	-4,7
Suorat sijoitukset	0,5	-25,6	-9,5	-33,9	-4,5
Ulkomaille	-7,3	-328,6	-25,8	-22,9	-13,0
Oma pääoma ja uudelleen sijoitetut voitot	-6,7	-261,5	-23,3	-18,5	-9,0
Muu pääoma, lähinnä konsernien sisäiset lainat	-0,6	-67,1	-2,5	-4,3	-4,0
Euroalueelle	7,8	303,0	16,4	-11,1	8,5
Oma pääoma ja uudelleen sijoitetut voitot	7,4	187,8	6,5	-51,2	6,2
Muu pääoma, lähinnä konsernien sisäiset lainat	0,4	115,2	9,9	40,1	2,3
Arvopaperisijoitukset	-4,2	-111,7	-2,8	22,1	-45,5
Osakkeet	-15,1	-265,1	-13,8	4,9	-19,9
Saamiset	-21,8	-288,3	-20,2	-25,0	-17,8
Velat	6,7	23,3	6,3	29,9	-2,1
Velkapaperit	10,8	153,4	11,0	17,2	-25,6
Saamiset	-0,7	-112,0	-9,6	0,7	-16,5
Velat	11,5	265,4	20,6	16,5	-9,1
Lisätieto: Suorat sijoitukset (netto) ja arvopaperisijoitukset yhdistettynä	-3,7	-137,3	-12,3	-11,8	-50,0
Johdannaiset	-0,8	-3,3	-4,2	-4,9	-5,1
Muut sijoitukset	28,6	134,3	0,3	3,9	47,9
Valuuttavaranto	2,4
Virheelliset ja tunnistamattomat erät	11,9

*Lähde: EKP.**Huom. Pyöritysten vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää.**Rahoitustaseessa positiivinen luku osoittaa pääoman tuontia ja negatiivinen luku sen vientiä. Valuuttavarannossa negatiivinen luku osoittaa valuuttavarannon lisäystä ja positiivinen luku sen vähennystä. Yksityiskohtaiset tilastot, mukaan lukien euroalueen aiempia 11 maata koskevat tiedot, esitetään tämän Kuukausikatsauksen tilasto-osan osuudessa 8.*

Kehikko 3.

Euroalueen maksutase Kreikan liittyttyä euroalueeseen 2001

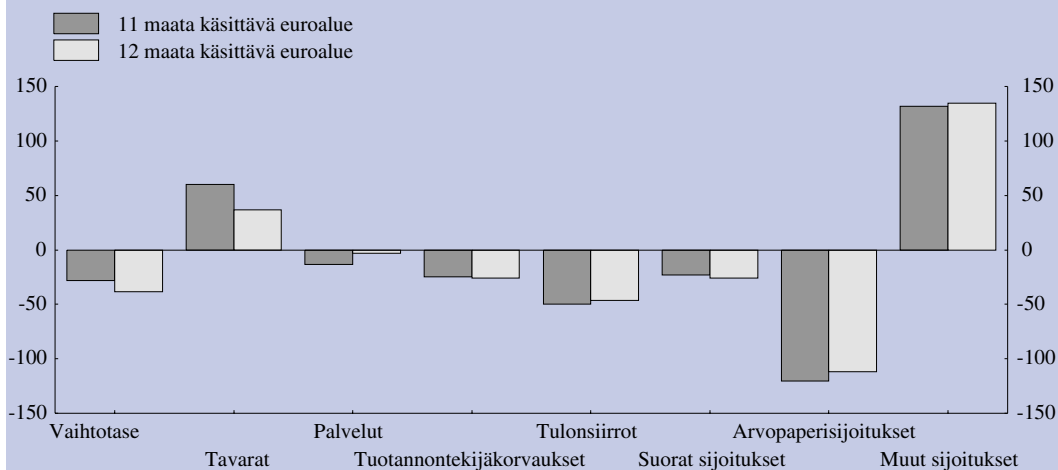
Tammikuusta 2001 euroalueen maksutaseessa ovat mukana myös Kreikan tiedot. Jotta vaihto- ja rahoitustaseita voidaan verrata edellisvuotisiin vuositason muutosten laskemiseksi, Kreikka ja euroalueen muut jäsenvaltiot ovat toimittaneet EKP:lle tilastot, joiden avulla voidaan muodostaa 12 maata käsittävän euroalueen aggregaatit. Maksutaseen kaikista eristä on toimitettu tiedot vuodelta 2000 (lukuun ottamatta valuuttavaranon erää sekä virheellisiä ja tunnistamattomia erinä koskevia tietoja). Vastaavat tiedot vuodelta 1999 saadaan myöhemmin.

Taulukossa 9 esitetään 12 maata käsittävän euroalueen tiedot vuodelta 2000 ja tammikuulta 2001, jotta vuositason johdonmukainen vertailu on mahdollista. Sen sijaan tilasto-osan taulukoiden 8.1–8.7 (Euroalueen maksutase ja ulkomainen varallisuus [ml. valuuttavaranto]) aggregaattien aikasarjoissa on katkos: tiedot ovat 11 maata käsittävän euroalueen tietoja ennen Kreikan liittymistä euroalueeseen ja 12 maata käsittävän euroalueen tietoja vuoden 2001 alusta. Vastaavasti maaliskuun 2001 Kuukausikatsauksen taulukoista 8.7.2 ja 8.7.3 käy ilmi euroalueen valuuttavaranon sekä ennen Kreikan liittymistä että sen jälkeen eli joulukuun lopussa 2000 ja tammikuun alussa 2001. Kuluvan vuoden aikana julkaistaan 12 maata käsittävän euroalueen neljännesvuositason maksutasetietoja tarkemmin eriteltyinä.

Euroalueen aiempien 11 ja nykyisten 12 maan maksutaseen erot koskevat lähinnä vaihtotasetta. Kreikan tietojen lisääminen ei sen sijaan juuri vaikuta suoriin sijoituksiin ja arvopaperisijoituksiin liittyviin pääomavirtoihin vuonna 2000. Kuvioista käy ilmi, että vaihtotaseen alijäämä vuonna 2000 oli 38,5 miljardia euroa 12 maata käsittävän euroalueen (euroalue Kreikka mukaan lukien) tietojen mukaan ja 28,3 miljardia euroa 11 maata käsittävän euroalueen (euroalue ilman Kreikkaa) tietojen mukaan. Vaihtotaseen alijäämien ero (10,2 miljardia euroa) johtuu siitä, että 11 maan vaihtotaseeseen verrattuna 12 maan vaihtotaseessa tavara-kaupan ylijäämä on (23,0 miljardia euroa) pienempi ja tuotannontekijäkorvausten alijäämä hiukan (1,2 miljardia euroa) suurempi ja näiden vaikutus oli suurempi kuin palvelutaseen (10,5 miljardin euron verran) ja tulonsiirtojen (3,6 miljardin euron verran) pienemmät alijäämät. Euroalueen tavarakaupan ylijäämä vuonna 2000 on pienempi 12 maan kuin 11 maan tietojen perusteella lähinnä sen vuoksi, että 12 maan tilastoihin ei lasketa mukaan 11 maan Kreikan kanssa käytävän tavarakaupan ylijäämää. Palvelutaseen pienempi alijäämä johtuu pääosin siitä, että mukana on Kreikan palvelujen, etenkin matkailun ja kuljetusten, taseen ylijäämä euroalueen ulkopuolisiin maihin nähden. Tulonsiirtojen pienempi alijäämä johtuu lähinnä EU:n toimielimiltä Kreikalle myönnettyistä tulonsiirroista, jotka kirjataan euroalueen maksutaseeseen euroalueen ulkopuolisina tulonsiirtoina. Rahoitustaseessa 11 maan tietoihin verrattuna 12 maan pääoman nettovienti suorina sijoituksina oli hiukan suurempi (25,6 miljardia euroa, kun 11 maan vastaava luku oli 23,0 miljardia euroa), kun sen sijaan pääoman nettovienti arvopaperisijoituksina oli jonkin verran vähäisempää (111,7 miljardia euroa, kun 11 maan vastaava luku oli 120,4 miljardia euroa).

11 maata käsittävän euroalueen ja 12 maata käsittävän euroalueen maksutase vuonna 2000

(mrd. euroa)

Lähde: EKP.

Pääoman vienti arvopaperisijoituksina kasvoi merkittävästi tammikuussa 2001

Tammikuussa 2001 pääoman nettovienti euroalueelta suorina sijoituksina ja arvopaperisijoituksina oli yhteensä 50,0 miljardia euroa, mikä oli uuden, 12 maata käsittävän euroalueen aikasarjan perusteella suurin tilastoitu määrä (ks. taulukko 9). Tämä johtuu pääasiassa siitä, että arvopaperisijoituksiin liittyvä pääoman nettovienti oli tammikuussa 45,5 miljardia euroa, kun se koko vuonna 2000 oli yhteensä 111,7 miljardia euroa (joulukuussa 2000 pääomaa tuotiin arvopaperisijoituksina nettomääräisesti 22,1 miljardia euroa).

Pääoman nettovienti arvopaperisijoituksina kasvoi tammikuussa 2001 lähinnä siksi, että velkainstrumentteihin liittyvät nettopääomavirrat kääntyivät vientivoittoisiksi (25,6 miljardia euroa), kun ne joulukuussa 2000 olivat tuontivoittoiset (17,2 miljardia euroa). Lisäksi runsaasti pääomaa vietiin osakesijoituksina (nettomääräisesti 19,9 miljardia euroa). Erityisen huomionarvoista on se, että ulkomaiset sijoitukset euroalueen arvopapereihin – niin velkainstrumentteihin kuin osakkeisiin – vähenivät ensimmäistä kertaa helmikuun 2000 jälkeen, yhteensä 11,2 miljardia euroa. Sen sijaan euroalueelta tehtiin ulkomaisiin arvopapereihin sijoituksia tammikuussa kuta-kuinkin yhtä paljon kuin kuukaudessa keskimäärin vuonna 2000.

Toisin kuin arvopaperisijoituksina suorina sijoituksina pääomaa vietiin nettomääräisesti erittäin

vähän tammikuussa 2001 (4,5 miljardia euroa), kun vastaava luku joulukuussa 2000 oli 33,9 miljardia euroa.

Velkainstrumentteihin liittyvät nettopääomavirrat olivat vientivoittoisia tammikuussa 2001 huolimatta euroalueen ja muiden maiden, etenkin Yhdysvaltojen, valtion pitkien joukkolainojen tuottoerojen kehityksestä vuonna 2000. Vuonna 2000 velkainstrumentteihin liittyvät nettopääomavirrat olivat sitä vastoin jatkuvasti olleet huomattavan tuontivoittoisia. Tämän erän merkittävät kuukausivaihtelut eivät ole kuitenkaan epätavallisia ja johtuvat usein kertavaikutteisista tekijöistä, kuten suurista yksittäisistä transaktioista tai markkinaodotusten lyhytaikaisista vaihteluista. Monet näistä erityistekijöistä ovat voineet vaikuttaa tammikuussa 2001. Markkinoiden odotukset uusista koronlaskuista Yhdysvalloissa ja tähän liittyneet odotukset välittömien pääomavoittojen saamisesta Yhdysvaltojen joukkolainamarkkinoilla ovat saattaneet houkutella jotkin sijoittajat siirtämään sijoituksiaan euroalueen arvopapereista Yhdysvaltojen arvopapereihin. Tämä saattaisi selittää Yhdysvaltojen arvopapereiden voimakasta kysyntää alkuvuonna 2001. Lisäksi euroalueen valtion pitkien arvopaperien nettoemissioiden arvo oli negatiivinen tammikuussa, mikä johtui pääasiassa joukkolainojen lunastamisesta yhdessä euroalueen maassa. Euroalueen valtion arvopaperien tarjonnan supistuminen on saattanut kannustaa euroalueen sijoittajia investoimaan ulkomaille ja saattaa myös olla yksi syy siihen, miksi ulkomaiset sijoittajat ovat myyneet omistamiaan euroalueen arvopapereita.

Euroalueen yleiset taloustilastot

Rahapolitiikan harjoittamisessa tarvitaan rahataloutta ja pankkitoimintaa, rahoitusmarkkinoita, maksutasetta ja rahoitustilinpitoa kuvaavien indikaattorien lisäksi myös monia yleisiä taloustilastoja, joiden on oltava ajantasaisia ja luotettavia. Näitä tilastoja tarvitaan euroalueen hintakehitysnäkymiä ja hintavakautta uhkaavien riskien arvioinnissa. Elokuussa 2000 ilmestyneessä julkaisussa ”Yleisiä taloustilastoja koskevat Euroopan keskuspankin tilastovaatimukset” selostetaan, millaisia indikaattoritietoja hinnoista ja kustannuksista, tuotannosta ja kysynnästä sekä työmarkkinoista ja ulkomaankaupasta tarvitaan. Näitä koskeviin tilastoihin keskitytään myös EMUn tilastovaatimuksia koskevassa toimintasuunnitelmassa (jäljempänä EMU-toimintasuunnitelma), jonka Euroopan komissio (Eurostat) on laatinut yhteistyössä EKP:n kanssa. Tässä artikkelissa tarkastellaan ja arvioidaan euroaluetta kuvaavien yleisten taloustilastojen tuottamista EKP:n tilastovaatimusten kannalta. Useille euroalueen tilastojen osa-alueille on määritelty yhteiset metodologiset standardit, ja myös tilastojen saatavuutta ja ajantasaisuutta on pystytty parantamaan. Puutteita on silti vielä jäljellä. Siksi EMU-toimintasuunnitelma ja siihen perustuvat yhteisön aloitteet tilastojen parantamiseksi ovat erittäin tärkeitä euroalueen tilastojen kehittämisessä edelleen.

I Euroaluetta koskevien tilastojen merkitys rahapolitiikan kannalta

Kuten marraskuun 2000 Kuukausikatsauksen artikkelissa ”EKP:n rahapolitiikan strategian kaksi pilaria” todettiin, EKP analysoi rahan määrän kehityksen lisäksi monia muitakin talouskehitystä ja rahoitusmarkkinoiden tilaa kuvaavia muuttujia, jotta hintakehitysnäkymiä ja euroalueen hintavakautta uhkaavia riskejä voidaan arvioida laaja-alaisesti.

Laadukkaat tilastot ovat välttämättömiä, jotta taloudesta saadaan luotettava kuva. Epätäydellisiin tai epäluotettaviin tilastoihin perustuvat virheelliset rahapoliittiset päätökset voivat tulla kalliiksi, jos ne johtavat inflaation kiihtymiseen ja kasvun hidastumiseen. Tässä suhteessa EKP:n tarpeet eivät poikkea aiemmin rahapolitiikasta vastanneiden euroalueen kansallisten viranomaisten ja muiden maiden kansallisten keskuspankkien tarpeista. Huhtikuun 1999 Kuukausikatsauksen artikkelissa ”Lyhyen aikavälin talousindikaattorien merkitys euroalueen hintakehityksen arvioinnissa” selostettiin yksityiskohtaisesti tiettyjen indikaattorien käytökelpoisuus rahapolitiikan kannalta.

Käsitteet ja menetelmät on yhdenmukaistettava, jotta voidaan taata, että kaikki kansallisista tilastotiedoista koottavat euroalueen indikaattorit kuvaavat kehitystä tarkasti ja antavat siten tietoa rahapoliittista päätöksentekoa varten. Historia-tietoja tarvitaan ekonometrisessä analyysissä, joka omalta osaltaan edesauttaa euroalueen talouden ymmärtämistä.

Sekä koko euroaluetta että yksittäisiä maita koskevat aggregaattitiedot ovat erityisen tärkeitä

maantieteellisen kattavuuden kannalta. Koska taloudelliset muuttujat ovat sidoksissa toisiinsa, on seurattava useita eri hinta- ja kustannus-, kysyntä- ja tarjonta- sekä työmarkkinatilastoja kaikilta kansantalouden sektoreilta. Tavanomaisten kauppa- ja teollisuustilastojen lisäksi tarvitaan myös yhä tärkeämmäksi muuttuvaa palvelusektoria kuvaavia indikaattoreita.

Tilastojen ajantasaisuus ja riittävä laadintatiheys ovat välttämättömiä rahapolitiikan kannalta. Ainoastaan ajantasaisista tilastoista voidaan saada tietoa talouden kulloisestakin tilasta. Tällä hetkellä ajantasaisuudessa on eroja jäsenvaltioiden välillä, mistä syystä voikin olla harhaanjohtavaa käyttää kaikkein nopeimmin julkaistuja kansallisia tietoja koko euroaluetta kuvaavina ennakkolukuina. Vaikka vaihtoehtoisia kriteereitä voidaan harkita, kaikkien maiden tulisi ensisijaisesti pyrkiä saamaan tilastonsa yhtä ajantasaisiksi kuin tässä suhteessa parhaat EU-maat (tarkemmin kehikossa I).

Käytettiinpä mitä tahansa resursseja ja menetelmiä, on yhtäältä tilastojen ajantasaisuuden ja toisaalta niiden luotettavuuden ja saatavuuden välillä ristiriita. Rahapolitiikan kannalta ajantasaiset aggregaattitilastot ovat tärkeämpiä kuin yksityiskohtaisesti eritellyt tiedot. Lisäksi on erittäin tärkeää, että tilastot ovat luotettavia. EKP on hyvin perillä tästä ristiriidasta ja tarpeesta saada ajantasaisuus ja luotettavuus tasapainoon. Euroalueen aggregaattien kannalta ajantasaisuus ja luotettavuus eivät kuitenkaan välttämättä ole ristiriidassa lyhyellä aikavälillä. Jos jäsenvaltiot toimit-

taisivat maakohtaiset tiedot nykyistä nopeammin, alustavista euroalueen aggregaateista tulisi kattavampia ja siten luotettavampia. Vaikka nykyistä aikaisemmassa vaiheessa toimitetut kansalliset

arviot eivät olisikaan yhtä luotettavia, tämä puute voisi korvautua euroalueen aggregaattitietojen entistä laajemmalla kattavuudella.

Kehikko I.

Euroalueen yleisten taloustilastojen ajantasaisuus

Useimmat euroaluetta koskevat tilastot julkaistaan vasta jonkin ajan kuluttua ensimmäisten kansallisten tilastotietojen julkistamisesta, sillä niiden laatiminen riippuu yhdenmukaistettujen kansallisten tilastojen saatavuudesta. Euroopan komissio (Eurostat) julkistaa euroalueen tiedot myöhemmin kuin useat euroalueen maat omat kansalliset tilastotietonsa, mutta myös myöhemmin kuin keskeisimmät euroalueen ulkopuoliset maat julkistavat omat vastaavat tilastonsa. Yleensä Eurostat julkaisee tiettyä ajanjaksoa koskevan ensimmäisen arvion, kun sen käytettävissä olevat kansalliset tiedot kattavat 60–80 % euroalueesta (yhdenmukaistettua kuluttajahintaindeksiä, YKHIä, koskevat tiedot julkistetaan yleensä vasta, kun kattavuus on 100 %). Mahdollisimman laaja kattavuus on toivottavaa tietojen luotettavuuden lisäämiseksi ja jotta tilastoihin ei myöhemmin tarvitsisi tehdä huomattavia tarkistuksia.

Euroalueen tilastojen julkaiseminen voi viivästyä useistakin syistä. Yhteisön säädöksissä tilastojen ajantasaisuudelle asetetaan usein tietyt tavoitteet sijasta ainoastaan vähimmäisvaatimukset. Aikataulut on määrätty sillä perusteella, että *kaikki* maat pystyvät noudattamaan niitä – aikaisemminhan kaikki jäsenvaltiot eivät pitäneet tilastojen ajantasaisuutta erityisen tärkeänä. Esimerkiksi kansantalouden tilinpitoa koskevassa EU:n neuvoston asetuksessa on määrätty, että neljännesvuositiedot bruttokansantuotteesta (BKT) raportoidaan vasta 120 päivän kuluttua tarkastelujakson päättymisestä. Euroalueen aggregaattitiedot voivat viivästyä myös siksi, että kansallisten tietojen kokoamisessa on noudatettava yhdenmukaistettuja määritelmiä, jotta niiden perusteella voidaan laatia euroalueen aggregaatteja. Esimerkiksi kansallisilta työvoimaviranomaisilta saadaan työttömyyslukuja joskus varsin nopeasti, mutta eri maiden viranomaisten tiedot eivät useinkaan ole keskenään vertailukelpoisia. Laadun kannalta on tärkeää, että eri lähteistä saatavat tai tilinpitotietoina (esim. kansantalouden tilinpito) esitettävät tiedot ovat yhdenmukaisia. Tämä saattaa kuitenkin olla lisäsyynä siihen, että tulosten julkistaminen kestää kauemmin.

Oheisessa kuviossa esitetään kahta keskeistä muuttujaa, YKHIä ja BKT:tä, koskevien tietojen julkistamisaikatauluja. Kuvioista ilmenee, milloin jotkin yksittäiset EU-maat julkistavat nämä tiedot, milloin niistä julkistetaan euroalueen aggregaattit ja milloin Yhdysvallat antaa vastaavat tiedot julkisuuteen. Yksittäisissä EU-maissa neljännesvuosittaisten BKT-tietojen julkistaminen jakautuu pitkälle aikavälille, mikä johtuu siitä, että tietojen kokoamiseen käytetään monia eri lähteitä ja laatimistapoja. Ensimmäiset euroalueen BKT:tä koskevat arviot ovat käytettävissä noin 70 päivän kuluttua tarkastelujakson päättymisestä, ja tiedot kattavat noin 80 % euroalueesta. Iso-Britannia ja Yhdysvallat julkistavat tietonsa paljon nopeammin (Iso-Britannia julkistaa ensimmäisen arvion 20 päivän ja Yhdysvallat 28 päivän kuluttua tarkastelujakson päättymisestä; toisen, edellistä luotettavamman arvion Iso-Britannia julkaisee 54 päivän ja Yhdysvallat 60 päivän kuluttua tarkastelujaksosta). Jäsenvaltioiden kuukausittaisten YKHI-tietojen keräämistavat vastaavat toisiaan paremmin, minkä vuoksi euroalueen tiedot julkistetaan nopeammin kuin BKT-tiedot. Myös tietojen ajantasaisuus vastaa muiden euroalueen ulkopuolisten maiden kuluttajahintaindeksien ajantasaisuutta. Euroalueen jäsenvaltioiden välillä on sitä vastoin huomattavia eroja kansallisten kuluttajahintatietojen julkistamisaikatauluissa: ensimmäisten ja viimeisten kansallisten tietojen toimittamisen välillä on noin 20 päivää eroa. Ero johtuu osittain siitä, että tiedot kerätään eri maissa eri aikaan kuukaudesta, mutta myös siitä, että Saksa ja Italia julkistavat muita maita aikaisemmin ensimmäiset arviot omasta kansallisesta YKHI:n kokonaisindeksistään.

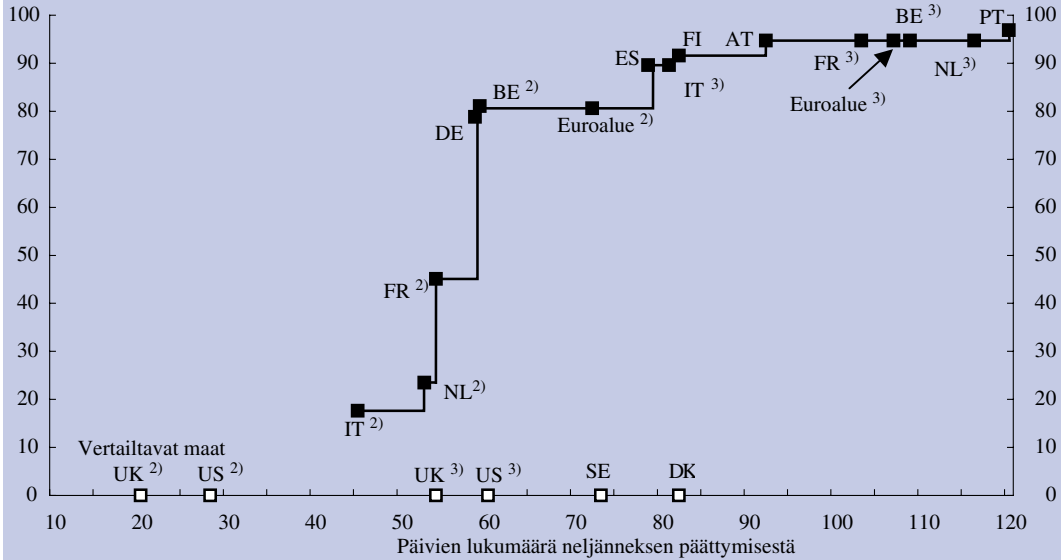
Vertaamalla eri maiden tapoja laatia tilastot voidaan löytää parhaat käytännöt ajantasaisten ja luotettavien tilastojen julkistamiseksi. Monet EU-maat julkistavat useimmat tilastonsa hyvin ajantasaisina, ja niitä voidaan pitää tässä hyvinä esimerkkeinä. Tilastointikäytäntöjen yhtenäistyminen olisi toivottava lyhyen aikavälin tavoite. Selvää kuitenkin on, että paremmasta ajantasaisuudesta on hyötyä ainoastaan, kun se ei merkittävästi vähennä tietojen luotettavuutta. Koska jotkin jäsenvaltiot ovat saavuttaneet ajantasaisuuden ja samalla luotettavuuden, tämä osoittaa, että ajantasaisuutta on mahdollista parantaa laatua huonontamatta.

Julkistamisaikataulujen vertailu

BKT

(Päivien lukumäärä tarkasteltavan vuosineljänneksen eli vuoden 2000 kolmannen neljänneksen päättymisestä)¹⁾

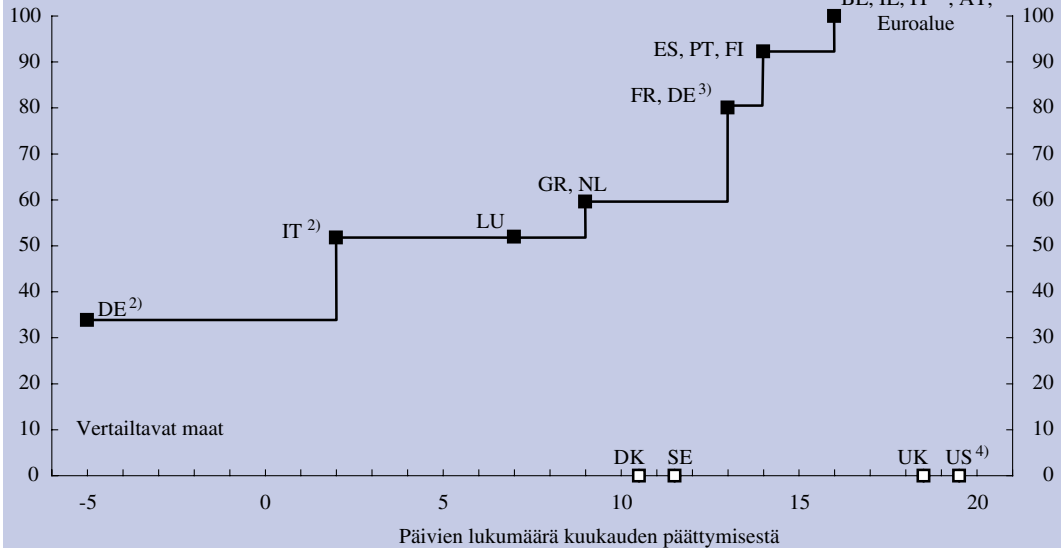
Kumulatiivinen osuus euroalueesta, %

Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi

(Päivien lukumäärä tarkasteltavan kuukauden eli helmikuun 2001 päättymisestä)

Kumulatiivinen osuus euroalueesta, %

1) Kreikka ja Luxemburg eivät vielä julkista neljännesvuositietoja. Irlanti julkistaa tiedot noin 180 päivän kuluttua tarkastelujakson päättymisestä.

2) Ensimmäinen arvio.

3) Toinen arvio (täydellinen erittely).

4) Kuluttajahintaindeksi.

2 Euroalueen tilastojen kehitys

Rahoitustilastoja lukuun ottamatta useimpien euroalueen tilastojen laatimisesta vastaa Euroopan komissio (Eurostat). Eurostat ei kuitenkaan kerää perustietoja suoraan tiedonantajilta (pääasiassa yrityksiä ja julkisen sektorin laitoksia), vaan keruusta vastaavat jäsenvaltiot, useimmissa tapauksissa kansalliset tilastolaitokset. Eurostatin tehtävänä on varmistaa, että tiedonkeruussa on käytetty vertailukelpoisia menetelmiä, laatia EU:n ja euroalueen aggregaatit ja julkistaa tiedot. Eurostatin ja kansallisten laitosten työtä koordinoi tilasto-ohjelmakomitea, joka koostuu Eurostatin ja kansallisten tilastolaitosten johtajista ja jota avustavat asiantuntijatyöryhmät.

Yhteisön tilastotyön keskeisenä oikeusperustana on vuonna 1997 allekirjoitetun Amsterdamin sopimuksen artikla 285. Sen mukaan EU:n neuvosto päättää toimenpiteistä, joita yhteisön toiminnan kannalta tarpeellisten tilastojen tuottaminen edellyttää. Lisäksi vuonna 1997 hyväksytyssä yhteisön tilastoja koskevassa asetuksessa jaetaan vastuualueet kansallisten viranomaisten ja yhteisön viranomaisten kesken.¹ Ennen vuonna 1992 allekirjoitettua Maastrichtin sopimusta kaikki EU-maat käsittävien tilastojen laatiminen perustui pääasiassa sopimukseen, mutta viime vuosina useimmista tilastoihin liittyvistä toimenpiteistä on määrätty säädöksissä. Kaikille EU:n jäsenvaltioille on tullut pakolliseksi tuottaa yhteisön käyttöön yhteisiin standardeihin perustuvia kansallisia tilastoja.

Valmistauduttaessa talous- ja rahaliittoon (EMU) tarvittiin vertailukelpoisia tilastoja lähentymisen arvioimiseen. Tästä syystä sovittiin yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin (YKHI) määrittämistä vuonna 1995, ja ensimmäiset YKHIt julkistettiin vuonna 1997.² YKHItä on tullut EKP:lle tärkein hintakehitystä kuvaava indeksi. Osana EMUn tilastoperustaa vuonna 1996 otettiin myös käyttöön uudistettu Euroopan kansantalouden tilinpitäjärjestelmä (EKT), jonka perusteella neljännesvuosittaiset ja yksityiskohtaisemmat vuosittaiset kansantalouden tilinpitotiedot laaditaan.³ Lyhyen aikavälin tilastoja koskeva asetus vuodelta 1998 täydentää tilastoperustaa. Tässä asetuksessa määrätään monista teollisuutta, rakentamista, vähittäiskauppaa ja palveluja kuvaavista indikaattoreista,

joista toimitetaan tietoja kuukausittain tai neljännesvuosittain.⁴ Lisäksi vuonna 1998 annettiin asetus työvoimaa koskevasta otantatutkimuksesta, jolla taataan vertailukelpoisten ja yksityiskohtaisten työmarkkinatietojen saatavuus.⁵

Vaikka kaikki säädökset annettiin ennen kuin EMUn kolmas vaihe tammikuussa 1999 alkoi, ne pantiin täytäntöön – YKHIä koskevaa asetusta lukuun ottamatta – liian myöhään, jotta tuloksia olisi saatu jo ennen rahaliiton alkamista. Kaikkia tilastoja ei saada vielä. Pääsyy tähän ovat asetusten pitkät täytäntöönpanoajat, joita tarvitaan usein joko uusien tilastojen laatimiseen jäsenvaltioissa tai isojen muutosten tekemiseen olemassa oleviin tilastoihin. Yleisten siirtymäaikojen lisäksi euroalueen aggregaattien keräämistä haittaa se, että yksittäisille jäsenvaltioille on myönnetty asetusten velvoitteiden noudattamisesta erivapauksia, jotka ulottuvat vuoteen 2003 tai jopa vuoteen 2005. Näin ollen Eurostat voi nykyään aggregoida euroalueen tilastoiksi vain osan vuosina 1996–1998 hyväksytyissä asetuksissa määrätystä tilastoista. Lisäksi Eurostat julkaisee useat tilastot toivottua myöhemmin, koska jotkin jäsenvaltiot eivät toimita tietojaan määräaikaan mennessä.

Euroopan keskuspankin edeltäjä, Euroopan rahapoliittinen instituutti, määritteli vuonna 1996 ensimmäisen kerran yleisiä taloustilastoja koskevat vaatimukset rahapolitiikan päätöksenteon kannalta. EKP vahvisti vaatimukset elokuussa 2000 julkaisussaan ”Yleisiä taloustilastoja koskevat Euroopan keskuspankin tilastovaatimukset”.

Tilastojen laadun tärkeyttä EMUn kannalta painotettiin myös talous- ja rahoituskomitean (aiemmalta nimeltään rahakomitea) tilastotyössä,

1 Neuvoston 17.2.1997 antama asetus (EY) N:o 322/97 yhteisön tilastoista.

2 Neuvoston 23.10.1995 antama asetus (EY) N:o 2494/95 yhdenmukaistetuista kuluttajahintaindeksistä.

3 Neuvoston 25.6.1996 antama asetus (EY) N:o 2223/96 Euroopan kansantalouden tilinpito- ja aluetilinpitäjärjestelmän tekemisestä yhteisössä.

4 Neuvoston 19.5.1998 antama asetus (EY) N:o 1165/98 lyhyen aikavälin tilastoista.

5 Neuvoston 9.3.1998 antama asetus (EY) N:o 577/98 yhteisön työvoimaa koskevan otantatutkimuksen järjestämisestä.

johon se ryhtyi Ecofin-neuvoston ja euroryhmän aloitteesta vuonna 1998. Vuoden 1998 lopulla valmistui ensimmäinen seurantaraportti EMUn tilastovaatimuksista. Tämän jälkeen edistymistä on tarkasteltu kolmessa raportissa, joista Ecofin-neuvosto antoi uusimman tammikuussa 2001. Kesäkuussa 2000 Ecofin-neuvosto pyysi Euroopan komissiota (Eurostat) laatimaan yhteistyössä EKP:n kanssa EMU-toimintasuunnitelman, jossa määritellään, missä jäsenvaltioissa ja millä tilastoalueilla tarvitaan kiireellisiä uudistuksia ja mihin nykyisistä tilastoasetuksista olisi mahdolli-

sesti tehtävä muutoksia.⁶ Ecofin-neuvosto pyysi kansallisia ja yhteisön viranomaisia takaamaan, että EMU-toimintasuunnitelma pannaan täytäntöön sovitun aikataulun mukaisesti. Se myös kehotti budjetista ja tilastoista vastaavia viranomaisia jatkuvaan vuoropuheluun kansallisella tasolla, jotta tilastoista vastaaville viranomaisille taattaisiin riittävät resurssit toimintasuunnitelman täytäntöönpanoa varten. Toimintasuunnitelmaa tarkastellaan yksityiskohtaisesti kehikossa 2.

⁶ Kaikki asiakirjat ovat saatavissa EU:n neuvoston www-sivustosta (<http://ue.eu.int/emu>).

Kehikko 2.

EMU-toimintasuunnitelma

Syyskuussa 2000 laaditussa EMU-toimintasuunnitelmassa edellytetään parannuksia yleisten talustilastojen tärkeimpiin osa-alueisiin. Suunnitelmassa keskitytään tiettyihin aloihin, joilla on erityisen pikaista ratkaisua vaativia ongelmia ajantasaisen ja luotettavien euroalueen aggregaattien laatimisessa. Toimintasuunnitelmassa ehdotetaan mahdollisuuksien mukaan muutoksia nykyisiin tilastoasetuksiin ja pannaan näin alulle huomattavia parannuksia euroalueen tilastoihin. Vaikka toimintasuunnitelmassa keskitytäänkin euroalueeseen, se kattaa kaikki EU:n jäsenvaltiot.

Jäsenvaltioiden tilastoraportoinnin kehittäminen

EMU-toimintasuunnitelma käsittää viisi aluetta, joilla jäsenvaltioiden on parannettava toimintaansa (taulukko A). Ajantasaisuudelle on myös asetettu tavoitearvot.

Taulukko A. EMU-toimintasuunnitelmassa esitettyjen kansallisten toimenpiteiden pääkohdat

Aihe	Kansallisten toimenpiteiden tärkeimmät tavoitteet
Neljännesvuosittainen kansantalouden tilinpito	<ul style="list-style-type: none"> BKT:tä ja sen pääeriä koskevien tietojen toimittaminen 70 päivän kuluttua tarkastelujakson päättymisestä Vielä toimittamattomien, pakollisten kansallisten tilinpitotietojen toimittaminen Historiatiedot vuodesta 1980 alkaen
Neljännesvuosittaiset julkisen talouden tilastot ¹	<ul style="list-style-type: none"> Julkisen talouden keskeisten reaali- ja rahoitustilastotietojen toimittaminen vuoden 2000 loppuun mennessä
Työmarkkinatilastot	<ul style="list-style-type: none"> Työllisyystietojen parantaminen (ajantasaisuus, kattavuus) Työvoimakustannusindeksin kehittäminen (ajantasaisuus, kattavuus) Työvoimatutkimusten neljännesvuosittaisten tulosten toimittaminen 90 päivän kuluttua tarkastelujakson päättymisestä
Lyhyen aikavälin tilastot	<ul style="list-style-type: none"> Tärkeimpien indikaattorien toimittaminen vuoden 2001 loppuun mennessä (joissakin tapauksissa vuoden 2002 loppuun mennessä) Ajantasaisuutta koskevien asetusten vaatimusten noudattaminen
Ulkomaankauppatilastot	<ul style="list-style-type: none"> Tietojen toimittaminen euroalueen ulkopuolisten maiden kanssa käytävästä kaupasta 40 päivän kuluttua tarkastelujakson päättymisestä

Lähde: EMUn tilastovaatimuksia koskeva toimintasuunnitelma, syyskuu 2000.

¹ Tässä artikkelissa ei käsitellä julkisen talouden tilastoja koskevia vaatimuksia.

EMU-toimintasuunnitelma johti siihen, että jäsenvaltioissa laadittiin kansallisia toimintasuunnitelmia. EMU-toimintasuunnitelmassa ja jäsenvaltioiden toimintasuunnitelmissa tehdyt sitoumukset eroavat kuitenkin toisistaan. Useissa tapauksissa erot johtuvat siitä, että kansalliset tilastolaitokset pitävät resurssiaan riittämättöminä toimintasuunnitelman tavoitteiden saavuttamiseksi. Vaikka kaikki maat eivät pysty noudattamaan EMU-toimintasuunnitelman vaatimuksia kaikkien indikaattorien tapauksessa, toimintasuunnitelmalla toivotaan kuitenkin saavutettavan talous- ja rahoituskomitean tavoite, jonka mukaan tiedot kattaisivat 80 % euroalueesta vuoden 2001 tai 2002 loppuun mennessä. Tämä parantaisi euroalueen tilastojen saatavuutta, ajantasaisuutta ja joissakin tapauksissa myös niiden luotettavuutta.

Muutokset tilastoja koskevaan lainsäädäntöön

EMU-toimintasuunnitelmassa ehdotetaan tilastoja koskeviin säädöksiin muutoksia, jotka vaikuttavat kaikkiin EU-maihin. Toimintasuunnitelmassa arvioidaan kattavasti makrotaloudellisten tilastojen oikeusperustaa ensimmäisen kerran sitten yhteisen rahan käyttöönoton. Taulukossa B esitetään toimintasuunnitelmassa luetellut tärkeimmät muutokset ja niiden suunniteltu hyväksymisaikataulu.

Taulukko B. EMU-toimintasuunnitelman lainsäädäntöaloitteet

Aihe	Tärkeimmät muutokset	Suunniteltu hyväksyminen
Neljännesvuosittainen kansantalouden tilinpito	<ul style="list-style-type: none"> Raportointiviiveen lyhentäminen 70 päiväksi Tehtyjä työtunteja koskevien tietojen sisällyttäminen tilastoihin Sektoreittaisen (kotitaloudet, yritykset jne.) tilinpidon sisällyttäminen tilastoihin rajoitetussa määrin 	<p>Vuoden 2001 jälkipuolella</p> <p>Vuoden 2001 jälkipuolella</p> <p>Vuoden 2002 jälkipuolella</p>
Neljännesvuosittaiset julkisen talouden tilastot ¹	<ul style="list-style-type: none"> Julkisen talouden reaali- ja rahoituserien tilinpidon luominen 	Vuoden 2001 jälkipuolella
Työmarkkinatilastot	<ul style="list-style-type: none"> Oikeusperustan luominen työvoimakustannusindeksin laskemiseksi sekä sen kattavuuden, ajantasaisuuden ja vertailtavuuden kehittäminen Määräajan asettaminen jatkuvan työvoimatutkimuksen käyttöönotolle 	<p>Vuoden 2001 jälkipuolella</p> <p>Vuoden 2001 jälkipuolella</p>
Lyhyen aikavälin tilastot	<ul style="list-style-type: none"> Yhdenmukaisten tilastomääritelmien luominen vertailtavuuden parantamiseksi Asetuksen muuttaminen tarvittaessa (esim. tuontihintoja koskevien tietojen sisällyttäminen) 	<p>Vuoden 2001 alkupuolella</p> <p>Vuoden 2002 jälkipuolella</p>

Lähde: Ecofin-neuvoston tammikuussa 2001 hyväksymä talous- ja rahoituskomitean 3. seurantaraportti rahakomitean raportin täytäntöönpanosta.

¹ Tässä artikkelissa ei käsitellä julkisen talouden tilastoja koskevia vaatimuksia.

Euroopan komission odotetaan tekevän ensimmäisen esityksen ehdotetuista lainsäädäntömuutoksista EU:n neuvostolle ja Euroopan parlamentille vuoden 2001 alkupuoliskolla. Ecofin-neuvoston mukaan ehdotukset on hyväksyttävä pikaisesti.

Euroopan komission toiminta

EMU-toimintasuunnitelmassa mainitaan myös useita alueita, joilla Euroopan komissio aikoo toimia. Eurostat perustaa esimerkiksi julkisen tietokannan euroalueen ja EU:n aggregaateista. Tietokannassa aggregaattitiedot ovat nähtävissä heti niiden julkaisuajankohtana. Muut toimet koskevat euroalueen aggregaattien koostamista aina, kun tietoja on saatavissa riittävästä määrästä maita, euroalueen kansallisen tilinpidon pitkien aikasarjojen koostamista sekä parempia euroalueen aggregaattien kausipuhdistus- ja työpäiväkorjausmenetelmiä.

3 Nykytilanne ja tarvittavat parannukset

Tässä osassa tarkastellaan, millaisia tilastotietoja nykyisin on saatavissa kultakin yleisten taloustilastojen pääalueelta. EKP julkaisee näitä tilastotietoja säännöllisesti Kuukausikatsauksen tilasto-osassa sekä "Euroalueen talouskehitys" -artikkelissa. Tässä osassa määritellään myös keskeisimmät parannukset, joita tilastoihin olisi tehtävä. Näihin sisältyvät kaikki EMU-toimintasuunnitelmassa esitetyt tavoitteet julkisen talouden tilastoja lukuun ottamatta.

Hinnat ja kustannukset

Yhdenmukaistetut kuluttajahintaindeksit

EKP määrittelee hintavakauden euroalueen yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin (YKHI) alle 2 prosentin vuotuiseksi nousuksi keskipitkällä aikavälillä. On erittäin tärkeää, että YKHI täyttää tietyt vaatimukset. Sen tulee esimerkiksi kattaa laajasti kotitalouksien kulutusmenot, ja se pitää julkaista kuukausittain ajantasaisesti.

Jokaisesta euroalueen maasta on saatavissa kuukausittainen YKHI eriteltynä yksityiskohtaisesti tuoteryhmittäin. Euroalueen YKHI julkaistaan nykyisin keskimäärin jo 18 päivän kuluttua tarkastelujakson päättymisestä. YKHIn yhdenmukaistaminen alkoi 1990-luvun puolivälissä ja jatkuu edelleen. YKHIn kattavuutta laajennettiin vuoden 2000 alusta ja toisen kerran vuoden 2001 alusta (uusia ryhmiä ovat erityisesti terveydenhuolto, koulutus ja sosiaaliturvapalvelut), jotta se kattaisi mahdollisimman suuren osuuden kotitalouksien kulutusmenoista (ks. maaliskuun 2001 Kuukausikatsauksen kehikko 2 "YKHIn kattavuus ja laskentamenetelmät muuttuneet"). Lisäksi Eurostat ja EU:n jäsenvaltiot tekevät käsitteisiin liittyvää työtä parantaakseen hintojenmittausmenetelmiä ja mittaustulosten vertailtavuutta.

Kaiken kaikkiaan YKHI on nyt laadultaan ja yhdenmukaistamisen kannalta jo hyvin pitkälle kehitetty. Tästä syystä YKHIä ei ole otettu mukaan EMU-toimintasuunnitelmaan. Yhdenmukaistamista kuitenkin jatketaan erityisesti kahdella alueella. Ensiksikin Eurostat kehittää ja arvioi menetelmää, jolla omistusasumisen kustannukset voitai-

siin ottaa mukaan tarkasteluun, kuitenkin virallisen YKHIn ulkopuolella ja lyhyehköksi koeajaksi. Lisäksi pohditaan, miten kuluttajahintaindeksistä voisi aiempaa tehokkaammin ja yhdenmukaistetummin poistaa tavaroiden ja palveluiden laadun muutosten vaikutukset. Tätä pidetään yhtenä keskeisimmistä hintaindeksien laatimiseen liittyvistä ongelmista.

Tuottaja-, ulkomaankauppa- ja muut hinnat

Tuottajahintoina mitattujen teollisuuden hintojen muutoksia on tärkeä seurata, sillä ne saattavat viestiä kuluttajahintojen tulevasta muutoksesta. Tuotantokustannusten muutoksethan välittyvät ajan mittaan kuluttajahintoihin.

Eurostat julkaisee kuukausittain euroalueen kotimaisen *teollisuuden tuottajahintaindeksin* (ilman rakentamista). Indeksit julkaistaan nykyisin viiden viikon kuluttua tarkastelujakson päättymisestä. Koska tuottajahinnat on indeksissä eritelty väli tuotteiden, pääomahyödykkeiden ja kulutustavaroiden hinnoiksi, niiden avulla voidaan arvioida tuotantopanosten (esimerkiksi raaka-aineiden) hintojen muutosten vaikutusta tuotantoketjun eri vaiheissa. Tuottajahintojen vertailtavuudessa on kuitenkin vielä parantamisen varaa, sillä maiden välillä on merkittäviä eroja hintoihin liittyvien määritelmien (esimerkiksi verojen huomioon ottamisen) suhteen. Tarvittavasta yhdenmukaistamisesta on hiljattain päätetty EMU-toimintasuunnitelman mukaisesti.

Euroaluetta koskevia tavaroiden *vienti- ja tuonti-hintaindeksijä* ei ole saatavissa. Vaikka tuonnin osuus koko kotimaisesta kysynnästä on euroalueella suhteellisen pieni, tuontihinnoista johtuva inflaatio vaikuttaa tuottajahintoihin ja ajan myötä myös kuluttajahintoihin. Vienti- ja tuontihintaindeksijä lähinnä vastaavia indikaattoreita ovat ulkomaankaupan yksikköarvoindeksit. Niiden laatimismenetelmät ovat kuitenkin hyvin erilaiset kuin hintaindeksien, ja ne julkaistaan pitkän ajan eli noin 90 päivän kuluttua tarkastelujakson päättymisestä. Euroalueen ulkopuolisten maiden kanssa käydyn kaupan (viennin ja tuonnin) hintaindeksit olisivat erityisen hyödyllisiä, mutta niitä ei

todennäköisesti ole odotettavissa vielä lähitulevaisuudessa.

Saatavissa olevat tiedot *rakentamisen hinnoista* euroalueella eivät ole riittävän kattavia eivätkä perustu yhdenmukaistettuihin kansallisiin tietoihin. Maittaiset erot *omistusasuntojen hintoja* kuvaavien aikasarjojen laatimismenetelmissä ja määritelmässä ovat erittäin suuria, mistä syystä näiden aikasarjojen perusteella muodostetut euroalueen estimaatit eivät ole täysin luotettavia.

Ajantasaisia hintoihin liittyviä *suhdanekyselytietoja* on saatavissa kaikista jäsenvaltioista. Kyselytietoja julkaisee Euroopan komissio (talouden ja rahoituksen pääosasto). Kyselyt hintoihin liittyvistä odotuksista suunnataan sekä yrityksille että kuluttajille.

Työvoimakustannukset

Työvoimakustannukset ovat tuotantokustannusten keskeinen osa. Niillä on merkittävä vaikutus hinnanmuodostukseen, ja hintakehitys puolestaan saattaa vaikuttaa palkkojen kehitykseen. Työvoimakustannustietoja käytetään myös laskettaessa kilpailukykyä mittaavia indikaattoreita kuten yksikkötyökustannuksia. Työvoimakustannusten kehitystä on siksi erittäin tärkeää seurata tarkoin, ja näistä kustannuksista tarvitaan luotettavia ja tiheästi hankittuja tietoja. Päätoimialoittain ja -kustannuserittäin eriteltyjä työvoimakustannustietoja tarvitaan kuukausittain tai neljännesvuosittain. Lisäksi vuosittain julkaistavat yksityiskohtaisemmat eli kustannuserittäin ja toimialoittain eriteltyt työvoimakustannustilastot antavat arvokasta tietoa talouden rakenteellisesta kehityksestä.

Keskeinen työvoimakustannusten kehitystä kuvaavien aggregaattitietojen lähde ovat tiedot *tuottavuudesta* sekä *työntekijää kohti lasketuista työvoimakustannuksista*. Nämä tiedot saadaan koko kansantalouden tai tärkeimmät sektorit käsittävästä kansantalouden tilinpidosta. Tietoja käytetään yksikkötyökustannusten laskemisessa. Kuukausikatsauksessa julkaistavat luvut perustuvat EKP:n arvioihin, sillä Eurostat ei vielä julkista kansantalouden tilinpitoon perustuvia neljännesvuosittaisia indikaattoreita euroalueen työvoimakustannuksista. EMU-toimintasuunnitelmassa edel-

lytetään, että näiden tilastojen ajantasaisuutta parannetaan julkistamalla ne jo 70 päivän eikä noin 100 päivän kuluttua tarkastelujakson päättymisestä.

Työvoimakustannusten kehitystä kuvaavat myös neljännesvuosittaiset tiedot *tuntia kohti lasketuista työvoimakustannuksista*. Eurostat julkisti nämä tiedot ensimmäisen kerran vuonna 1999. Tiedonkeruu jäsenvaltioista perustuu vapaaehtoisuuteen, ja sen ensimmäiset tulokset julkistetaan noin 95 päivän kuluttua tarkastelujakson päättymisestä. Eurostatin laatiman yhteisen määritelmän mukaan kustannustiedot kattavat teollisuuden ja markkinaehtoiset palvelut eli noin 65 % koko työllisyydestä. Tilastojen lähteet ja kattavuus vaihtelevat kuitenkin vielä huomattavasti maittain. Joissakin maissa käytetään korvikemuuttujia (näitä muuttujia selostettiin helmikuun 2001 Kuukausikatsauksen kehikossa 3 ”Euroalueen työvoimakustannusindikaattorien viimeaikainen kehitys”). Työvoimakustannuksia koskevien tilastojen laadintamenetelmien ja ajantasaisuuden parantamiseksi Eurostatissa valmistellaan parhaillaan EMU-toimintasuunnitelman mukaista säädöstä, jonka avulla indikaattorista saataisiin aiempaa kattavampi. Tällä hetkellä kansantalouden tilinpitoon perustuvat tiedot työntekijää kohden lasketuista työvoimakustannuksista ovat kuitenkin luotettavampi euroalueen työvoimakustannusten kehityksen indikaattori kuin tuntia kohden lasketut työvoimakustannukset, sillä maiden väliset erot tilastojen kattavuudessa ja laadintamenetelmissä heikentävät euroalueen tuntia kohden laskettujen työvoimakustannusindeksien luotettavuutta ja käyttökelpoisuutta.

EMU-toimintasuunnitelman mukaisten *teollisuuden palkkoja ja tuottavuutta* koskevien tilastojen odotetaan olevan saatavissa vuoden 2001 kuluessa. Eurostat tutkii parhaillaan myös, miten voitaisiin käyttää kansallisista lähteistä saatavaa tietoa *liittokohtaisista palkkasopimuksista*.

Tuotanto ja kysyntä

Tuotanto- ja kysyntäindikaattoreista saadaan tietoa talouden suhdannevaiheesta, joka on keskeinen tekijä hintakehitysnäkymien analyysin kannalta. Indikaattoreina käytetään kansantalouden

tilinpidon tietoja, lyhyen aikavälin tilastoja teollisuuden ja palvelujen kehityksestä sekä kvalitatiivisia suhdannekyselyjä. On ehdottoman tärkeää, että tietoja julkaistaan tiheään ja että ne ovat ajantaisaisia. Kansantalouden tilinpidon tietoja tarvitaan analysoitaessa talouden rakennemuutoksia, kuten esimerkiksi ns. uuden talouden kehittymistä.

Kansantalouden tilinpito

Kansantalouden tilinpito laaditaan EKT 95:n mukaista yhdenmukaistettua laadintamenetelmää noudattaen. EKT 95:n täytäntöönpano alkoi vuoden 1999 alkupuolella ja jatkuu vuoteen 2003 saakka. Kaikki saatavissa olevat jäsenvaltioiden tiedot eivät kuitenkaan vielä ole EKT 95:stä annetun asetuksen mukaisia. Tämä johtuu osaksi joihinkin jäsenvaltioihin sovellettavista poikkeuksista. Lisäksi eräissä näistä jäsenvaltioista tiedot julkistetaan tällä hetkellä pitemmän ajan kuluksena kuin poikkeussäännöksissä määrätään.

Nykyisin on saatavissa vain vähäinen määrä koko euroalueen kattavia keskeisiä kansantalouden tilinpidon indikaattoreita. Eurostat laatii BKT:tä ja sen ja menoeriä koskevia neljännesvuosittaisia arvioita. Tammikuusta 2001 alkaen Eurostat on arvioinut myös tuotantolukuja (arvonlisäys eriteltynä kuuteen toimialaan). Nämä kaksi Eurostatin tilastoa ovat tällä hetkellä saatavissa vain vuodesta 1991 alkaen.

Ensimmäinen neljännesvuosittainen arvio kansantalouden tilinpidosta kiintein hinnoin laaditaan nykyisin noin 70 päivää tarkasteltavan neljänneksen päättymisestä. Toinen arvio julkistetaan noin 105 päivää ja kolmas noin 120 päivää tarkasteltavan neljänneksen päättymisestä, ja näissä arvioissa ovat mukana myös käyvin hinnoin lasketut tiedot. Tiedot saadaan liian myöhäisessä vaiheessa, jotta niistä olisi hyötyä rahapoliittisten päätösten teossa. Eurostatin ensimmäinen arvio ei myöskään vielä sisällä kaikkien maiden tietoja, koska tietojen julkaisuviivästymät vaihtelevat maittain.

EKT 95:n mukaisesti julkistetaan myös vuosittaiset laajat kansantalouden tilinpidon tiedot. Jäsenvaltioita koskevat tiedot ovat kuitenkin edelleen puutteellisia ja saatavissa olevat aikasarjat usein suhteellisen lyhyitä, mikä heikentää niiden

käyttökelpoisuutta taloustutkimuksen kannalta. Eurostat ei myöskään vielä laadi näistä tiedoista euroalueen aggregoituja tilastoja. Vuosittaisiin tietoihin sisältyy yksityiskohtaisia, toimialoitain eriteltyjä tietoja arvonlisäyksestä, pääomanmuodotuksesta, työvoimakustannuksista ja työllisyydestä sekä yksityiskohtaisia tietoja kotitalouksien kulutusmenoista. Vuosittaisia tilinpidon tietoja ei myöskään ole vielä saatavissa institutionaalisen sektorijaon mukaan (yritykset, rahoituslaitokset, julkisyhteisöt ja kotitaloudet) eriteltyinä. EKP tarvitsee yksityiskohtaisia vuosittaisia tietoja tutkiessaan kunkin sektorin tuloja, menoja ja tuotantoa sekä säästämistä, investointeja ja rahoitusta.

Kansantalouden tilinpidon tilastoinnin odotetaan kehittyvän edelleen, sillä EMU-toimintasuunnitelmassa edellytetään keskeisimpien neljännesvuosittaisen aggregaattitietojen julkaisemista 70 päivän kuluttua tarkasteluneljänneksen päättymisestä. Tavoitteena on myös tuottaa rajoitettu määrä sektoreittain eriteltyjä neljännesvuositilastoja (näihin sisältyisivät keskeisinä indikaattoreina mm. kotitalouksien säästäminen ja yritysten investoinnit).

Muut lyhyen aikavälin tilastot

Lyhyen aikavälin tilastoja laaditaan niitä koskevan EU:n asetuksen mukaisesti. Näihin tilastoihin sisältyy suuri joukko kuukausittaisia ja neljännesvuosittaisia indikaattoreita teollisuudesta, rakentamisesta, vähittäiskaupasta ja muista palveluista. Jotkin indikaattorit kuvaavat toteutunutta kehitystä (tuotanto, liikevaihto jne.), toiset taas kehitysnäkymiä (esimerkiksi uudet tilaukset). Lyhyen aikavälin arviointeja varten riittävät yleensä karkeasti eli päätoimialoitain eriteltyt tiedot. EKP edellyttää, että kuukausittaiset indikaattorit ovat saatavissa 30–40 päivän kuluttua kuun lopusta ja neljännesvuosittaiset noin 60 päivän kuluttua vuosineljänneksen lopusta.

Eurostat julkistaa lyhyen aikavälin tilastoista euroalueen aggregaattitietoja, kun sen tiedot kattavat 60 % euroalueesta, mutta useimmissa tapauksissa ensimmäisten arvioiden kattavuus on tätä suurempi. Lyhyen aikavälin tilastoja koskevassa asetuksessa mainituista indikaattoreista monet eivät kuitenkaan ole vielä saatavissa euroalueen

aggregaatteina tai ovat saatavissa vasta pitkän ajan kuluttua, koska maittainen kattavuus ei ole lyhyemmän ajan kuluttua riittävä. Esimerkiksi teollisuuden ja rakennusalan uusista tilauksista ei vielä ole saatavissa luotettavia tilastoja. EMU-toimintasuunnitelman mukaan tällaisia tilastoja pitäisi olla saatavissa vuoden 2002 loppuun mennessä (ja niiden pitäisi tuolloin kattaa ainakin 80 % euroalueesta).

Alustavat kuukausittaiset arviot euroalueen *teollisuustuotannosta* julkistetaan nykyisin yli 50 päivän kuluttua tarkastelujakson päättymisestä, ja ne kattavat yleensä yli 90 % euroalueen maista. *Vähittäiskaupan liikevaihdosta* on viime kuukausina saatu aiempaa ajantasaisempia tietoja, jotka julkistetaan nyt noin 65 päivän kuluttua tarkastelujakson päättymisestä. Nykyään vähittäiskaupan liikevaihdosta saatavat tiedot kattavat kuitenkin vain noin 75 % euroalueesta (Kreikan, Ranskan, Luxemburgin, Itävallan ja Portugalin tiedot puuttuvat). Muiden indikaattorien, kuten sektoreittain eriteltyjen *työllisyyttä* ja *rakentamista* kuvaavien indikaattorien, kattavuus on tätäkin heikompi. Myös kansallisten tietojen yhdenmukaisuutta olisi parannettava. Viime aikoina onkin sovittu indikaattorien ja tehdasteollisuuden pääalojen (välituotteet, pääomahyödykkeet ja kulutustavarat) aiempaa täsmällisemmistä määritelmistä.

Vaikka teollisuustuotannon ja vähittäiskaupan tilastoinnissa on jonkin verran edistytty, monien muiden lyhyen aikavälin indikaattorien tilanne ei vielä ole tyydyttävä. Parannuksia odotetaan vuoden 2001 tai 2002 loppuun mennessä osaksi EMU-toimintasuunnitelman perusteella. Lyhyen aikavälin tilastoja koskevan asetuksen mukaiset muutokset taas toteutuvat kaikilta osiltaan vasta vuoden 2003 loppuun mennessä. Tuolloin odotetaan myös saatavan uusia neljännesvuosittaisia palvelusektorin indikaattoreita (eri markkinaehtoisten palvelujen liikevaihto ja työllisyys), jotka tulevat olemaan ensimmäiset euroalueen palvelusektoria kuvaavat kvantitatiiviset lyhyen aikavälin tilastot.

Suhdannekyselyt

Euroopan komissio (talouden ja rahoituksen pääosasto) teettää kuukausittain tehdasteollisuutta, rakentamista, vähittäiskauppaa ja kuluttajia kos-

kevia suhdannekyselyjä. Näitä kyselytietoja on saatavissa kaikista EU-maista. Kansalliset tilastolaitokset keräävät tiedot yhdenmukaistettuja kyselylomakkeita käyttäen. Komissio julkistaa ensimmäiset euroalueen tulokset jo kahden työpäivän kuluttua tarkasteltavan kuukauden päättymisestä. Lopulliset tulokset, joissa on yleensä enää vain pieniä tarkistuksia, julkistetaan noin 18 päivää myöhemmin. Helmikuusta 2001 alkaen on julkistettu myös palvelusektoria koskevan suhdannekyselyn tuloksia. Nyt alussa palvelusektoria koskevat tiedot eivät ole kovin laajat, mutta tarkemmin (eri alojen ja yksittäisten kysymysten mukaan) eriteltyjä tietoja odotetaan olevan saatavissa vielä tämän vuoden kuluessa.

Ostopäälliköiden indeksi (Purchasing Managers' Index, PMI) on yhdistelmäindeksi, jota NTC Research kokoaa Reutersin lukuun. Indeksi on ajantasainen tehdasteollisuusindikaattori, joka julkistetaan tarkastelukuukauden viimeistä päivää seuraavana työpäivänä. Euroalueen indeksi perustuu tällä hetkellä Saksan, Kreikan, Espanjan, Ranskan, Irlannin, Italian ja Itävallan tietoihin. Näiden maiden osuus koko euroalueen BKT:stä on yhteensä noin 85 %. NTC Research tekee suhdannekyselyjä myös palvelusektorin ostopäälliköille.

Euroalueen suhdannekyselyjen ajantasaisuus ja kattavuus ovat yleisesti ottaen tyydyttävät. Teollisuutta ja kotitalouksia koskevia Euroopan komission suhdannekyselytietoja on saatavissa jo vuodesta 1985 alkaen, joten kyselytietoja on mahdollista tutkia suhteessa kvantitatiivisiin tietoihin ja tehdä tällä perusteella päätelmiä todennäköisistä lyhyen aikavälin muutoksista.

Työmarkkinatilastot

Työmarkkinatilastot ovat erittäin tärkeitä suhdannekehityksen seurannan sekä euroalueen talouden rakennemuutosten arvioimisen kannalta. Tietoja tarvitaan työllisyydestä, työttömyydestä, avoimista työpaikoista ja työvoimaosuudesta.

Eurostat ei vielä toistaiseksi julkaise yhdenmukaistettuja neljännesvuosittaisia tilastoja euroalueen *työllisyydestä*. Kaikki jäsenvaltiot eivät nykyisellään vielä ilmoita näitä EKT 95:n edellyttämiä tietoja. Niinpä EKP estimoii euroalueen neljän-

nesvuosittaiset aggregoidut työllisyysluvut alueen kahdeksan maan toimittamista kansantalouden tilinpidon tilastoista. Nämä maat muodostavat 90 % euroalueesta. Aggregoidut luvut ovat saatavissa vasta noin 100 päivän kuluttua kunkin neljänneksen päättymisestä. EMU-toimintasuunnitelman mukaan näiden tietojen tulisi olla saatavissa 70 päivän kuluttua neljänneksen päättymisestä. Jos 70 päivän viivästymää sovelletaan, kestää kuitenkin vuoteen 2002 asti, ennen kuin tiedot katavavat noin 80 % euroalueesta. Viitteitä työnantajien ja kotitalouksien työllisyysodotuksista saa lisäksi Euroopan komission (talouden ja rahoituksen pääosaston) julkistamista *suhdanekyselyistä*.

Toinen mahdollinen yhdenmukaistetun työllisyystiedon lähde on Euroopan yhteisön jatkuva työvoimatutkimus. Useiden jäsenvaltioiden on määrä julkaista ensimmäiset jatkuvaan työvoimatutkimukseen perustuvat neljännesvuosittaiset tiedot vuosina 2001–2002. Saksan ja Itävallan neljännesvuositiedot eivät kuitenkaan ole saatavissa vielä tuolloin, ja näissä maissa on yli kolmannes euroalueen työvoimasta. Itävallan tietojen odotetaan olevan saatavissa aikaisintaan vuonna 2003 ja Saksan vuonna 2005. Tulee siis kestämään vielä pitkään, ennen kuin jatkuva työvoimatutkimus on pantu täytäntöön kaikissa maissa niin, että siitä voitaisiin saada euroaluetta koskevia neljännesvuositietoja.

Eurostat julkaisee *työttömyystilastoja* kuukausittain noin 35 päivän kuluttua tarkasteltavan kuukauden päättymisestä. Tietojen yhdenmukaistaminen tehostuu, kun jäsenvaltiot panevat asteittain täytäntöön työvoimaa koskevasta otantatutkimuksesta annetun EU:n neuvoston asetuksen sekä ottavat käyttöön Euroopan yhteisön määritelmän työttömyydestä.

Työmarkkinakehityksen analysoimiseksi tarvitaan myös muita indikaattoreita. Näitä ovat mm. suhdannekehitystä kuvaavat tiedot *avoimista työpaikoista, muutoksista työttömien, työllisten ja työvoimaan kuulumattomien määrissä* sekä muut tiedot, joiden perusteella voidaan tehdä päätelmiä pitkän aikavälin kehityksestä, kuten *työttömyyden kestosta, vajaatyöllisyydestä, ylitöistä* jne. Vaikka useimpia näistä indikaattoreista on jo alettu määrittellä ja tiedonkeruu on aloitettu, euroalueen kattavia tilastoja ei voida odottaa olevan saatavissa vielä lähitulevaisuudessa.

Työmarkkinatilastoissa on vielä paljon parannettavaa saatavuuden, yhdenmukaistamisen ja useimmissa tapauksissa myös ajantasaisuuden suhteen. Jatkuva työvoimatutkimus, joka olisi merkittävä euroalueen tiedon lähde, ei ole saatavissa vielä lähitulevaisuudessa.

Ulkomaankauppa

Eurostat laatii yksityiskohtaisia kuukausittaisia tilastoja euroalueen ulkomaankaupasta, mutta tilastot julkistetaan vasta melko pitkän ajan kuluttua tarkastelujakson päättymisestä. Ulkomaankaupasta on saatavissa yhteisiin standardeihin perustuvia viennin ja tuonnin arvoa, määrää ja yksikköarvoa kuvaavia indeksejä, jotka on eritelty tuotteittain ja alueittain. Euroopan unionin tilastot koskevat tavaravienttiä ja -tuontia.

Tilastosäädösten mukaan maiden on ilmoitettava EU:n ulkopuolisten maiden kanssa käymänsä ulkomaankaupan kokonaisarvo viimeistään kuusi viikkoa tarkastelukuukauden päättymisestä. Kauppakumppanimaan mukaan eriteltyt tiedot EU-maiden välisestä kaupasta on ilmoitettava viimeistään kahdeksan viikkoa tarkastelukuukauden päättymisestä ja kaikesta ulkomaankaupasta kymmenen viikon kuluessa. EMU-toimintasuunnitelma keskittyy euroalueen tärkeimpien aggregaattitietojen ajantasaisuuden parantamiseen. Näitä ovat euroalueen ulkomaankauppa alueen ulkopuolisten maiden kanssa eriteltynä yhdeksään tuoteryhmään. Jäsenmaiden edellytetään toimitettavan arviot näistä tiedoista 40 päivän kuluessa tarkastelukuukauden päättymisestä. Jäsenvaltioiden on myös noudatettava Eurostatille lähetettävien kansallisten tietojen toimitusaikoja, jotka on määritelty EY:n asetuksissa. Saksa, Kreikka ja Espanja ovatkin jo edistyneet merkittävästi tässä asiassa, ja Eurostat on pystynyt julkaisemaan ennakkotietoja euroalueen ulkopuolisten maiden kanssa käydystä kaupasta jo 50 päivän kuluttua tarkastelujaksosta, kun viive aiemmin oli 55 päivää. Vuoden 2001 loppuun mennessä tulisi 40 päivän kuluttua tarkastelujaksosta olla käytävissä tiedot 80 prosentista euroalueesta, kun Kreikan, Italian ja Alankomaiden tilastojen ajantasaisuutta parannetaan entisestään.

Kansallisista kahdenvälisistä ulkomaankauppatalastoista ilmenee, että vienti- ja tuontitiedot eivät täysin vastaa toisiaan. Myös tiedot euroalueen ulkopuolisten maiden kanssa käydystä kaupasta saattavat olla epätarkkoja, erityisesti kun kyseessä on kaupankäynti Tanskan, Ruotsin ja Ison-Britannian kanssa. Eurostatin ja muiden

tilastoviranomaisten ponnistelut näiden epätarkkuuksien havaitsemiseksi ja poistamiseksi ovat siksi sekä toivottuja että erittäin tarpeellisia.

Seuraavassa taulukossa esitetään pääpiirteittäin, millaisia parannuksia yleisiin taloustilastoihin tarvitaan nykyisen tilastoinnin tehostamiseksi.

Taulukko.

Euroalueen yleisten taloustilastojen keskeiset parannustarpeet EKP:n kannalta¹

Aihe	Keskeisin parannustarve
Hinnat ja kustannukset YKHI	Yhdenmukaistaminen ja kehittäminen edelleen (esimerkiksi laadun muutosten vaikutusten poistaminen, omistusasumisen kustannukset)
Tuottaja-, ulkomaankauppa- ja muut hinnat	Tuottajahintojen yhdenmukaisuuden lisääminen (esimerkiksi verojen käsittely), yhdenmukaisten vienti- ja tuontihintatietojen tuottaminen
Työvoimakustannukset	Yhdenmukaisuuden (esimerkiksi kattavuus) sekä ajantasaisuuden parantaminen
Tuotanto ja kysyntä Neljännesvuosittainen kansantalouden tilinpito	Tietojen toimittaminen asetuksen mukaisesti, ajantasaisuuden parantaminen, neljännesvuosittaiset tiedot tehdyistä työtunneista ja suppea määrä tilinpidon tietoja sektoreittain eriteltyinä
Lyhyen aikavälin tilastot	Tietojen toimittaminen asetuksen mukaisesti, maittaisen kattavuuden lisääminen ja useimpien indikaattoreiden ajantasaisuuden parantaminen
Suhdannekyselyt	EU:n palvelusektoria koskevan kyselyn kehittäminen edelleen
Työmarkkinatilastot	EKT 95:n määritelmien mukaisten euroalueen neljännesvuosittaisten työllisyystietojen tuottaminen, jatkuvan työvoimatutkimuksen täytäntöönpano
Ulkomaankauppa	Euroalueen keskeisten aggregaattien ajantasaisuuden parantaminen

¹ Yksityiskohtainen katsaus esitetään julkaisussa ”Yleisiä taloustilastoja koskevat Euroopan keskuspankin tilastovaatimukset”, elokuu 2000.

4 Yleisarvio

Rahapolitiikan ja laajemmin koko talouspolitiikan harjoittamisen kannalta on ehdottoman tärkeää saada kattavia ja luotettavia yleisiä taloustilastoja riittävän tiheään ja ajantasaisesti. Vaikka monia tärkeitä alueita koskevien euroalueen tilastojen perusta luotiin jo ennen rahaliiton alkua, euroalueen tilastojen tuottamisessa on vielä merkittäviä puutteita. Niitä on erityisesti kansantalouden tilinpitoa, lyhyen aikavälin tilastoja ja työmarkkinatilastoja koskevien euroalueen keskeisten aggregaattitietojen saatavuudessa ja ajantasaisuudessa. Tarvitaan siis edelleen ponnisteluja, jotta talouspolitiikan vaatimukset EMUssa voitaisiin

täyttää. EMU-toimintasuunnitelma ja kansalliset toimintasuunnitelmat ovat merkittävä askel kohti tilastoinnin tehostamista. EMU-toimintasuunnitelmassa tuodaan esiin kiireisimpiä yleisten taloustilastojen (ja julkista taloutta koskevien tilastojen) parannustarpeita ja määritellään tavoitteita kullekin tilastoinnin alueelle ja yksittäisille jäsenvaltioille. EKP suhtautuu erittäin myönteisesti kaikkiin ponnisteluihin näiden tavoitteiden hyväksi. Ponnisteluja voidaan tarvittaessa myös tukea yhteisön lainsäädännöllä kaikkein kiireisimpien tarpeiden täyttämiseksi.

Eurojärjestelmän vakuuskäytäntö

Eurojärjestelmän vakuuskäytäntö perustuu Euroopan yhteisön perustamissopimukseen (jäljempänä perustamissopimus) kirjattuihin periaatteisiin sekä niihin toiminnallisiin suuntaviivoihin, jotka kehitettiin talous- ja rahaliiton (EMU) kolmannen vaiheen valmistelujen yhteydessä. Vakuuskäytäntö suunniteltiin sellaiseksi, ettei se poikkeaisi merkittävästi vakiintuneista markkinakäytännöistä. EU-jäsenvaltioiden keskuspankkien menettelytapojen ja rahoitusjärjestelmien erot otettiin suunnittelussa asianmukaisesti huomioon. Vakuuksien jaottelu ykkös- ja kakkoslistan arvopapereihin näytti parhaiten palvelevan tarvetta yhtäältä varmistaa yhdenmukaiset vakuusmenettelyt ja välttää syrjintää ja toisaalta säilyttää jatkuvuus. Tässä artikkelissa kuvataan, miten vakuuskäytäntö suunniteltiin ja miten se toteutettiin, ja analysoidaan myös vakuuksien kokonaismäärästä johdettuja aggregoituja lukuja ja vakuuksien käyttöä eurojärjestelmän luotto-operaatioissa. Artikkelissa pohditaan lopuksi, miten Euroopan, Yhdysvaltojen ja Japanin rahoitusmarkkinoiden nopeat muutokset ja muun muassa euron käyttöönotto voivat vaikuttaa keskuspankkien vakuuspolitiikkaan.

I Vakuuskäytännön pääperiaatteet ja -piirteet

Vakuuskäytännön kehittämistä ohjanneet pääperiaatteet löytyvät perustamissopimuksesta ja Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännöstä (jäljempänä perussääntö). Perussäännön artiklan 18.1 mukaan ”luottoa annettaessa vakuuksien on oltava riittävät”. Tämän määräyksen ensisijaisena tarkoituksena on suojata eurojärjestelmää tappioilta luotto-operaatioissa. Näin varmistetaan eurojärjestelmän operaatioiden turvallisuus ja viime kädessä eurojärjestelmän itsensä uskottavuus ja riippumattomuus samoin kuin sen kyky saavuttaa perustamissopimuksessa määritellyt tavoitteet. Tämän periaatteen mukaisesti kaikissa eurojärjestelmän lividiteettiä lisäävissä operaatioissa vaaditaan vastapuolilta täydet vakuudet.

Toinen periaate on vapaan kilpailun ja voimavarojen tehokkaan kohdentamisen periaate. Se on johdettu perustamissopimuksesta (artikla 105), jossa todetaan, että eurojärjestelmä ”[...] toimii sellaiseen vapaaseen kilpailuun perustuvaan avoimen markkinatalouden periaatteen mukaisesti, joka suosii voimavarojen tehokasta kohdentamista”. Tämän periaatteen noudattaminen tarkoittaa muun muassa sitä, että on varmistettava liikkeeseenlaskijoiden ja vastapuolten yhtäläiset toimintaedellytykset ja tasavertainen kohtelu. Jokaisella euroalueella toimivalla vastapuolella on siten oltava mahdollisuus käyttää jokaista vakuuskelpoista arvopaperia sen säilytyspaikasta riippumatta. Jotta tämä toteutuisi, oli luotava menettelytapa toisessa jäsenvaltiossa olevien vakuuksien käyttämiseksi.

Vakuuspolitiikassa oli otettava huomioon myös perustamissopimuksen artikla 102 (entinen artikla 104 a), jonka mukaan julkisille laitoksille ei saa antaa etuoikeuksia suhteessa rahoituslaitoksiin. Näin ollen julkisen ja yksityisen sektorin liikkeeseen laskemia arvopapereita ei voida kohdella eri tavoin.

Rahaliiton valmisteluvaiheessa, paitsi että otettiin huomioon perustamissopimuksen määräykset, sovittiin myös toimintakehikkoa ohjaavista periaatteista. Näistä periaatteista toiminnan tehokkuus ja jatkuvuus olivat erityisen tärkeitä määritettäessä eurojärjestelmän vakuuspolitiikka.

Toiminnan tehokkuudella tarkoitetaan sitä, että rahapoliittisten välineiden ja menettelyjen (joihin vakuuskäytäntö kuuluu) tulisi antaa eurojärjestelmälle mahdollisuus suorittaa tehokkaasti tehtävänsä. Erityisen tärkeä tehtävä on rahapoliitiikan toteuttaminen ja maksujärjestelmien häiriöttömän toiminnan turvaaminen. Käytännössä toiminnan tehokkuuden vaatimuksella on erilaisia seuraamuksia. Ensinnäkin eurojärjestelmän vastapuolten saatavilla tulisi olla riittävästi kelpoisuusvaatimukset täyttäviä vakuuksia sekä rahapoliittisia että päivänsäisiä luotto-operaatioita varten. Tämä puolestaan edellyttää sitä, että vastapuolet voivat vaivatta hankkia riittävän määrän vakuuskelpoisia arvopapereita joko kotimaastaan tai toisesta jäsenvaltiosta. Toiseksi luotto-operaatioiden aikarajat ja operatiivisiin kustannuksiin liittyvät näkökohdat huomioon ottaen vakuuskelpoisten arvopaperien valikoiman tulisi

olla sellainen, että eurojärjestelmä sekä vastapuollet ja arvopaperikaupan selvitysjärjestelmät pystyvät käsittelemään arvopaperit sujuvasti ja tehokkaasti sekä kansallisesti että maasta toiseen toimituksissa.

EMUn toisessa vaiheessa käytössä olleiden rahapoliittisten operaatioiden menettelytapojen ja välineiden jatkuvuus katsottiin tärkeäksi periaateeksi, jolla helpotettaisiin kolmanteen vaiheeseen siirtymistä ja euron sujuvaa käyttöönottoa. Tämä periaate vaikutti osaltaan myös siihen, ettei eurojärjestelmän ja pankkisektorin tarvinnut ryhtyä uuden infrastruktuurin ja menettelytapojen aikaa vievään ja kalliiseen kehittämiseen.

Vakuuskäytännön pääpiirteet

Kaikkien edellä mainittujen näkökohtien huomioon ottamiseksi vakuuskelpoiset arvopaperit on jaettu kahteen ryhmään.

a) Ykköslista koostuu jälkimarkkinakelpoisista velkainstrumenteista, jotka täyttävät EKP:n määrittelemät, koko euroalueen kattavat yhdenmukaiset kelpoisuusvaatimukset. Kelpoisuusvaatimukset koskevat arvopaperityyppiä, liikkeeseenlaskijan sijoittautumispaikkaa, velkainstrumenttien sijaintia ja niiden maksu- ja toimitusmenettelyjä sekä liikkeeseenlaskijan luottokelpoisuutta.

b) Kakkoslista koostuu sellaisista muista joko jälkimarkkinakelpoisista (velkainstrumentit ja osakkeet) tai ei-jälkimarkkinakelpoisista (pankkilainat, vekselit ja kiinteistövuokudelliset velkasitoumukset) arvopapereista, joilla on erityistä merkitystä tiettyjen kansallisten rahoitusmarkkinoiden ja pankkijärjestelmien kannalta ja joiden kelpoisuusvaatimukset kansalliset keskuspankit määrittelevät EKP:n asettamien vähimmäisvaatimusten mukaisesti. Kansallisten keskuspankkien kelpoisuusvaatimukset edellyttävät EKP:n hyväksyntää.

Taulukko 1.

Eurojärjestelmän luotto-operaatioihin hyväksyttävät arvopaperit

Kelpoisuusvaatimukset	Ykköslista	Kakkoslista
Arvopaperityyppi	<ul style="list-style-type: none"> EKP:n velkasitoumukset (toistaiseksi ei ole laskettu liikkeeseen) Muut jälkimarkkinakelpoiset velkainstrumentit 	<ul style="list-style-type: none"> Jälkimarkkinakelpoiset velkainstrumentit Ei-jälkimarkkinakelpoiset velkainstrumentit Osakkeet, joilla käydään kauppaa säännellyillä markkinoilla
Maksu- ja toimitusmenettely	<ul style="list-style-type: none"> Instrumenttien tulee olla keskitetysti talletettuina arvo-osuuksina kansallisissa keskuspankeissa tai EKP:n vähimmäisvaatimukset täyttävässä arvopaperikaupan selvitysjärjestelmässä 	<ul style="list-style-type: none"> Arvopaperien tulee olla helposti sen kansallisen keskuspankin saatavilla, joka on ottanut ne kakkoslistalleen
Liikkeeseenlaskija	<ul style="list-style-type: none"> Eurojärjestelmä Julkinen sektori Yksityinen sektori Kansainväliset ja ylikansalliset laitokset 	<ul style="list-style-type: none"> Julkinen sektori Yksityinen sektori
Luottokelpoisuus	<ul style="list-style-type: none"> EKP:n tulee pitää liikkeeseenlaskijaa (takaajaa) vakavaraisena 	<ul style="list-style-type: none"> Arvopaperin kakkoslistalleen ottaneen keskuspankin tulee pitää liikkeeseenlaskijaa/velallista (takaajaa) vakavaraisena
Liikkeeseenlaskijan (tai takaajan) sijoittautumispaikka	<ul style="list-style-type: none"> Euroopan talousalue (ETA)¹ 	<ul style="list-style-type: none"> Euroalue
Arvopaperin sijaintipaikka	<ul style="list-style-type: none"> Euroalue 	<ul style="list-style-type: none"> Euroalue
Valuutta	<ul style="list-style-type: none"> Euro 	<ul style="list-style-type: none"> Euro
Lisätieto: Toisessa jäsenvaltiossa olevien arvopaperien käyttö	<ul style="list-style-type: none"> Sallitaan 	<ul style="list-style-type: none"> Sallitaan

Perustuu asiakirjaan ”Yhteinen rahapolitiikka kolmannessa vaiheessa – Yleisasiakirja eurojärjestelmän rahapolitiikan välineistä ja menettelyistä”, jonka EKP julkaisi marraskuussa 2000.

¹ Vaatimus, että liikkeeseen laskevan yhteisön tulee olla sijoittautunut Euroopan talousalueelle, ei koske kansainvälisiä ja ylikansallisia laitoksia.

Kehikko I.

Eurojärjestelmän riskienhallintamenetelmät

Kaikkiin vakuuksiin sovelletaan erityisiä riskienhallintamenetelmiä, joiden tarkoituksena on suojata eurojärjestelmää taloudellisilta tappioilta siinä tapauksessa, että vakuutena olevat arvopaperit joudutaan realisimaan vastapuolen maksuhäiriön takia. *Luottoriskin* kattamiseksi vakuudeksi annettujen arvopaperien on täytettävä tiukat luottokelpoisuusvaatimukset. Luottokelpoisuutta arvioidaan mm. ottamalla huomioon markkinoilla toimivien luokituslaitosten luottoluokitukset ja tietyt institutionaaliset kriteerit, jotka varmistavat erityisen hyvän suojan arvopaperinhaltijalle. *Markkinariskin* (joka johtuu siitä, että vakuuden arvo voi muuttua luotto-operaation aikana) kattamiseksi käyttöön on otettu eräitä markkinakäytäntöjen mukaisia menetelmiä. Näitä ovat

- *alkumarginaalit*, jotka määritellään tiettyinä prosentiosuuksina myönnetyn likviditeetin määrästä eli 1 % päivänsisäisistä ja yön yli -luotoista ja 2 % luotoista, joiden maturiteetti on yli yhden pankkipäivän,
- erityiset *markkina-arvon aliarvostukset*, jotka on eritelty jäljellä olevan maturiteetin ja koron mukaan ja kakkoslistan arvopapereiden tapauksessa myös arvopaperien likvidiyden perusteella, ja
- *arvopapereiden vakuusarvoille hyväksytyjen vaihtelumarginaalien ylittämistä tai alittamisesta johtuvat vakuuksien muutospyynnöt (margin calls)*, joiden tarkoituksena on varmistaa, että vakuutena olevien arvopaperien arvo vastaa aina myönnetyn likviditeetin määrää alkumarginaalilla lisätynä.

Lisäksi eurojärjestelmä voi ottaa käyttöönsä luottoriskilimittejä, vaatia lisää takauksia tai poistaa tietyt arvopaperit käytöstään luotto-operaatioissa. Kansalliset keskuspankit voivat ehdottaa kakkoslistoilleen otta miinsa arvopapereihin sovellettavia, alkumarginaaleja täydentäviä riskienhallintamenetelmiä. Nämä arvopaperit edellyttävät EKP:n hyväksyntää. Eurojärjestelmä pyrkii varmistamaan, että kakkoslistan arvopapereiden riskienhallintamenetelmiä sovelletaan yhdenmukaisesti koko euroalueella.¹

Riskienhallintamenetelmiä arvioitiin uudelleen vuonna 2000. Arviointi ei muuttanut vakuuspolitiikkaa, vaan tarkoituksena oli yhdenmukaistaa kakkoslistan arvopapereihin sovellettuja monia aliarvostuskäytäntöjä. Arvioinnilla pyrittiin myös yksinkertaistamaan eurojärjestelmän sisäisiä kontrollimenetelmiä ja lisäämään riskienhallintajärjestelmän avoimuutta. Arvioinnin perusteella otettiin käyttöön yhdenmukainen menetelmä *likvidiysriskin* (joka johtuu arvopaperien erilaisesta likvidiydestä ja niiden realisointiin tarvittavasta ajasta) mittaamiseksi. Kakkoslistan arvopaperit jaettiin seuraaviin neljään ryhmään, joista jokainen on likvidiydeltään suhteellisen homogeeninen, ja niille määriteltiin yhdenmukaiset aliarvostukset.

- a) *Osakkeet*
- b) *Jälkimarkkinakelpoiset likvidiydeltään rajalliset velkainstrumentit*. Suurin osa kakkoslistan arvopapereista kuuluu tähän ryhmään. Vaikka arvopaperit saattavat jossakin määrin poiketa toisistaan likvidiydeltään, ne ovat yleensä samanlaisia siinä suhteessa, että niillä on pienet jälkimarkkinat, niiden hintoja ei välttämättä noteerata päivittäin ja niillä tehdyt tavanomaisen suuruiset kaupat saattavat vaikuttaa hintoihin.
- c) *Epälikvidit velkainstrumentit, joilla on erityispiirteitä*. Nämä arvopaperit ovat jossakin suhteessa jälkimarkkinakelpoisia, mutta niiden realisointi markkinoilla vaatii tavanomaista pitemmän ajan. Tämä pätee sellaisiin arvopapereihin, jotka eivät yleensä ole jälkimarkkinakelpoisia mutta joilla on jälkimarkkinakelpoisuutta luovia erityispiirteitä, kuten esimerkiksi markkinahuutokauppanenettely (jos arvopapereita on realisoitava) ja hinnan päivittäinen arvostus.
- d) *Ei-jälkimarkkinakelpoiset velkainstrumentit*. Nämä instrumentit ovat käytännössä ei-jälkimarkkinakelpoisia, joten niiden likvidiys on joko erittäin vähäinen tai olematon.

¹ Yksityiskohtainen kuvaus riskienhallintamenetelmistä on asiakirjassa "Yhteinen rahapolitiikka kolmannessa vaiheessa – Yleisasiakirja eurojärjestelmän rahapolitiikan välineistä ja menettelyistä", jonka EKP julkaisi marraskuussa 2000.

Ykkös- ja kakkoslistan arvopaperit kelpaavat yhtäläisesti eurojärjestelmän luotto-operaatioihin (eurojärjestelmä ei kuitenkaan yleensä käytä kakkoslistan arvopapereita suorissa kaupoissa). Näiden kahden listan arvopaperien pääpiirteet ilmevät taulukosta 1.

Jotta vakuuskelpoisten arvopaperien käyttö olisi yksinkertaista ja tehokasta, päätettiin, että kelpoisuusvaatimukset olisivat samat sekä päivänsisäisten luottojen että rahapoliittisten operaatioiden vakuuksille.¹ Tämän otaksuttiin yksinkertaistavan vastapuolten, eurojärjestelmän ja arvopaperikaupan selvitysjärjestelmien operationaalisia menettelyjä erityisesti silloin, kun päivänsisäistä luottoa jouduttaisiin pidentämään yön yli-luotoksi.

Kaikkiin vakuuskelpoisiin arvopapereihin sovelletaan erityisiä riskienhallintamenetelmiä (ks. keuhikko 1).

EU:n rahoitusmarkkinoiden yhdentymisen ja vastapuolten tasavertaisen kohtelun periaatteen edistämiseksi kolmannen vaiheen alussa otettiin käyttöön ns. kirjeenvaihtajakeskuspankkimalli, jonka avulla toisessa jäsenvaltiossa olevia arvopapereita voidaan käyttää vakuutena kaikentyyppisissä operaatioissa, joilla eurojärjestelmä lisää markkinoiden likviditeettiä. Kirjeenvaihtajakeskuspankkimallia voidaan periaatteessa käyttää kaikkien vakuuskelpoisten arvopaperien yhteydessä, sillä sellaisia kakkoslistan ei-jälkimarkkinakelpoisia ja epälikvidejä arvopapereita varten, joilla on erityispiirteitä ja joita ei voida toimittaa arvopaperikaupan selvitysjärjestelmien kautta, on suunniteltu omat erityiset siirtomenettelynsä.

¹ Ainoa poikkeus on, että kotisivullaan julkaisemansa vakuuskelpoisten arvopaperien listan lisäksi EKP voi antaa kansallisille keskuspankeille luvan myöntää maksujärjestelmässä päivänsisäistä luottoa, jos vakuudeksi annetaan tiettytyyppisiä velkainstrumentteja, jotka euroalueen ulkopuolisten EU-maiden keskuspankit hyväksyvät päivänsisäisen luoton vakuudeksi (ns. outs-vakuudet). Näiden outs-vakuuksien tulee 1) sijaita euroalueen ulkopuolisissa ETA-maissa, 2) olla euroalueen ulkopuolisiin ETA-maihin sijoittautuneiden yhteisöjen liikkeeseen laskemia ja 3) olla ETA-maiden (tai muiden yleisesti käytettyjen) valuuttojen määräisiä. Euroalueella näitä velkainstrumentteja voidaan käyttää ainoastaan päivänsisäisen luoton vakuutena ja niiden tulee olla säilytyksessä siinä maassa, jossa ne on laskettu liikkeeseen. Toistaiseksi tiettyjä tanskalaisia, ruotsalaisia ja brittiläisiä arvopapereita on hyväksytty outs-vakuuksiksi.

Kirjeenvaihtajakeskuspankkimalli kehitettiin tilapäisratkaisuksi, sillä arvopaperikaupan selvitysjärjestelmien kesken odotettiin syntyvän vaihtoehtoisia menettelyjä. Tässä asiassa onkin edistytty jonkin verran. Yksi markkinoiden ratkaisusta on linkkien perustaminen arvopaperikaupan selvitysjärjestelmien välille. EKP:n hyväksymien linkkien avulla toisessa jäsenvaltiossa olevia vakuuksia voidaan käyttää sujuvasti ja tehokkaasti, koska arvopapereita voidaan siirtää järjestelmien välillä arvo-osuuksina. Tällä hetkellä kirjeenvaihtajakeskuspankkimalli on kuitenkin edelleen suosituin keino käyttää toisessa jäsenvaltiossa olevia arvopapereita vakuutena, ja sen avulla selvitetään yli 80 % eurojärjestelmän luotto-operaatioiden vakuuksista, jotka ovat toisessa jäsenvaltiossa. On huomattava, että kirjeenvaihtajakeskuspankkimallia voidaan käyttää ainoastaan vakuuksien toimittamiseksi Euroopan keskuspankkijärjestelmän (EKPJ) luotto-operaatioihin. Maasta toiseen tapahtuvissa transaktioissa, joissa EKPJ ei ole mukana, on käytettävä muita markkinoiden kehittämiä järjestelyjä. Tällä hetkellä vaihtoehtoisia järjestelyjä on olemassa vain arvo-osuuksina siirrettäville arvopapereille.

Eurojärjestelmä on sopinut menettelystä, jolla vakuuskelpoiset arvopaperit valitaan kaikkien arvopapereiden joukosta. Tämän menettelyn mukaisesti kansalliset keskuspankit vastaavat niiden kansallisilla markkinoilla listattuja arvopapereita koskevien tietojen antamisesta EKP:lle. Luotto-operaatioihin vakuudeksi kelpaavien arvopaperien täydellisen listan hallinnointi- ja julkaisumenettelyt on keskitetty EKP:hen, jossa ylläpidetään vakuuskelpoisten arvopaperien tietokantaa. Vakuushallintamenettelyt edellyttävät, että tiedot kootaan viikoittain ja saatetaan kaikkien asianosaisten käyttöön. Koska tietokantaa päivitetäisiin nopeaan tahtiin ja koska listan käyttäjien määrä olisi mahdollisesti suuri, päätettiin, että listan julkistaminen Internetissä olisi tehokkain keino varmistaa laaja levikki. Vakuuskelpoisten arvopaperien lista on yleisön käytettävissä EKP:n kotisivulla (www.ecb.int). Vakuuskelpoisten arvopaperien listan julkistaminen Internetissä oli aikanaan innovatiivinen ratkaisu, joka on vastannut ajan vaatimuksia ja osoittautunut tehokkaaksi. Parhaillaan tehdään valmisteluja, joiden tavoitteena on tehostaa päivitysmenettelyä ja lisätä päivityskertoja.

2 Vakuuksien saatavuus ja käyttö

Vakuuskelpoiset arvopaperit

Eurojärjestelmän luotto-operaatioihin hyväksyttävät vakuudet koostuvat varsin suuresta määrästä hyvätaoisia euromääräisiä arvopapereita, joiden liikkeeseenlaskijoina (takaajina) ovat ykköslistan arvopapereiden kyseessä ollessa Euroopan talousalueelle sijoittautuneet yhteisöt ja kakkoslistan arvopapereiden kyseessä ollessa euroalueelle sijoittautuneet yhteisöt. Huomattava osa ykköslistan arvopapereista (jotka ovat pelkästään velkainstrumentteja) koostuu julkisyhteisöjen joukkolainoista eli keskushallinnon, alueellisten ja paikallisviranomaisten liikkeeseen laskemista arvopapereista. Keskushallinnon liikkeeseen laskemille arvopapereille on ominaista erittäin suuri kanta, emissioden suuri koko, suuri vaihto ja pieni osto- ja myyntihinnan erotus. Ne ovat määrällisesti suurin vakuusmateriaalilähde lähes kaikissa euroalueen maissa. Alueellisten ja paikallisviranomaisten liikkeeseen laskemien arvopaperien likvidiys vaihtelee maittain, mutta nämä arvopaperit eivät yleensä ole yhtä likvidejä kuin keskushallinnon liikkeeseen laskemat arvopaperit. Ykköslistaan sisältyviä muuntyyppisiä arvopapereita ovat muun muassa kansainvälisten ja ylikansallisten laitosten liikkeeseen laskemat arvopaperit.

Ykköslistan yksityisen sektorin arvopapereihin kuuluu vakuudellisia (asset-backed) joukkolainoita, luottolaitosten vakuudettomia joukkolainoita ja yritysten liikkeeseen laskemia joukkolainoita. Huomattava osa vakuudellisista joukkolainoista koostuu ns. Pfandbrief-tyyppisistä arvopapereista, joiden vakuutena on asuntokiinnitysluottoja tai julkisyhteisöjen velkakirjoja. Päinvastoin kuin muita vakuudellisia arvopapereita Pfandbrief-tyyppisiä arvopapereita laskevat liikkeeseen asuntoluottoihin erikoistuneet luottolaitokset eivätkä niinkään erillisyhtiöt (special purpose vehicles).² Pfandbrief-tyyppiset arvopaperit periytyvät historiallisesti Saksan ja Itävallan markkinoilta, mutta vastaavanlaisia arvopapereita on otettu käyttöön tai niiden emissiot ovat kasvaneet viime vuosina myös muissa euroalueen maissa (esimerkiksi ”Obligations Foncières” Ranskassa ja ”Cédulas Hipotecarias” Espanjassa).

Luottolaitosten vakuudettomien joukkolainojen kannat ovat joissakin maissa suuret, mutta niiden vaihto on yleensä vähäistä verrattuna val-

² Erillisyhtiöllä tarkoitetaan juridista henkilöä, joka on perustettu hankkimaan ja omistamaan tiettyä taseomaisuutta ja laskemaan liikkeeseen arvopapereita, joiden vakuutena tämä omaisuus on ja jotka on tarkoitettu myydä kolmansille osapuolille.

Taulukko 2.

Eurojärjestelmän luotto-operaatioihin hyväksyttävien arvopaperien pääluokat

Arvopaperityyppi	Ykköslista (ETA)	Kakkoslista (euroalue)
Jälkimarkkinakelpoinen	<ul style="list-style-type: none"> EKP:n velkasitoumukset (toistaiseksi ei ole laskettu liikkeeseen) Ulkomaisten ja ylikansallisten laitosten liikkeeseen laskemat velkapaperit Keskushallinnon, alueellisten ja paikallisviranomaisten arvopaperit Luottolaitosten vakuudettomat joukkolainat Pfandbrief-tyyppiset arvopaperit Yritysten joukkolainat 	<ul style="list-style-type: none"> Keskushallinnon, alueellisten ja paikallisviranomaisten arvopaperit Luottolaitosten joukkolainat Yritysten joukkolainat Talletustodistukset Keskkipitkät joukkolainat (medium-term notes) Yritystodistukset Osakkeet Jälkimarkkinakelpoiset rekisteröidyt lainat
Ei-jälkimarkkinakelpoinen	Ei sallittu	<ul style="list-style-type: none"> Pankkilainat Kiinteistövakuudelliset velkasitoumukset Vekselit

tion joukkolainojen tai tiettyjen Pfandbrief-tyyppisten tuotteiden (kuten ns. jumbolainojen) vaihtoon. Monissa euroalueen maissa yritysten joukkolainojen emissiokoot ovat yleensä pienemmät kuin muuntotyypisten arvopaperien, ja käytettävissä olevien tietojen mukaan yritysten joukkolainoja vaihdetaan tuntuvasti vähemmän kuin valtion joukkolainoja. Ykköslistalle kuuluu myös pieni määrä joidenkin kansallisten keskuspankkien ennen rahaliiton kolmatta vaihetta liikkeen laskemia velkasitoumuksia, jotka erääntyvät vähitellen. EKP ei ole toistaiseksi laskenut liikkeeseen velkasitoumuksia.

Suurin osa kansallisista keskuspankeista on ehdottanut ja saanut arvopapereita kakkoslistalle. Arvopaperien valikoima ulottuu luottolaitosten joukkolainoista yritystodistuksiin, keskipitkiin joukkolainoihin, alueellisten viranomaisten joukkolainoihin ja osakkeisiin. Osakkeita lukuun ottamatta kakkoslistan arvopaperien likvidiys ja niiden markkinoiden syvyys eivät yleensä ole yhtä hyvät kuin ykköslistan arvopaperien. Moniakaan näistä kakkoslistan arvopapereista ei listata pörsissä, eikä niillä juurikaan käydä kauppaa säännellyillä markkinoilla vaan OTC-markkinoilla. Espanjassa, Alankomaissa ja Portugalissa kakkoslistalle kuuluvat myös kansallisissa pörseissä listattujen yritysten likvideimmät osakkeet.

Jotkin kansalliset keskuspankit ovat sisällyttäneet kakkoslistoilleen myös ei-jälkimarkkinakelpoisia velkainstrumentteja, joihin kuuluu muun muassa pankkilainoja, vekseleitä ja kiinteistövakuudellisia velkasitoumuksia. Vakuudeksi kelpaavien ei-jälkimarkkinakelpoisten arvopaperien kokonaismäärä ei ole tiedossa. Tiedossa on kuitenkin vastapuolilla vakuuksina olleiden ei-jälkimarkkinakelpoisten arvopaperien määrä, joka yleensä on pieni (ks. seuraava luku "Vakuuksien käyttö").

Eurojärjestelmän luotto-operaatioiden vakuudeksi kelpaavien jälkimarkkinakelpoisten arvopaperien kokonaismäärä kasvoi noin 5 600 miljardista eurosta 6 300 miljardiin euroon (eli noin 13 %) tammikuusta 1999 joulukuuhun 2000. Erittäin suuri osa jälkimarkkinakelpoisesta vakuusmateriaalista (lähes 94 % joulukuussa 2000) koostui ykköslistan arvopapereista, kun taas loput 6 % oli jälkimarkkinakelpoisia kakkoslistan arvopapereita. Tämä osuus ei muuttunut merkittävästi tar-

kastelukautena, joskin vuoden 2000 viimeisellä neljänneksellä kakkoslistan arvopaperien osuus pieneni, koska vakuuskelpoisten osakkeiden lukumäärä supistui ja niiden markkina-arvo laski.

Kuten edellä mainitut luvut osoittavat, vastapuolet voivat potentiaalisesti käyttää suurta määrää arvopapereita eurojärjestelmän luotto-operaatioissa. Luottolaitosten hallussa olevien arvopaperien määrä on kuitenkin vain pieni osa vakuuskelpoisten arvopaperien kokonaismäärästä, sillä arvopapereita on myös muiden markkinaosapuolten hallussa. Eurojärjestelmän vuoden 2000 puolivälissä tekemän karkean arvion mukaan noin kolmannes (eli noin 2 000 miljardia euroa) kaikesta vakuusmateriaalista oli euroalueen luottolaitosten hallussa, mutta eri maiden tilanne poikkesi keskimääräisestä toisinaan suurestikin. Lisäksi vastapuolet voivat käyttää vapaasti vain osaa hallussaan olevista vakuuksista EKP:n luotto-operaatioihin, koska ne tarvitsevat loput kaupankäyntiin ja asiakassuhteisiin, kuten omiin kauppoihin, arbitraasitoimintaan, arvopaperilainaukseen ja repomarkkinoille osallistumiseen. Vastapuolten hallussa olevien vakuuksien todellinen määrä riippuu pankkien taserakenteista, joilla on puolestaan yhteys yksittäisten euromaiden rahoitusjärjestelmiin.

Erot vakuusmateriaalin saatavuudessa kuvastavat myös yksittäisten euromaiden rahoitusmarkkinoiden kehitystason eroja esimerkiksi yksityisen sektorin arvopapereiden markkinoilla ja arvopaperistumista koskevassa lainsäädännössä. Vakuuksien saatavuuteen alun perin liittyneet erot näyttävät vähenevän osittain siksi, että toisessa jäsenvaltiossa olevien vakuuksien käyttö on kasvanut merkittävästi, ja osittain siksi, että emisiot euroalueen markkinoilla ovat lisääntyneet euron käyttöönoton myötä.

Joulukuussa 2000 julkisen sektorin ja luottolaitosten joukkolainat muodostivat suurimman osan ykköslistan arvopapereista; julkisen sektorin joukkolainojen osuus oli 62 % ja luottolaitosten joukkolainojen 33 %. Yritysten arvopaperien osuus kasvoi huomattavasti, mutta lähtötaso oli matala (osuus kasvoi 5 prosenttiin joulukuussa 2000 edellisen vuoden tammikuun 3 prosentista). Jälkimarkkinakelpoiset kakkoslistan arvopaperit koostuvat lähinnä yritysten liikkeeseen laskemista

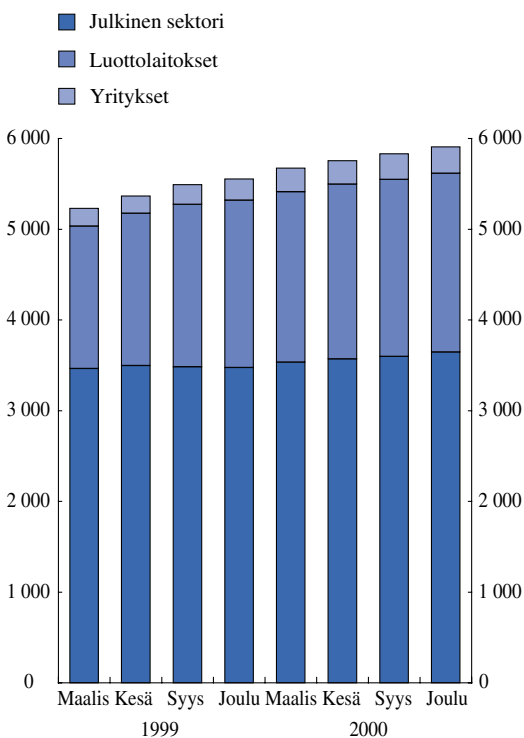
arvopapereista (joulukuussa 2000 näiden osuus oli 83 %, joista 63 % oli osakkeita ja 20 % yritysten liikkeeseen laskemia joukkolainoja) ja rahoitussektorin liikkeeseen laskemista arvopapereista (17 %) (ks. kuviot 1 ja 2).

Liikkeeseenlaskijan mukaisesta erittelystä ilmenee, että joulukuussa 2000 julkisen sektorin arvopapereiden osuus koko vakuusmateriaalista oli pienentynyt 58 prosenttiin edellisen vuoden tammikuun 61 prosentista. Julkisen sektorin arvopapereiden (jotka käytännössä kuuluvat kaikki ykköslistan arvopapereihin) osuuden pienemisen suhteessa yksityisten liikkeeseenlaskijoiden arvopapereihin johtui siitä, että muiden kuin julkisen sektorin velkapaperien määrä kasvoi voimakkaasti ja että julkisen sektorin emissiot euroalueella lisääntyivät hitaammin kuin yksityisen sektorin emissiot. Luottolaitosten liikkeeseen laskemien arvopapereiden osuus kasvoi 32 prosenttiin oltuaan 29 % tammikuussa 1999 (ainoastaan 1 % näistä arvopapereista oli kakkoslistan arvopapereita).

Kuvio 1.

Eurojärjestelmän luotto-operaatioihin hyväksyttävät ykköslistan arvopaperit

(mrd. euroa, kuukauden lopun tiedot)

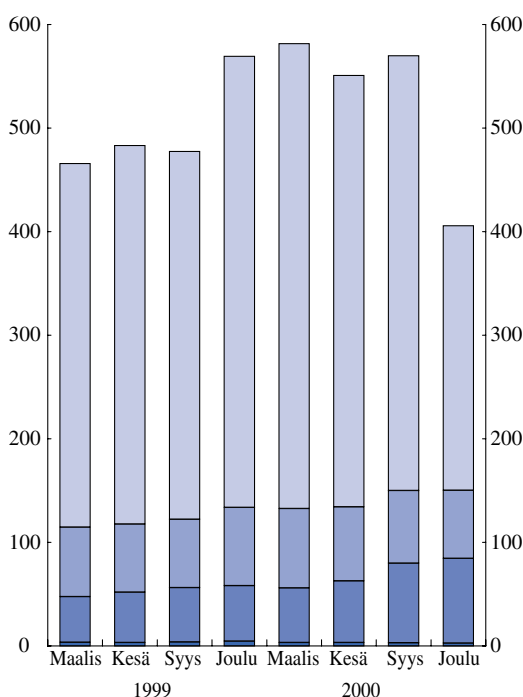
Lähde: EKP.

Kuvio 2.

Eurojärjestelmän luotto-operaatioihin hyväksyttävät jälkimarkkinakelpoiset kakkoslistan arvopaperit

(mrd. euroa, kuukauden lopun tiedot)

- Julkinen sektori
- Yritykset
- Luottolaitokset
- Osakkeet

Lähde: EKP.

Loput 10 % kaikista vakuuskelpoisista arvopapereista oli yritysten liikkeeseen laskemia. Näiden arvopapereiden osuus ei muuttunut tarkastelukauteksi, koska yritysten vakuuskelpoisten velkainstrumenttien määrän vahvaa kasvua tasoitti vakuuskelpoisten osakkeiden osuuden pienemisen (6,0 prosentista 4,0 prosenttiin). Yrityssektorin liikkeeseen laskemien velkainstrumenttien nopean kasvun voi katsoa johtuvan useista toisistaan vahvistavista tekijöistä. Näitä ovat yrityssektorin rahoitustarpeiden kasvaminen fuusioiden ja yrityskauppojen vuoksi, markkinoille pääsyn edellytysten paraneminen ja sijoittajapohjan laajeneminen (osittain euron käyttöönoton myötä) ja näiden vauhdittamana suorien emissioiden lisääntyminen markkinoilla. Yhtenä tekijänä on myös kilpailun kiristyminen Euroopan yrityssektorilla ja ilmeisesti sen myötä huomion kiinnittyminen yritysten rahoitusrakenteisiin. Lisäksi pankkien halukkuus myöntää suoraa rahoitusta on

vähentynyt, sillä ne pyrkivät käyttämään taseitaan entistä tehokkaammin hyväkseen ja painottavat aikaisempaa enemmän omistaja-arvoa.

Vakuuksien käyttö

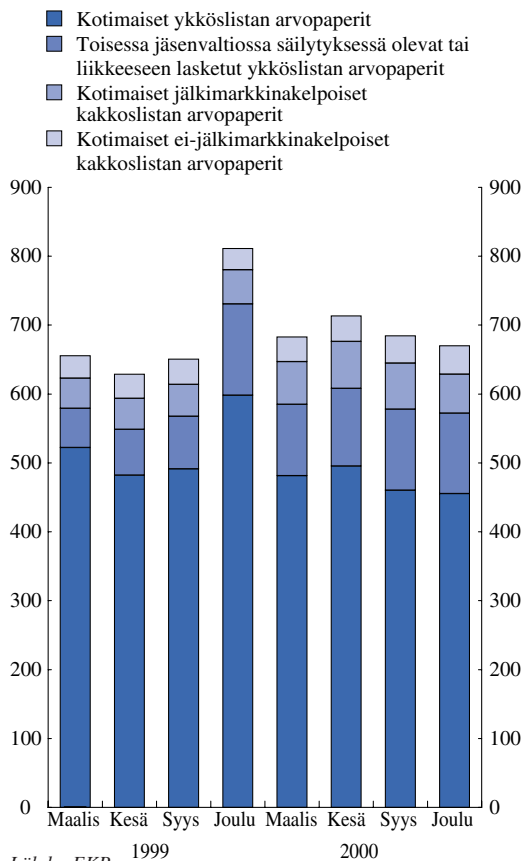
Kansalliset keskuspankit käyttävät vakuudenhallinnassaan joko sammio- tai korvamerkintäjärjestelmiä tai näiden yhdistelmiä. *Korvamerkintäjärjestelmässä* kukin vastapuolen asianomaiselle keskuspankille toimittama arvopaperi (myös enakkoon talletettu arvopaperi) liittyy tiettyyn eurojärjestelmältä hankittuun luottoon. *Sammiojärjestelmissä* sammio kokonaisuudessaan, eivät yksittäiset arvopaperit, on vakuutena vastapuolelle myönnettyistä kaikista luotoista.

Sammio- ja korvamerkintäjärjestelmien erosta johtuen vakuuksien käyttöä koskeva analyysi ei ole täysin vertailukelpoista näiden kahden järjes-

Kuvio 3.

Vakuuksien käyttö eurojärjestelmän luotto-operaatioissa

(mrd. euroa, kuukauden lopun tiedot)

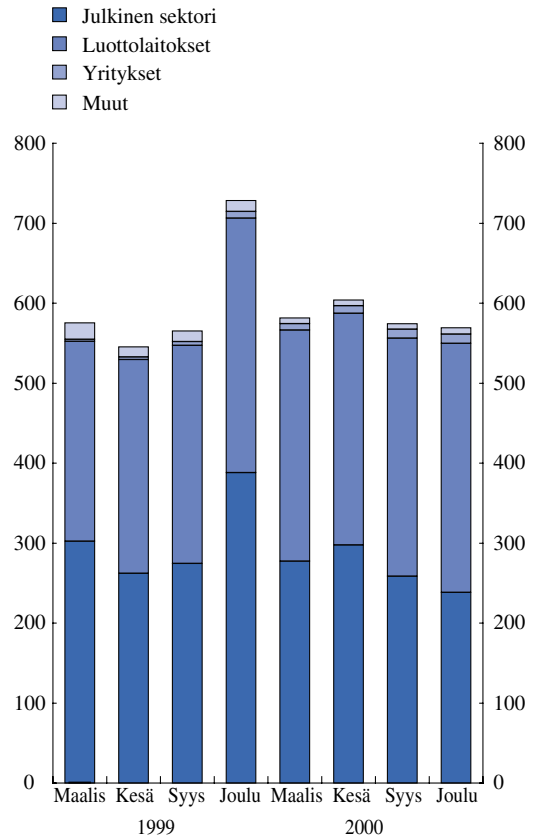

Lähde: EKP.

Kuvio 4.

Vakuuksien käyttö eurojärjestelmän luotto-operaatioissa: ykköslistan arvopaperit

(mrd. euroa, kuukauden lopun tiedot)

Lähde: EKP.

telmän välillä. Korvamerkintäjärjestelmissä luotto-operaation ja sen vakuutena olevien arvopaperien välillä on suora yhteys. Sitä vastoin sammiojärjestelmissä sammion rakennetta analysoimalla ei voida suoraan päätellä, mitä vakuuksia vastapuoli on todellisuudessa käyttänyt. Tässä artikkelissa esitetyn analyysin mukaan sammiossa olevien arvopaperien katsotaan edustavan vastapuolen käyttämää vakuutta.³

Vastapuolten eurojärjestelmän luotto-operaatioiden (sekä rahapoliittisten operaatioiden että päivänsisäisen luoton ja maksuvalmiusluoton) vakuudeksi käyttämien arvopaperien kokonaismäärä supistui vuonna 2000 hieman eli 622 miljardiin euroon oltuaan 658 miljardia euroa vuon-

³ On kuitenkin otettava huomioon, että kun sammioitujen vakuuksien katsotaan edustavan käytettyjä vakuuksia, vakuuksien käyttö arvioidaan todellista käyttöä suuremmaksi, sillä sammiojärjestelmiin on talletettu vakuuksia enemmän kuin niitä todellisuudessa tarvitaan eurojärjestelmän luotto-operaatioiden vakuudeksi.

na 1999. Vastapuolten käyttämien vakuuksien määrä oli siten keskimäärin hieman enemmän kuin kymmenesosa vakuuskelpoisten arvopapereiden kokonaismäärästä ja noin kolmasosa siitä määrästä, joka arvioitiin olleen vastapuolten hallussa. Eurojärjestelmän luotto-operaatioiden vakuudeksi talletettujen tai toimitettujen arvopapereiden kokonaismäärä oli huipussaan joulukuussa 1999 (791 miljardia euroa). Tämä selittyy sillä, että vastapuolet keräsivät vakuuksia varautuessaan vuosituhannen vaihteen mahdollisiin ongelmiin ja niistä johtuviin tarpeisiin käyttää keskuspankkirahaa. Vakuuksien määrä supistui sitten vuoden 2000 ensimmäisinä kuukausina.

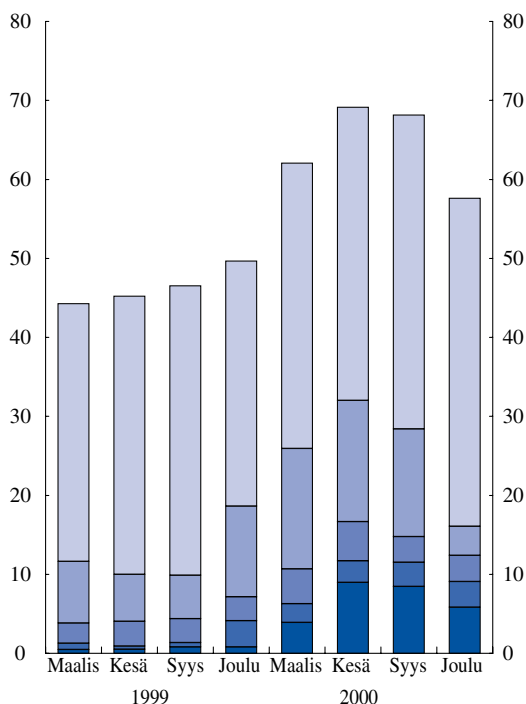
Vertaamalla vakuuksien käyttöä vakuuskelpoisten arvopapereiden kantaa koskeviin tietoihin voidaan ensinnäkin päätellä, että suhteessa vakuuskelpoisten ykköslistan ja kakkoslistan arvopapereiden osuuksiin ykköslistan arvopapereita käytet-

Kuvio 5.

Vakuuksien käyttö eurojärjestelmän luotto-operaatioissa: kakkoslistan arvopaperit

(mrd. euroa, kuukauden lopun tiedot)

- Julkinen sektori
- Yritykset
- Luottolaitokset
- Osakkeet
- Ei-jälkimmäismarkkinakelpoiset

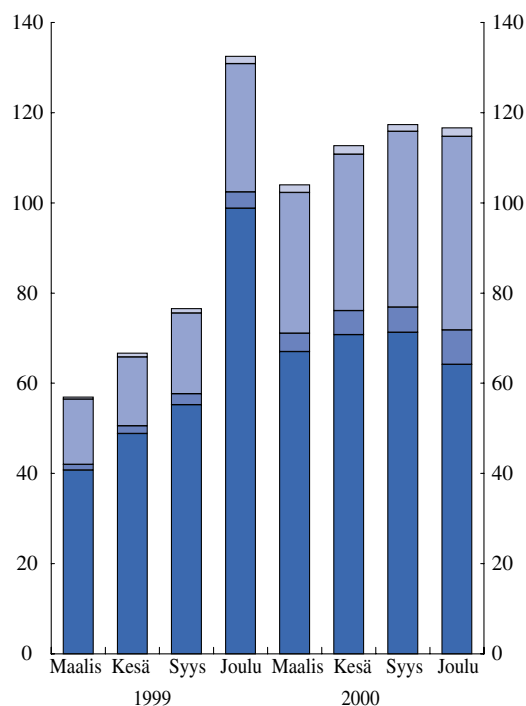
Lähde: EKP.

Kuvio 6.

Vakuuksien käyttö eurojärjestelmän luotto-operaatioissa: toisessa jäsenvaltiossa säilytyksessä olevat tai liikkeeseen lasketut ykköslistan arvopaperit

(mrd. euroa, kuukauden lopun tiedot)

- Julkinen sektori
- Yritykset
- Luottolaitokset
- Muut

Lähde: EKP.

tiin luotto-operaatioiden vakuutena kolmannen vaiheen alussa enemmän kuin kakkoslistan arvopapereita. Kakkoslistan arvopapereiden käyttö lisääntyi kuitenkin vakaasti seuraavina kuukausina. Sitä vastoin ykköslistan arvopapereiden osuus vakuuskelpoisten arvopapereiden koko kannasta kasvoi tarkastelukautena 92 prosentista 94 prosenttiin, mutta ykköslistan arvopapereiden käyttö väheni asteittain 94 prosentista 91 prosenttiin kaikkien vastaavana ajankohtana käytettyjen arvopapereiden määrästä. Itse asiassa joissakin maisissa jälkimmäismarkkinakelpoisten ja ei-jälkimmäismarkkinakelpoisten kakkoslistan arvopapereiden käytön on todettu kasvavan vakaasti ja trendinomaisesti. Tämä kasvutrendi saattaa viitata siihen, että näiden arvopapereiden käytön vaihtoehtokustannukset ovat pienemmät kuin näitä likvidimpien ykköslistan arvopapereiden. Osakkeita lukuun ottamatta suurimmalla osalla kakkoslistan jälkimmäismarkkinakelpoisista arvopapereista ei todellisuudessa-

sa käydä aktiivisesti kauppaa jälkimarkkinoilla, eivätkä ne ole kovin likvidejä.

Toiseksi voidaan päätellä, että samoin kuin vakuuskelpoisten arvopaperien myös vakuudeksi käytettyjen arvopaperien *koostumus* muuttui. Keskuhallinnon ja paikallisviranomaisten joukkolainojen osuus (molemmilla listoilla) väheni vakaasti (49 prosentista 39 prosenttiin), kun taas luottolaitosten liikkeeseen laskemien joukkolainojen osuus kasvoi (42 prosentista 50 prosenttiin) kuten yritysten joukkolainojen osuuskin (2 prosentista 3 prosenttiin). On kiintoisaa havaita, että samana ajanjaksona myös vakuutena käytettyjen ei-jälkimarkkinakelpoisten arvopaperien osuus kasvoi (4 prosentista 7 prosenttiin, ks. kuvio 3). Kolmantena johtopäätöksenä on, että osuutensa supistumisesta huolimatta julkisen sektorin joukkolainat olivat edelleen vakuuskelpoisten arvopaperien suurin ryhmä, kun taas luottolaitosten arvopapereista tuli tarkastelukautena suurin käytettyjen vakuuksien ryhmä (ks. kuviot 4 ja 5).

Vaikka useimmissa maissa keskuspankkiluoton vakuudeksi käytettiin ensisijaisesti kotimaisia vakuuksia, toisessa jäsenvaltiossa olevien vakuuksien käyttö kasvoi vakaasti tarkastelukautena. Toisessa jäsenvaltiossa olevien vakuuksien käyttö kasvoi erityisesti vuonna 1999: näiden arvopaperien osuus oli 8 % kaikista rahaliiton kolmannen vaiheen alussa käytetyistä vakuuksista, mutta tämä osuus kasvoi nopeasti yli 21 prosenttiin vuoden 1999 lopussa. Kehitys oli vakaampaa vuonna 2000, jolloin toisessa jäsenvaltiossa olevien vakuuksien käyttö vaihteli 18 prosentin tiimillä ja oli huipussaan eli 20 prosentissa joulukuussa. Lähes kaikki maasta toiseen käytetyt vakuudet ovat ykköslistan arvopapereita, mikä vahvistaa käsitystä, että kakkoslistan arvopapereilla on pääasiassa kansallista merkitystä ja että erityisesti ei-jälkimarkkinakelpoisten arvopapereiden kyseessä ollessa niiden käyttöä maasta toiseen saatetaan pitää operationaalisesti liian monimutkaisena tai kalliina (ks. kuvio 6).

3 Keskuspankkien vakuuskäytäntöjen tulevaisuuden haasteita

Rahoitusmarkkinoilla on käynnissä nopea rakennemuutos. Euroopan keskuspankki (EKP) sekä euroalueen ulkopuoliset keskuspankit, kuten Yhdysvaltojen keskuspankki ja Japanin keskuspankki, joutuvatkin vakuuskäytännöissään monien haasteiden eteen.

Vakuudeksi kelpaavien velkakirjojen joukon koostumus on muuttumassa. Useimmissa teollistuneissa maissa valtion joukkolainoja on yhä vähemmän. Näin on etenkin Yhdysvalloissa. Yhdysvaltojen julkisen talouden rahoitusasema oli ensimmäistä kertaa ylijäämäinen vuonna 1998, ja siitä lähtien ylijäämä on jatkuvasti suurentunut. Tämän seurauksena yksityisten sijoittajien hallussa olevien jälkimarkkinakelpoisten valtion velkapapereiden määrä pienenee koko ajan nopeasti. Euroalueen julkisen talouden tila on myös kohenunut osittain. Näin ollen jälkimarkkinakelpoisten valtion arvopapereiden kanta on pysynyt ennallaan tai kasvanut vain hitaasti. Ainoana poikkeuksena on Japani, jonka julkisen talouden alijäämä on ollut suuri viime vuosina, ja Japanin val-

tion joukkolainamarkkinat ovatkin kasvaneet nopeasti.

Samanaikaisesti yksityisen sektorin arvopapereiden markkinat ovat kasvaneet merkittävästi viime vuosina. 1990-luvun loppupuolella yritysainojen liikkeeseenlaskut lisääntyivät nopeasti. Eri-tyisen voimakkaasti lisääntyivät yritysten euro-määräiset emissiot euron käyttöönoton jälkeisten kuukausien aikana, joskin lähtötaso oli hyvin alhainen. Rahoitussektori laski liikkeeseen arvopapereita suurin piirtein yhtä vilkkaasti kuin yritykset lähinnä siksi, että vakuudellisten velkapapereiden markkinat kasvoivat.

Niinpä etenkin Yhdysvalloissa mutta myös Euroopassa valtion osuus markkinoiden velkapaperikannasta pienenee, kun taas yksityisen sektorin osuus kasvaa. Jopa Japanissa, jossa valtion suhteellinen osuus velkapaperimarkkinoista suureni huomattavasti, yksityisen sektorin jenimääräisten velkapapereiden kanta kasvoi, vaikkakin maltillisesti. Nämä muutokset saatavilla olevan va-

kuusmateriaalin koostumuksessa vaikuttavat myös keskuspankkien vakuuspolitiikkaan. Valtion velkapapereilla tulee olemaan entistä pienempi merkitys vakuuskäytännöille, kun taas yksityisen sektorin liikkeeseen laskemia arvopapereita hyväksytään yhä enemmän vakuudeksi.

Vakuuskelpoisten arvopapereiden valikoiman laajeneminen merkitsee kuitenkin kokonaisriskiprofiilin muuttumista. Keskuspankit ovat perinteisesti suosineet valtion joukkolainoja, koska niiden luottoriski on pieni ja koska ne ovat hyvin likvidejä, jolloin suhteellisen yksinkertainen, lähinnä markkinariskiin painottunut riskienhallinta on ollut mahdollista. Kun yksityisen sektorin arvopapereiden osuus suurenee, luottokelpoisuuden arviointi tulee sitä vastoin entistä monimutkaisemmaksi ja tärkeämmäksi. Yksityisen sektorin arvopapereiden hinnat voivat myös heilahdella rajummin, ja näiden arvopapereiden likvidiys saattaa olla heikompi, jolloin niiden realisointi voi olla vaikeaa epäsuotuisassa markkinatilanteessa. Seurauksena tästä on, että suunniteltaessa riskienhallintamenetelmiä (esim. markkina-arvon aliarvostusta) keskuspankin turvaamiseksi taloudellisilta tappioilta on markkinariskin lisäksi otettava huomioon luottoriski ja likvidiystekijät.

Keskuspankit joutuvatkin tekemään entistä monitahoisempia valintoja vakuuspolitiikassaan. Yhtäältä vakuuskelpoisten arvopapereiden valikoiman pitäisi olla tarpeeksi kattava, jotta saatavissa on riittävä määrä arvopapereita käytettäväksi vakuutena keskuspankin luotto-operaatioissa. Toisaalta kovin heterogeeninen valikoima vakuuskelpoisia arvopapereita ei ole toiminnan tehokkuuden ja yksinkertaisuuden vaatimuksen kannalta toivottavaa. Mitä laajempi vakuudeksi hyväksyttävien arvopapereiden kirjo on, sitä monimutkaisempia kelpoisuusvaatimuksia, riskienhallintamenetelmiä, vakuuksien arviointimenetelmiä ja käsittelytapoja joutuvat keskuspankki, vastapuolet ja arvopaperikaupan selvitysjärjestelmät mahdollisesti soveltamaan. Samoista syistä voi olla vaikea säilyttää vakuuskäytännön avoimuus vastapuoliin nähden.

Keskuspankit painottavat vakuuspolitiikassaan vaihtelevasti joko toiminnan tehokkuutta ja yksinkertaisuutta tai riittävien vakuuksien turvaamista. Yhdysvaltojen keskuspankkijärjestelmässä

valtion velkapapereita ja valtiosidonnaisten laitosten arvopapereita on tähän asti käytetty vakuutena avomarkkinaoperaatioissa (ks. lisätietoja kehikosta 2). Tämä on helpottanut vakuuksien joustavaa, turvallista ja nopeaa käsittelyä keskuspankissa, vastapuolten järjestelmissä ja arvopaperikaupan selvitysjärjestelmissä. Maksuvalmiusluottojärjestelyissä hyväksytään kirjoitetaan paljon laajempi vakuusmassa. Näiden diskonttoikkunasta otettujen maksuvalmiusluottojen osuus rahapoliittisten operaatioiden kannasta on kuitenkin mitättömän pieni.

Japanin keskuspankin vakuuspolitiikkaa säätelee suurelta osin tarve turvata vakuusmateriaalin riittävyys (ks. lisätietoja kehikosta 2). Tämä johtuu siitä, että rahapoliittisiin operaatioihin tarvittavien vakuuksien määrä voi olla suuri riippumattomien eli ns. autonomisten tekijöiden voimakkaan vaihtelun vuoksi. Lisäksi vakuusvaatimukset maksujärjestelmissä ovat tiukemmat kuin Yhdysvaltojen keskuspankissa, sillä Japanin keskuspankki, kuten eurojärjestelmäkin, myöntää päivän sisäistä luottoa vain vakuutta vastaan. Japanin keskuspankin on myös toteutettava avomarkkinaoperaatioitaan laajasti markkinoiden eri sektoreilla välttääkseen vaikuttamasta kohtuuttomasti markkinoihin, koska sen operaatiot etenkin suhteessa markkinoiden kokoon ovat suurempia kuin Yhdysvalloissa. Tämän vuoksi Japanin keskuspankki kelpuuttaa avomarkkinaoperaatioihin laajan valikoiman sekä julkisen että yksityisen sektorin velkapapereita ja myös suhteellisen epälikvidejä instrumentteja. Japanin keskuspankin vakuuskäytäntö onkin toiminnallisesti monimutkaisempi kuin Yhdysvaltojen keskuspankin.

Eurojärjestelmän vakuusmenettely on luonteeltaan yhtenäisempi kuin Japanin keskuspankin, sillä suurin osa vakuuksista on ykköslistan arvopapereita, joihin kuuluu laadultaan suhteellisen homogeenisia arvopaperilajeja. Tämän vuoksi suurin osa vakuuskelpoisista arvopapereista on sellaisia, että niiden riskienhallintamenetelmät, arviointimenetelmät ja siirtomahdollisuudet ovat melko yksinkertaisia.

Yhdysvaltojen, Japanin ja Euroopan keskuspankkien vakuuspolitiikan tulevaisuuden haasteet ovat erilaisia.

Kehikko 2.

Yhdysvaltojen ja Japanin keskuspankin vakuuskäytännöt

Yhdysvaltojen keskuspankin vakuuskäytäntö

Periaatteessa Yhdysvaltojen keskuspankkilaki sallii laajan vakuusmateriaalivalikoiman käytön avomarkkinaoperaatioissa. Nykyisin keskuspankin avomarkkinakomitea (Federal Open Market Committee, FOMC) valtuuttaa avomarkkinaosaston käymään kauppaa kuitenkin vain valtion ja valtiosidonnaisten laitosten velkapapereilla.

Yhdysvalloissa valtion arvopaperien markkinoiden volyyymi, likvidiys ja avoimuus ovat mahdollistaneet sen, että keskuspankki voi käyttää lähes yksinomaan näitä pieniriskisiä papereita suorissa kaupoissaan ja siten myös ylläpitää riittävää likvidiyyttä ja minimoida käytön mahdolliset vaikutukset yksityisen sektorin luotonantoon. Vuoden 2000 lopussa Yhdysvaltojen keskuspankin suorilla kaupoilla haltuunsa saamien arvopaperien määrä oli taseessa 533 miljardia Yhdysvaltain dollaria.

Käänteisoperaatioissa sekä valtion että valtiosidonnaisten laitosten velkapaperit on hyväksytty vakuudeksi. Elokuusta 1999 lähtien avomarkkinakomitea on tilapäisesti laajentanut vakuuskelpoisten arvopaperien valikoimaa salliakseen myös valtiosidonnaisten laitosten liikkeeseen laskemien kiinteistövakuudellisten arvopaperien käytön vakuutena käänteisoperaatioissa. Yhdysvaltojen keskuspankkia sitoo operationaalinen rajoite, jonka mukaan sen käänteisoperaatioihin kelpaavilla arvopapereilla tulee olla likvidit repomarkkinat. Tällaisten markkinoiden olemassaolo selittää osaltaan sen, miksi näitä arvopapereita on käytetty käänteisoperaatioiden vakuutena. Vuoden 2000 lopussa käänteisoperaatioiden kanta oli 43 miljardia Yhdysvaltain dollaria.

Paljon laajemmat vakuusvaatimukset koskevat diskonttoikkunan kautta myönnettyjä maksuvalmiusluottoja, joista 12 alueellista keskuspankkia vastaa. Asianomainen keskuspankki myöntää harkintansa mukaan markkinahintaa halvempaa rahoitusta tilapäisten likviditeettivajeiden kattamiseksi. Yhteisillä kelpoisuusvaatimuksilla varmistetaan, että vakuuspolitiikka on yhdenmukaista koko järjestelmässä. Hyväksyttävien arvopaperien valikoimaan kuuluu paitsi julkisen sektorin velkainstrumentteja myös yksityisen sektorin velkainstrumentteja, sekä jälkimarkkinakelpoisia että ei-jälkimarkkinakelpoisia, samoin kuin muiden valtioiden ja kansainvälisten laitosten velkapapereita, jotka ovat myös muun valuutan kuin Yhdysvaltain dollarin määräisiä. Käytännössä tätä luottoa käytetään kuitenkin vain harvoin ja pieninä määrinä. Vuoden 2000 lopussa diskonttoikkunan kautta otettujen maksuvalmiusluottojen määrä oli ainoastaan 0,1 miljardia Yhdysvaltain dollaria.

Yhdysvaltojen keskuspankin vakuuskäytännön keskeisenä piirteenä on myös se, ettei keskuspankin hoitaman Fedwire-maksujärjestelmän kautta myönnetylle päivänsisäiselle luotolle vaadita vakuutta. Sitä vastoin päivänsisäisen tilinlitysluoton käytön rajoittamiseksi pankeilta peritään palkkio ja päivän lopussa olevista tilinlityksistä veloitetaan sakkokorkoa. Päivänsisäisiä tilinlitysluottoja koskevaa keskuspankin politiikkaa uudistetaan parhaillaan laajasti. Tässä vaiheessa ei voida sanoa, tuleeko politiikkaan muutoksia vai ei.

Riskienhallintamenetelmistä markkina-arvon aliarvostusta sovelletaan käänteisoperaatioihin hyväksytyihin vakuuksiin lähinnä markkinariskin kattamiseksi. Maksuvalmiusluottoihin hyväksytyissä vakuuksissa markkina-arvon aliarvostukseen sisältyvät myös luottoriski ja likvidiystekijät, jotta voitaisiin ottaa huomioon kunkin arvopaperiluokan realisointiaikojen mahdolliset erot.

Japanin keskuspankin vakuuskäytäntö

Japanin keskuspankin vakuuspolitiikalla on kaksi rajoitetta:

- 1 *Tarve varmistaa vakuusmateriaalin riittävyys.* Japanissa rahapolitiittisten operaatioiden vakuustarpeet saattavat olla varsin huomattavat riippumattomien tekijöiden voimakkaan vaihtelun vuoksi. Vuonna

2000 avomarkkinaoperaatioiden kanta oli huipussaan eli lähes 450 miljardia euroa. Vakuustarpeet ovat tänä vuonna kasvaneet entisestään, koska käyttöön on otettu reaaliaikainen RTGS-bruttomaksujärjestelmä Japanin keskuspankissa olevien sekkitilien välisiä siirtoja varten.

- 2 *Tarve noudattaa markkinaneutraaliuden periaatetta.* Japanin keskuspankki toteuttaa avomarkkinaoperaatioitaan suoraan markkinoilla. Kuten ei Yhdysvaltojen keskuspankkikaan, se ei halua likviditeetin-hallintaoperaatioillaan vaikuttaa korkoihin taikka hintoihin niillä markkinoilla, joilla se toimii. Koska likviditeettitarpeet saattavat olla varsin suuret, Japanin keskuspankin on toteutettava avomarkkinaoperaatioitaan laajasti eri markkinoilla rajoittaakseen toimintansa vaikutusta markkinahintoihin ja korkoihin.

Näin ollen Japanin keskuspankki käyttää laajaa avomarkkinainstrumenttien valikoimaa ja hyväksyy vakuudeksi monenlaisia, operaatiotyypin mukaan eriteltyjä arvopapereita. Tehostaakseen vakuuksien käyttöä ja valintakriteerien avoimuutta se on hiljattain laatinut vakuuskelpoisia arvopapereita koskevat ohjeet.

Japanin keskuspankin hyväksymät arvopaperit pääpiirteittäin:

- valtion lyhytaikaiset velkasitoumukset / rahoitusvekselit käänteisoperaatioissa ja suorissa kaupoissa
- Japanin valtion joukkolainat käänteisoperaatioissa ja suorissa kaupoissa
- yritystodistukset vain käänteisoperaatioissa
- erityyppisten vakuuskelpoisten arvopaperien takaamat vekselit mukaan lukien ei-jälkimarkkinakelpoiset kauppavekselit ja pankkilainat.

Tämäntyyppiset vakuudet hyväksytään myös Japanin keskuspankin myöntämiin päivänsisäisiin tilinylitys-luottoihin.

Japanin keskuspankki arvioi muiden vakuuksien kuin julkisen sektorin velkapaperien luottoriskin. Yritysten velkapaperien liikkeeseenlaskijoiden luottokelpoisuutta arvioidaan keskuspankin omalla arviointijärjestelmällä, jolle on myös laadittu ohjeet. Lisäksi keskuspankki voi käyttää luokituslaitosten luottokelpoisuusluokituksia.

Markkinakäytännön mukaisesti markkina-arvon aliarvostusta ei sovelleta käänteisoperaatioissa käytettäviin valtion lyhytaikaisiin velkasitoumuksiin tai rahoitusvekseleihin eikä yritystodistuksiin. Käänteisoperaatioihin hyväksytyihin kaikkiin muihin arvopapereihin ja vekseleiden vakuuksiin sovelletaan aliarvostuksia, jotka on räätälöity arvopaperityyppien mukaan. Aliarvostuksissa otetaan huomioon markkinariski ja muissa kuin valtion arvopapereissa myös luottoriski ja likvidiystekijät.

Maaliskuussa 2001 Japanin keskuspankki otti käyttöön luottojärjestelyn, jolla vastapuolille myönnetään pyynnöstä yön yli -luottoa korolla, joka on korkeampi kuin yön yli -tavoitekorko. Lainojen vakuudeksi kelpaavat samat arvopaperit kuin avomarkkinaoperaatioissa.

Yhdysvaltojen keskuspankki joutuu varautumaan siihen, että sen mieluiten käyttämistä vakuuksista tulee ehkä olemaan puutetta. Vuodesta 1981 alkaen se on käyttänyt valtion arvopapereiden suoria ostoja ensisijaisena välineenä vastata keskuspankkirahoituksen kysynnän jatkuvaan kasvuun. Jälkimarkkinakelpoisten valtion velkapapereiden tarjonnan supistuminen todennäköisesti rajoittaa Yhdysvaltojen keskuspankin mahdolli-

suutta lisätä merkittävästi valtion velkapapereiden omistustaan, edes tilapäisesti, mikäli se haluaa välttää heikentämästä markkinoiden likviditeettiä. Yhdysvaltojen keskuspankissa asetettiin hiljattain yksittäisten arvopaperien suorille omistuksille limiitit, jotka ennen pitkää kaventavat keskuspankin mahdollisuuksia laajentaa valtion velkapaperisalkkuaan. Yhdysvaltojen keskuspankki onkin sen vuoksi ilmoittanut, että se tarkistaa

vakuuspolitiikkaansa ja harkitsee vaihtoehtoisten arvopaperiluokkien ja valintakriteereiden käyttämistä etenkin käänteisoperaatioissa.

Kuten edellä kerrottiin, Japanin keskuspankki on ottanut huomioon rahapoliittisten operaatioiden ja päivänsisäisten luottojen vakuustarpeiden laajuuden hyväksymällä vakuudeksi laajan joukon erilaisia arvopapereita. Samanaikaisesti se joutuu kuitenkin jatkuvasti kehittämään tällaisen epäyhtenäisen vakuuskäytännön toiminnallista tehokkuutta ja avoimuutta. Suuri huolenaihe Japanin keskuspankille on myös se, että sen operaatioilla voi olla kohtuuttomia vaikutuksia markkinoihin. Lisäksi sen on hallittava riskit, jotka aiheutuvat siitä, että vakuudeksi hyväksytään monenlaisia arvopapereita.

Eurojärjestelmän vakuuskäytäntö on palvellut hyvin niitä tarkoituksia, joihin se suunniteltiin ennen EMUn kolmannen vaiheen alkua, eli likviditeettiä on voitu jakaa vastapuolille tehokkaasti ja turvallisesti niin rahapoliittisiin operaatioihin kuin maksuliikenteen tarpeisiin. Eurojärjestelmä selvisi menestyksellisesti myös vuosituhanen vaihtumisesta, sillä sen vakuuskäytäntö osoittautui riittävän kattavaksi, vaikka vakuustarpeet olivatkin tilapäisesti huomattavat. Vakuuskäytännön on kuitenkin sopeuduttava euroalueen nopeaan kehitykseen ja etenkin rahoitusmarkkinoiden kaikkien sektoreiden entistä tiiviimpään integroitumiseen. On myös kartoitettu useita erityisalueita, joilla toiminnan tehokkuutta ja avoimuutta voitaisiin parantaa.

Koska yksityisen sektorin liikkeeseen laskemien arvopapereiden osuus suhteessa valtion liikkeeseen laskemien arvopapereiden osuuteen on kasvamassa, riskienhallintamenetelmiä täytyy kehittää edelleen, jotta yksityisen sektorin arvopa-

periden erilaiset riskiprofiilit voidaan ottaa huomioon. Tämän vuoksi eurojärjestelmä suunnittelee ottavansa käyttöön entistä systemaattisemman likvidiysriskin arvioinnin. Nykyisin ainoastaan kakkoslistan arvopapereihin sovellettavassa markkina-arvon aliarvostuksessa otetaan huomioon arvopaperin oletettu realisointiaika.

Rahoitusmarkkinoiden viimeaikaisen kehityksen vuoksi joidenkin instrumenttien vakuuskelpoisuutta on vielä täsmennettävä. Vakuudellisten (asset-backed) velkakirjojen (pl. kiinteistövakuudelliset velkakirjat) osuus on kasvamassa Euroopassa. Eurojärjestelmällä ei kuitenkaan vielä ole tarkkoja kelpoisuusvaatimuksia tämäntyyppisille instrumenteille. On myös selvítettävä, pitäisikö vakuuskelpoisiksi hyväksyä sellaisten yritysten takaamat arvopaperit, jotka täyttävät luottokelpoisuus-kriteerit. Kun lisäksi otetaan huomioon meneillään oleva markkinoiden infrastruktuurin yhdyntymisen, kriteeriä arvopaperin sijaintimaan määrittämiseksi on ehkä syytä vielä tarkentaa. Olisi myös selvítettävä, voidaanko vakuudeksi ottaa arvopapereita, jotka on laskenut liikkeesen erillisyhtiö (special purpose vehicle), joka sijaitsee offshorekeskuksessa ja jolla on euroalueella sijaitsevan yhteisön takaus.

Luottokelpoisuusluokitusten ja sisäisten luottoriskiarvioiden käyttöä on myös jatkuvasti arvioitava etenkin uuden Baselin sopimuksen valossa. Baselin sopimuksessa, joka koskee luottolaitosten vakavaraisuussääntelyä, esitetään viranomaisvalvonnassa hyväksyttävien luottoluokituslaitosten nimeämistä ja sääntöjä sisäisille luottoriskin arviointijärjestelmille. On täysin mahdollista, että nämä esitykset vaikuttavat eurojärjestelmän politiikkaan siltä osin kuin ne koskevat ulkoisten luokitusten käyttöä ja sisäisiä luottoriskiarviointia.

Eurosetelien ja -kolikoiden käyttöönotto

Eurosetelien ja -kolikoiden sujuva käyttöönotto 1.1.2002 noin 300 miljoonan asukkaan euroalueella on monessa mielessä suuri haaste. Ensiksikin eurosetelien liikkeeseenlasku edellyttää, että kuluvan vuoden lopussa on saatavissa 14,25 miljardia seteliä, joiden yhteisarvo on noin 642 miljardia euroa. Euroseteleitä painetaan parhaillaan 14 setelipainossa ympäri Eurooppaa. Näistä osa on kansallisten keskuspankkien omia setelipainoja. Toiseksi pankkisektorin, arvokuljetusyritysten, vähittäiskauppiaitten ja käteisrahoilla toimivista myyntiautomaateista vastaavien yritysten on osallistuttava käteisrahan vaihdon valmisteluihin jo alkuvaiheessa, koska vaihto voidaan toteuttaa sujuvasti lyhyessä ajassa ainoastaan, jos kaikki asianosaiset toimivat järjestelmällisesti ja koordinoitusti yhdessä. Kolmanneksi käteisrahan vaihdon yhteydessä on toteutettava suurelle yleisölle ja rahankäsittelyn ammattilaisille kohdistettu uutta käteisrahaa koskeva tiedotuskampanja. Neljänneksi käteisrahan vaihdon onnistuminen ja rahan sujuva kierto edellyttävät oikeudellisia ja hallinnollisia toimenpiteitä. EKP koordinoi, valvoo ja seuraa valmistelujen edistymistä keskitetysti ja kiinnittää huomiota erityisesti euroseteleiden valmistuksen aikataulussa pysymiseen ja käteisrahan vaihdon järjestelyihin.

I Eurosetelien ja -kolikoiden tuotanto

Yli 14 miljardin setelin tuotanto vaati monivaiheiset valmistelut

Eurosetelien matka hankkeen käynnistämisestä liikkeeseenlaskuun kestää kymmenen vuotta, koska valmistelu alkoi jo vuonna 1992. Eurosetelien suunnittelukilpailu saatettiin loppuun vuonna 1996, ja sen jälkeen alkoi intensiivinen työ luonnosten muuntamiseksi alkuperäisiksi painolaatoiksi eli originointimateriaaliksi. Alkuperäislaattojen vaatimustenmukaisuus testattiin painamalla koesarja vuonna 1998. Seuraava merkittävä virstanpylväs eurosetelien tuotannon valmistelussa oli teknisten määritelmien hyväksyminen. Näitä ovat setelien aitoustekijät ja muut ominaisuudet. Tekniset määritelmät hyväksyttiin vuoden 1999 alussa ja euroseteleiden tuotanto aloitettiin heinäkuussa 1999.

Vuoden 2001 loppuun mennessä euroseteleitä tuotetaan yhteensä 14,25 miljardia kappaletta, ja niiden yhteisarvo on noin 642 miljardia euroa. Määrässä ovat mukana sekä 1.1.2002 liikkeeseen laskettavat setelit että logistiset varastot. Tämän lisäksi EKP:n neuvosto päätti maaliskuussa 2001, että eurosetelien tuotantoa lisätään noin 10 %

liikkeeseenlaskutarpeesta. Tämä keskeinen varajärjestely on yksi lisätoimenpide, jolla pyritään turvaamaan käteiseuron sujuva käyttöönotto.

Hajautetun tuotannon valvonta ja seuranta

Koska eurosetelien tuotanto on hajautettu, sitä on seurattava ja valvottava tarkasti, jotta setelit valmistuvat ajallaan ja laatu on yhtenäistä. Setelipainot laativat omat tuotantoaikataulunsa, joten EKP:n on voitava varmistaa, että tuotanto pysyy asetetussa aikataulussa. Tämän vuoksi EKP kerää tietoa kuukausittain, arvioi tilannetta säännöllisesti ja tarkistaa varasuunnitelmat.

Setelien ja kolikoiden yhtenäinen laatu

Yhtenäiset laatuvaatimukset täyttävien setelien tuottaminen 14 setelipainossa käyttämällä eri toimittajilta saatuja raaka-aineita on vaativa tehtävä. On ensiarvoisen tärkeää varmistaa, että setelien ulkoasu on yhtenäinen ja että ne käyvät lajittelukoneisiin ja seteliautomaatteihin koko

euroalueella. Tämän vuoksi kaikki setelipainot ovat ottaneet käyttöön yhteisen laadunhallintajärjestelmän, joka perustuu ISO 9000 -standardiin.¹ EKP arvioi laadunhallintajärjestelmän käyttöön ottamista ja soveltamista yksityiskohtaisten kuukausiraporttien ja tuotantopaikoilla tehtyjen tarkastusten perusteella.

Euroopan yhteisön perustamissopimuksen mukaan jäsenvaltiot laskevat eurokolikot liikkeeseen. Eurokolikoita valmistaa 15 rahapajaa 11:ssä euroalueen maassa. Eurokolikoiden korkean ja yhteisen laadun varmistamiseksi EU:n valtiovarainministerit, rahapajat ja EKP sopivat kesäkuussa 1999 yksityiskohtaisesta laadunhallintajärjestelmästä. Jokainen rahapaja vastaa tuottamiensa kolikoiden laadusta yhteisten sääntöjen mukaisesti. EKP toimii riippumattomana arvioijana ja seuraa tuotettujen kolikoiden laatua koskevia kuukausiraportteja sekä tekee tarkastuskäyntejä kuhunkin rahapajaan.

Eurosetelien ja -kolikoiden suojaaminen väärentämiseltä

EKP:n neuvosto on päättänyt toimenpiteistä väärentämisen ehkäisemiseksi ja seuraamiseksi ja lainvalvontaviranomaisten auttamiseksi. Ensiksi eurosetelit suojataan väärentämiseltä tehokkailla aitoustekijöillä, joita ovat visuaalisesti havaittavat ominaisuudet, jotka yleisön on helppo tunnistaa, kuten vesileima, ja koneellisesti luettavat ominaisuudet. Toiseksi EKP on parhaillaan perustamassa tietokantaa, johon tallennetaan tilasto- ja tekniset tiedot väärennetyistä euroseteleistä ja -kolikoista. Tärkeä osa tätä suunniteltua tiedonvaihtojärjestelmää on väärennosten tutkimuskeskus, jonka EKP on päättänyt perustaa. Kolmanneksi Europolin, Interpolin ja Euroopan komission kanssa sovitaan järjestelyistä, jotta varmistetaan toimien koordinointi ja tehokas tiedonkulku väärentämisen ehkäisemisen ja torjumisen yhteydessä.

2 Eurosetelien ja -kolikoiden liikkeeseenlaskun logistiikka vuonna 2002

Käteisrahan vaihto

Jotta käteisrahan vaihto 2002 alussa sujuisi joustavasti, sen logistiikka piti suunnitella hyvissä ajoin etukäteen, jotta kaikki siihen osallistuvat ehdivät aloittaa valmistelutyöt ajoissa. Vuoden 1999 jälkipuoliskolla asiaa käsiteltiin tiiviisti eri osapuolten kesken, mikä mahdollisti sen, että euroalueen maiden valtiovarainministerit – läheisessä yhteistyössä kansallisten keskuspankkien kanssa ja EKP:n esittämien näkökantojen mukaisesti – pääsivät yhteisymmärrykseen käteisrahan vaihdon menettelytapojen pääpiirteistä. Yhteinen julkilausuma kuuluu seuraavasti:

- Euroalueen maat tekevät parhaansa varmistukseen, että suurin osa käteismaksuista voidaan suorittaa euroina kahden viikon kuluessa vuoden 2002 alusta.

- Euroalueen maat katsovat, että vanhojen ja uusien seteleiden ja kolikoiden rinnakkaiskäyttö kestäisi ihannetapauksessa neljästä viikosta kahteen kuukauteen. Euroalueen maat voivat vaihtaa lakkautettavia kansallisia rahoja myös rinnakkaiskäyttökauden jälkeen.
- Jotta tammikuun 2002 ensimmäisinä päivinä olisi riittävästi euroseteleitä ja -kolikoita liikkeessä, pitäisi rahoituslaitoksille ja joillekin muille ryhmille, erityisesti arvokuljetusyrityksille ja vähittäiskauppiaille, toimittaa euroseteleitä ja -kolikoita jo ennen 1.1.2002. Euroalueen maiden on pidettävä mielessä, että ennakkojakelu ei saa johtaa euroseteleiden ja -kolikoiden liikkeeseenlaskuun ennen 1.1.2002.
- Jotta kansalaiset voisivat tutustua uusiin kolikoihin ja jotta käteisrahan vaihto sujuisi joustavasti, euroalueen maat sopivat, että rajoitettuja määriä eurokolikoita voidaan asettaa pyynnöstä yleisön ja etenkin erityisryhmien saataville, mutta aikaisintaan joulukuun 2001 jälkipuoliskolla.

¹ ISO 9000 -standardi koskee laadunvalvontajärjestelmän järjestämistä, ja sen noudattaminen edellyttää kaikkia toimintaprosesseja koskevien tiettyjen vaatimusten täyttämistä riippumatta sitä soveltavan yrityksen toimialasta.

EKP:n neuvosto ilmoitti 3.8.2000 päättäneensä käteisrahan vaihtoon vuonna 2002 liittyvien menettelytapojen yleisistä periaatteista. Päätöksissä on otettu huomioon luottolaitosten keskeinen asema käteisrahan käyttöönoton onnistumisessa vuonna 2002, ja ne liittyvät seuraaviin asioihin:

- ennakko- ja edelleenjakelu
- veloitusmalli
- riskien kattaminen.

Käteisrahan vaihdosta vastaavat kansalliset viranomaiset.

Ennakkojakelu ja edelleenjakelu: euroseteleiden ja -kolikoiden jakelu 1.9.2001 alkaen

Eurojärjestelmä on tietoinen siitä, että Ecofin-neuvoston sopiman käteisrahan vaihtojakson lyhentäminen edellyttää aktiivista euroseteleiden ja -kolikoiden ennakkojakelua luottolaitoksille ja niiden kautta tietyille keskeisille ryhmille (eli edelleenjakelua vähittäiskaupoille ja käteisrahoilla toimivista myyntiautomaateista vastaaville yrityksille). Ennakkojakeluun tarvittava aika riippuu suuresti kunkin maan käteisrahan vaihtoon liittyvästä suunnitelmasta ja myös logistiikan kansallisesta infrastruktuurista.

Tästä syystä EKP:n neuvosto on hyväksynyt setelien ennakkojakelun ja edelleenjakelun rahaa ammattimaisesti käsitteleville kohderyhmille 1.9.2001 alkaen. Kukin kansallinen keskuspankki voi kuitenkin toimia vapaasti tämän aikaisimman aloitusajan sallimissa rajoissa ennakkojakelutarpeiden tyydyttämiseksi. Tämä merkitsee myös sitä, että kansallisella tasolla päätetty ennakkojakeluaika voi olla eripituinen eri kohderyhmille tai seteleille ja kolikoille.

Kuten edellä mainittiin, eurokolikoita voidaan jakaa suurelle yleisölle ennakkoon vuoden 2001 joulukuun puolivälin jälkeen. Useimmat euroalueen maat ovat jo päättäneet toimia näin. Sen sijaan seteleiden edelleenjakelua suurelle yleisölle EKP ei salli. Tämä päätös on sopusoinnussa Eco-

fin-neuvoston Versailles'ssa syyskuussa 2000 pitämässä epävirallisessa kokouksessa esittämän näkemyksen kanssa. Seteleiden ja kolikoiden suhteen toimitaan eri tavalla, koska niiden ennakkojakeluun liittyvät riskit ja hyödyt ovat erilaisia. Erilainen toiminta on perusteltua seuraavista syistä:

- Toisin kuin setelit, kolikot tulevat yleensä liikkeeseen vähittäiskaupan kautta, joten kolikoiden edelleenjakelu suurelle yleisölle vähentää pullonkaulojen muodostumista käteisrahan vaihdossa vähittäiskaupoissa. Suurin osa seteleistä tulee liikkeeseen pankkiautomaattien kautta.
- Kolikot helpottavat ostosten tekoa enemmän kuin setelit, koska niiden avulla on helppo maksaa tasarahalla tai antaa maksuksi setelien lisäksi kolikoita, jotta vaihtorahaksi saisi vain seteleitä tai seteleiden lisäksi kolikoita, joiden nimellisarvo on suuri.
- Setelien edelleenjakelu suurelle yleisölle lisää väärentämisen riskiä sinä aikana, kun eurosetelien aitoustekijät eivät vielä olisi tulleet kaikille tutuiksi.
- Setelien ja kolikoiden yhtäaikainen edelleenjakelu suurelle yleisölle voisi aiheuttaa sekaannusta, koska kuluttajia ei voisi estää käyttämästä niitä ennen 1.1.2002. Kolikoiden ennakkojakeluun liittyvät riskit näyttävät kuitenkin olevan pieniä, koska niiden nimellisarvo on pieni ja niitä käytetään lähinnä vaihtorahana.
- Kolikoiden liikkeeseenlaskun logistiikka on niiden painon vuoksi monimutkainen. Tämän vuoksi niiden edelleenjakelu suurelle yleisölle on perusteltua.

Seteleiden edelleenjakelu suurelle yleisölle sisältää enemmän riskejä kuin hyötyjä. Vähittäiskaupan huoli suuren käteisrahämäärän hallussapidosta vuoden 2002 ensimmäisinä päivinä on kuitenkin otettu huomioon. Suuren käteisrahämäärän hallussapidon riskien vähentämiseksi on suunniteltu seuraavia toimenpiteitä, joista jotkin jäsenmaat ovat jo osan toteuttaneet:

- Nimellisarvoltaan suuret setelit korvataan pankkiautomaateissa verrattain pienillä seteleillä vuoden 2001 lopussa sen varmistamiseksi, että pieniä maksuja voidaan suorittaa helposti. Tämä pienentää vähittäiskaupan tarvetta pitää hallussa suuria määriä käteisrahaa.
- Nimellisarvoltaan pieniä seteleitä (5 ja 10 euroa) jaetaan pankkiautomaattien kautta vuoden 2002 alussa. Tämä toimenpide on hyvin tehokas, sillä keskimäärin noin 70 % seteleistä tulee liikkeeseen pankkiautomaattien kautta.
- Perustetaan tilapäisiä rahanvaihtopisteitä.
- Sosiaalietuudet maksetaan nimellisarvoltaan verrattain pienillä seteleillä niissä maissa, joissa sosiaalietuudet maksetaan pääasiassa käteisellä.
- Tiedotuskampanjan yhteydessä suurelle yleisölle annetaan suosituksia. Suurta yleisöä kannustetaan mm. pitämään mahdollisimman vähän käteistä hallussaan vuoden 2001 lopussa, odottamaan ruuhkan pienenemistä ennen kansallisten setelien ja kolikoiden vaihtamista euroiksi, aloittamaan käteiseuron käyttö niin pian kuin mahdollista ja maksamaan tasarahalla aina kun se käy.
- Luottolaitoksille ennen 31.12.2001 jaetusta käteisestä ei vaadita vakuutta. Menettely perustuu sopimukseen, jonka mukaan eurojärjestelmän keskuspankit pidättävät omistusoikeuden euromääräiseen käteiseen rahaan, joka ei vielä tuolloin ole laillinen maksuväline.
- Viimeistään vuoden 2001 viimeisen pankkipäivän päätyttyä luottolaitosten on toimitettava eurojärjestelmän kansallisille keskuspankeille vakuus siitä ennakoon jaetusta käteisestä, joka niille on toimitettu 31.12.2001 mennessä mutta jota ei ole vielä veloitettu.
- Luottolaitosten on katettava ennakoon jaetun käteisen tuhoutumisesta, varkaudesta tai ryöstöstä johtuvat riskit samoin kuin se riski, että ennakoon jaettua käteistä aletaan käyttää ennen virallista käyttöönottoa.
- Luottolaitokset vastaavat edelleenjakelusta toimittamalla sovittavan vakuuden kansallisille keskuspankeille.

Käteisrahan vaihto euroalueen ulkopuolella

Eurosetelien ja -kolikoiden käyttöönoton sujuvuuden varmistamiseksi on tehtävä kaikki voitava, jotta euroseteleitä tarvitsevat asiakkaat saavat niitä nopeasti ja tehokkaasti. Tämän vuoksi on tärkeää valmistautua ennakolta käteisrahan vaihtoon myös euroalueen ulkopuolisilla markkinoilla ja tiedottaa asiasta suurelle yleisölle myös euroalueen ulkopuolella. Näin kustannukset ja häiriöt pidetään mahdollisimman pieninä.

EKP:n neuvosto ilmoitti 14.12.2000 päätyneensä seuraaviin toimenpiteisiin, joilla voidaan sujuvoittaa eurosetelien ja -kolikoiden käyttöönottoa euroalueen ulkopuolella.

- Niille luottolaitoksille, jotka ovat rahapoliittisten operaatioiden vastapuolia eurojärjestelmässä, annetaan lupa jakaa ennakoon toimitettuja euroseteleitä euroalueen ulkopuolella sijaitseville sivu- tai pääkonttoreilleen.
- Luottolaitoksille, joiden päätoimipaikka on euroalueella, annetaan lupa jakaa euroseteleitä

Veloitusmalli

Veloitusmalli on yksinkertainen ja helppo toteuttaa, eikä se koske luottolaitosten ja niiden asiakkaiden välistä suhdetta. Tämän mallin mukaisesti luottolaitoksille ennakoon jaetut eurosetelit ja -kolikot veloitetaan ottaen huomioon vuoden 2002 ensimmäisen, neljännen ja viidennen perusrahoitusoperaation maksujen alustavat suorituspäivät. Siten ennakoon jaetut eurosetelit ja -kolikot veloitetaan kolmena yhtä suurena eränä 2.1., 23.1. ja 30.1.2002.

Riskien kattaminen

EKP:n neuvosto on hyväksynyt suunnitelman riskien kattamiseksi. Suunnitelman pääkohdat ovat seuraavat:

edelleen niille tytäryhtiöilleen, jotka ovat myös luottolaitoksia ja sijaitsevat euroalueen ulkopuolella tai muille luottolaitoksille, joilla ei ole rekisteröityä konttoria euroalueella tai joiden pääkonttori sijaitsee euroalueen ulkopuolella.

- Sivukonttorit, pääkonttorit, tytäryhtiöt ja muut luottolaitokset eivät saa jakaa euroseteleitä ja -kolikoita edelleen euroalueen ulkopuolella sijaitseville kolmansille osapuolille (esimerkiksi vähittäiskaupoille).

Ennako- ja edelleenjakeluun sovelletaan edellä esitettyjä menettelytapoja sillä poikkeuksella, että luottolaitokset saavat aloittaa euroseteleiden jakamisen euroalueen ulkopuolelle vasta 1.12.2001.

Koska eurojärjestelmä kokonaisuudessaan on vastuussa käteisrahan vaihdon sujuvuudesta ja edellä esitetyt asiat ovat hyvin tärkeitä, vaihtoa koskeva oikeudellinen kehikko laadittiin avoimeksi ja julkiseksi, jotta kaikki asianosaiset olisivat tietoisia euroseteleiden ja -kolikoiden käyttöönottoa koskevista perussäännöistä. Tämän vuoksi EKP:n neuvosto hyväksyi EKP:n suuntaviivat tietystä käteisen euron käyttöönottoa vuonna 2002 koskevista määräyksistä. Ne julkaistiin EKP:n

3 Euro 2002 -tiedotuskampanja

Osana eurosetelien ja -kolikoiden käyttöönoton 1.1.2002 valmisteluja on käynnistetty Euro 2002 -tiedotuskampanja, jonka tavoitteena on tiedottaa euroalueella ja sen ulkopuolisissa maissa euroseteleihin ja -kolikoihin liittyvistä ajankohtaisista asioista. Kampanjassa keskitytään erityisesti eurosetelien ja -kolikoiden ulkoasuun ja nimellisärvöihin, setelien aitoustekijöihin sekä käteisrahan vaihtoon liittyviin yleisiin järjestelyihin. EKP:n neuvoston hyväksymän kampanjan toteuttavat EKP ja eurojärjestelmän kansalliset keskuspankit. Se on suunniteltu täydentämään kansallisten viranomaisten toteuttamia kampanjoita.

Jotta kampanjalla tavoitettaisiin euroalueen maissa mahdollisimman paljon ihmisiä, siinä käytetään seuraavia neljää viestintäkanavaa:

verkkosivuilla 1.2.2001 ja myöhemmin Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä.

Näiden lisäksi EKP selvittää muita mahdollisia toimenpiteitä vuoden 2001 alkupuoliskolla sen varmistamiseksi, että euroseteleiden ja -kolikoiden käyttöönotto sujuu myös euroalueen ulkopuolella.

Käteiseuron käyttöönottoa koordinoiva komitea

Käteiseuron käyttöönoton koordinoimiseksi perustettiin komitea, Eurosystem Cash Change-over Co-ordination Committee, joka koostuu EKP:n ja eurojärjestelmään kuuluvien kansallisten keskuspankkien edustajista. Komitealla on yleisvastuu euroseteleiden ja -kolikoiden käyttöönoton koordinoinnista helmikuun 2002 loppuun saakka. Komitea seuraa euroseteleiden ja -kolikoiden liikkeeseenlaskun ja käyttöönoton organisoinnin valmistelua ja perustaa eurojärjestelmän laajuisen tietojenvaihtojärjestelmän, jota hyödynnetään sekä ennen liikkeeseenlaskua että sen jälkeen. Vastaavanlainen koordinoiva komitea perustettiin myös silloin, kun valmisteltiin euron käyttöönottoa tilirahana vuoden 1999 alussa ja kun siirryttiin vuoteen 2000.

- kumppanuusohjelma
- suhdetoiminta ja lehdistökampanja
- suurelle yleisölle suunnattu kampanja
- verkkosivut.

Kumppanuusohjelma

Kumppanuusohjelma on yksi kampanjan keskeisistä osista. Siihen voivat osallistua sekä yksityisen että julkisen sektorin organisaatiot, joilla on halukkuutta ja mahdollisuus välittää käytännön tietoa euroseteleistä ja -kolikoista henkilökunnalleen ja asiakkailleen. Avainryhmiä ovat julki-

sen sektorin yksiköt, pankit, vähittäiskaupat, matkailuyritykset ja kuljetusyhtiöt.

Kumppanuusohjelman kansallinen toteutus on kansallisten keskuspankkien vastuulla ja kansainvälinen koordinointi EKP:n vastuulla.

Suhdetoiminta ja lehdistökampanja

Suhdetoiminnan ja lehdistökampanjan tavoitteena on herättää parhaalla mahdollisella tavalla yleisön kiinnostus euroseteleihin ja -kolikoihin.

Euro 2002 -tiedotuskampanjan konferenssisarjassa keskitytään euroseteleihin ja -kolikoihin sekä käteisrahan vaihtoon liittyviin seikkoihin. Ensimmäinen konferenssi, jossa EKP:n pääjohtaja esitti tervehdyksensä, pidettiin Brysselissä 6.3.2001, ja sitä isännöi Belgian keskuspankki. Toinen konferenssi pidettiin Madridissa 4.4. Espanjan keskuspankin isännöimänä. Muut euroalueen kansalliset keskuspankit järjestävät kukin vuorollaan konferenssin loppuvuoden aikana.

Uuden rahan käyttöönoton lähestymistä seurataan myös kiinnittämällä huomio kuuteen päivämäärään, jolloin liikkeeseenlaskuun on jäljellä tasamäärä päiviä: 1.1.2001 (365 päivää), 7.3.2001 (300 päivää), 15.6.2001 (200 päivää), 23.9.2001 (100 päivää), 12.11.2001 (50 päivää) ja 2.12.2001 (30 päivää). Lehdistöä varten on koottu kuhunkin päivämäärään liittyvä tietopaketti.

Näiden lisäksi on hiljattain koottu laaja tietopaketti suurta yleisöä varten.

Suurelle yleisölle suunnattu kampanja: Euro. Yhteinen rahamme

Suurelle yleisölle suunnattu tiedotuskampanja käynnistyy syyskuussa 2001. Kampanjan alussa paljastetaan euroseteleiden lopullinen ulkoasu ja aitoustekijät. Kampanjaan liittyy televisiossa esitettäviä tietoisuuksia ja lehti-ilmoituksia. Kampan-

jan tiedotussuunnitelma koordinoidaan kansallisen tasolla, jotta kunkin maan tiedotusvälineitä voidaan hyödyntää tehokkaasti ja jotta tiedotus voidaan sovittaa yhteen kansallisten kampanjojen kanssa.

Lisäksi jaetaan esitteitä, joista saa yksityiskohtaisempaa tietoa eurosetelien ja -kolikoiden ulkoasusta ja nimellisarvoista sekä setelien aitoustekijöistä.

Verkkosivusto

Euro 2002 -tiedotuskampanjan verkkosivusto (www.euro.ecb.int) avattiin helmikuussa 2001 kaikilla Euroopan yhteisön 11 virallisella kielellä. Sivusto jakautuu seitsemään osaan: Eurosetelit ja -kolikot, Valmistautuminen euroon, Tietoa yrityksille ja organisaatioille, Lasten sivut, Taustatietoa eurosta, Uutisia ja tapahtumia ja Kumppanien sivut (varattu ainoastaan kumppanuusohjelmaan osallistuville). Verkkosivuja päivitetään säännöllisesti, jotta niillä olevat tiedot pysyvät ajan tasalla.

Muu tiedotus

Kampanjan kohderyhmiä ovat myös kauppohenkilöt ja pankkien kassatoimihenkilöt, opetushallinto, poliisi sekä tietyt euroalueen ulkopuoliset kohderyhmät. Erityistoiminnan kampanjoita niille väestöryhmille, joille uuden rahan käyttöönotto on hankalampaa kuin muille. Yhteistyötä tehdään esimerkiksi Euroopan sokeain liiton kanssa. Tähän yhteistyöhön kuuluu osana erityisryhmille tehty esite euroseteleistä ja -kolikoista. Esite on tuotettu osin kampanjan budjettivaroista, ja sitä on saatavissa nauhoitettuna, pistekirjoituksena ja suurin kirjaimin painettuna.

Lisäksi pyritään varmistamaan, että kattavaa tietoa on saatavissa myös sekä EU:n jäsenyyttä hakeneissa maissa että niissä muissa maissa, joissa eurojärjestelmään kuuluvien maiden rahaa käytetään laajasti.

4 Päätelmät

Seteleiden ja kolikoiden vaihtaminen samaan aikaan 12 maassa on suuri haaste, jonka toteuttaminen edellyttää kaikkien siihen osallistuvien sitoutumista. Eurosetelien ja -kolikoiden tuotanto valmistuu aikataulun mukaisesti. EKP:n neuvos-

ton käteisrahan vaihtoa vuonna 2002 koskevat päätökset ovat mahdollistaneet sen, että kolmannet osapuolet valmistautuvat aikataulun mukaisesti. Se varmistaa, että käteisrahan vaihto sujuu hyvin ja joustavasti.

Euroalueen tilastot

Tilastot

	Yhteenveto euroalueen taloustilastoista	5*
I	Rahapolitiikkatilastot	
	1.1 Eurojärjestelmän konsolidoitu tase	6*
	1.2 EKP:n korot	8*
	1.3 Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot, huutokaupoissa hyväksytyt määrät	8*
	1.4 Vähimmäisvarantotilastot	10*
	1.5 Pankkijärjestelmän likviditeettiasema	11*
2	Euroalueen rahatalous	
	2.1 Eurojärjestelmän yhteenlaskettu tase	12*
	2.2 Euroalueen rahalaitosten yhteenlaskettu tase (pl. eurojärjestelmä)	13*
	2.3 Euroalueen rahalaitosten konsolidoitu tase (ml. eurojärjestelmä)	14*
	2.4 Raha-aggregaatit ja niiden vastaerät	16*
	2.5 Rahalaitosten lainat vastapuolen, käyttötarkoituksen ja alkuperäisen maturiteetin mukaan	19*
	2.6 Talletukset rahalaitoksissa vastapuolen ja vaateen mukaan	20*
	2.7 Euroalueen ulkopuolisiin kohdistuvat rahalaitosten saamiset ja velat; pääerät	21*
	2.8 Euroalueen rahalaitosten joidenkin velkojen ja saamisten tarkastelu valuutoittain	22*
3	Euroalueen rahoitusmarkkinat ja korot	
	3.1 Rahamarkkinakorot	24*
	3.2 Valtion lainojen tuotot	25*
	3.3 Osakeindeksit	26*
	3.4 Pankkien luotto- ja talletuskorot	27*
	3.5 Muiden arvopapereiden kuin osakkeiden liikkeeseenlaskut alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja valuutan mukaan	28*
	3.6 Muut euomääräiset arvopaperit kuin osakkeet alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja sektorin mukaan	30*
4	YKHI ja euroalueen muut hinnat	
	4.1 Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi	36*
	4.2 Muut hinnat ja kustannukset	37*
5	Euroalueen reaalitalous	
	5.1 Kansantalouden tilinpito	38*
	5.2 Muita keskeisiä reaalitalouden tilastoja	40*
	5.3 Suhdannekyselyt	41*
	5.4 Työmarkkinat	42*
6	Euroalueen säästäminen, investoinnit ja rahoitus	43*
7	Julkisen talouden rahoitusasema euroalueella ja yksittäisissä euromaissa	
	7.1 Tulot, menot ja alijäämä / ylijäämä	44*
	7.2 Velka	45*
	7.3 Velan muutos	46*
8	Euroalueen maksutase ja ulkomainen varallisuus (ml. valuuttavaranto)	
	8.1 Maksutase	47*
	8.2 Maksutase: vaihtotase ja pääomansiirrot	48*
	8.3 Maksutase: tuotannontekijäkorvaukset	49*
	8.4 Maksutase: suorat sijoitukset	50*
	8.5 Maksutase: arvopaperisijoitukset	51*
	8.6 Maksutase: muut sijoitukset ja valuuttavaranto	52*
	8.7 Ulkomainen varallisuus ja valuuttavaranto	54*
9	Euroalueen ulkomaankauppa	56*

10	Valuuttakurssit	60*
11	Taloudellinen kehitys muissa EU-maissa	62*
12	Taloudellinen kehitys EU:n ulkopuolella	
	12.1 Taloudellinen kehitys	63*
	12.2 Säästäminen, investoinnit ja rahoitus	64*
	Kreikan tiedoilla täydennetyt euroalueen keskeiset taloustilastot	65*
	Tekninen huomautus	68*
	Yleistä	69*

Kreikka liittyi euroalueeseen 1.1.2001

Kuukausikatsauksen tilasto-osassa euroalueen tilastot kattavat ne euroalueen maat, jotka tarkasteluajankohtana kuuluivat euroalueeseen. Siten euroalueen tilastot vuoden 2000 loppuun saakka kattavat 11 maan euroalueen, ja vuoden 2001 alusta 12 maan euroalueen. Poikkeukset on erikseen merkitty.

Kreikan liittymisen ajankohta on taulukoissa merkitty viivalla ja kuvioissa katkoviivalla. Absoluuttiset muutokset ja prosenttimuutokset vuodesta 2000 vuoteen 2001 perustuvat mahdollisuuksien mukaan sellaisiin aikasarjoihin, joissa Kreikan liittyminen euroalueeseen on otettu huomioon.

Kreikan tiedoilla täydennetyt euroalueen taloustilastot vuoden 2000 loppuun saakka on liitetty mukaan analyttisiä tarkoituksia varten ylimääräiseen taulukkoon sivulle 65* (lisätietoja Yleistä-osassa).

Taulukkomerkintöjen selityksiä

”.”	Tiedot puuttuvat / Loogisesti mahdoton.
”-”	Tiedot eivät ole vielä saatavissa.
”..”	Nolla tai merkityksetön.
”miljardia”	10 ⁹
^(p)	Ennakkotieto.
kp.	Kausivaihtelusta puhdistettu.

Yhteenveto euroalueen talustilastoista

(vuotuinen prosentimuutos, ellei toisin mainita)

1. Rahatalouden kehitys ja korot

	M1 ¹⁾	M2 ¹⁾	M3 ¹⁾		Rahalaitosten lainat euroalueelle (pl. rahalaitokset ja julkisyhteisöt) ¹⁾	Yritysten ja muiden rahoituslaitosten kuin rahalaitosten liikkeeseen laskemat arvopaperit ¹⁾	3 kk:n korko (euribor, vuotuisina prosentteina, ajanjakson keskiarvot)	Valtion 10 vuoden lainojen tuotot, vuotuisina prosentteina, ajanjakson keskiarvot
				3 kk:n liukuva keskiarvo				
	1	2	3	4	5	6	7	8
1999	12,4	6,8	5,7	-	10,0	19,1	2,96	4,66
2000	8,0	4,4	5,7	-	9,6	19,4	4,40	5,44
2000 II	9,5	5,0	6,3	-	10,1	19,8	4,27	5,43
III	6,9	4,0	5,4	-	9,4	17,6	4,74	5,44
IV	5,6	3,8	5,1	-	9,6	17,3	5,02	5,28
2000 loka	5,8	3,7	5,1	5,1	9,8	16,8	5,04	5,42
marras	5,1	3,7	5,0	5,1	9,3	16,9	5,09	5,34
joulu	5,7	3,7	5,1	4,9	9,5	20,5	4,93	5,07
<i>Euroalueen laajeneminen</i>								
2001 I	.	.	.	-	.	.	4,75	4,99
2001 tammi	1,3	2,5	4,7	4,8	9,2	22,4	4,77	5,01
helmi	1,8	2,7	4,7	.	8,8	.	4,76	5,02
maalis	4,71	4,94

2. Hintojen ja reaalitalouden kehitys

	YKHI	Teollisuuden tuottajahinnat	Työkustannukset tuntia kohden (koko taloudessa)	BKT:n määrä	Teollisuustuotanto (pl. rakentaminen)	Kapasiteetin käyttöaste teollisuudessa %	Työllisyys (koko taloudessa)	Työttömyys (% työvoimasta)
1999	1,1	-0,4	2,2	2,5	2,0	81,8	1,7	10,0
2000	2,3	5,4	3,7	3,4	5,5	83,8	.	9,0
2000 II	2,1	5,2	3,8	3,7	6,1	83,7	2,2	9,1
III	2,5	5,8	3,7	3,3	5,8	83,9	2,0	8,9
IV	2,7	6,1	3,5	3,0	5,4	84,7	.	8,7
2000 loka	2,7	6,5	-	-	3,9	-	-	8,7
marras	2,9	6,3	-	-	4,5	-	-	8,7
joulu	2,6	5,4	-	-	8,1	-	-	8,6
<i>Euroalueen laajeneminen</i>								
2001 I	84,4	.	.
2001 tammi	2,4	4,8	-	-	5,2	-	-	8,7
helmi	2,6	4,4	-	-	.	-	-	8,7
maalis	.	.	-	-	.	-	-	.

3. Maksutase, valuuttavaranto ja valuuttakurssi

(miljardia euroa, ellei toisin mainita)

	Maksutase (nettovirrat)				Valuuttavaranto (ajanjakson lopun kanta)	Euron efektiivinen valuuttakurssi: laaja maaryhmä (1991/I = 100)		USD/euro
	Vaihtotase ja pääomansiirrot	Niistä: tavarat	Suorat sijoitukset	Arvopaperisijoitukset		Nimellinen	Reaalinen (KHI)	
1999	7,7	83,4	-120,6	-41,7	372,3	96,6	95,8	1,066
2000	-19,7	59,8	-23,0	-120,4	377,7	88,2	86,3	0,924
2000 II	-4,3	14,7	-18,2	51,9	385,8	88,4	86,6	0,933
III	-4,5	17,9	-94,3	3,5	408,0	87,3	85,3	0,905
IV	-5,9	18,0	-58,6	16,8	377,7	85,9	83,6	0,868
2000 loka	0,0	8,2	-15,7	-1,7	416,2	84,4	82,2	0,855
marras	-2,0	4,6	-9,5	-3,9	400,1	85,1	82,9	0,856
joulu	-3,9	5,2	-33,4	22,4	377,7	88,1	85,8	0,897
<i>Euroalueen laajeneminen</i>								
2001 I	91,4	88,7	0,923
2001 tammi	-7,1	-1,9	-4,5	-45,5	386,0	91,7	89,0	0,938
helmi	384,3	91,0	88,4	0,922
maalis	91,4	88,6	0,910

Lähteet: EKP, Euroopan komissio (Eurostat ja talous- ja rahoitusasioista vastaava pääosasto) ja Reuters.

Lisätietoja tämän tilasto-osan vastaavissa taulukoissa.

1) Kuukausittaiset kasvuvauhdit ajanjakson lopussa, neljännesvuosittaiset ja vuosittaiset kasvuvauhdit ajanjakson keskiarvoja.

I Rahapolitiikkatilastot

Taulukko I.1

Eurojärjestelmän konsolidoitu tase

(miljoonaa euroa)

1. Vastaavaa

		Kulta ja kultasaamiset	Valuutta- määräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta	Valuutta- määräiset saamiset euroalueelta	Euromääräiset saamiset euroalueen luottolaitoksilta	Euromääräiset luotot euroalueen rahoitus- sektorille ¹⁾	Perus- rahoitus- operaatiot	Pitempi- aikaiset rahoitus- operaatiot	Käänteiset hienosäätö- operaatiot		
		1	2	3	4	5	6	7	8		
2000	marras	10.	124 947	276 420	15 423	3 518	230 418	185 000	45 001	0	
		17.	124 947	272 580	16 032	3 535	230 467	185 000	45 001	0	
		24.	124 947	271 963	16 321	4 000	243 319	197 998	45 001	0	
	joulu	1.	124 947	271 907	16 655	3 514	245 234	200 000	45 000	0	
		8.	124 947	273 559	16 393	3 564	265 329	220 000	45 000	0	
		15.	124 947	272 796	16 345	3 760	264 536	218 999	45 000	0	
		22.	124 947	273 521	15 403	3 447	259 304	212 000	45 000	0	
		29.	117 073	258 688	15 750	3 746	268 648	222 988	45 000	0	
	<i>Euroalueen laajeneminen</i>										
	2001	tammi	5.	118 615	267 566	17 616	5 209	248 106	202 986	45 000	0
			12.	118 611	265 734	18 826	4 365	241 060	196 000	45 000	0
			19.	118 611	267 616	19 319	4 825	241 137	196 000	45 000	0
26.			118 611	266 468	19 635	4 543	255 203	205 001	49 999	0	
helmi		2.	118 611	264 109	20 800	4 895	238 202	188 000	49 998	0	
		9.	118 612	263 935	19 529	5 104	234 240	184 000	49 998	0	
		16.	118 612	263 845	19 827	5 363	215 455	165 307	49 998	0	
		23.	118 612	263 734	20 292	5 472	273 967	220 305	49 998	0	
maalis		2.	118 612	261 032	21 542	5 612	237 017	182 000	54 999	0	
		9.	118 612	260 395	21 156	5 831	225 058	169 999	54 999	0	
		16.	118 612	257 433	21 235	5 824	249 571	194 000	54 999	0	
		23.	118 612	256 078	23 197	5 791	241 408	186 000	54 999	0	
30.		118 464	271 583	20 123	5 410	244 282	184 999	59 102	0		
huhti		6.	118 464	269 050	21 952	5 335	227 143	167 984	59 102	0	

2. Vastattavaa

		Liikkeessä olevat setelit	Euromääräiset velat euroalueen luotto- laitoksille ¹⁾	RTGS-tilit (ml. vähimmäis- varanto- talletukset)	Talletus- mahdol- lisuus	Määrä- aikais- talletukset	Käänteiset hieno- säätö- operaatiot	Vakuuksien muutos- pyyntöihin liittyvät talletukset	Muut euromääräiset velat euro- alueen luotto- laitoksille	Liikkeeseen lasketut sijoitus- todistukset		
		1	2	3	4	5	6	7	8	9		
2000	marras	10.	354 127	114 790	114 706	84	0	0	0	-	3 784	
		17.	351 946	111 494	111 366	128	0	0	0	-	3 784	
		24.	350 140	113 697	113 581	116	0	0	0	-	3 784	
	joulu	1.	356 421	125 647	125 539	108	0	0	0	-	3 784	
		8.	363 755	116 443	116 335	108	0	0	0	-	3 784	
		15.	364 276	117 935	117 842	93	0	0	0	-	3 784	
		22.	373 063	115 681	114 353	1 328	0	0	0	-	3 784	
		29.	371 370	124 642	124 402	240	0	0	0	305	3 784	
	<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
	2001	tammi	5.	372 834	117 327	117 241	74	0	0	12	7 679	3 784
			12.	365 730	117 119	116 997	70	0	0	52	8 234	3 784
			19.	359 929	124 202	124 012	133	0	0	57	8 110	3 784
26.			355 553	123 461	123 410	40	0	0	11	7 980	3 784	
helmi		2.	357 130	119 172	117 436	1 736	0	0	0	7 949	3 784	
		9.	356 364	120 930	120 808	122	0	0	0	7 381	3 784	
		16.	353 878	93 343	91 629	1 714	0	0	0	7 372	3 784	
		23.	352 004	144 476	143 724	752	0	0	0	7 477	3 784	
maalis		2.	355 137	118 928	118 887	41	0	0	0	7 584	3 784	
		9.	355 046	110 334	110 292	42	0	0	0	7 602	3 784	
		16.	352 886	127 324	126 675	648	0	0	1	7 601	3 784	
		23.	350 384	113 375	108 462	4 912	0	0	1	7 414	3 784	
30.		351 685	126 879	126 738	141	0	0	0	6 116	3 784		
huhti		6.	356 089	119 056	118 997	59	0	0	0	6 065	3 784	

Lähde: EKP.

1) Joulukuusta 2000 alkaen termi "rahoitussektori" on korvattu termillä "luottolaitokset".

2) Esitetään omana eräänä joulukuusta 2000 alkaen. Muut saamiset-erä kuuluu aiemmin erään Euromääräiset luotot euroalueen rahoitussektorille.

Käänteiset rakenteelliset operaatiot	Maksuvalmiusluotot	Vakuuksien muutospyyntöihin liittyvät luotot	Muut euromääräiset saamiset euroalueen luotolaitoksilta ²⁾	Euromääräiset arvopaperit euroalueelta	Euromääräiset saamiset julkisyhteisöiltä	Muut saamiset	Yhteensä			
							12	13		
9	10	11	12	13	14	15	16			
0	18	34	365	26 069	58 762	86 361	821 918	2000	marras	10.
0	186	17	263	25 941	58 762	86 692	818 956			17.
0	12	45	263	26 033	58 762	87 758	833 103			24.
0	39	77	118	26 077	58 762	87 488	834 584		joulu	1.
0	89	77	163	25 936	58 772	87 468	855 968			8.
0	272	83	182	25 685	58 664	87 650	854 381			15.
0	1 957	94	253	25 840	58 263	87 885	848 610			22.
0	607	53	578	25 958	57 671	86 953	835 065			29.
<i>Euroalueen laajeneminen</i>										
0	59	61	805	28 859	69 375	87 600	843 751	2001	tammi	5.
0	10	50	1 304	29 221	69 375	88 286	836 782			12.
0	113	24	1 071	29 016	69 375	89 240	840 210			19.
0	181	22	963	28 168	70 255	89 616	853 462			26.
0	163	41	1 130	27 474	70 207	89 787	835 215		helmi	2.
0	213	29	586	27 533	70 207	89 991	829 737			9.
0	127	23	503	27 358	70 207	90 451	811 621			16.
0	3 648	16	864	27 499	70 207	90 942	871 589			23.
0	7	11	820	27 555	70 207	89 142	831 539		maalis	2.
0	17	43	822	27 368	70 207	88 741	818 190			9.
0	524	48	503	27 363	70 207	89 364	840 112			16.
0	348	61	318	27 428	70 211	89 734	832 777			23.
0	128	53	554	27 880	70 211	89 452	847 959			30.
0	9	48	431	27 880	70 211	88 643	829 109		huhti	6.

Euro-määräiset velat muille euroalueella oleville	Euro-määräiset velat euroalueen ulkopuolelle	Valuuttamääräiset velat euroalueelle	Valuuttamääräiset velat euroalueen ulkopuolelle	Myönnettyjen erityisnosto-oikeuksien vastaerä	Muut velat	Arvonmuutos-tilit	Pääoma ja rahastot	Yhteensä			
								12	13		
10	11	12	13	14	15	16	17	18			
54 257	9 888	864	11 988	7 077	65 846	144 152	55 145	821 918	2000	marras	10.
56 484	10 870	865	9 998	7 077	67 139	144 152	55 147	818 956			17.
67 442	11 394	860	10 335	7 077	69 071	144 152	55 151	833 103			24.
51 678	10 733	861	10 701	7 077	68 376	144 152	55 154	834 584		joulu	1.
73 400	10 656	860	12 169	7 077	68 515	144 152	55 157	855 968			8.
68 122	10 813	856	12 401	7 077	69 807	144 152	55 157	854 381			15.
54 035	11 139	855	12 728	7 077	70 939	144 152	55 157	848 610			22.
57 038	10 824	807	12 414	6 702	73 452	117 668	56 059	835 065			29.
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
57 333	11 715	5 833	10 778	7 168	76 187	118 752	54 361	843 751	2001	tammi	5.
56 759	10 870	5 655	11 476	7 168	76 415	119 144	54 428	836 782			12.
55 539	10 906	5 354	13 483	7 168	78 162	119 144	54 429	840 210			19.
73 786	11 099	5 101	12 968	7 168	78 859	119 274	54 429	853 462			26.
60 481	11 452	5 054	11 947	7 168	77 371	119 274	54 433	835 215		helmi	2.
53 668	10 734	5 001	13 367	7 168	77 633	119 274	54 433	829 737			9.
64 859	9 985	4 996	13 399	7 168	78 207	119 274	55 356	811 621			16.
73 957	10 152	4 984	14 463	7 168	78 432	119 274	55 418	871 589			23.
57 893	9 787	4 981	13 138	7 168	78 447	119 274	55 418	831 539		maalis	2.
53 188	9 841	4 936	12 450	7 168	79 148	119 274	55 419	818 190			9.
61 006	10 653	4 902	9 896	7 168	79 265	119 274	56 353	840 112			16.
69 459	9 972	4 795	11 110	7 168	79 689	119 274	56 353	832 777			23.
60 504	8 542	3 772	12 978	6 984	82 491	126 268	57 956	847 959			30.
53 735	8 328	3 796	12 767	6 984	73 302	126 268	58 935	829 109		huhti	6.

Taulukko I.2

EKP:n korot

(korot vuotuisina prosentteina, muutokset prosenttiyksikköinä)

Voimassa alkaen ¹⁾	Talletusmahdollisuus		Perusrahoitusoperaatiot			Maksuvalmiusluotto	
			Kiinteäkorkoiset huutokaupat	Vaihtuvakorkoiset huutokaupat	Muutos	Korko	Muutos
	Kiinteä korko	Korkotarjousten alaraja	Korko	Korko			
	1	2	3	4	5	6	7
1999 tammi 1.	2,00	-	3,00	-	-	4,50	-
4. ²⁾	2,75	0,75	3,00	-	...	3,25	-1,25
22.	2,00	-0,75	3,00	-	...	4,50	1,25
huhti 9.	1,50	-0,50	2,50	-	-0,50	3,50	-1,00
marras 5.	2,00	0,50	3,00	-	0,50	4,00	0,50
2000 helmi 4.	2,25	0,25	3,25	-	0,25	4,25	0,25
maalis 17.	2,50	0,25	3,50	-	0,25	4,50	0,25
huhti 28.	2,75	0,25	3,75	-	0,25	4,75	0,25
kesä 9.	3,25	0,50	4,25	-	0,50	5,25	0,50
28. ³⁾	3,25	...	-	4,25	...	5,25	...
syys 1.	3,50	0,25	-	4,50	0,25	5,50	0,25
loka 6.	3,75	0,25	-	4,75	0,25	5,75	0,25

Lähde: EKP.

- Päiväys viittaa talletuskoroon ja maksuvalmiusluoton korkoon. Perusrahoitusoperaatioiden koron muutokset ovat voimassa ensimmäisestä päivästä seuranneesta operaatiosta alkaen, ellei toisin mainita.
- EKP ilmoitti 22.12.1998, että maksuvalmiusluoton koron ja talletuskoron välillä sovelletaan poikkeuksellisesti 4.–21.1.1999 kapeaa 50 peruspisteen korkoputkea. Tämän järjestelyn tarkoituksena oli helpottaa markkinaosapuolten sopeutumista uuteen regimiin.
- EKP ilmoitti 8.6.2000, että siitä operaatiosta alkaen, jonka maksut suoritetaan 28.6.2000, eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatiot toteutetaan vaihtuvakorkoisina huutokaupoina. Korkotarjousten alaraja tarkoittaa alinta korkoa, jolla vastapuolet voivat tehdä tarjouksia.

Taulukko I.3

Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot, huutokaupoissa hyväksytyt määrät¹⁾

(määrät miljoonaa euroa, korot vuotuisia korkoa)

1. Perusrahoitusoperaatiot ²⁾

Huutokaupan maksujen suorituspäivä	Tehdyt tarjoukset (määrä)	Hyväksytyt tarjoukset (määrä)	Kiinteäkorkoiset huutokaupat	Vaihtuvakorkoiset huutokaupat			Operaation kesto [...] päivää
			Kiinteäkorko	Korkotarjousten alaraja	Marginaalikorko ³⁾	Painotettu keskikorko	
	1	2	3	4	5	6	7
2000 loka 4.	174 302	99 000	-	4,50	4,67	4,68	14
11.	128 731	76 000	-	4,75	4,76	4,78	14
18.	107 602	93 000	-	4,75	4,75	4,76	14
25.	159 063	90 000	-	4,75	4,80	4,82	14
marras 1.	150 445	90 000	-	4,75	4,84	4,85	14
8.	147 173	95 000	-	4,75	4,83	4,84	14
15.	130 251	90 000	-	4,75	4,78	4,80	14
22.	148 887	108 000	-	4,75	4,80	4,82	14
29.	147 060	92 000	-	4,75	4,82	4,83	14
joulu 6.	129 916	128 000	-	4,75	4,75	4,79	14
13.	116 112	91 000	-	4,75	4,76	4,78	14
20.	152 151	121 000	-	4,75	4,80	4,86	14
27.	118 217	102 000	-	4,75	4,79	4,84	14
<i>Euroalueen laajeneminen</i>							
2001 tammi 3.	136 434	101 000	-	4,75	4,76	4,78	14
10.	95 841	95 000	-	4,75	4,75	4,75	14
17.	137 641	101 000	-	4,75	4,75	4,77	14
24.	118 546	104 000	-	4,75	4,75	4,76	14
31.	137 610	84 000	-	4,75	4,76	4,77	14
helmi 7.	104 384	100 000	-	4,75	4,75	4,75	14
14.	65 307	65 307	-	4,75	4,75	4,75	12
21.	200 526	155 000	-	4,75	4,78	4,83	14
26.	109 632	27 000	-	4,75	4,78	4,79	16
maalis 7.	189 927	143 000	-	4,75	4,76	4,77	14
14.	130 260	51 000	-	4,75	4,77	4,78	14
21.	182 057	135 000	-	4,75	4,77	4,78	14
28.	57 526	50 000	-	4,75	4,75	4,75	14
huhti 4.	129 101	118 000	-	4,75	4,75	4,75	15
11.	24 949	24 949	-	4,75	4,75	4,75	14

2. Pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot

Huutokaupan maksujen suorituspäivä	Tehdyt tarjoukset (määrä)	Hyväksytyt tarjoukset (määrä)	Kiinteäkorkoiset huutokaupat	Vaihtuvakorkoiset huutokaupat		Operaation kesto [...] päivää
			Kiinteäkorko	Marginaalikorko ³⁾	Painotettu keskikorko	
	1	2	3	4	5	6
1999 tammi 14.	79 846	15 000	-	3,13	-	42
14.	39 343	15 000	-	3,10	-	70
14.	46 152	15 000	-	3,08	-	105
helmi 25.	77 300	15 000	-	3,04	-	91
maalis 25.	53 659	15 000	-	2,96	2,97	98
huhti 29.	66 911	15 000	-	2,53	2,54	91
touko 27.	72 294	15 000	-	2,53	2,54	91
heinä 1.	76 284	15 000	-	2,63	2,64	91
29.	64 973	15 000	-	2,65	2,66	91
elo 26.	52 416	15 000	-	2,65	2,66	91
syys 30.	41 443	15 000	-	2,66	2,67	84
loka 28.	74 430	25 000	-	3,19	3,42	91
marras 25.	74 988	25 000	-	3,18	3,27	98
joulu 23.	91 088	25 000	-	3,26	3,29	98
2000 tammi 27.	87 052	20 000	-	3,28	3,30	91
maalis 2.	72 960	20 000	-	3,60	3,61	91
30.	74 929	20 000	-	3,78	3,80	91
huhti 27.	64 094	20 000	-	4,00	4,01	91
kesä 1.	64 317	20 000	-	4,40	4,42	91
29.	41 833	20 000	-	4,49	4,52	91
heinä 27.	40 799	15 000	-	4,59	4,60	91
elo 31.	35 417	15 000	-	4,84	4,87	91
syys 28.	34 043	15 000	-	4,84	4,86	92
loka 26.	43 085	15 000	-	5,06	5,07	91
marras 30.	31 999	15 000	-	5,03	5,05	91
joulu 29.	15 869	15 000	-	4,75	4,81	90
<i>Euroalueen laajeneminen</i>						
2001 tammi 25.	31 905	20 000	-	4,66	4,69	90
maalis 1.	45 755	20 000	-	4,69	4,72	91
29.	38 169	19 101	-	4,47	4,50	91

3. Muut huutokauppoina toteutetut operaatiot

Huutokaupan maksujen suorituspäivä	Operaation tyyppi	Tehdyt tarjoukset (määrä)	Hyväksytyt tarjoukset (määrä)	Kiinteäkorkoiset huutokaupat	Vaihtuvakorkoiset huutokaupat		Operaation kesto [...] päivää
				Kiinteäkorko	Marginaalikorko ³⁾	Painotettu keskikorko	
	1	2	3	4	5	6	7
2000 tammi 5.	Määräaikaistalletusten kerääminen	14 420	14 420	-	3,00	3,00	7
kesä 21.	Käänteisoperaatio	18 845	7 000	-	4,26	4,28	1

Lähde: EKP.

- 1) Esitetyt summat voivat hieman poiketa taukossa 1.1 (vastaavaa) esitetystä (sarakkeet 6–8) likviditeetin jaon yhteydessä suorittamattomien maksujen vuoksi.
- 2) EKP ilmoitti 8.6.2000, että siitä operatiosta alkaen, jonka maksut suoritetaan 28.6.2000, eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatiot toteutetaan vaihtuvakorkoisina huutokauppoina. Korkotarjousten alaraja tarkoittaa alinta korkoa, jolla vastapuolet voivat tehdä tarjouksia.
- 3) Marginaalikorko tarkoittaa alinta korkoa, jolla likviditeettiä jaettiin.

Taulukko I.4

Vähimmäisvarantotilastot

1. Vähimmäisvarantovelvoitteen alaisten luottolaitosten varantopohja^{1),2)}

(miljardia euroa; ajanjakson lopussa)

Varantopohja	Yhteensä	Velat, joihin sovelletaan 2 prosentin velvoitetta			Velat, joihin sovelletaan 0 prosentin velvoitetta		
		Talletukset (yön yli, enintään 2 vuoden määräaika ja irtisanomisaika)	Enintään 2 vuoden velkapaperit	Rahamarkkina- paperit	Talletukset (yli 2 vuoden määräaika ja irtisanomisaika)	Repot	Yli 2 vuoden velkapaperit
	1	2	3	4	5	6	7
2000 helmi	9 338,9	5 189,6	114,5	164,5	1 220,7	553,1	2 096,4
maalis	9 490,8	5 306,7	117,1	174,9	1 231,3	543,8	2 116,9
huhti	9 629,4	5 411,5	116,7	174,7	1 243,2	537,5	2 145,9
touko	9 641,5	5 390,3	118,4	188,4	1 241,3	541,4	2 161,7
kesä	9 539,4	5 316,9	120,4	184,7	1 250,6	506,7	2 160,1
heinä	9 590,1	5 348,0	119,8	192,3	1 258,0	489,9	2 182,2
elo	9 686,5	5 393,8	122,9	197,1	1 269,0	502,5	2 201,3
syys	9 773,3	5 465,7	123,6	193,6	1 270,2	502,1	2 218,2
loka	9 931,2	5 531,9	127,6	201,1	1 283,2	534,2	2 253,2
marras ³⁾	10 074,5	5 653,4	130,0	199,9	1 282,2	561,5	2 247,6
joulu ³⁾	10 071,5	5 711,3	136,7	187,2	1 273,6	528,3	2 234,3
<i>Euroalueen laajeneminen</i>							
2001 tammi	10 164,2	5 712,6	139,2	196,7	1 275,6	574,6	2 265,6
helmi ⁴⁾	10 245,5	5 725,3	145,0	201,0	1 284,4	596,9	2 292,9

Lähde: EKP.

- 1) Luottolaitosten velkoja muille EKP:n vähimmäisvarantovelvoitteen alaisille luottolaitoksille, EKP:lle tai kansallisille keskuspankeille ei sisällytetä varantopohjaan. Jos luottolaitos ei pysty osoittamaan liikkeeseen laskemiensa edellä mainittujen euroalueen laitosten hallussa olevien enintään kahden vuoden velkapaperien ja rahamarkkinapaperien määrää, se voi tehdä varantopohjaansa näistä veloista prosenttivähennyksen. Varantopohjaan sovellettava vähennys oli 10 % marraskuuhun 1999 saakka, sen jälkeen 30 %.
- 2) Pitoajanjakso alkavat kunkin kuukauden 24. päivänä ja päättyvät seuraavan kuukauden 23. päivänä. Varantovelvoite lasketaan edeltävän kuukauden lopun varantopohjan perusteella.
- 3) Sisältää Kreikassa olevien luottolaitosten varantopohjan (marraskuussa 134,4 miljardia euroa ja joulukuussa 134,6 miljardia euroa, joista 107,3 ja 110,3 miljardiin euroon sovelletaan 2 prosentin velvoitetta). Euroalueella olevat luottolaitokset voivat tilapäisesti vähentää varantopohjastaan velkansa Kreikassa oleville luottolaitoksille. Tammikuun 2001 lopun varantopohjasta alkaen noudatetaan normaalikäytäntöä.

2. Varantojen pito¹⁾

(miljardia euroa, korko vuotuisena prosenttina)

Varantojen pitoajanjakso päättyy	Vaaditut varantotalletukset ²⁾	Toteutuneet varantotalletukset ³⁾	Varantovelvoitteen ylittävät talletukset ⁴⁾	Varantovaje ⁵⁾	Vähimmäisvarantojen korko, % ⁶⁾
	1	2	3	4	5
2000 huhti	108,7	109,5	0,8	0,0	3,50
touko	111,3	111,8	0,5	0,0	3,67
kesä	113,4	113,9	0,5	0,0	3,90
heinä	113,3	114,0	0,7	0,0	4,28
elo	111,8	112,3	0,5	0,0	4,32
syys	112,6	113,1	0,5	0,0	4,57
loka	113,7	114,2	0,5	0,0	4,69
marras	115,1	115,5	0,4	0,0	4,81
joulu	116,6	117,2	0,6	0,0	4,78
<i>Euroalueen laajeneminen</i>					
2001 tammi ⁷⁾	118,5	119,0	0,5	0,0	4,77
helmi	120,1	120,6	0,5	0,0	4,76
maalis	120,4	120,9	0,5	0,0	4,77
huhti ⁴⁾	120,9	-	-	-	-

Lähde: EKP.

- 1) Tässä taulukossa ilmoitetaan päättyneiden pitoajanjaksojen täydelliset tiedot ja nykyisen pitoajanjakson varantovelvoitteet.
- 2) Kunkin luottolaitoksen varantovelvoitteen määrä lasketaan varantopohjana olevista veloista niiden velvoiteprosenttien mukaan, joita sovelletaan kuhunkin velkaerään. Velat lasketaan kuukauden lopun tasetietojen mukaan. Jokainen luottolaitos saa tehdä 100 000 euron suuruisen könttösammavähennyksen varantovelvoitteestaan. Euroalueen varantovelvoitteet lasketaan yhteen.
- 3) Vähimmäisvarantovelvoitteen alaisten luottolaitosten yhteenlasketut keskimääräiset päivittäiset varantotalletukset varantotilillä pitoajanjakson aikana.
- 4) Keskimääräiset varantovelvoitteen ylittävät toteutuneet varantotalletukset pitoajanjakson aikana laskettuna niiden luottolaitosten perusteella, jotka ovat täyttäneet varantovelvoitteen.
- 5) Keskimääräiset varantovelvoitteen alittavat toteutuneet varantotalletukset pitoajanjakson aikana laskettuna niiden luottolaitosten perusteella, jotka eivät ole täyttäneet varantovelvoitetta.
- 6) EKP:n (kalenteripäivien määrällä painotettu) eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden keskimääräinen korko pitoajanjakson aikana (ks. taulukko I.3).
- 7) Kreikka otti euron käyttöön 1.1.2001, joten varantovelvoite ilmoitetaan päivien lukumäärällä painotettuna keskiarvona, johon lasketaan 11 maan euroalueen varantovelvoitteet 24.–31.12.2000 ja 12 maan euroalueen varantovelvoitteet 1.–23.1.2001 (eli 8/31 x 116,9 miljardia euroa + 23/31 x 119,1 miljardia euroa).

Taulukko 1.5

Pankkijärjestelmän likviditeettiasema¹⁾

(miljardia euroa; jakson päivittäisten arvojen keskiarvoja)

Pitoajanjakso päättyy	Likviditeettiä lisäävät tekijät					Likviditeettiä vähentävät tekijät					Luotto- laitosten sekkiti- tilit ⁴⁾	Perusraha (keskus- pankki- rahat) ⁵⁾				
	Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot					Talletus- mahdol- lisuus	Muut likvi- diteettiä lisäävät operaatiot ²⁾	Liikkeessä olevat setelit	Valtioiden tilit euro- järjestel- mässä	Muut tekijät (netto) ³⁾						
	Eurojär- jestelmä kulta- ja valuutta- saamiset (netto)	Perus- rahoitus- operaatiot	Pitempi- aikaiset- rahoitus- operaatiot	Maksu- valmius- luotto	Muut likvi- diteettiä lisäävät operaatiot ²⁾								1	2	3	4
1999 loka	349,7	143,0	45,0	0,3	0,0	0,6	0,0	342,5	45,4	45,9	103,5	446,7				
marras	351,8	140,5	53,7	0,3	0,0	0,4	0,0	343,1	51,5	47,3	104,2	447,6				
joulu	351,7	150,4	65,0	0,3	0,0	1,0	0,0	354,3	59,0	47,5	105,6	460,8				
2000 tammi	362,3	138,5	75,0	1,9	0,0	0,5	3,3	363,0	41,0	61,2	108,7	472,3				
helmi	367,8	130,9	70,5	0,1	0,0	0,2	0,0	347,6	49,2	64,2	108,1	455,9				
maalis	369,2	136,1	66,2	0,2	0,0	0,3	0,0	347,6	51,7	63,5	108,6	456,4				
huhti	377,1	136,7	61,0	0,2	0,0	0,9	0,0	349,7	45,6	69,1	109,7	460,3				
touko	378,8	142,6	60,0	0,4	0,0	2,3	0,0	353,8	41,9	71,8	112,0	468,2				
kesä	378,1	140,9	59,9	0,3	0,2	0,8	0,0	354,1	38,3	72,1	114,2	469,1				
heinä	380,8	157,9	59,9	0,4	0,0	0,5	0,0	357,0	50,4	76,8	114,1	471,7				
elo	382,0	163,1	55,4	0,1	0,0	0,3	0,0	359,2	48,8	80,0	112,4	471,9				
syys	381,6	173,1	51,1	0,3	0,0	0,2	0,0	354,8	56,6	81,2	113,3	468,3				
loka	396,3	176,5	45,7	0,5	0,0	0,2	0,0	354,5	47,4	102,5	114,4	469,1				
marras	398,6	183,7	45,0	0,2	0,0	0,2	0,0	352,7	49,8	109,2	115,7	468,6				
joulu	394,4	210,4	45,0	0,4	0,0	0,2	0,0	360,4	61,1	111,1	117,4	478,0				
<i>Euroalueen laajeneminen</i>																
2001 tammi	383,7	205,3	45,0	0,5	0,0	0,6	0,0	368,3	52,2	94,2	119,1	488,0				
helmi	377,9	188,9	49,8	2,6	0,0	0,4	0,0	354,8	57,0	86,3	120,7	476,0				
maalis	375,6	185,2	54,1	0,4	0,0	0,5	0,0	353,0	53,0	87,7	121,0	474,5				

Lähde: EKP.

1) Pankkijärjestelmän likviditeettiasema määritellään euroalueen luottolaitosten eurojärjestelmään kuuluvissa keskuspankeissa pitämien sekkitalojen yhteissummana. Summat johdetaan eurojärjestelmän konsolidoidusta taseesta.

2) Sisältää kansallisten keskuspankkien EMU:n toisessa vaiheessa tekemät rahapoliittiset operaatiot, joiden erääntyminen ajoittuu kolmanteen vaiheeseen.

3) Eurojärjestelmän konsolidoidun taseen muut erät.

4) Likviditeettiä lisäävien (erät 1–5) ja likviditeettiä vähentävien erien (erät 6–10) erotus.

5) Talletusmahdollisuuden (erä 6), liikkeessä olevien setelien (erä 8) ja sekkitalojen (erä 11) summa.

2 Euroalueen rahatalous

Taulukko 2.1

Eurojärjestelmän yhteenlaskettu tase¹⁾

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistamaton, ajanjakson lopussa)

1. Saamiset

	Lainat				Hallussa				Hallussa			Ulko- maiset saamiset ²⁾	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset	Yhteensä
	euro- alueelle	Raha- laitok- sille ²⁾	Julkis- yhteis- öille	Muulle	olevat euro- alueella olevien liikkee- seen laskemat muut arvopape- rit kuin osakkeet	Raha- laitosten	Julkis- yhteisö- jen	Muiden	olevat euro- alueella olevien liikkee- seen laskemat osakkeet ja osuudet	Raha- laitosten	Muiden				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1998	225,2	204,6	20,4	0,1	87,8	1,1	86,2	0,5	5,5	1,8	3,7	322,3	7,9	49,3	698,0
1999 I	620,1	599,5	20,4	0,2	94,0	1,5	91,9	0,6	8,1	4,0	4,1	427,3	9,3	52,5	1 211,4
II	807,8	787,2	20,4	0,2	92,4	1,5	90,0	0,9	8,7	4,4	4,3	498,6	9,7	47,4	1 464,5
III	471,7	451,1	20,4	0,2	92,4	1,4	89,9	1,1	8,7	4,3	4,4	427,9	9,8	48,2	1 058,8
IV	444,6	424,3	19,7	0,5	89,1	1,9	86,1	1,1	14,1	4,3	9,8	400,6	9,9	56,2	1 014,5
2000 helmi	382,2	361,8	19,8	0,6	93,2	1,8	90,4	1,0	14,2	4,3	9,8	417,5	9,8	52,5	969,3
maalis	443,4	424,5	18,4	0,5	96,2	2,4	92,7	1,1	14,4	4,3	10,1	439,1	9,8	49,0	1 051,9
huhti	471,4	452,5	18,4	0,5	96,7	2,6	93,0	1,1	14,4	4,3	10,1	438,0	9,9	51,4	1 081,8
touko	469,2	450,3	18,4	0,5	97,1	2,7	93,2	1,2	14,4	4,4	10,1	441,9	10,0	51,9	1 084,5
kesä	580,7	561,8	18,4	0,5	97,4	2,6	93,6	1,2	14,7	4,4	10,4	454,8	10,0	51,8	1 209,4
heinä	501,4	482,6	18,4	0,5	98,2	2,5	94,5	1,2	14,7	4,4	10,3	449,7	10,1	51,6	1 125,7
elo	482,5	463,7	18,4	0,5	98,5	2,8	94,4	1,3	14,7	4,4	10,3	435,4	10,2	52,4	1 093,5
syys	493,1	474,4	18,2	0,5	98,5	2,9	94,6	1,0	14,6	4,4	10,2	459,1	10,2	54,4	1 129,8
loka	478,8	460,1	18,2	0,5	98,7	2,6	94,9	1,2	15,0	4,4	10,7	454,7	10,5	53,9	1 111,7
marras	431,5	412,8	18,2	0,5	98,8	2,6	94,9	1,4	15,4	4,4	11,1	402,8	10,3	54,3	1 013,0
joulu	445,0	427,4	17,1	0,5	97,4	2,5	93,6	1,3	15,2	4,3	10,9	380,7	10,4	56,1	1 004,8
<i>Euroalueen laajeneminen</i>															
2001 tammi 1.	457,0	429,3	27,1	0,6	105,3	2,5	101,4	1,3	15,2	4,3	10,9	394,2	10,5	57,4	1 039,5
2001 tammi	401,5	373,7	27,2	0,6	103,5	2,6	99,9	1,0	15,5	4,7	10,8	390,4	10,6	54,0	975,6
helmi ^(p)	398,8	371,0	27,2	0,6	104,2	2,5	100,5	1,2	14,9	4,6	10,3	386,2	10,4	54,8	969,5

2. Velat

	Liikkeessä		Talletukset			Raha- markkina- paperit	Liikkeeseen lasketut velka- paperit	Oma pääoma ja varaukset	Ulkomaiset velat ²⁾	Muut velat	Yhteensä
	oleva raha	euro- alueelta	Raha- laitosten ²⁾	Valtion	Muiden julkis- yhteisöjen/ muiden						
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1998	359,1	152,0	94,2	54,4	3,5	8,5	5,3	97,1	18,6	57,4	698,0
1999 I	348,6	561,0	498,1	54,4	8,5	4,9	5,3	138,0	97,9	55,8	1 211,4
II	356,1	743,2	691,3	43,1	8,9	4,9	5,3	140,7	171,4	43,0	1 464,5
III	359,7	405,3	347,7	50,1	7,6	3,3	5,3	146,3	88,8	50,1	1 058,8
IV	393,3	341,5	279,3	53,4	8,8	3,3	4,6	175,1	49,8	46,8	1 014,5
2000 helmi	363,8	311,7	246,7	56,7	8,4	3,3	4,6	175,1	64,4	46,4	969,3
maalis	366,2	372,1	319,8	43,1	9,1	1,7	4,6	186,9	75,1	45,4	1 051,9
huhti	372,7	394,2	340,4	43,4	10,3	1,7	4,6	189,7	75,2	43,8	1 081,8
touko	371,8	390,7	345,1	34,1	11,5	1,7	4,6	188,7	82,4	44,7	1 084,5
kesä	374,3	497,9	432,8	52,6	12,5	1,7	4,6	193,8	92,0	45,0	1 209,4
heinä	377,7	414,9	354,7	49,7	10,5	1,7	4,6	196,6	84,6	45,6	1 125,7
elo	373,2	401,0	336,1	53,8	11,2	1,7	4,6	200,1	66,6	46,3	1 093,5
syys	373,5	404,2	346,1	45,6	12,5	0,0	4,6	222,1	75,0	50,6	1 129,8
loka	372,6	388,1	323,3	51,1	13,7	0,0	4,6	226,3	69,5	50,6	1 111,7
marras	372,2	334,6	265,6	54,9	14,0	0,0	3,8	222,5	29,3	50,6	1 013,0
joulu	390,2	327,3	270,4	47,1	9,8	0,0	3,8	200,1	29,9	53,5	1 004,8
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
2001 tammi 1.	399,3	346,2	288,0	47,9	10,4	0,0	5,6	200,8	30,9	56,6	1 039,5
2001 tammi	373,1	313,3	250,9	51,5	10,9	0,0	4,5	197,2	30,6	56,9	975,6
helmi ^(p)	370,6	313,1	249,7	52,0	11,4	0,0	4,5	194,5	27,9	58,9	969,5

Lähde: EKP.

- 1) Euroopan keskuspankki (EKP) perustettiin 1.6.1998. Eurojärjestelmää koskevat tilastot koostuvat EKP:n (kesäkuusta 1998 alkaen) ja euroalueen jäsenmaiden kansallisten keskuspankkien tilastoista.
- 2) Marraskuun lopusta alkaen TARGET-järjestelmän saamiset ja velat nettoutetaan päivittäin järjestämällä ne uudelleen (netting by novation). Tämä tarkoittaa, että kansallisten keskuspankkien ja EKP:n kahdenväliset saamiset ja velat on korvattu yhdellä kunkin kansallisen keskuspankin ja EKP:n kahdenvälisellä nettomääräisellä positioilla. Vuosien 1999 ja 2000 kunkin kuukauden lopun bruttomääräinen tilanne on esitetty vastaavassa alaviitteessä Kuukausikatsauksen helmikuun ja joulukuun 2000 numeroissa.

Taulukko 2.2

Euroalueen rahalaitosten yhteenlaskettu tase (pl. eurojärjestelmä)

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistamaton, ajanjakson lopussa)

1. Saamiset

	Lainat euroalueelle	Rahalaitoksille	Julkisyhteisöille	Muille	Hallussa olevat euroalueella olevien liikkeen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet	Rahalaitosten	Julkisyhteisöjen	Muiden	Rahamarkkinapaperit	Hallussa olevat euroalueella olevien liikkeen laskemat osakkeet ja osuudet	Rahalaitosten	Muiden	Ulko-maiset saamiset	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset	Yhteensä
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1998	9 117,5	3 186,2	822,3	5 108,9	2 015,5	721,7	1 105,0	188,8	107,9	424,2	122,8	301,5	1 584,6	244,1	778,3	14 272,1
1999 I	9 272,3	3 282,6	817,9	5 171,7	2 090,7	761,8	1 134,1	194,8	100,0	469,3	125,5	343,7	1 632,2	244,8	877,1	14 686,2
II	9 476,2	3 335,4	817,8	5 323,0	2 142,6	801,1	1 128,9	212,5	102,8	484,9	124,3	360,6	1 652,2	250,2	867,4	14 976,2
III	9 594,4	3 391,0	810,7	5 392,6	2 183,8	828,8	1 137,5	217,5	112,1	482,0	129,3	352,7	1 659,3	259,1	814,2	15 105,0
IV	9 791,8	3 426,9	828,2	5 536,7	2 179,8	828,4	1 124,6	226,8	129,9	522,4	138,2	384,1	1 710,2	281,4	919,1	15 534,6
2000 helmi	9 866,3	3 433,2	816,4	5 616,8	2 220,1	846,0	1 140,3	233,8	130,8	547,5	145,0	402,4	1 775,3	282,4	953,6	15 775,9
maalis	10 033,8	3 524,4	821,3	5 688,1	2 225,3	869,5	1 128,0	227,8	131,9	595,5	155,5	440,1	1 811,5	287,7	977,6	16 063,3
huhti	10 081,2	3 508,7	824,0	5 748,5	2 220,0	878,3	1 105,7	235,9	149,1	610,8	157,5	453,2	1 912,3	289,1	1 018,7	16 281,1
touko	10 160,7	3 564,7	817,4	5 778,6	2 232,8	895,1	1 094,7	243,0	157,2	630,1	162,5	467,5	1 897,1	289,0	1 018,4	16 385,2
kesä	10 140,7	3 477,6	817,2	5 845,8	2 211,1	894,9	1 073,2	243,0	155,2	589,5	157,8	431,7	1 876,9	271,1	1 021,1	16 265,6
heinä	10 094,6	3 404,9	815,5	5 874,1	2 218,0	920,6	1 046,3	251,2	152,8	587,5	150,1	437,4	1 906,3	272,9	1 070,0	16 302,1
elo	10 153,0	3 456,8	803,6	5 892,6	2 216,6	927,1	1 034,2	255,3	152,9	588,1	150,6	437,5	1 966,8	275,4	1 108,0	16 460,8
syys	10 252,9	3 475,1	799,8	5 978,1	2 231,5	940,5	1 033,8	257,2	145,6	591,0	151,9	439,2	1 984,1	278,7	1 030,0	16 513,9
loka	10 317,9	3 495,2	801,7	6 021,0	2 222,9	939,1	1 020,6	263,1	151,7	592,4	153,4	439,0	2 041,2	280,7	1 100,7	16 707,4
marras	10 401,6	3 536,6	808,8	6 056,3	2 216,7	937,0	1 017,3	262,3	157,8	597,7	151,2	446,5	2 066,2	297,7	1 048,9	16 786,7
joulu	10 413,7	3 507,7	817,6	6 088,4	2 187,6	931,7	992,8	263,2	145,9	617,9	164,3	453,6	2 003,4	299,9	1 033,5	16 701,9
<i>Euroalueen laajeneminen</i>																
2001 tammi l.	10 515,2	3 538,6	825,5	6 151,0	2 248,6	929,7	1 050,5	268,3	145,8	629,3	166,9	462,4	1 986,7	302,8	1 057,9	16 887,4
2001 tammi	10 566,1	3 556,7	829,9	6 179,5	2 249,2	936,1	1 043,9	269,2	156,0	641,3	171,0	470,3	2 049,9	304,9	1 042,8	17 010,3
helmi ^(p)	10 631,3	3 611,4	821,7	6 198,3	2 283,3	956,2	1 050,3	276,8	157,9	649,8	172,3	477,5	2 071,3	306,4	1 044,9	17 144,9

2. Velat

	Liikkeessä oleva raha	Talletukset euroalueelta	Rahalaitosten	Valtion	Muiden julkisyhteisöjen/muiden	Yön yli	Määrä- aikaiset	Ir- ti- sanomis- ehtoiset	Repot	Rahamarkkinapaperit	Liikkeen lasketut velkapaperit	Rahamarkkinapaperit	Oma pääoma ja varaukset	Ulko- maiset velat	Muut velat	Yhteensä
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1998	0,4	8 295,0	3 316,5	95,4	4 883,1	1 386,0	1 927,8	1 392,6	176,7	241,4	2 119,7	160,8	743,8	1 505,9	1 204,9	14 272,1
1999 I	0,5	8 346,3	3 395,4	79,0	4 871,9	1 390,6	1 988,4	1 314,5	178,3	280,1	2 198,1	180,5	760,7	1 623,9	1 296,1	14 686,2
II	0,5	8 466,2	3 443,7	81,9	4 940,6	1 484,3	1 965,6	1 324,2	166,5	305,7	2 274,5	183,2	783,8	1 674,2	1 288,1	14 976,2
III	0,6	8 529,0	3 510,4	83,2	4 935,4	1 471,5	1 981,1	1 322,1	160,6	307,5	2 335,1	204,1	796,8	1 696,1	1 235,7	15 105,0
IV	0,7	8 733,1	3 589,0	88,6	5 055,4	1 537,0	2 042,2	1 332,0	144,2	309,8	2 370,6	242,1	838,4	1 782,6	1 257,5	15 534,6
2000 helmi	0,7	8 730,1	3 555,1	88,0	5 087,0	1 559,8	2 045,3	1 322,4	159,5	343,6	2 402,9	233,0	866,3	1 883,7	1 315,6	15 775,9
maalis	0,7	8 809,6	3 612,5	87,1	5 110,0	1 568,0	2 052,1	1 312,5	177,3	343,1	2 430,0	248,8	881,0	2 000,8	1 349,3	16 063,3
huhti	0,7	8 822,4	3 586,6	88,3	5 147,5	1 602,3	2 060,5	1 305,0	179,8	409,7	2 459,0	248,1	890,1	2 078,7	1 372,4	16 281,1
touko	0,6	8 874,3	3 649,6	79,8	5 144,9	1 586,5	2 080,1	1 297,1	181,2	412,7	2 477,9	260,0	897,4	2 077,4	1 384,9	16 385,2
kesä	0,6	8 849,9	3 623,7	93,4	5 132,8	1 596,1	2 077,6	1 291,8	167,3	410,3	2 486,7	261,1	889,4	1 967,1	1 400,5	16 265,6
heinä	0,6	8 770,1	3 545,4	85,0	5 139,7	1 594,6	2 088,0	1 285,1	172,0	408,9	2 511,0	272,6	894,7	2 009,3	1 435,0	16 302,1
elo	0,0	8 801,9	3 579,6	86,8	5 135,5	1 566,4	2 119,7	1 280,1	169,4	419,1	2 537,8	276,1	897,7	2 069,6	1 458,6	16 460,8
syys	0,0	8 859,2	3 599,9	113,7	5 145,6	1 577,0	2 124,4	1 272,7	171,4	409,1	2 558,6	272,2	904,4	2 117,1	1 393,3	16 513,9
loka	0,0	8 903,8	3 630,1	121,3	5 152,4	1 577,0	2 140,9	1 263,9	170,6	412,2	2 581,9	281,3	908,8	2 183,4	1 435,9	16 707,4
marras	0,0	8 957,1	3 669,8	113,9	5 173,4	1 594,9	2 147,0	1 258,0	173,5	421,7	2 578,0	278,5	921,7	2 198,4	1 431,3	16 786,7
joulu	0,0	9 049,0	3 669,0	117,6	5 262,3	1 649,3	2 159,3	1 278,2	175,6	393,9	2 571,9	261,6	923,9	2 114,2	1 387,4	16 701,9
<i>Euroalueen laajeneminen</i>																
2001 tammi l.	0,0	9 186,6	3 683,7	118,4	5 384,5	1 664,2	2 197,5	1 329,6	195,9	393,9	2 570,2	261,3	942,6	2 115,8	1 414,4	16 887,4
2001 tammi	0,0	9 138,9	3 679,3	96,1	5 363,5	1 607,7	2 210,1	1 330,7	215,0	409,0	2 603,3	274,0	953,2	2 226,7	1 405,0	17 010,3
helmi ^(p)	0,0	9 184,8	3 712,9	100,0	5 371,9	1 609,2	2 221,8	1 324,1	216,7	423,2	2 637,0	273,4	957,8	2 237,8	1 430,9	17 144,9

Lähde: EKP.

Taulukko 2.3

Euroalueen rahalaitosten konsolidoitu tase (ml. eurojärjestelmä¹⁾)

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistamaton, ajanjakson lopussa)

1. Saamiset: kannat

											Yhteensä	
	Lainat			Hallussa			Hallussa	Ulkomaiset	Kiinteä	Muut		
	euro- alueelle	Julkis- yhteisöille	Muille	olevat euro- alueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet	Julkis- yhteisöjen	Muiden						olevat euro- alueella olevien liikkeeseen laskemat osakkeet ja osuudet
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11		
1999												
elo	6 179,2	826,1	5 353,2	1 436,4	1 211,5	224,9	361,2	2 061,7	265,4	845,6	11 149,6	
syys	6 223,9	831,1	5 392,8	1 446,0	1 227,4	218,6	357,1	2 087,2	269,0	829,5	11 212,8	
loka	6 279,8	840,3	5 439,5	1 456,0	1 239,6	216,4	358,4	2 124,9	271,2	873,7	11 364,1	
marras	6 357,5	853,5	5 504,0	1 461,6	1 237,3	224,3	372,9	2 181,8	275,5	922,6	11 571,9	
joulu	6 385,1	847,9	5 537,2	1 438,6	1 210,7	227,8	394,0	2 110,8	291,3	931,1	11 551,0	
2000												
tammi	6 422,0	840,6	5 581,5	1 450,4	1 221,7	228,7	397,7	2 153,9	292,6	955,5	11 672,1	
helmi	6 453,5	836,1	5 617,3	1 465,5	1 230,7	234,8	412,2	2 192,8	292,1	972,6	11 788,9	
maalis	6 528,3	839,7	5 688,6	1 449,6	1 220,7	228,9	450,2	2 250,6	297,5	994,2	11 970,5	
huhti	6 591,4	842,4	5 749,0	1 435,6	1 198,6	237,0	463,3	2 350,3	299,0	1 034,4	12 174,1	
touko	6 614,9	835,8	5 779,1	1 432,0	1 187,9	244,2	477,6	2 338,9	299,0	1 035,4	12 197,9	
kesä	6 681,9	835,6	5 846,3	1 411,0	1 166,8	244,2	442,1	2 331,6	281,1	1 039,1	12 186,8	
heinä	6 708,5	833,8	5 874,6	1 393,1	1 140,7	252,4	447,7	2 355,9	283,1	1 086,3	12 274,6	
elo	6 715,1	822,0	5 893,1	1 385,2	1 128,6	256,6	447,8	2 402,1	285,6	1 125,0	12 360,8	
syys	6 796,6	818,0	5 978,5	1 386,6	1 128,4	258,3	449,4	2 443,2	288,9	1 049,9	12 414,5	
loka	6 841,4	819,9	6 021,5	1 379,8	1 115,5	264,3	449,6	2 495,9	291,2	1 118,7	12 576,6	
marras	6 883,8	827,0	6 056,8	1 375,9	1 112,2	263,7	457,6	2 469,0	308,0	1 067,7	12 562,0	
joulu	6 923,6	834,7	6 088,9	1 350,8	1 086,4	264,5	464,5	2 384,1	310,2	1 046,9	12 480,3	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>												
2001 tammi 1.	7 004,3	852,6	6 152,2	1 421,6	1 151,9	269,6	473,3	2 380,9	313,2	1 071,2	12 664,5	
2001 tammi	7 037,2	857,1	6 180,1	1 414,1	1 143,8	270,2	481,2	2 440,3	315,4	1 058,9	12 747,1	
helmi ²⁾	7 047,8	848,9	6 198,9	1 428,8	1 150,8	278,0	487,8	2 457,5	316,8	1 063,4	12 802,1	

2. Velat: kannat

											Yhteensä			
	Liik- keessä oleva raha	Valtion- talletuk- set	Muiden julkisyh- teisöjen/ muiden talletuk- set euro- alueelta	Yön yli	Määrä- aikaiset	Irti- sanomis- ehtoiset	Repot	Raha- markki- narahas- tojen rahasto- osuudet ja raha- markki- napaperit	Liikkeeseen lasketut velka- paperit	Oma- pääoma ja varauk- set		Ulko- maiset velat ³⁾	Muut velat	Raha- laitosten väliset velat, netto
1999														
elo	326,4	138,0	4 930,8	1 450,4	1 992,6	1 325,2	162,6	396,0	1 489,5	799,0	1 784,5	1 284,6	0,7	11 149,6
syys	327,3	133,3	4 943,0	1 479,1	1 981,1	1 322,1	160,6	402,9	1 510,2	809,5	1 784,9	1 285,7	16,0	11 212,8
loka	329,6	135,1	4 959,2	1 481,6	2 001,2	1 318,9	157,5	409,7	1 523,7	818,7	1 855,5	1 311,3	21,2	11 364,1
marras	330,1	146,1	4 998,1	1 516,3	2 009,5	1 313,6	158,6	428,1	1 534,6	823,0	1 917,5	1 376,0	18,3	11 571,9
joulu	349,9	142,0	5 064,2	1 545,8	2 042,2	1 332,0	144,2	425,2	1 544,9	871,0	1 832,3	1 304,3	17,1	11 551,0
2000														
tammi	333,0	133,7	5 089,6	1 574,8	2 027,5	1 332,3	155,0	430,1	1 544,1	888,0	1 917,3	1 343,5	-7,2	11 672,1
helmi	331,1	144,6	5 095,4	1 568,2	2 045,3	1 322,4	159,5	449,1	1 559,7	892,1	1 948,1	1 362,0	6,8	11 788,9
maalis	334,6	130,2	5 119,1	1 577,1	2 052,1	1 312,5	177,3	461,7	1 562,7	908,1	2 075,9	1 394,7	-16,6	11 970,5
huhti	337,7	131,8	5 157,8	1 612,6	2 060,5	1 305,0	179,8	510,4	1 582,6	918,0	2 154,0	1 416,1	-34,2	12 174,1
touko	337,5	113,9	5 156,4	1 598,0	2 080,1	1 297,1	181,2	517,2	1 584,7	919,2	2 159,8	1 429,5	-20,3	12 197,9
kesä	341,2	146,0	5 145,3	1 608,7	2 077,6	1 291,8	167,3	517,8	1 593,7	921,0	2 059,1	1 445,6	17,0	12 186,8
heinä	343,0	134,7	5 150,2	1 605,1	2 088,0	1 285,1	172,0	530,4	1 592,4	936,8	2 093,9	1 480,6	12,6	12 274,6
elo	337,9	140,6	5 146,7	1 577,6	2 119,7	1 280,1	169,4	544,1	1 612,5	942,8	2 136,2	1 504,8	-4,8	12 360,8
syys	338,9	159,3	5 158,0	1 589,5	2 124,4	1 272,7	171,4	535,7	1 619,8	970,2	2 192,1	1 443,9	-3,4	12 414,5
loka	336,7	172,3	5 166,1	1 590,7	2 140,9	1 263,9	170,6	541,9	1 644,7	977,2	2 252,9	1 486,6	-1,8	12 576,6
marras	336,8	168,8	5 187,5	1 608,9	2 147,0	1 258,0	173,5	542,4	1 642,2	988,6	2 227,7	1 482,0	-13,9	12 562,0
joulu	347,5	164,8	5 272,1	1 659,1	2 159,3	1 278,2	175,6	509,6	1 641,5	955,4	2 144,1	1 440,9	4,3	12 480,3
<i>Euroalueen laajeneminen</i>														
2001 tammi 1.	355,3	166,3	5 394,8	1 674,2	2 197,8	1 329,6	195,9	509,4	1 642,4	972,2	2 146,7	1 471,0	3,8	12 664,5
2001 tammi	335,2	147,6	5 374,5	1 618,2	2 210,5	1 330,7	215,0	527,1	1 669,1	974,7	2 257,3	1 461,9	-0,3	12 747,1
helmi ²⁾	334,2	152,0	5 383,3	1 620,3	2 222,2	1 324,1	216,7	538,7	1 682,7	975,4	2 265,7	1 489,9	-19,8	12 802,1

Lähde: EKP.

- 1) Euroopan keskuspankki (EKP) perustettiin 1.6.1998. Eurojärjestelmää koskevat tilastot koostuvat EKP:n (kesäkuusta 1998 alkaen) ja euroalueen jäsenmaiden kansallisten keskuspankkien tilastoista.
- 2) Laskettu kantojen kuukausimuutoksista, jotka on puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai itse transaktioista johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista.
- 3) Ks. myös taulukon 2.1 alaviite 2.

3. Saamiset: virrat²⁾

												Yhteensä
		Lainat euro-alueelle			Hallussa olevat euro-alueella olevien liikkeesien laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet			Hallussa olevat euro-alueella olevien liikkeesien laskemat osakkeet ja osuudet	Ulkomaiset saamiset ³⁾	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1999	syys	46,2	5,1	41,2	16,8	24,0	-7,3	-5,4	20,6	3,5	-9,4	72,4
	loka	54,4	9,1	45,4	19,8	22,5	-2,7	1,2	21,7	2,2	44,3	143,7
	marras	74,0	12,9	61,2	11,4	3,9	7,5	9,1	23,2	4,3	48,9	170,9
	joulu	30,0	-5,8	35,8	-28,5	-31,7	3,2	15,7	-80,9	16,0	5,3	-42,4
2000	tammi	32,6	-7,5	40,1	15,0	13,8	1,2	3,4	20,3	1,4	24,3	97,1
	helmi	32,1	-4,4	36,5	15,5	9,3	6,2	12,9	33,6	-0,5	17,0	110,6
	maalis	72,0	4,5	67,4	-13,7	-6,9	-6,8	36,3	32,1	5,4	22,2	154,2
	huhti	55,9	2,3	53,6	-16,3	-21,3	5,0	12,1	13,5	1,5	33,2	99,9
	touko	22,4	-6,3	28,8	0,0	-7,5	7,5	13,0	11,3	0,0	0,9	47,7
	kesä	60,5	-0,5	60,9	-17,1	-18,1	1,0	-35,9	8,6	-17,6	4,0	2,5
	heinä	22,3	-1,3	23,6	-19,1	-26,8	7,6	4,6	-6,4	2,0	46,9	50,3
	elo	7,1	-8,6	15,7	-6,1	-9,7	3,6	0,3	4,8	2,5	38,5	47,2
	syys	67,3	-4,1	71,5	0,4	-3,0	3,4	1,5	16,7	3,3	-75,9	13,3
	loka	40,7	1,9	38,8	-8,3	-15,5	7,2	1,6	9,5	3,4	68,9	115,8
	marras	49,2	7,2	42,1	-1,8	-1,4	-0,4	7,3	9,0	16,8	-51,0	29,5
	joulu	62,3	11,8	50,5	-21,5	-23,1	1,6	8,0	0,8	2,2	-21,3	30,6
<i>Euroalueen laajeneminen</i>												
2001	tammi	29,9	2,8	27,1	-0,9	-5,0	4,1	5,1	58,9	1,2	-12,1	83,4
	helmi ⁴⁾	11,1	-8,2	19,3	14,7	6,2	8,5	7,2	13,2	1,4	4,0	51,5

4. Velat: virrat²⁾

													Yhteensä		
		Liikkeessä oleva raha	Valtion talletukset	Muiden julkisyhteisöjen/ muiden talletukset euro-alueelta	Yön yli	Määrä- aikaiset	Irti- sanomis- ehtoiset	Repot	Raha- markki- narahas- tojen rahasto- osuudet ja raha- markkina- paperit	Liikkeeseen lasketut velkaperit	Oma pääoma ja varaukset	Ulkomaiset velat ³⁾	Muut velat	Rahalaitosten väliset velat, netto	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1999	syys	0,9	-4,7	12,9	29,2	-11,2	-3,1	-2,0	6,4	22,1	5,8	4,6	9,0	15,3	72,4
	loka	2,3	1,8	13,9	1,6	18,6	-3,2	-3,2	6,4	11,0	7,6	55,1	40,3	5,3	143,7
	marras	0,5	11,0	34,4	33,0	5,6	-5,4	1,1	17,8	5,9	3,3	33,4	67,5	-2,9	170,9
	joulu	19,5	-4,1	65,6	29,3	32,3	18,4	-14,4	-14,7	10,6	30,2	-89,8	-60,1	0,5	-42,4
2000	tammi	16,9	-8,3	23,0	28,1	-16,0	0,2	10,7	0,9	-2,5	18,4	66,4	43,2	-27,0	97,1
	helmi	-1,8	10,9	5,4	-6,8	17,5	-9,9	4,5	19,0	15,5	5,4	25,7	16,6	13,9	110,6
	maalis	3,5	-14,5	20,5	7,6	5,0	-10,0	17,8	12,1	1,2	14,4	107,6	32,7	-23,2	154,2
	huhti	3,3	1,6	33,0	33,4	4,9	-7,7	2,4	2,3	14,6	9,3	35,0	15,8	-14,9	99,9
	touko	-0,2	-17,9	1,5	-11,3	20,3	-8,9	1,4	9,9	6,1	3,0	27,1	12,1	6,0	47,7
	kesä	3,6	32,1	-7,9	12,0	-0,7	-5,3	-13,9	-3,9	15,6	-3,0	-78,6	18,5	26,1	2,5
	heinä	1,9	-11,3	1,1	-5,0	7,5	-6,1	4,7	12,1	-7,2	14,9	7,3	38,5	-7,0	50,3
	elo	-5,1	5,9	-7,9	-29,3	29,3	-5,1	-2,7	12,6	11,7	6,7	5,5	33,2	-15,4	47,2
	syys	1,0	18,7	5,2	10,8	-0,2	-7,4	2,0	-8,7	3,3	19,4	41,2	-65,8	-1,1	13,3
	loka	-2,2	13,1	2,7	-0,8	13,2	-8,9	-0,8	5,0	16,6	5,8	20,2	45,3	9,4	115,8
	marras	0,1	-3,6	26,0	20,0	8,8	-5,8	3,0	1,8	4,4	12,1	7,6	-5,6	-13,4	29,5
	joulu	10,7	-4,0	98,0	54,3	21,2	20,4	2,1	-21,9	8,9	-29,1	-12,8	-27,6	8,5	30,6
<i>Euroalueen laajeneminen</i>															
2001	tammi	20,1	-18,8	-22,4	-55,4	12,8	1,2	19,1	21,5	20,8	2,2	112,1	2,3	-14,3	83,4
	helmi ⁴⁾	-1,0	4,6	8,3	1,7	11,5	-6,6	1,7	11,5	12,9	1,5	4,7	28,5	-19,5	51,5

Taulukko 2.4

Raha-aggregaatit¹⁾ ja niiden vastaerät

(miljardia euroa; kausivaihtelusta puhdistamaton; vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

1. Kannat ajanjakson lopussa

		M1						M2		Repot	Raha- markkina- rahastojen rahasto- osuudet ja raha- markkina- paperit	Enintään 2 vuoden velka- paperit
		Yhteensä		Enintään 2 vuoden määrä- aikais- talletukset	Irtisanomis- ajaltaan enintään 3 kk:n talletukset	Yhteensä	Joulukuu 1998 = 100 ²⁾					
		Liikkeessä oleva raha	Yön yli -talletukset									
								1	2			
1999	elo	326,4	1 518,2	1 844,6	103,51	859,6	1 275,3	3 979,5	101,57	162,6	396,0	63,6
	syys	327,3	1 542,2	1 869,5	104,93	846,0	1 272,4	3 987,9	101,80	160,6	402,9	76,1
	loka	329,6	1 546,6	1 876,2	105,26	860,8	1 270,5	4 007,5	102,21	157,5	409,7	74,7
	marras	330,1	1 580,5	1 910,6	107,10	860,2	1 265,3	4 036,2	102,85	158,6	428,1	76,2
	joulu	349,9	1 614,1	1 964,0	110,06	881,0	1 287,9	4 132,8	105,30	144,2	425,2	88,8
2000	tammi	333,0	1 642,4	1 975,4	110,65	864,2	1 289,1	4 128,7	105,14	155,0	430,1	87,2
	helmi	331,1	1 634,3	1 965,4	110,08	879,3	1 278,2	4 122,9	105,03	159,5	449,1	90,9
	maalis	334,6	1 642,8	1 977,4	110,68	887,6	1 267,7	4 132,7	105,21	177,3	461,7	90,7
	huhti	337,7	1 680,9	2 018,6	112,87	895,7	1 260,2	4 174,5	106,16	179,8	510,4	89,7
	touko	337,5	1 662,8	2 000,3	112,04	913,6	1 252,1	4 165,9	106,03	181,2	517,2	87,5
	kesä	341,2	1 674,1	2 015,3	112,95	912,2	1 244,7	4 172,2	106,27	167,3	517,8	86,8
	heinä	343,0	1 672,3	2 015,3	112,87	922,3	1 237,0	4 174,6	106,25	172,0	530,4	76,7
	elo	337,9	1 643,1	1 981,0	110,84	951,7	1 230,5	4 163,2	105,87	169,4	544,1	81,0
	syys	338,9	1 654,4	1 993,4	111,48	955,3	1 220,4	4 169,1	105,97	171,4	535,7	81,5
	loka	336,7	1 656,8	1 993,6	111,38	970,8	1 211,2	4 175,6	106,02	170,6	541,9	88,2
	marras	336,8	1 675,2	2 012,0	112,51	983,6	1 202,4	4 198,0	106,69	173,5	542,4	97,3
	joulu	347,5	1 728,9	2 076,4	116,34	989,7	1 221,3	4 287,4	109,21	175,6	509,6	107,3
<i>Euroalueen laajeneminen</i>												
2001	tammi 1	355,3	1 744,0	2 098,9	-	1 027,3	1 271,4	4 396,8	-	195,9	509,4	109,1
2001	tammi	335,2	1 686,7	2 021,9	112,08	1 040,9	1 274,8	4 337,7	107,75	215,0	527,1	109,6
	helmi ^(p)	334,2	1 687,0	2 021,2	112,02	1 053,0	1 269,2	4 343,4	107,88	216,7	538,7	114,3

2. Virrat⁴⁾

		M1				M2		Repot	Raha- markkina- rahasto- osuudet ja raha- markkina- paperit	Enintään 2 vuoden velka- paperit		
		Yhteensä		Vuotuinen prosentti- muutos ⁴⁾	Enintään 2 vuoden määrä- aikais- talletukset	Irtisanomis- ajaltaan enintään 3 kk:n talletukset	Yhteensä				Vuotuinen prosentti- muutos ⁴⁾	
		Liikkeessä oleva raha	Yön yli -talletukset									
												1
1999	syys	0,9	24,5	25,4	12,8	-13,4	-3,0	9,0	7,0	-2,0	6,4	0,9
	loka	2,3	3,6	5,8	13,0	12,2	-1,9	16,1	7,1	-3,2	6,4	-1,9
	marras	0,5	32,2	32,7	11,8	-2,5	-5,2	25,0	6,4	1,1	17,8	0,7
	joulu	19,5	33,4	52,9	10,1	20,5	22,5	96,0	5,3	-14,4	-14,7	13,1
2000	tammi	-16,9	27,4	10,4	9,3	-17,6	1,1	-6,1	4,2	10,7	0,9	-1,9
	helmi	-1,8	-8,2	-10,1	10,7	16,6	-10,9	-4,4	5,3	4,5	19,0	3,7
	maalis	3,5	7,2	10,6	10,1	7,1	-10,6	7,1	5,1	17,8	12,1	-1,0
	huhti	3,3	36,0	39,2	11,4	5,7	-7,6	37,3	5,5	2,4	2,3	-0,2
	touko	-0,2	-14,7	-14,9	8,7	19,0	-9,2	-5,1	4,7	1,4	9,9	-1,7
	kesä	3,6	12,6	16,2	7,1	0,3	-7,3	9,2	4,3	-13,9	-3,9	1,7
	heinä	1,9	-3,2	-1,3	6,9	8,3	-7,4	-0,5	3,7	4,7	12,1	-10,7
	elo	-5,1	-31,1	-36,3	7,1	27,8	-6,5	-15,0	4,2	-2,7	12,6	3,2
	syys	1,0	10,3	11,3	6,2	2,5	-10,1	3,7	4,1	2,0	-8,7	0,6
	loka	-2,2	0,4	-1,8	5,8	13,2	-9,4	2,1	3,7	-0,8	5,0	5,6
	marras	0,1	20,2	20,3	5,1	14,6	-8,6	26,3	3,7	3,0	1,8	10,1
	joulu	10,7	57,8	68,5	5,7	11,7	19,0	99,3	3,7	2,1	-21,9	10,7
<i>Euroalueen laajeneminen</i>												
2001	tammi	-20,1	-56,7	-76,8	1,3	14,6	3,5	-58,7	2,5	19,1	21,5	1,6
	helmi ^(p)	-1,0	-0,1	-1,1	1,8	11,9	-5,6	5,2	2,7	1,7	11,5	4,6

Lähde: EKP.

- Raha-aggregaateihin kuuluvat rahalaitosten sekä joidenkin valtionhallintoon kuuluvien yksiköiden (kuten posti ja valtiokonttori) monetaariset velat muille euroalueella oleville kuin rahalaitoksille ja valtioille.
- Kun joulukuun 1998 (kausivaihtelusta puhdistamaton) kanta = 100, indeksi osoittaa virroista lasketun kumulatiivisen prosenttimuutoksen kyseisenä ajankohdana, kuten alaviitteessä 4 on esitetty. Indeksien prosenttimuutos kahden ajankohdan välillä vastaa aggregaatin muutosta uudelleenluokittelun ja muiden vastaavien tekijöiden vaikutusta.

M3			M3:n keskeiset vastaerät											
Yhteensä	Joulukuu 1998 = 100 ²⁾	14	Rahalaitosten pitempiäaikaiset velat				Luotot ³⁾				Ulko- maiset netto- saamiset	23		
			Yli 2 vuoden määrä- aikais- talletukset	Irtisanomis- ajaltaan yli 3 kk:n talletukset	Yli 2 vuoden velka- paperit	Oma pääoma ja varaukset	Luotot julkiselle sektorille	Luotot muille euro- alueella	Niistä: lainat	Joulukuu 1998 = 100 ²⁾				
12	13		15	16	17	18	19	20	21	22				
4 601,7	102,72		1 133,7	111,0	1 425,9	799,0	2 037,6	5 939,3	5 353,2	105,95	277,2	1999	elo	
4 627,5	103,04		1 135,8	111,2	1 434,1	809,5	2 058,6	5 968,5	5 392,8	106,77	302,3		syys	
4 649,3	103,43		1 140,8	110,6	1 449,1	818,7	2 080,0	6 014,2	5 439,5	107,66	269,4		loka	
4 699,1	104,43		1 149,8	110,7	1 458,4	823,0	2 090,7	6 101,2	5 504,0	108,87	264,2		marras	
4 791,0	106,20		1 161,6	112,7	1 456,1	871,0	2 058,6	6 159,1	5 537,2	109,58	278,5		joulu	
4 800,9	106,28		1 163,6	111,8	1 456,9	888,0	2 062,3	6 207,8	5 581,5	110,38	236,6	2000	tammi	
4 822,4	106,79		1 166,4	112,8	1 468,8	892,1	2 066,9	6 264,4	5 617,3	111,10	244,8		helmi	
4 862,5	107,59		1 164,9	113,6	1 472,0	908,1	2 060,4	6 367,7	5 688,6	112,43	174,8		maalis	
4 954,4	108,51		1 165,1	113,2	1 492,8	918,0	2 041,0	6 449,4	5 749,0	113,49	196,3		huhti	
4 951,8	108,61		1 167,0	114,4	1 497,2	919,2	2 023,7	6 500,8	5 779,1	114,06	179,2		touko	
4 944,1	108,46		1 165,8	115,9	1 506,9	921,0	2 002,3	6 532,6	5 846,3	115,26	272,6		kesä	
4 953,7	108,59		1 166,2	116,9	1 515,7	936,8	1 974,5	6 574,7	5 874,6	115,73	262,1		heinä	
4 957,6	108,54		1 168,4	118,6	1 531,5	942,8	1 950,6	6 597,5	5 893,1	116,04	266,0		elo	
4 957,8	108,49		1 169,4	120,8	1 538,3	970,2	1 946,4	6 686,2	5 978,5	117,44	251,0		syys	
4 976,2	108,75		1 170,4	121,6	1 556,5	977,2	1 935,4	6 735,4	6 021,5	118,21	243,0		loka	
5 011,2	109,65		1 163,7	124,2	1 544,9	988,6	1 939,2	6 778,1	6 056,8	119,03	241,3		marras	
5 079,9	111,62		1 169,9	126,5	1 534,2	955,4	1 921,1	6 817,9	6 088,9	120,02	240,0		joulu	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>														
5 209,7	-		1 170,9	127,7	1 533,3	972,2	2 004,6	6 894,5	6 152,2	-	234,1	2001	tammi	
5 189,4	111,27		1 169,9	128,0	1 559,5	974,7	2 000,9	6 931,5	6 180,1	120,55	183,0	2001	tammi	
5 213,2	111,76		1 169,5	128,0	1 568,4	975,4	1 999,7	6 964,8	6 198,9	120,93	191,8		helmi ⁴⁾	

M3			M3:n keskeiset vastaerät											
Yhteensä	Vuotuinen prosentti- muutos ⁴⁾	3 kk:n liukuva keskiarvo	Rahalaitosten pitempiäaikaiset velat				Luotot ³⁾				Ulko- maiset netto- saamiset	23		
			Yli 2 vuoden määrä- aikais- talletukset	Irtisanomis- ajaltaan yli 3 kk:n talletukset	Yli 2 vuoden velka- paperit	Oma pääoma ja varaukset	Luotot julkiselle sektorille	Luotot muille euro- alueella	Niistä: lainat	Vuotuinen prosentti- muutos ⁴⁾				
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22				
14,4	6,0	5,9	2,2	0,2	21,2	5,8	29,1	28,5	41,2	9,9	16,1	1999	syys	
17,4	5,7	6,0	6,2	-0,6	12,9	7,6	31,5	43,8	45,4	10,1	-33,4		loka	
44,7	6,2	6,0	8,1	0,1	5,2	3,3	16,7	77,7	61,2	10,2	-10,2		marras	
80,0	6,2	5,9	11,7	2,1	-2,6	30,2	-37,5	54,7	35,8	9,6	8,8		joulu	
3,7	5,3	5,9	1,6	-0,9	-0,7	18,4	6,3	44,7	40,1	8,8	-46,1	2000	tammi	
22,8	6,2	6,0	1,0	1,0	11,8	5,4	4,9	55,6	36,5	9,5	7,8		helmi	
36,0	6,6	6,5	-2,0	0,8	2,1	14,4	-2,4	96,9	67,4	9,9	-75,5		maalis	
41,9	6,7	6,5	-0,8	-0,4	14,8	9,3	-19,0	70,7	53,6	10,5	-21,4		huhti	
4,6	6,0	6,1	1,3	1,2	7,8	3,0	-13,8	49,3	28,8	10,3	-15,7		touko	
-6,9	5,4	5,5	-1,0	1,5	13,9	-3,0	-18,6	26,1	60,9	9,4	87,2		kesä	
5,7	5,2	5,4	-0,8	1,4	3,5	14,9	-28,0	35,8	23,6	9,1	-13,7		heinä	
-2,0	5,7	5,4	1,5	1,7	8,5	6,7	-18,3	19,6	15,7	9,5	-0,7		elo	
-2,4	5,3	5,4	-2,7	2,2	2,7	19,4	-7,1	76,4	71,5	10,0	-24,6		syys	
11,8	5,1	5,1	0,0	0,8	10,9	5,8	-13,5	47,5	38,8	9,8	-10,8		loka	
41,2	5,0	5,1	-5,9	2,7	-5,6	12,1	5,8	48,9	42,1	9,3	1,3		marras	
90,1	5,1	4,9	9,5	2,3	-1,8	-29,1	-11,2	60,1	50,5	9,5	13,6		joulu	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>														
-16,5	4,7	4,8	-1,8	0,2	19,2	2,2	-2,2	36,3	27,1	9,2	-53,2	2001	tammi	
23,0	4,7	-	-0,4	0,1	8,3	1,5	-2,0	35,0	19,3	8,8	8,4		helmi ⁴⁾	

3) Luottoihin kuuluvat rahalaitosten lainat euroalueella sijaitseville ei-rahallaisille ja sijoitukset euroalueella sijaitsevien ei-rahallaisien liiketietojen laskemisiin arvopapereihin.

4) Laskettu kantojen kuukausimuutoksista, jotka on puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai itse transaktioista johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista. Suhteellisten vuosimuutosten laskemistavasta ks. tekninen huomautus.

Taulukko 2.4 (jatkoa)

Raha-aggregaatit¹⁾ ja niiden vastaerät

(miljardia euroa; prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

3. Kausivaihtelusta puhdistetut kannat

		M2								M3		Lainat muille euroalueella (pl. julkisyhteisöt)			
		M1				Muut lyhytaikaiset talletukset ³⁾				Jälkimarkkinakelpoiset instrumentit ⁴⁾		Yhteensä	Indeksi ²⁾	Yhteensä	Indeksi ²⁾
		Yhteensä		Muutos edellisestä kuukaudesta, %		Yhteensä		Muutos edellisestä kuukaudesta, %		Yhteensä					
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
1999	elo	1 873,6	105,13	2 139,1	100,16	4 012,8	102,42	616,9	109,85	4 629,6	103,35	5 371,4	106,31		
	syys	1 888,0	105,97	2 137,4	100,08	4 025,5	102,76	640,8	111,96	4 666,3	103,91	5 403,9	106,98		
	loka	1 900,0	106,59	2 145,6	100,34	4 045,6	103,19	647,5	112,97	4 693,1	104,41	5 448,1	107,83		
	marras	1 914,3	107,30	2 145,7	100,25	4 060,0	103,46	663,5	115,51	4 723,6	104,97	5 508,3	108,96		
	joulu	1 920,4	107,62	2 147,7	100,33	4 068,0	103,65	684,6	117,14	4 752,6	105,35	5 520,4	109,25		
2000	tammi	1 958,0	109,67	2 131,6	99,54	4 089,6	104,15	689,5	117,23	4 779,1	105,80	5 573,4	110,22		
	helmi	1 980,8	110,95	2 141,6	100,07	4 122,5	105,02	696,5	118,40	4 818,9	106,71	5 626,4	111,28		
	maalis	1 993,7	111,59	2 147,9	100,31	4 141,6	105,44	719,4	122,08	4 861,0	107,55	5 687,9	112,42		
	huhti	2 008,2	112,29	2 153,7	100,46	4 162,0	105,84	763,3	121,96	4 925,3	107,88	5 751,0	113,53		
	touko	2 001,2	112,09	2 162,1	100,86	4 163,2	105,96	766,8	123,08	4 930,0	108,14	5 792,0	114,31		
	kesä	1 985,8	111,30	2 166,0	101,12	4 151,8	105,75	769,2	123,14	4 921,0	107,96	5 825,9	114,86		
	heinä	1 997,2	111,86	2 172,6	101,36	4 169,8	106,13	780,6	124,80	4 950,5	108,52	5 851,9	115,28		
	elo	2 015,5	112,77	2 183,7	101,79	4 199,2	106,79	788,2	125,64	4 987,4	109,20	5 913,7	116,44		
	syys	2 015,2	112,70	2 191,7	102,11	4 207,0	106,93	791,1	126,07	4 998,0	109,37	5 990,4	117,68		
	loka	2 020,9	112,90	2 199,1	102,34	4 220,0	107,15	807,5	128,31	5 027,4	109,87	6 029,2	118,36		
	marras	2 023,1	113,13	2 203,7	102,65	4 226,8	107,42	813,5	129,64	5 040,3	110,29	6 058,6	119,07		
	joulu	2 023,5	113,38	2 191,1	102,33	4 214,6	107,35	823,3	133,13	5 037,9	110,70	6 073,4	119,72		
<i>Euroalueen laajeneminen</i>															
2001	tammi 1.	2 045,7	-	2 278,0	-	4 323,8	-	846,0	-	5 169,8	-	6 136,0	-		
2001	tammi ^(p)	2 011,4	111,50	2 290,0	102,91	4 301,4	106,85	874,1	138,34	5 175,5	110,97	6 173,9	120,43		
	helmi ^(p)	2 043,2	113,24	2 303,1	103,49	4 346,3	107,95	866,2	137,06	5 212,5	111,75	6 210,0	121,14		

4. Kausivaihtelusta puhdistetut virrat⁵⁾

		M2								M3		Lainat muille euroalueella (pl. julkisyhteisöt)			
		M1				Muut lyhytaikaiset talletukset ³⁾				Jälkimarkkinakelpoiset instrumentit ⁴⁾		Yhteensä	Muutos edellisestä kuukaudesta, %	Yhteensä	Muutos edellisestä kuukaudesta, %
		Yhteensä		Muutos edellisestä kuukaudesta, %		Yhteensä		Muutos edellisestä kuukaudesta, %		Yhteensä					
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
1999	syys	14,9	0,8	-1,5	-0,1	13,4	0,3	11,9	1,9	25,3	0,5	34,0	0,6		
	loka	11,1	0,6	5,5	0,3	16,6	0,4	5,7	0,9	22,3	0,5	42,9	0,8		
	marras	12,6	0,7	-1,9	-0,1	10,7	0,3	14,6	2,3	25,3	0,5	56,9	1,0		
	joulu	5,6	0,3	1,7	0,1	7,3	0,2	9,4	1,4	16,7	0,4	14,6	0,3		
2000	tammi	36,7	1,9	-17,0	-0,8	19,7	0,5	0,5	0,1	20,2	0,4	48,9	0,9		
	helmi	22,8	1,2	11,4	0,5	34,2	0,8	6,9	1,0	41,1	0,9	53,6	1,0		
	maalis	11,5	0,6	5,0	0,2	16,5	0,4	21,6	3,1	38,1	0,8	57,7	1,0		
	huhti	12,6	0,6	3,3	0,2	15,9	0,4	-0,7	-0,1	15,2	0,3	56,2	1,0		
	touko	-3,7	-0,2	8,5	0,4	4,8	0,1	7,0	0,9	11,8	0,2	39,7	0,7		
	kesä	-14,1	-0,7	5,6	0,3	-8,5	-0,2	0,4	0,1	-8,1	-0,2	27,7	0,5		
	heinä	10,0	0,5	5,1	0,2	15,2	0,4	10,3	1,3	25,5	0,5	21,2	0,4		
	elo	16,3	0,8	9,3	0,4	25,7	0,6	5,3	0,7	31,0	0,6	59,1	1,0		
	syys	-1,3	-0,1	6,8	0,3	5,5	0,1	2,7	0,3	8,1	0,2	62,7	1,1		
	loka	3,6	0,2	5,0	0,2	8,6	0,2	14,1	1,8	22,7	0,5	34,6	0,6		
	marras	4,1	0,2	6,6	0,3	10,7	0,3	8,4	1,0	19,0	0,4	36,1	0,6		
	joulu	4,4	0,2	-6,8	-0,3	-2,5	-0,1	21,9	2,7	19,4	0,4	33,1	0,5		
<i>Euroalueen laajeneminen</i>															
2001	tammi	-34,3	-1,7	13,1	0,6	-21,1	-0,5	33,3	3,9	12,2	0,2	36,4	0,6		
	helmi ^(p)	31,4	1,6	12,9	0,6	44,3	1,0	-8,1	-0,9	36,2	0,7	36,6	0,6		

Lähde: EKP.

1) Ks. sivu 16* alaviite 1.

2) Ks. sivu 16* alaviite 2. Suhteellisten vuosimuutosten laskemistavasta ks. tekninen huomautus.

3) Muihin lyhytaikaisiin talletuksiin kuuluvat enintään 2 vuoden määräaikaistalletukset ja irtisanomisajaltaan enintään 3 kuukauden talletukset.

4) Jälkimarkkinakelpoisin instrumentteihin kuuluvat reposopimukset, rahamarkkinarahastojen rahasto-osuudet ja rahamarkkinapaperit sekä enintään 2 vuoden velkapaperit.

5) Ks. sivu 17* alaviite 4.

Taulukko 2.5

Rahalaitosten lainat vastapuolen, käyttötarkoituksen ja alkuperäisen maturiteetin mukaan¹⁾

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistamaton, ajanjakson lopussa)

1. Lainat muille kuin rahoituslaitossektorille ja julkisyhteisöille

	Yritykset ^{2,3)}				Kotitaloudet ^{2,3)}	Kulutusluotot ⁴⁾			Asuntoluotot ⁴⁾			Muu luotonanto			Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt ²⁾
	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta			Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta ³⁾	
1999 I	2 265,6	819,0	338,8	1 107,7	2 534,1	86,2	149,1	188,4	15,5	67,0	1 469,3	135,2	98,1	325,3	35,8
II	2 337,5	845,1	352,0	1 140,3	2 602,6	83,7	155,4	194,1	18,8	63,8	1 520,2	138,7	98,5	329,4	35,8
III	2 353,5	832,2	362,8	1 158,4	2 661,7	85,9	157,3	196,6	19,6	64,4	1 568,6	136,0	96,2	337,1	36,2
IV	2 427,5	859,1	372,9	1 195,5	2 726,7	88,4	156,4	195,6	20,0	60,4	1 626,3	141,8	98,5	339,3	37,4
2000 I	2 501,3	902,3	392,3	1 206,7	2 775,0	89,1	162,5	200,5	20,3	58,9	1 659,6	141,0	100,4	342,8	39,0
II	2 561,8	919,4	406,0	1 236,4	2 826,0	93,6	161,7	201,8	21,4	60,7	1 698,4	145,0	102,2	341,3	37,6
III	2 633,9	954,6	422,5	1 256,8	2 888,1	96,5	165,1	208,2	22,8	63,1	1 747,0	142,5	100,9	342,1	37,5
IV ⁴⁾	2 686,3	974,1	427,3	1 284,9	2 937,4	96,9	165,1	211,7	22,8	62,2	1 785,7	146,9	101,8	344,3	38,3

2. Lainat muille rahoituslaitossektoriin kuuluville kuin rahalaitoksille

	Muut rahoituslaitokset kuin vakuutuslaitokset ja eläkerahastot ²⁾			Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot ²⁾				
	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta		Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	
								16
1999 I	300,3	184,1	55,1	61,1	36,1	27,1	3,0	5,9
II	306,8	192,9	52,2	61,7	40,4	28,9	2,7	8,8
III	299,4	181,9	53,8	63,7	41,9	33,1	2,8	6,0
IV	315,7	191,4	55,1	69,2	29,4	20,7	2,7	5,9
2000 I	335,7	207,1	56,2	72,4	37,1	25,7	4,0	7,4
II	381,7	246,0	60,8	74,9	38,8	29,1	3,8	5,8
III	385,6	247,0	64,8	73,8	33,0	25,3	2,9	4,8
IV ⁴⁾	394,7	255,2	67,5	72,0	31,6	23,2	3,5	5,0

3. Lainat julkisyhteisöille

	Julkisyhteisöt ²⁾										Sosiaaliturvarahastot	
	Valtio ⁵⁾	Muut julkisyhteisöt										
		Osavaltiohallinto				Paikallishallinto						
	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta		Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta		Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	
	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
1999 I	838,3	220,8	276,7	12,1	20,9	243,7	328,5	19,7	12,6	296,2	12,4	
II	838,2	212,0	279,2	11,5	20,5	247,1	329,4	20,2	10,9	298,3	17,5	
III	831,1	206,4	278,4	10,1	21,3	247,0	329,5	19,9	10,5	299,1	16,8	
IV	847,9	199,5	292,9	15,0	25,1	252,7	339,9	20,6	11,7	307,7	15,6	
2000 I	839,7	193,8	291,9	13,2	27,4	251,3	338,1	21,3	10,8	306,0	16,0	
II	835,6	186,8	290,0	9,9	28,1	252,1	339,0	21,6	11,5	305,9	19,7	
III	818,0	173,3	288,4	8,9	27,2	252,4	337,8	21,5	11,1	305,2	18,5	
IV ⁴⁾	834,7	169,7	297,3	13,7	28,1	255,4	352,3	24,2	12,2	315,9	15,5	

Lähde: EKP.

1) Kantoja ei ole puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten tai valuuttakurssimuutosten aiheuttamista eroista. Tilastot perustuvat osittain arvioihin. Lisätietoja ks. tekninen huomautus.

2) Vastaavat EKT 95:n sektoriluokitukset: Yritykset: S11, Kotitaloudet: S14, Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt: S15, Muut rahoituslaitokset kuin vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (vastaa EKT 95:n luokitusta muut rahoituslaitokset): S123 (ml. Rahoituksen ja vakuutuksen välitystä avustavat laitokset: S124), Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot: S125, Julkisyhteisöt: S13.

3) Tammikuussa 1999 käyttöön otetun uuden raportointimenetelmän vuoksi tiedot vuoden 1999 ensimmäistä neljänestä edeltävältä ajalta eivät ole suoraan vertailukelpoisia myöhempien tietojen kanssa.

4) Kulutus- ja asuntoluottojen määritelmät vaihtelevat euroalueen eri maissa.

5) Valtion lainoista ei ole saatavissa maturiteettijakaamaa.

Taulukko 2.6

Talletukset rahalaitoksissa vastapuolen ja vaateen mukaan¹⁾

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistamaton, ajanjakson lopussa)

1. Muiden kuin rahoituslaitosten ja julkisyhteisöjen talletukset

	Yritykset ^{2),3)}					Kotitaloudet ^{2),3)}				
		Yön yli	Määrä- aikaiset	Irti- sanomis- ehtoiset	Repot		Yön yli	Määrä- aikaiset	Irti- sanomis- ehtoiset	Repot
	1	2	4	4	5	6	7	8	9	10
1999 I	729,2	394,9	287,2	23,7	23,5	3 228,0	798,4	1 111,3	1 278,8	39,5
II	741,0	427,9	263,8	25,5	23,9	3 245,9	841,8	1 085,3	1 286,1	32,7
III	747,4	429,6	270,0	25,7	22,1	3 239,2	845,0	1 076,8	1 283,5	33,9
IV	772,7	446,0	281,2	24,0	21,5	3 306,4	871,6	1 099,7	1 295,8	39,4
2000 I	787,9	440,2	292,1	24,5	31,1	3 297,7	887,2	1 093,1	1 275,1	42,4
II	818,6	459,7	307,8	24,2	26,9	3 287,2	888,3	1 097,4	1 255,0	46,6
III	843,7	464,2	329,8	24,8	25,0	3 273,6	874,4	1 112,0	1 235,6	51,6
IV ^(p)	871,8	496,8	324,8	23,9	26,3	3 338,3	904,6	1 134,9	1 241,7	57,1

2. Muiden rahoituslaitossektoriin kuuluvien kuin rahalaitosten talletukset

	Muut rahoituslaitokset kuin vakuutuslaitokset ja eläkerahastot ^{2),3)}					Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot ²⁾				
		Yön yli	Määrä- aikaiset	Irti- sanomis- ehtoiset	Repot		Yön yli	Määrä- aikaiset	Irti- sanomis- ehtoiset	Repot
	1	2	4	4	5	6	7	8	9	10
1999 I	376,4	127,9	142,3	4,7	101,5	426,1	32,1	380,1	3,0	10,8
II	402,3	134,9	165,2	4,7	97,4	430,8	36,4	380,5	3,3	10,7
III	391,2	122,5	173,0	5,2	90,5	436,6	32,0	389,8	3,3	11,5
IV	398,9	143,1	181,7	4,7	69,3	447,7	32,2	400,4	3,3	11,9
2000 I	435,3	162,2	180,1	5,6	87,4	458,8	35,4	407,0	3,2	13,1
II	425,3	164,5	178,7	5,3	76,8	460,7	34,6	411,0	3,5	11,6
III	425,1	158,6	184,8	5,1	76,6	464,4	34,1	413,7	3,7	12,9
IV ^(p)	433,3	157,0	195,3	5,9	75,2	477,0	41,0	418,1	3,2	14,7

3. Julkisyhteisöjen talletukset

	Julkisyhteisöt ²⁾																
	Valtio		Muut julkisyhteisöt														
			Osavaltiohallinto					Paikallishallinto					Sosiaaliturvarahastot				
			Yön yli	Määrä- aikaiset	Irti- sanomis- ehtoiset	Repot	Yön yli	Määrä- aikaiset	Irti- sanomis- ehtoiset	Repot	Yön yli	Määrä- aikaiset	Irti- sanomis- ehtoiset	Repot			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1999 I	254,1	133,4	25,6	7,4	17,9	0,1	0,2	53,1	24,2	24,0	3,2	1,7	42,0	14,3	25,7	1,0	1,0
II	254,9	125,0	27,3	8,1	18,9	0,2	0,1	54,6	26,2	24,2	3,4	0,7	48,0	18,2	27,7	1,1	1,0
III	262,3	133,3	27,8	8,7	18,7	0,1	0,2	54,6	24,5	25,6	3,4	1,1	46,7	17,1	27,3	0,9	1,5
IV	281,0	142,0	31,6	10,2	21,1	0,1	0,2	59,2	27,1	27,4	3,4	1,2	48,2	16,0	30,6	0,7	0,7
2000 I	270,2	130,2	28,7	8,3	20,2	0,1	0,1	58,6	25,8	27,7	3,3	1,8	52,7	18,7	31,9	0,7	1,4
II	300,2	146,0	32,2	10,5	21,5	0,1	0,1	62,7	28,7	28,6	3,1	2,3	59,3	23,0	32,7	0,5	3,0
III	311,1	159,3	30,8	10,0	20,6	0,1	0,1	63,2	27,4	30,8	2,9	2,1	57,8	21,5	32,8	0,5	3,1
IV ^(p)	316,3	164,6	30,6	10,6	19,8	0,1	0,1	68,1	30,7	33,0	3,0	1,5	53,0	18,5	33,4	0,5	0,7

Lähde: EKP.

- 1) Kantoja ei ole puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten tai valuuttakurssimuutosten aiheuttamista eroista. Tilastot perustuvat osittain arvioihin. Lisätietoja ks. tekninen huomautus.
- 2) Vastaavat EKT 95:n sektoriluokitukset: Yritykset: S11, Kotitaloudet: S14, Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt: S15, Muut rahoituslaitokset kuin vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (vastaa EKT 95:n luokitusta muut rahoituslaitokset): S123 (ml. Rahoituksen ja vakuutuksen välitystä avustavat laitokset: S124), Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot: S125, Julkisyhteisöt: S13.
- 3) Tammikuussa 1999 käyttöön otetun uuden raportointimenetelmän vuoksi tiedot vuoden 1999 ensimmäistä neljännessä edeltävältä ajalta eivät ole suoraan vertailukelpoisia myöhempien tietojen kanssa.

Taulukko 2.7

Euroalueen ulkopuolisiin kohdistuvat rahalaitosten saamiset ja velat; pääerät¹⁾

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistamaton, ajanjakson lopussa)

1. Eurojärjestelmä²⁾

	Lainat euroalueen ulkopuolisille				Hallussa olevat euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet				Hallussa olevat euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat osakkeet ja osuudet			Euroalueen ulkopuolisten talletukset				
	Pankit ^(3,4)		Muut kuin pankit		Pankit ⁽³⁾	Muut kuin pankit		Pankit ⁽³⁾	Muut	Pankit ⁽³⁾	Muut	Pankit ⁽³⁾	Muut kuin pankit			
	1	2	Julkis-yhteisöt	Muut		3	4						5	6	7	8
1999 I	111,0	99,7	8,4	2,9	182,8	3,9	176,1	2,9	0,4	0,1	0,3	91,9	89,6	0,4	1,8	
II	191,4	174,7	13,1	3,7	175,2	4,5	166,9	3,8	0,4	0,1	0,3	165,2	162,8	0,2	2,2	
III	108,1	99,0	6,8	2,3	176,2	4,0	168,1	4,1	0,4	0,1	0,3	82,6	80,6	0,4	1,5	
IV	59,6	45,6	10,5	3,5	193,9	5,7	184,4	3,8	0,6	0,1	0,5	43,2	39,8	0,3	3,2	
2000 I	89,9	78,8	8,9	2,2	202,7	4,8	192,2	5,7	0,5	0,1	0,4	68,3	66,7	0,2	1,4	
II	104,6	91,5	10,3	2,7	201,9	4,5	193,4	4,0	0,4	0,1	0,3	85,3	82,8	0,5	2,0	
III	83,7	72,7	8,2	2,7	221,9	5,3	211,2	5,5	1,0	0,1	0,9	67,9	64,6	1,0	2,4	
IV ⁽⁴⁾	32,7	23,3	7,0	2,3	203,4	5,2	193,3	4,9	1,0	0,1	0,9	23,2	19,9	1,1	2,2	

2. Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)

	Lainat euroalueen ulkopuolisille				Hallussa olevat euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet				Hallussa olevat euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat osakkeet ja osuudet			Euroalueen ulkopuolisten talletukset				
	Pankit ^(3,4)		Muut kuin pankit		Pankit ⁽³⁾	Muut kuin pankit		Pankit ⁽³⁾	Muut	Pankit ⁽³⁾	Muut	Pankit ⁽³⁾	Muut kuin pankit			
	1	2	Julkis-yhteisöt	Muut		3	4						5	6	7	8
1999 I	1 271,6	899,1	64,0	308,5	300,4	79,3	104,3	116,8	58,4	22,3	36,1	1 623,9	1 208,9	70,8	344,3	
II	1 253,4	851,6	66,9	334,9	321,3	86,7	100,1	134,5	75,6	32,7	42,8	1 674,2	1 220,7	62,3	391,1	
III	1 259,5	854,3	67,3	337,9	320,2	88,2	89,1	142,9	78,0	39,2	38,8	1 696,1	1 237,4	62,2	396,4	
IV	1 287,2	867,7	68,3	351,2	339,4	94,0	88,8	156,6	81,9	37,6	44,3	1 782,6	1 285,8	72,1	424,7	
2000 I	1 339,4	894,0	70,5	374,9	370,5	109,0	99,5	162,0	99,9	46,2	53,7	2 000,8	1 449,8	71,2	479,8	
II	1 353,3	919,0	70,6	363,7	415,1	134,0	109,6	171,6	106,2	49,9	56,4	1 967,1	1 412,6	74,3	480,1	
III	1 416,1	943,6	71,0	401,5	443,2	146,8	110,3	186,0	122,9	56,1	66,8	2 117,1	1 499,5	80,7	536,9	
IV ⁽⁴⁾	1 434,5	951,1	74,1	409,4	439,4	147,5	94,9	197,0	126,7	60,9	65,9	2 114,2	1 507,2	83,8	523,2	

3. Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)

	Lainat euroalueen ulkopuolisille				Hallussa olevat euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet				Hallussa olevat euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat osakkeet ja osuudet			Euroalueen ulkopuolisten talletukset				
	Pankit ^(3,4)		Muut kuin pankit		Pankit ⁽³⁾	Muut kuin pankit		Pankit ⁽³⁾	Muut	Pankit ⁽³⁾	Muut	Pankit ⁽³⁾	Muut kuin pankit			
	1	2	Julkis-yhteisöt	Muut		3	4						5	6	7	8
1999 I	1 382,5	998,8	72,4	311,4	483,2	83,2	280,4	119,6	58,8	22,4	36,4	1 715,8	1 298,5	71,2	346,1	
II	1 444,8	1 026,3	80,0	338,5	496,5	91,2	266,9	138,4	76,0	32,8	43,1	1 839,4	1 383,5	62,5	393,4	
III	1 367,5	953,3	74,0	340,2	496,4	92,2	257,2	147,0	78,4	39,3	39,1	1 778,7	1 318,1	62,7	397,9	
IV	1 346,8	913,3	78,8	354,7	533,3	99,7	273,1	160,4	82,4	37,7	44,8	1 825,8	1 325,6	72,4	427,8	
2000 I	1 429,3	972,8	79,4	377,1	573,2	113,8	291,7	167,7	100,4	46,3	54,1	2 069,1	1 516,5	71,4	481,2	
II	1 457,9	1 010,5	81,0	366,4	617,1	138,6	302,9	175,6	106,6	49,9	56,7	2 052,4	1 495,4	74,8	482,1	
III	1 499,7	1 016,2	79,2	404,2	665,1	152,1	321,5	191,5	123,9	56,2	67,7	2 185,1	1 564,1	81,7	539,3	
IV ⁽⁴⁾	1 467,2	974,4	81,1	411,8	642,8	152,7	288,2	201,9	127,7	61,0	66,8	2 137,4	1 527,1	84,9	525,4	

Lähde: EKP.

- 1) Kantoja ei ole puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten tai valuuttakurssimuutosten aiheuttamista eroista. Tilastot perustuvat osittain arvioihin. Lisätietoja ks. tekninen huomautus.
- 2) Tammikuussa 1999 käyttöön otettujen uusien raportointisääntöjen vuoksi aikasarjoissa on katkos vuoden 1999 ensimmäisenä neljänneksenä.
- 3) Termillä pankit tarkoitetaan tässä taulukossa euroalueen ulkopuolisia laitoksia, jotka ovat samantyyppisiä kuin rahalaitokset.
- 4) Lukuihin sisältyvät rahalaitosten talletukset euroalueen ulkopuolisissa pankeissa.

Taulukko 2.8

Euroalueen rahalaitosten joidenkin velkojen ja saamisten tarkastelu valuutoittain¹⁾

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistamaton, ajanjakson lopussa)

Velat

1. Talletukset euroalueelta

	Rahalaitokset								Muut kuin rahalaitokset							
	Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat	USD	JPY	CHF	Muut	Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat	USD	JPY	CHF	Muut
1999 I	3 882,0	3 457,6	54,0	370,4	266,9	23,0	56,4	24,1	5 013,7	4 861,3	25,2	127,2	90,0	13,8	14,9	8,5
II	4 116,1	3 716,0	50,9	349,2	252,5	20,2	53,0	23,4	5 073,9	4 912,3	27,8	133,8	97,4	14,8	12,9	8,6
III	3 843,3	3 435,9	53,0	354,3	251,2	24,4	57,9	20,9	5 075,7	4 914,5	27,5	133,7	96,7	16,3	12,2	8,5
IV	3 868,4	3 456,8	46,6	364,9	261,7	29,5	54,7	19,0	5 205,7	5 040,6	25,8	139,3	101,4	17,3	11,7	8,9
2000 I	3 932,4	3 496,3	55,0	381,1	265,8	32,5	60,5	22,3	5 248,7	5 074,1	30,5	144,1	105,1	17,6	11,9	9,5
II	4 056,4	3 620,9	52,8	382,7	265,3	34,8	62,3	20,2	5 290,8	5 110,6	27,9	152,2	113,0	17,1	13,2	9,0
III	3 946,1	3 485,3	58,1	402,7	279,6	38,3	64,9	20,0	5 316,7	5 127,0	29,1	160,7	121,7	16,5	12,5	10,1
IV ³⁾	3 931,5	3 515,1	50,7	365,6	255,8	33,9	60,0	15,9	5 436,3	5 257,7	27,3	151,4	115,8	14,8	10,8	10,0

2. Talletukset euroalueen ulkopuolelta

	Pankit ³⁾								Muut kuin pankit							
	Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat	USD	JPY	CHF	Muut	Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat	USD	JPY	CHF	Muut
1999 I	1 298,5	560,8	128,3	609,3	483,3	47,2	52,9	26,0	417,3	184,6	39,2	193,5	155,4	15,0	13,5	9,5
II	1 383,5	616,9	127,4	639,2	517,3	38,1	52,5	31,3	455,9	199,5	42,3	214,1	176,2	15,2	11,9	10,8
III	1 318,1	563,6	129,4	625,1	503,4	38,8	53,6	29,3	460,6	207,2	43,7	209,7	167,2	19,6	11,4	11,4
IV	1 325,6	531,6	114,5	679,5	557,1	44,2	50,5	27,8	500,2	217,8	46,1	236,2	193,4	18,4	13,0	11,3
2000 I	1 516,5	599,3	155,6	761,6	602,6	64,0	65,1	29,8	552,6	243,1	53,3	256,2	209,0	22,3	12,2	12,6
II	1 495,4	595,9	137,1	762,4	605,6	59,8	62,7	34,2	556,9	241,6	54,4	260,9	211,4	22,4	15,7	11,4
III	1 564,1	608,3	146,3	809,4	652,8	61,9	63,0	31,8	621,0	253,5	62,5	305,0	254,7	23,4	14,3	12,6
IV ³⁾	1 527,1	586,9	138,0	802,1	661,0	49,0	62,4	29,7	610,4	256,1	66,5	287,7	240,1	21,2	13,0	13,5

3. Euroalueen rahalaitosten liikkeeseen laskemat velka- ja rahamarkkinapaperit

	Velkapaperit								Rahamarkkinapaperit							
	Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat	USD	JPY	CHF	Muut	Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat	USD	JPY	CHF	Muut
1999 I	2 203,4	1 970,1	30,9	202,4	119,0	37,1	30,6	15,7	185,4	169,8	0,7	14,9	12,5	0,8	1,4	0,2
II	2 279,8	2 030,3	36,2	213,3	125,5	38,0	32,2	17,4	188,1	170,3	1,5	16,3	12,8	1,5	1,7	0,4
III	2 340,4	2 083,7	38,7	218,1	126,7	43,3	31,1	16,9	207,5	187,8	1,8	17,8	11,6	3,2	2,4	0,6
IV	2 375,2	2 112,8	39,9	222,6	126,9	47,8	30,6	17,2	245,4	220,5	1,8	23,1	15,4	4,2	2,3	1,2
2000 I	2 434,6	2 151,2	42,9	240,4	134,5	53,4	33,7	18,8	250,5	226,0	1,8	22,7	14,5	4,6	2,0	1,7
II	2 491,3	2 196,6	40,3	254,3	143,8	58,4	33,7	18,4	262,8	234,9	1,4	26,4	17,2	5,4	2,5	1,4
III	2 563,2	2 237,7	47,5	278,0	156,2	64,9	37,4	19,6	272,2	233,6	2,2	36,4	26,6	5,7	2,8	1,3
IV ³⁾	2 573,7	2 255,1	46,1	272,6	158,8	58,1	35,5	20,2	261,5	215,2	2,1	44,2	34,4	5,3	2,9	1,6

Lähde: EKP.

- 1) Kantoja ei ole puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten tai valuuttakurssimuutosten aiheuttamista eroista. Tilastot perustuvat osittain arvioihin. Lisätietoja ks. tekninen huomautus.
- 2) Sisältää euron kansalliset ilmentymät.
- 3) Termillä pankit tarkoitetaan tässä taulukossa euroalueen ulkopuolisia laitoksia, jotka ovat samantyyppisiä kuin rahalaitokset.

Saamiset

4. Lainat euroalueelle

	Rahalaitokset								Muut kuin rahalaitokset							
	Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat					Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat				
					USD	JPY	CHF	Muut					USD	JPY	CHF	Muut
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
1999 I	3 870,6	-	-	-	-	-	-	-	6 010,2	5 813,1	21,3	175,8	98,6	17,9	52,8	6,6
II	4 103,7	-	-	-	-	-	-	-	6 161,4	5 949,8	23,2	188,3	106,9	19,1	56,3	6,0
III	3 827,3	-	-	-	-	-	-	-	6 223,9	6 003,4	24,5	196,0	105,7	23,8	60,4	6,2
IV	3 851,3	-	-	-	-	-	-	-	6 385,1	6 151,9	23,4	209,9	115,8	28,3	62,0	3,8
2000 I	3 948,9	-	-	-	-	-	-	-	6 528,3	6 261,2	34,0	233,1	128,3	35,1	65,9	3,7
II	4 039,5	-	-	-	-	-	-	-	6 681,9	6 388,3	35,4	258,1	144,9	38,4	70,5	4,3
III	3 949,5	-	-	-	-	-	-	-	6 796,5	6 485,4	34,8	276,3	155,8	44,4	72,2	4,0
IV ^{a)}	3 929,0	-	-	-	-	-	-	-	6 923,0	6 619,8	32,0	271,1	151,9	41,6	73,0	4,7

5. Euroalueen rahalaitosten hallussa olevat muut arvopaperit kuin osakkeet: euroalueella olevat liikkeeseenlaskijat

	Rahalaitosten liikkeeseen laskemat								Muiden kuin rahalaitosten liikkeeseen laskemat							
	Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat					Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat				
					USD	JPY	CHF	Muut					USD	JPY	CHF	Muut
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
1999 I	763,3	727,6	8,3	27,4	18,2	5,6	1,8	1,8	1 421,4	1 388,9	3,6	28,9	15,6	10,5	1,6	1,2
II	802,6	768,4	6,5	27,7	18,9	5,3	1,6	1,9	1 432,3	1 402,1	3,0	27,2	14,5	10,3	1,3	1,1
III	830,2	796,1	7,5	26,6	17,1	5,4	2,0	2,2	1 446,0	1 415,7	3,1	27,2	13,5	11,0	1,6	1,2
IV	830,3	795,7	8,1	26,5	17,4	5,0	2,5	1,6	1 438,6	1 406,0	5,6	27,0	13,5	11,0	1,2	1,3
2000 I	871,8	834,7	11,6	25,5	16,4	5,0	2,4	1,7	1 449,6	1 417,1	4,8	27,6	14,2	11,3	1,2	0,8
II	897,5	858,1	12,5	26,9	17,8	4,9	2,6	1,7	1 411,0	1 377,3	6,0	27,7	14,7	10,5	1,6	0,9
III	943,4	898,7	10,6	34,1	24,5	5,3	2,5	1,9	1 386,6	1 353,3	3,6	29,7	16,6	11,0	1,2	0,9
IV ^{a)}	932,1	891,9	11,0	29,2	20,5	4,7	2,3	1,7	1 352,5	1 318,8	3,9	29,9	17,5	10,5	1,0	0,9

6. Lainat euroalueen ulkopuolelle

	Pankit ³⁾								Muut kuin pankit							
	Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat					Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat				
					USD	JPY	CHF	Muut					USD	JPY	CHF	Muut
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
1999 I	998,8	475,3	77,6	445,8	323,0	50,7	27,1	44,9	383,8	137,5	28,6	217,7	189,3	7,3	13,0	8,1
II	1 026,3	527,3	76,4	422,5	310,1	41,3	26,4	44,8	418,5	142,6	35,7	240,2	208,5	7,5	15,0	9,2
III	953,3	447,9	82,2	423,2	304,3	44,9	29,2	44,8	414,2	147,5	36,5	230,2	194,4	10,4	16,8	8,6
IV	913,3	389,6	77,8	445,9	330,2	52,1	30,6	32,9	433,5	140,5	40,2	252,8	217,4	10,8	18,6	6,0
2000 I	972,8	430,9	98,5	443,4	321,2	51,9	33,5	36,8	456,5	147,3	39,9	269,4	230,3	13,5	19,6	5,9
II	1 010,5	471,0	94,8	444,7	325,9	47,0	34,2	37,6	447,4	141,5	40,3	265,6	225,1	13,7	20,4	6,4
III	1 016,2	453,5	94,0	468,8	353,1	44,7	34,9	36,0	483,5	148,3	43,6	291,5	249,0	14,0	22,1	6,5
IV ^{a)}	974,4	413,3	93,5	467,6	354,6	45,1	34,2	33,7	492,9	155,9	43,3	293,7	251,2	11,2	24,3	7,0

7. Euroalueen rahalaitosten hallussa olevat muut arvopaperit kuin osakkeet: euroalueen ulkopuoliset liikkeeseenlaskijat

	Pankkien liikkeeseen laskemat ³⁾								Muiden kuin pankkien liikkeeseen laskemat							
	Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat					Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat				
					USD	JPY	CHF	Muut					USD	JPY	CHF	Muut
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
1999 I	83,2	29,5	7,1	46,6	35,0	5,8	2,0	3,7	400,0	76,6	22,1	301,3	256,0	22,0	6,1	17,1
II	91,2	33,6	7,3	50,3	39,1	5,8	2,2	3,3	405,3	93,1	23,9	288,3	251,1	21,5	6,5	9,2
III	92,2	36,3	7,0	48,9	38,4	5,9	1,8	2,8	404,2	96,9	25,6	281,6	245,3	24,6	4,1	7,5
IV	99,7	40,4	7,7	51,6	39,7	6,9	1,9	3,2	433,5	108,5	24,3	300,7	263,8	24,1	4,2	8,6
2000 I	113,8	44,4	8,1	61,4	47,9	6,9	2,2	4,5	459,4	103,3	28,9	327,2	283,9	28,2	5,7	9,5
II	138,6	50,0	13,2	75,4	61,1	7,0	2,2	5,1	478,5	105,0	29,2	344,3	302,4	27,8	4,5	9,5
III	152,1	50,5	16,5	85,2	72,0	7,1	2,2	3,9	513,0	119,3	33,2	360,5	315,5	31,5	4,2	9,2
IV ^{a)}	152,7	49,5	18,8	84,3	72,3	6,4	1,7	3,9	490,1	122,8	35,9	331,4	291,4	27,6	3,6	8,9

3 Euroalueen rahoitusmarkkinat ja korot

Taulukko 3.1

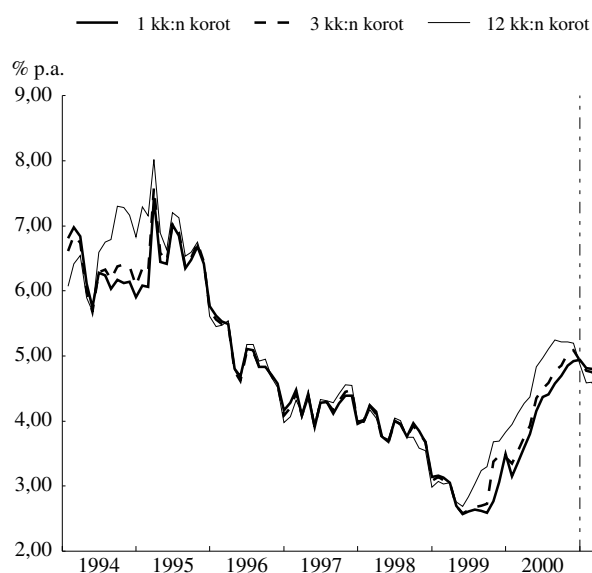
Rahamarkkinakorot ¹⁾

(vuotuisina prosentteina)

	Euroalue ⁴⁾					Yhdysvallat ⁶⁾	Japani ⁶⁾	
	Yön yli -talletukset ^{2, 3)}	1 kk:n talletukset ⁵⁾	3 kk:n talletukset ⁵⁾	6 kk:n talletukset ⁵⁾	12 kk:n talletukset ⁵⁾	3 kk:n talletukset ⁶⁾	3 kk:n talletukset ⁷⁾	
	1	2	3	4	5	6	7	
1996	4,04	4,95	4,92	4,89	4,93	5,51	0,57	
1997	3,98	4,23	4,24	4,25	4,28	5,76	0,62	
1998	3,09	3,84	3,83	3,78	3,77	5,57	0,66	
1999	2,74	2,86	2,96	3,06	3,19	5,42	0,22	
2000	4,12	4,24	4,40	4,55	4,78	6,53	0,28	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>								
2000	maalis	3,51	3,59	3,75	3,94	4,27	6,20	0,14
	huhti	3,69	3,80	3,93	4,09	4,37	6,31	0,12
	touko	3,92	4,15	4,35	4,53	4,84	6,75	0,10
	kesä	4,29	4,37	4,50	4,68	4,96	6,79	0,13
	heinä	4,31	4,41	4,58	4,84	5,11	6,73	0,22
	elo	4,42	4,57	4,78	5,01	5,25	6,69	0,32
	syys	4,59	4,70	4,85	5,04	5,22	6,67	0,41
	loka	4,76	4,85	5,04	5,10	5,22	6,78	0,52
	marras	4,83	4,92	5,09	5,13	5,19	6,75	0,55
	joulu	4,83	4,94	4,93	4,91	4,87	6,54	0,62
2001	tammi	4,75	4,81	4,77	4,68	4,58	5,73	0,50
	helmi	4,99	4,80	4,76	4,67	4,59	5,35	0,41
	maalis	4,78	4,78	4,71	4,58	4,47	4,96	0,19
2001	maalis 2.	4,81	4,80	4,76	4,65	4,56	5,08	0,26
	9.	4,85	4,83	4,78	4,66	4,57	5,04	0,24
	16.	4,78	4,82	4,77	4,62	4,49	4,90	0,19
	23.	4,44	4,68	4,57	4,44	4,32	4,86	0,15
	30.	4,85	4,70	4,56	4,42	4,32	4,88	0,13
	huhti 6.	4,75	4,70	4,57	4,45	4,35	4,81	0,12

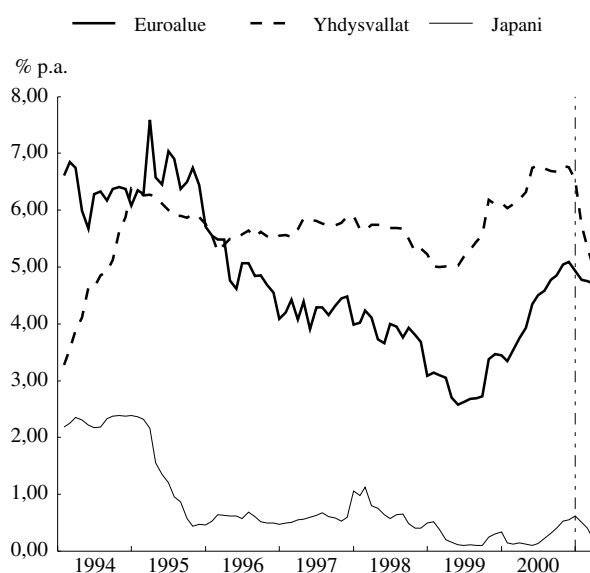
Euroalueen rahamarkkinakorot

(kuukausittain)

3 kk:n rahamarkkinakorot

(kuukausittain)

Lähteet: Reuters ja EKP.

- 1) Kuukausi- ja vuosittiedot ovat ajanjakson keskiarvoja lukuun ottamatta yön yli -korkoja koskevia tietoja joulukuuhun 1998 asti.
- 2) Pankkien välisten talletusmarkkinoiden ottolainauskorot (bid rates) joulukuuhun 1998 asti. Sarakkeessa 1 esitetään eoniakoron keskiarvo (euro overnight index average) tammikuusta 1999 alkaen.
- 3) Ajanjakson lopun korot joulukuuhun 1998 asti; sen jälkeen ajanjakson keskiarvot.
- 4) Ajalta ennen tammikuuta 1999 on laskettu keinotekoiset euroalueen korot käyttämällä BKT:llä painotettuja kansallisia korkoja.
- 5) Tammikuusta 1999 alkaen euriborkorko ja siitä ennen liborkorko (London interbank offered rate), jos käytettävissä.
- 6) Liborkorko (London interbank offered rate).

Taulukko 3.2

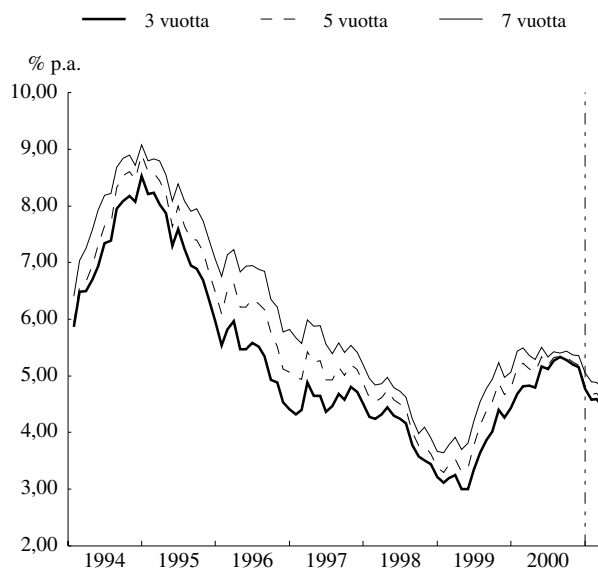
Valtion lainojen tuotot ¹⁾

(vuotuisina prosentteina)

	Euroalue ²⁾					Yhdysvallat	Japani	
	2 v	3 v	5 v	7 v	10 v	10 v	10 v	
	1	2	3	4	5	6	7	
1996	4,17	4,41	5,06	5,82	7,23	6,54	3,03	
1997	4,33	4,51	4,87	5,20	5,99	6,45	2,15	
1998	3,16	3,22	3,38	3,67	4,71	5,33	1,30	
1999	3,38	3,63	4,01	4,38	4,66	5,64	1,75	
2000	4,90	5,03	5,19	5,37	5,44	6,03	1,76	
2000	maalis	4,59	4,83	5,12	5,35	5,49	6,26	1,81
	huhti	4,58	4,79	5,06	5,30	5,41	6,00	1,75
	touko	5,00	5,16	5,34	5,51	5,52	6,42	1,71
	kesä	5,02	5,12	5,19	5,33	5,35	6,10	1,69
	heinä	5,19	5,27	5,32	5,43	5,45	6,04	1,72
	elo	5,28	5,34	5,35	5,40	5,40	5,83	1,77
	syys	5,22	5,28	5,33	5,44	5,47	5,80	1,88
	loka	5,17	5,20	5,24	5,37	5,42	5,74	1,83
	marras	5,12	5,15	5,19	5,35	5,34	5,72	1,75
	joulu	4,74	4,77	4,82	5,05	5,07	5,23	1,62
<i>Euroalueen laajeneminen</i>								
2001	tammi	4,55	4,57	4,67	4,90	5,01	5,14	1,54
	helmi	4,56	4,59	4,69	4,88	5,02	5,10	1,43
	maalis	4,44	4,44	4,56	4,78	4,94	4,89	1,19
2001	maalis 2.	4,54	4,54	4,64	4,83	4,97	4,89	1,23
	9.	4,55	4,52	4,64	4,82	4,96	4,95	1,22
	16.	4,41	4,45	4,53	4,76	4,92	4,80	1,14
	23.	4,29	4,35	4,43	4,68	4,86	4,77	1,14
	30.	4,30	4,32	4,48	4,74	4,94	4,93	1,27
	huhti 6.	4,29	4,31	4,49	4,74	4,95	4,88	1,27

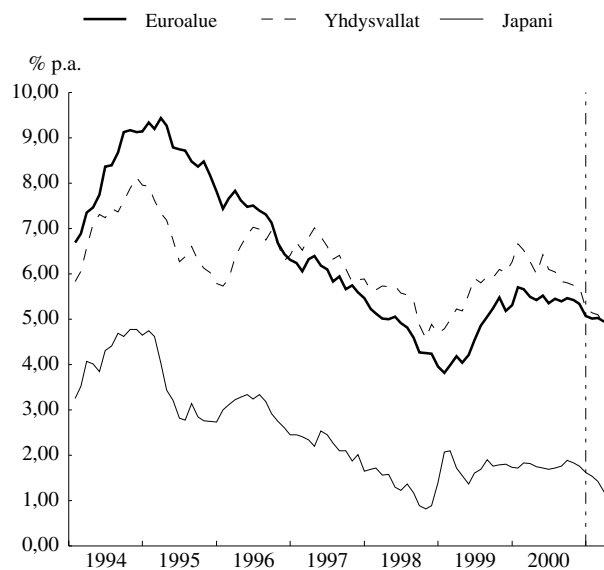
Valtion lainojen tuotot euroalueella

(kuukausittain)

Valtion 10 vuoden lainojen tuotot

(kuukausittain)

Lähteet: Reuters, EKP, Federal Reserve ja Bank of Japan.

1) Euroalueen 2, 3, 5 ja 7 vuoden lainojen tuotot perustuvat joulukuuhun 1998 asti ajanjakson lopun tietoihin. Kymmenen vuoden lainojen tuotot ovat ajanjakson keskiarvoja. Sen jälkeen kaikki tuotot ovat ajanjakson keskiarvoja.

2) Euroalueen lainojen tuotot on joulukuuhun 1998 asti laskettu BKT:llä painotetuista yhdenmukaistetuista valtion lainojen tuotoista. Sen jälkeen painoina on kaikissa maturiteeteissa käytetty valtion lainojen nimellisiä kantoja.

Taulukko 3.3

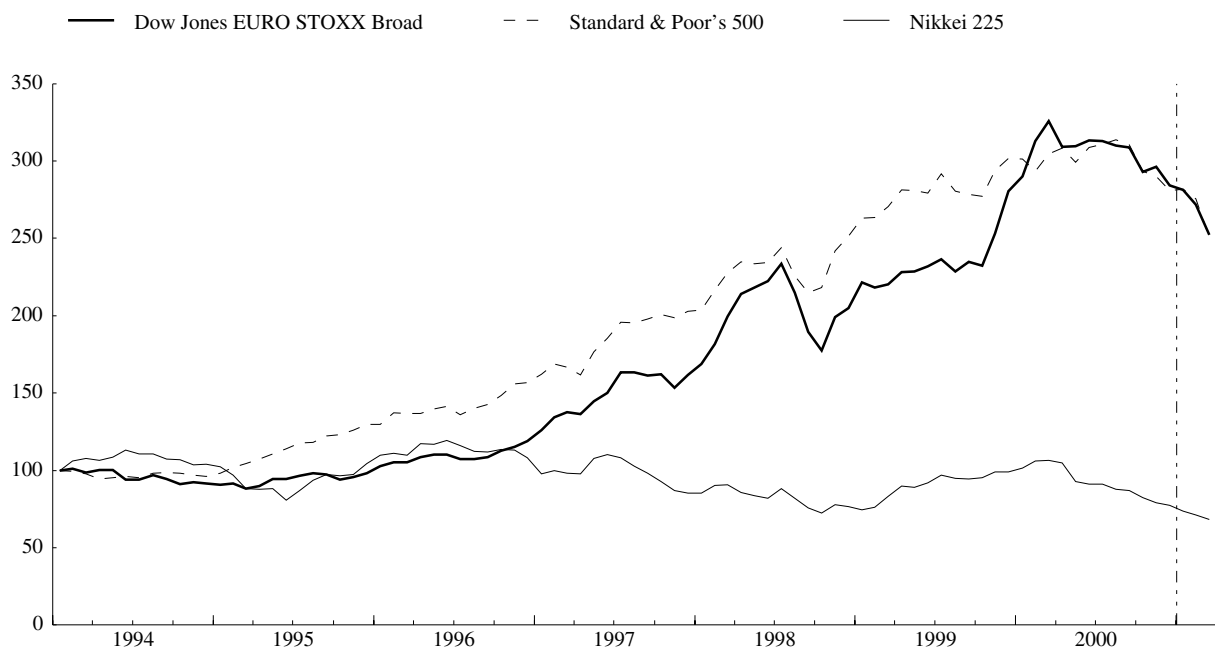
Osakeindeksit

(indeksit pisteinä)¹⁾

	Dow Jones: Euro Stoxx -indeksit												Yhdys- vallat	Japani	
	Viiteaineisto		Toimialakohtaiset indeksit												
	Laaja	50 yritystä	Raaka- aineet	Kulutus- tavarat (sykli- nen)	Kulutus- tavarat (ei- sykli- nen)	Energia	Rahoitus	Teolli- suus	Tek- niikka	Yleis- hyö- dylliset yhtiöt	Tele- vies- tintä	Ter- veyden- hoito			Standard & Poor's 500 -indeksi
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		
1996	151,6	1 657,5	181,1	146,8	180,6	159,5	129,9	134,7	150,0	166,3	202,3	230,1	671,2	21 061,7	
1997	207,6	2 319,6	233,4	191,9	231,9	227,3	184,4	168,0	227,7	205,5	324,1	301,7	873,9	18 373,4	
1998	280,5	3 076,3	257,9	245,0	295,5	249,3	281,3	218,4	333,6	282,4	488,1	348,9	1 085,3	15 338,4	
1999	325,8	3 787,3	279,2	262,9	327,7	286,0	295,7	285,1	470,4	306,2	717,7	392,6	1 327,8	16 829,9	
2000	423,9	5 075,5	299,1	292,9	324,3	342,3	350,7	378,0	963,1	341,7	1 072,5	476,0	1 426,7	17 162,7	
2000	maalis	452,1	5 317,1	302,5	316,1	305,4	310,5	325,4	402,7	1 070,1	374,6	1 496,0	377,8	1 442,2	19 823,0
	huhti	428,6	5 149,1	306,8	293,7	313,3	329,1	339,0	382,2	957,4	353,9	1 236,7	411,1	1 459,7	19 517,7
	touko	429,4	5 174,7	304,2	294,5	322,3	353,1	340,0	388,0	1 004,4	356,4	1 135,1	435,5	1 416,7	17 222,5
	kesä	434,7	5 274,2	274,6	294,8	326,1	349,8	350,0	385,4	1 052,1	349,7	1 149,7	456,4	1 462,0	16 969,3
	heinä	433,8	5 227,8	283,1	297,8	328,2	345,7	360,4	384,3	1 044,6	333,9	1 083,0	502,2	1 472,1	16 961,1
	elo	429,9	5 152,0	290,0	301,3	331,1	363,1	375,9	380,3	982,6	334,1	951,6	545,8	1 485,5	16 329,9
	syys	428,1	5 132,9	280,3	298,7	329,5	376,4	371,4	371,8	1 015,4	335,1	910,2	553,4	1 470,6	16 170,4
	loka	406,4	4 893,2	281,2	278,4	331,5	373,7	366,3	349,4	864,6	336,3	824,3	561,2	1 390,1	15 342,7
	marras	410,8	4 962,5	302,9	274,9	346,0	365,0	379,7	359,6	864,7	339,6	796,2	571,6	1 373,8	14 743,5
	joulu	394,5	4 787,1	319,1	257,4	330,2	337,9	365,9	354,3	865,0	326,7	715,4	554,6	1 329,7	14 409,7
<i>Euroalueen laajeneminen</i>															
2001	tammi	390,2	4 729,7	317,3	261,6	314,4	339,7	371,9	354,0	792,1	318,7	727,8	524,3	1 334,2	13 739,7
	helmi	377,1	4 525,9	320,2	260,4	319,0	349,5	364,5	355,7	656,6	317,8	654,4	549,5	1 305,5	13 274,1
	maalis	349,9	4 199,2	311,0	241,7	305,7	340,6	334,5	334,5	567,8	300,6	602,9	524,7	1 186,8	12 684,9
2001	maalis 2.	358,8	4 300,4	323,0	249,4	316,2	339,7	347,0	345,9	564,5	312,9	610,2	548,3	1 234,2	12 261,8
	9.	362,0	4 334,2	326,8	255,9	313,3	345,6	350,8	353,6	567,8	305,6	618,5	526,3	1 233,4	12 627,9
	16.	342,9	4 106,8	308,2	235,4	303,3	341,1	325,6	331,1	548,3	297,3	594,7	503,2	1 150,5	12 233,0
	23.	332,6	4 002,6	286,1	225,0	291,3	328,9	314,2	311,7	572,1	290,6	564,9	508,3	1 139,8	13 214,5
	30.	347,8	4 185,0	301,5	236,1	305,0	343,2	336,9	325,6	544,9	303,8	603,4	540,9	1 160,3	12 999,7
	huhti 6.	343,9	4 145,9	294,1	231,3	299,7	342,9	333,4	318,5	529,5	307,0	608,5	539,7	1 128,4	13 383,8

Dow Jones: Euro Stoxx (laaja), Standard & Poor's 500 ja Nikkei 225 uudelleen painotettuina

(peruskuukausi tammikuu 1994 = 100; kuukausittain)

Lähde: Reuters.

1) Kuukausi- ja vuosittaiset tiedot ovat ajanjakson keskiarvoja.

Taulukko 3.4

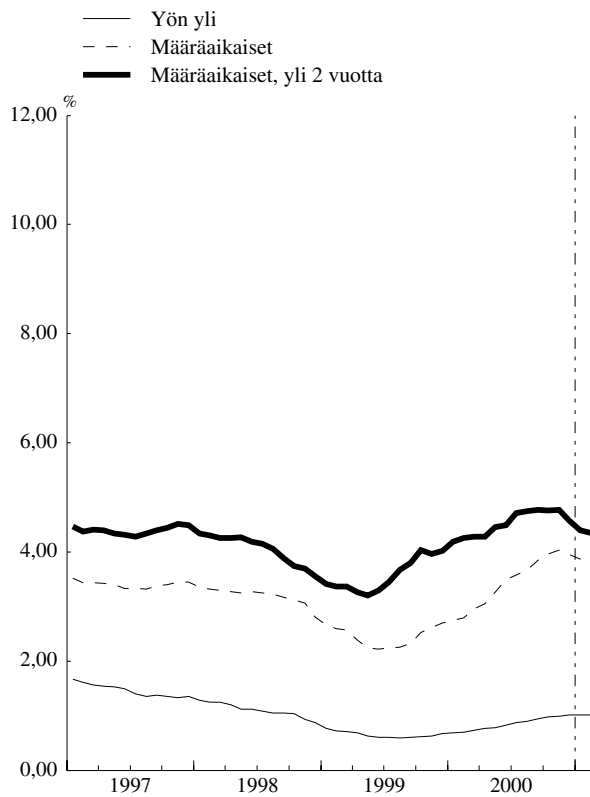
Pankkien luotto- ja talletuskorot

(vuotuisina prosentteina; jakson keskiarvo)

	Talletuskorot							Luottokorot			
	Yön yli	Määräaikaiset			Irtisanomisehtoiset		Yritykset		Kotitaloudet		
		1	Enintään 1 vuosi 2	Enintään 2 vuotta 3	Yli 2 vuotta 4	Enintään 3 kk 5	Yli 3 kk 6	Enintään 1 vuosi 7	Yli 1 vuosi 8	Kulutus- luotot 9	Asunto- luotot 10
1998	1,10	3,20	3,22	4,06	2,61	3,25	6,73	5,80	10,05	5,87	
1999	0,65	2,44	2,45	3,57	2,15	2,76	5,65	5,10	9,38	5,29	
2000	0,85	3,45	3,44	4,52	2,25	3,79	6,60	6,23	9,83	6,34	
2000											
helmi	0,69	2,80	2,81	4,25	2,06	3,18	6,01	5,85	9,52	6,13	
maalis	0,73	2,96	2,96	4,28	2,07	3,33	6,07	5,85	9,54	6,10	
huhti	0,76	3,04	3,05	4,28	2,09	3,44	6,24	6,00	9,62	6,12	
touko	0,78	3,26	3,26	4,45	2,13	3,65	6,40	6,16	9,70	6,30	
kesä	0,83	3,49	3,49	4,48	2,16	3,87	6,56	6,23	9,81	6,34	
heinä	0,87	3,58	3,58	4,71	2,33	3,94	6,77	6,37	9,92	6,46	
elo	0,89	3,67	3,67	4,75	2,36	4,06	6,81	6,44	9,97	6,51	
syys	0,94	3,85	3,83	4,77	2,38	4,20	6,92	6,44	10,00	6,56	
loka	0,97	3,96	3,96	4,76	2,40	4,14	7,14	6,60	10,11	6,57	
marras	0,99	4,04	4,03	4,77	2,47	4,25	7,17	6,63	10,16	6,56	
joulu	1,01	3,95	3,95	4,58	2,49	4,21	7,18	6,45	10,15	6,43	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
2001											
tammi	1,02	3,87	3,87	4,39	2,52	4,01	7,19	6,40	10,28	6,29	
helmi	1,01	3,84	3,83	4,35	2,50	3,99	7,11	6,44	10,23	6,22	

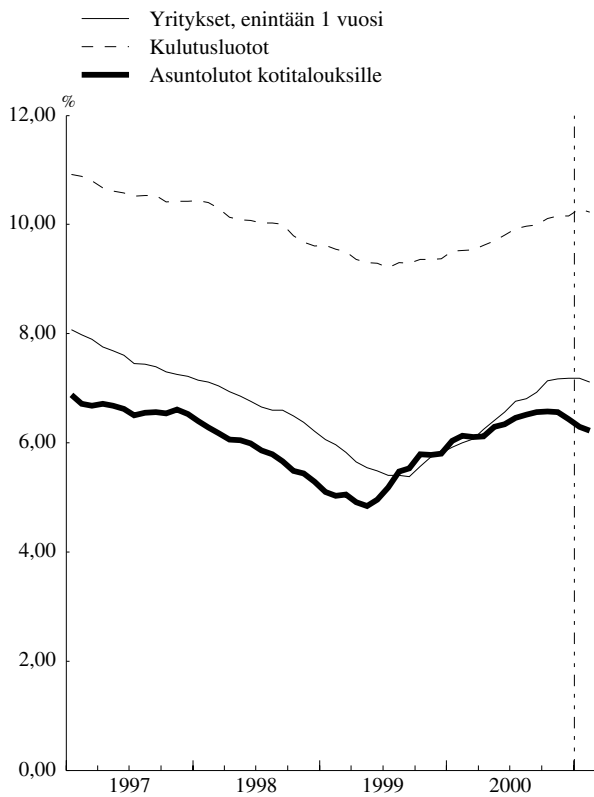
Talletuskorot

(kuukausittain)

Luottokorot

(kuukausittain)

Lähde: EKP.

Näitä euroalueen pankkien luotto- ja talletuskorkoja koskevia tietoja on käytettävä varoen ja ainoastaan tilastollisiin tarkoituksiin; korkojen kehitystä olisi analysoitava pääasiassa muutoksina eikä niinkään tasoina. Korot lasketaan kansallisten keskuspankkien ilmoittamien kansallisten luotto- ja talletuskorkojen painotettuna keskiarvona. Kansalliset luotto- ja talletuskorot edustavat niitä kansallisista lähteistä saatavissa olevia korkotietoja, joiden katsotaan sopivan laadittuihin luokituksiin. Nämä kansalliset korot on laskettu yhteen euroalueen korkotiedoiksi käyttäen joissakin tapauksissa arvioita, kun euroalueen kansallisissa rahoitusinstrumenteissa on havaittu epäyhtenäisyyttä. Kansallisten luotto- ja talletuskorkojen kattavuutta (uudet luotot ja/tai luotto-kannat), tietojen luonnetta (nimelliset tai efektiiviset korot) tai keräämismenetelmiä ei myöskään ole yhdenmukaistettu. Euroalueen pankkien luotto- ja talletuskorkojen maakohtaiset painot kootaan rahalaitostilastotiedoista tai mahdollisimman edustavista muista tiedoista. Painot heijastavat instrumenttien käytön maakohtaisia osuuksia euroalueella laskettuna kantatiedoista. Painot tarkistetaan kuukausittain siten, että korot ja painot viittaavat aina saman kuukauden tietoihin.

Taulukko 3.5

Muiden arvopapereiden kuin osakkeiden liikkeeseenlaskut alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja valuutan mukaan

(miljardia euroa; vaihto ajanjakson aikana ja ajanjakson lopun kanta; nimellisarvoon)

1. Lyhytaikaiset

		Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat									
		Euromääräiset ¹⁾								Muun valuutan määräiset	
		Liikkeeseen-laskut	Kuuletukset	Liikkeeseen-laskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseen-laskut	Kuuletukset	Liikkeeseen-laskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseen-laskut	Kuuletukset
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2000	tammi	251,8	268,4	-16,6	602,4	240,2	257,1	-16,9	562,8	11,6	11,3
	helmi	253,9	240,8	13,1	616,2	240,9	231,1	9,9	572,6	13,0	9,8
	maalis	271,0	250,4	20,5	635,9	258,3	240,3	18,0	591,4	12,6	10,2
	huhti	253,0	251,6	1,4	637,4	240,4	239,8	0,7	591,0	12,5	11,9
	touko	278,6	261,8	16,8	660,0	267,0	251,3	15,6	613,4	11,6	10,5
	kesä	262,0	260,3	1,8	662,1	245,3	249,4	-4,1	608,6	16,7	10,8
	heinä	287,2	282,5	4,7	669,7	269,6	266,3	3,3	613,3	17,5	16,2
	elo	276,7	276,2	0,5	673,2	261,0	258,6	2,4	616,1	15,7	17,6
	syys	311,5	315,1	-3,6	672,0	293,4	298,7	-5,3	611,5	18,1	16,4
	loka	355,3	342,4	12,8	687,2	338,2	330,3	7,9	618,9	17,0	12,1
	marras	301,6	302,5	-0,9	687,1	283,7	290,1	-6,4	612,8	17,9	12,4
	joulu	243,9	278,6	-34,7	652,1	227,5	264,4	-36,9	576,7	16,4	14,1
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
2001	tammi	376,2	345,3	30,9	687,3	358,0	325,4	32,6	614,1	18,2	19,9

2. Pitkäaikaiset

		Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat									
		Euromääräiset ¹⁾								Muun valuutan määräiset	
		Liikkeeseen-laskut	Kuuletukset	Liikkeeseen-laskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseen-laskut	Kuuletukset	Liikkeeseen-laskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseen-laskut	Kuuletukset
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2000	tammi	111,5	94,2	17,3	6 014,2	101,8	86,9	14,9	5 551,4	9,7	7,3
	helmi	124,0	68,8	55,3	6 069,0	110,5	60,5	50,1	5 600,9	13,4	8,3
	maalis	130,2	91,7	38,6	6 118,1	115,3	81,9	33,4	5 635,7	14,9	9,8
	huhti	114,6	74,9	39,7	6 166,6	101,9	65,4	36,5	5 671,8	12,7	9,5
	touko	125,1	89,1	35,9	6 198,2	113,0	77,5	35,5	5 709,5	12,2	11,7
	kesä	101,3	65,3	36,0	6 232,1	87,1	52,0	35,1	5 746,9	14,2	13,3
	heinä	126,7	77,8	48,9	6 285,9	101,1	69,5	31,6	5 777,6	25,6	8,3
	elo	104,2	58,5	45,7	6 344,4	81,7	51,2	30,5	5 809,4	22,5	7,4
	syys	110,9	75,5	35,0	6 384,4	90,4	65,7	24,6	5 834,8	20,5	9,8
	loka	118,5	83,8	34,6	6 431,8	100,9	75,3	25,6	5 861,7	17,6	8,6
	marras	109,3	74,7	34,5	6 454,7	91,1	63,7	27,4	5 888,3	18,2	11,0
	joulu	92,6	95,7	-0,7	6 431,8	84,0	82,0	2,1	5 893,1	8,6	13,7
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
2001	tammi	140,8	144,2	-2,5	6 520,1	131,2	127,7	3,5	5 988,1	9,6	16,5

3. Yhteensä

		Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat									
		Euromääräiset ¹⁾								Muun valuutan määräiset	
		Liikkeeseen-laskut	Kuuletukset	Liikkeeseen-laskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseen-laskut	Kuuletukset	Liikkeeseen-laskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseen-laskut	Kuuletukset
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2000	tammi	363,3	362,6	0,8	6 616,6	342,0	344,0	-2,0	6 114,2	21,3	18,6
	helmi	377,9	309,6	68,4	6 685,2	351,5	291,5	59,9	6 173,5	26,5	18,1
	maalis	401,1	342,1	59,1	6 754,0	373,6	322,2	51,5	6 227,1	27,5	19,9
	huhti	367,6	326,6	41,1	6 804,1	342,3	305,2	37,2	6 262,8	25,3	21,4
	touko	403,7	351,0	52,7	6 858,2	379,9	328,8	51,1	6 322,9	23,8	22,2
	kesä	363,4	325,6	37,8	6 894,1	332,4	301,5	31,0	6 355,5	30,9	24,1
	heinä	413,9	360,3	53,6	6 955,6	370,7	335,8	34,9	6 390,9	43,1	24,5
	elo	380,9	334,7	46,2	7 017,6	342,7	309,8	32,9	6 425,5	38,2	25,0
	syys	422,4	390,6	31,4	7 056,4	383,8	364,4	19,3	6 446,3	38,7	26,2
	loka	473,7	426,3	47,4	7 119,0	439,1	405,6	33,5	6 480,5	34,6	20,7
	marras	411,0	377,2	33,7	7 141,8	374,9	353,8	21,0	6 501,1	36,1	23,4
	joulu	336,5	374,3	-35,4	7 083,8	311,5	346,4	-34,9	6 469,8	25,0	27,9
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
2001	tammi	517,0	489,5	28,4	7 207,4	489,2	453,1	36,1	6 602,2	27,8	36,4

Lähteet: EKP ja BIS (euroalueen ulkopuoliset liikkeeseenlaskijat).

1) Sisältää euron kansallisten ilmentymien määräiset erät.

		Euroalueen ulkupuolisten euromääräiset liikkeeseenlaskut ¹⁾				Euromääräiset yhteensä ¹⁾				
Liikkeeseenlaskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseenlaskut (vuosineljänneksen aikana)	Kuoletukset (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeeseenlaskut; netto (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeessä oleva määrä (vuosineljänneksen lopussa)	Liikkeeseenlaskut (vuosineljänneksen aikana)	Kuoletukset (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeeseenlaskut; netto (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeessä oleva määrä (vuosineljänneksen lopussa)	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
0,3	39,6	2000
3,2	43,6	helmi
2,5	44,5	32,6	32,0	0,6	36,8	772,1	760,4	11,6	628,2	maalis
0,7	46,5	huhti
1,1	46,7	touko
5,9	53,5	37,5	31,0	6,5	43,2	790,2	771,6	18,6	651,9	kesä
1,3	56,4	heinä
-1,9	57,1	elo
1,7	60,6	38,2	39,5	-1,3	45,2	862,2	863,1	-0,9	656,6	syys
4,9	68,3	loka
5,5	74,3	marras
2,3	75,4	43,4	27,2	16,2	59,7	892,8	912,0	-19,2	636,4	joulu
<i>Euroalueen laajeneminen</i>										
-1,7	73,2	2001 tammi

		Euroalueen ulkupuolisten euromääräiset liikkeeseenlaskut ¹⁾				Euromääräiset yhteensä ¹⁾				
Liikkeeseenlaskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseenlaskut (vuosineljänneksen aikana)	Kuoletukset (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeeseenlaskut; netto (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeessä oleva määrä (vuosineljänneksen lopussa)	Liikkeeseenlaskut (vuosineljänneksen aikana)	Kuoletukset (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeeseenlaskut; netto (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeessä oleva määrä (vuosineljänneksen lopussa)	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
2,4	462,8	2000
5,2	468,0	helmi
5,2	482,4	65,8	21,5	44,3	638,2	393,4	250,7	142,8	6 273,9	maalis
3,2	494,8	huhti
0,4	488,7	touko
0,9	485,1	46,6	23,7	22,9	661,2	348,6	218,6	130,0	6 408,1	kesä
17,4	508,3	heinä
15,2	535,0	elo
10,4	549,5	64,2	34,4	29,9	693,3	337,4	220,8	116,6	6 528,1	syys
9,0	570,2	loka
7,1	566,5	marras
-2,8	538,7	58,6	17,7	40,9	734,0	334,7	238,7	96,0	6 627,1	joulu
<i>Euroalueen laajeneminen</i>										
-6,0	532,0	2001 tammi

		Euroalueen ulkupuolisten euromääräiset liikkeeseenlaskut ¹⁾				Euromääräiset yhteensä ¹⁾				
Liikkeeseenlaskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseenlaskut (vuosineljänneksen aikana)	Kuoletukset (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeeseenlaskut; netto (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeessä oleva määrä (vuosineljänneksen lopussa)	Liikkeeseenlaskut (vuosineljänneksen aikana)	Kuoletukset (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeeseenlaskut; netto (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeessä oleva määrä (vuosineljänneksen lopussa)	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
2,7	502,4	2000
8,4	511,6	helmi
7,6	526,9	98,4	53,5	44,9	675,0	1 165,5	1 011,1	154,4	6 902,1	maalis
3,9	541,3	huhti
1,6	535,3	touko
6,8	538,6	84,1	54,7	29,4	704,4	1 138,8	990,2	148,6	7 060,0	kesä
18,7	564,8	heinä
13,3	592,1	elo
12,1	610,1	102,4	73,9	28,5	738,5	1 199,6	1 083,9	115,7	7 184,8	syys
13,9	638,5	loka
12,6	640,7	marras
-0,5	614,0	102,0	44,9	57,1	793,7	1 227,5	1 150,7	76,8	7 263,6	joulu
<i>Euroalueen laajeneminen</i>										
-7,7	605,2	2001 tammi

Taulukko 3.6

Muut euromääräiset arvopaperit kuin osakkeet alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja sektorin mukaan¹⁾

(miljardia euroa; ajanjakson lopun kanta; nimellisarvoon)

Liikkeessä oleva määrä

1. Lyhytaikaiset

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
	Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
2000 tammi	562,8	229,9	6,2	66,1	257,1	3,4	
helmi	572,6	240,5	6,6	65,8	256,7	3,0	
maalis	591,4	251,1	6,5	66,6	264,6	2,6	36,8	15,5	11,9	8,1	
huhti	591,0	245,6	6,3	72,1	264,1	2,8	
touko	613,4	259,5	5,5	76,0	270,1	2,2	
kesä	608,6	258,9	4,2	76,1	267,2	2,2	43,2	18,9	11,7	10,9	
heinä	613,3	264,7	4,6	77,3	263,7	2,9	
elo	616,1	263,7	4,3	79,5	266,3	2,3	
syys	611,5	256,4	4,1	81,2	267,1	2,8	45,2	15,0	13,0	15,7	
loka	618,9	259,7	4,5	86,5	265,6	2,7	
marras	612,8	254,3	4,6	87,2	263,8	3,0	
joulu	576,7	242,1	4,5	86,3	241,0	2,9	59,7	22,3	16,7	19,2	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
2001 tammi	614,1	255,3	4,9	89,8	261,2	2,9	

2. Pitkäaikaiset

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
	Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
2000 tammi	5 551,4	2 024,1	194,4	246,9	2 990,1	95,9	
helmi	5 600,9	2 042,4	196,5	248,4	3 017,0	96,7	
maalis	5 635,7	2 062,7	197,2	251,8	3 026,4	97,6	638,2	176,2	89,1	128,2	
huhti	5 671,8	2 084,6	199,8	258,5	3 030,4	98,5	
touko	5 709,5	2 108,6	203,4	259,0	3 038,7	99,8	
kesä	5 746,9	2 115,6	210,8	265,9	3 055,2	99,4	661,2	186,7	93,0	136,5	
heinä	5 777,6	2 133,4	218,8	271,9	3 052,8	100,6	
elo	5 809,4	2 147,2	223,9	275,4	3 060,9	102,0	
syys	5 834,8	2 162,6	223,6	275,8	3 070,6	102,2	693,3	192,6	101,9	151,6	
loka	5 861,7	2 173,5	228,9	280,2	3 074,8	104,3	
marras	5 888,3	2 175,5	233,5	284,8	3 088,5	105,9	
joulu	5 893,1	2 175,9	248,0	287,7	3 074,6	106,9	734,0	213,5	107,9	159,2	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
2001 tammi	5 988,1	2 196,9	248,3	286,0	3 149,4	107,5	

3. Yhteensä

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
	Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
2000 tammi	6 114,2	2 254,0	200,7	313,1	3 247,2	99,3	
helmi	6 173,5	2 282,9	203,1	314,2	3 273,7	99,7	
maalis	6 227,1	2 313,8	203,7	318,4	3 291,0	100,2	675,0	191,7	101,0	136,3	
huhti	6 262,8	2 330,2	206,1	330,6	3 294,6	101,3	
touko	6 322,9	2 368,2	209,0	335,0	3 308,8	102,0	
kesä	6 355,5	2 374,6	215,0	342,0	3 322,3	101,7	704,4	205,6	104,7	147,4	
heinä	6 390,9	2 398,2	223,4	349,3	3 316,5	103,6	
elo	6 425,5	2 410,9	228,3	354,8	3 327,2	104,3	
syys	6 446,3	2 419,0	227,7	357,0	3 337,7	105,0	738,5	207,6	114,8	167,3	
loka	6 480,5	2 433,2	233,3	366,7	3 340,4	107,0	
marras	6 501,1	2 429,8	238,1	372,0	3 352,3	108,9	
joulu	6 469,8	2 417,9	252,5	374,0	3 315,6	109,8	793,7	235,8	124,7	178,4	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
2001 tammi	6 602,2	2 452,2	253,2	375,8	3 410,6	110,3	

Lähteet: EKP ja BIS (euroalueen ulkopuoliset liikkeeseenlaskijat).

1) Sisältää euron kansallisten ilmentymien määräiset erät.

			Yhteensä								
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskus-pankit)	Muut rahoitus-laitokset kuin raha-laitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt		
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
.	2000 tammi
0,2	0,3	0,7	628,2	266,6	18,4	74,8	264,8	3,0	0,7	.	helmi
.	maalis
0,2	0,3	1,2	651,9	277,9	15,9	86,9	267,3	2,6	1,2	.	huhti
.	touko
0,2	0,5	0,8	656,6	271,4	17,0	96,9	267,3	3,2	0,8	.	kesä
.	heinä
.	elo
0,2	0,5	0,8	636,4	264,4	21,2	105,5	241,2	3,4	0,8	.	syys
.	loka
.	marras
.	joulu

Euroalueen laajeneminen

			Yhteensä								
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskus-pankit)	Muut rahoitus-laitokset kuin raha-laitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt		
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
.	2000 tammi
93,5	29,8	121,3	6 273,9	2 238,9	286,3	380,0	3 119,9	127,4	121,3	.	helmi
.	maalis
96,6	29,7	118,7	6 408,1	2 302,3	303,7	402,4	3 151,8	129,1	118,7	.	huhti
.	touko
97,4	33,4	116,6	6 528,1	2 355,2	325,5	427,4	3 168,0	135,6	116,6	.	kesä
.	heinä
.	elo
98,2	38,7	116,5	6 627,1	2 389,4	355,9	446,9	3 172,8	145,6	116,5	.	syys
.	loka
.	marras
.	joulu

Euroalueen laajeneminen

			Yhteensä								
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskus-pankit)	Muut rahoitus-laitokset kuin raha-laitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt		
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
.	2000 tammi
93,7	30,2	122,0	6 902,1	2 505,5	304,7	454,7	3 384,7	130,4	122,0	.	helmi
.	maalis
96,8	30,1	119,9	7 060,0	2 580,2	319,6	489,4	3 419,1	131,7	119,9	.	huhti
.	touko
97,6	33,8	117,3	7 184,8	2 626,6	342,6	524,3	3 435,2	138,8	117,3	.	kesä
.	heinä
.	elo
98,4	39,2	117,3	7 263,6	2 653,7	377,1	552,4	3 414,0	149,0	117,3	.	syys
.	loka
.	marras
.	joulu

Euroalueen laajeneminen

Taulukko 3.6 (jatkoa)

Muut euromääräiset arvopaperit kuin osakkeet alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja sektorin mukaan¹⁾

(miljardia euroa; liikkeeseenlaskut ajanjakson aikana; nimellisarvoon)

Liikkeeseenlaskut, brutto

1. Lyhytaikaiset

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
	Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
2000 tammi	240,2	155,3	2,4	40,0	41,2	1,4	
helmi	240,9	155,6	2,7	44,3	37,0	1,5	
maalis	258,3	170,1	2,2	45,1	40,0	0,9	32,6	14,0	10,2	7,5	
huhti	240,4	141,5	2,8	51,4	43,4	1,4	
touko	267,0	175,9	2,1	53,0	34,7	1,4	
kesä	245,3	159,7	3,2	46,6	34,9	1,0	37,5	16,6	9,3	10,0	
heinä	269,6	167,6	2,6	56,1	41,5	1,8	
elo	261,0	168,2	2,0	51,2	38,1	1,6	
syys	293,4	196,7	2,8	55,6	36,3	2,0	38,2	12,1	10,6	14,5	
loka	338,2	237,9	2,6	60,3	35,5	1,9	
marras	283,7	189,6	3,0	56,0	33,6	1,5	
joulu	227,5	160,3	2,1	45,9	17,7	1,6	43,4	16,1	11,5	14,7	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
2001 tammi	358,0	238,6	3,3	66,9	47,4	1,9	

2. Pitkäaikaiset

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
	Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
2000 tammi	101,8	41,4	1,7	0,6	57,3	0,7	
helmi	110,5	49,2	3,3	4,4	51,7	2,0	
maalis	115,3	52,2	3,0	4,6	53,7	1,8	65,8	24,2	9,7	17,9	
huhti	101,9	45,6	4,8	8,0	41,6	1,9	
touko	113,0	54,2	5,1	4,5	47,6	1,5	
kesä	87,1	34,1	9,8	8,5	34,4	0,4	46,6	17,8	6,3	15,1	
heinä	101,1	44,9	10,3	8,7	35,0	2,1	
elo	81,7	38,1	6,3	4,0	31,5	1,8	
syys	90,4	40,8	4,1	3,6	40,8	1,0	64,2	20,0	11,2	22,9	
loka	100,9	43,3	6,0	5,7	43,3	2,5	
marras	91,1	33,6	7,4	8,1	39,0	3,0	
joulu	84,0	38,6	15,8	4,5	23,1	2,0	58,6	26,7	7,3	11,7	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
2001 tammi	131,2	53,8	1,2	1,4	72,1	2,8	

3. Yhteensä

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
	Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
2000 tammi	342,0	196,7	4,1	40,6	98,4	2,1	
helmi	351,5	204,7	6,0	48,7	88,6	3,4	
maalis	373,6	222,3	5,2	49,7	93,7	2,7	98,4	38,2	19,9	25,4	
huhti	342,3	187,1	7,5	59,4	85,0	3,4	
touko	379,9	230,1	7,2	57,5	82,3	2,9	
kesä	332,4	193,8	12,9	55,1	69,3	1,4	84,1	34,4	15,6	25,2	
heinä	370,7	212,6	12,9	64,9	76,5	3,9	
elo	342,7	206,2	8,3	55,2	69,6	3,4	
syys	383,8	237,6	6,9	59,2	77,0	3,1	102,4	32,0	21,8	37,5	
loka	439,1	281,1	8,6	66,0	78,8	4,5	
marras	374,9	223,3	10,4	64,1	72,6	4,5	
joulu	311,5	198,9	17,8	50,4	40,8	3,7	102,0	42,8	18,7	26,3	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
2001 tammi	489,2	292,4	4,4	68,3	119,5	4,7	

Lähteet: EKP ja BIS (euroalueen ulkopuoliset liikkeeseenlaskijat).

1) Sisältää euron kansallisten ilmentymien määräiset erät.

			Yhteensä							
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansain-väliset järjestöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskus-pankit)	Muut rahoitus-laitokset kuin raha-laitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansain-väliset järjestöt	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
.	2000
0,2	0,2	0,6	772,1	494,9	17,4	136,9	118,3	3,9	0,6	tammi
.	helmi
0,1	0,3	1,1	790,2	493,6	17,4	161,0	113,0	4,1	1,1	maalis
.	huhti
0,2	0,4	0,4	862,2	544,7	17,9	177,5	116,0	5,8	0,4	touko
.	kesä
0,1	0,3	0,7	892,8	603,9	19,1	176,9	86,8	5,4	0,7	heinä
.	elo
<i>Euroalueen laajeneminen</i>										2001
.	tammi
			Yhteensä							
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansain-väliset järjestöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskus-pankit)	Muut rahoitus-laitokset kuin raha-laitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansain-väliset järjestöt	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
.	2000
9,5	1,9	2,6	393,4	167,0	17,8	27,6	172,1	6,4	2,6	tammi
.	helmi
4,5	1,5	1,4	348,6	151,7	25,9	36,1	128,2	5,3	1,4	maalis
.	huhti
3,0	5,8	1,3	337,4	143,7	32,0	39,3	110,3	10,8	1,3	touko
.	kesä
3,0	6,0	4,0	334,7	142,2	36,5	29,9	108,5	13,6	4,0	heinä
.	elo
<i>Euroalueen laajeneminen</i>										2001
.	tammi
			Yhteensä							
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansain-väliset järjestöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskus-pankit)	Muut rahoitus-laitokset kuin raha-laitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansain-väliset järjestöt	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
.	2000
9,7	2,1	3,1	1 165,5	661,9	35,2	164,5	290,4	10,4	3,1	tammi
.	helmi
4,7	1,7	2,5	1 138,8	645,3	43,3	197,1	241,2	9,4	2,5	maalis
.	huhti
3,2	6,2	1,7	1 199,6	688,4	49,9	216,8	226,3	16,5	1,7	touko
.	kesä
3,1	6,3	4,7	1 227,5	746,1	55,6	206,8	195,4	19,0	4,7	heinä
.	elo
<i>Euroalueen laajeneminen</i>										2001
.	tammi

Taulukko 3.6 (jatkoa)

Muut euromääräiset arvopaperit kuin osakkeet alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja sektorin mukaan¹⁾

(miljardia euroa; liikkeeseenlaskut ajanjakson aikana; nimellisarvoon)

Liikkeeseenlaskut, netto

1. Lyhytaikaiset

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
	Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
2000 tammi	-16,9	-18,2	0,3	-0,7	2,0	-0,2	
helmi	9,9	10,8	0,3	-0,4	-0,5	-0,4	
maalis	18,0	9,8	-0,1	0,8	7,9	-0,4	0,6	0,5	-0,7	1,5	
huhti	0,7	-4,5	0,0	5,4	-0,4	0,1	
touko	15,6	12,6	-0,7	3,8	0,5	-0,6	
kesä	-4,1	-3,2	0,6	0,1	-1,7	0,0	6,5	3,4	-0,2	2,7	
heinä	3,3	4,5	0,4	1,2	-3,5	0,7	
elo	2,4	-1,4	-0,3	2,1	2,6	-0,6	
syys	-5,3	-8,0	-0,3	1,7	0,7	0,4	-1,3	-5,4	0,4	4,0	
loka	7,9	3,8	0,4	5,2	-1,5	-0,1	
marras	-6,4	-5,7	0,1	0,7	-1,8	0,3	
joulu	-36,9	-12,9	-0,1	-1,0	-22,8	0,0	16,2	7,8	4,2	4,1	
				<i>Euroalueen laajeneminen</i>							
2001 tammi	32,6	13,2	0,4	3,4	15,1	0,4	

2. Pitkäaikaiset

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
	Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
2000 tammi	14,9	8,0	-0,4	-5,0	12,2	0,1	
helmi	50,1	18,7	2,1	1,5	27,0	0,8	
maalis	33,4	19,0	0,7	3,3	9,5	0,9	44,3	17,8	7,3	14,3	
huhti	36,5	21,7	2,6	6,8	4,6	0,9	
touko	35,5	23,0	3,7	0,4	7,2	1,3	
kesä	35,1	4,9	7,3	6,7	16,5	-0,3	22,9	10,4	3,8	8,3	
heinä	31,6	19,0	8,0	5,8	-2,4	1,2	
elo	30,5	12,6	4,9	3,5	8,1	1,4	
syys	24,6	11,4	2,9	0,4	9,7	0,3	29,9	4,8	8,8	14,6	
loka	25,6	9,5	5,4	4,5	4,2	2,0	
marras	27,4	2,8	4,8	4,6	13,6	1,6	
joulu	2,1	-2,4	14,5	2,9	-13,9	1,0	40,9	20,9	5,8	7,7	
				<i>Euroalueen laajeneminen</i>							
2001 tammi	3,5	19,2	0,3	-1,7	-15,0	0,7	

3. Yhteensä

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
	Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
2000 tammi	-2,0	-10,2	-0,1	-5,8	14,2	-0,1	
helmi	59,9	29,5	2,4	1,1	26,6	0,4	
maalis	51,5	28,8	0,6	4,1	17,4	0,5	44,9	18,2	6,6	15,8	
huhti	37,2	17,2	2,5	12,2	4,2	1,0	
touko	51,1	35,6	3,0	4,2	7,6	0,7	
kesä	31,0	1,7	8,0	6,7	14,8	-0,3	29,4	13,9	3,6	11,0	
heinä	34,9	23,5	8,4	7,0	-5,9	1,9	
elo	32,9	11,2	4,7	5,6	10,8	0,7	
syys	19,3	3,4	2,7	2,1	10,5	0,7	28,5	-0,6	9,2	18,6	
loka	33,5	13,3	5,8	9,7	2,7	2,0	
marras	21,0	-2,9	4,9	5,3	11,9	1,9	
joulu	-34,9	-15,4	14,4	1,9	-36,7	1,0	57,1	28,7	10,0	11,8	
				<i>Euroalueen laajeneminen</i>							
2001 tammi	36,1	32,4	0,7	1,7	0,1	1,2	

Lähteet: EKP ja BIS (euroalueen ulkopuoliset liikkeeseenlaskijat).

1) Sisältää euron kansallisten ilmentymien määräiset erät.

			Yhteensä								
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt		
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
.	2000 tammi	
-0,1	-0,3	-0,2	11,6	2,8	-0,2	1,3	9,3	-1,4	-0,2	helmi	
.	maalis	
0,0	0,0	0,5	18,6	8,4	-0,3	12,1	-1,7	-0,4	0,5	huhti	
.	touko	
0,0	0,1	-0,5	-0,9	-10,2	0,3	9,0	-0,1	0,6	-0,5	kesä	
.	heinä	
.	elo	
0,0	0,0	0,0	-19,2	-7,0	4,6	9,0	-26,0	0,2	0,0	syys	
.	loka	
.	marras	
.	joulu	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
.	2001 tammi	
			Yhteensä								
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt		
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
.	2000 tammi	
7,0	0,9	-2,9	142,8	63,5	9,7	14,0	55,7	2,7	-2,9	helmi	
.	maalis	
3,1	-0,1	-2,6	130,0	60,0	17,4	22,1	31,4	1,7	-2,6	huhti	
.	touko	
0,6	3,4	-2,3	116,6	47,7	24,6	24,2	16,1	6,3	-2,3	kesä	
.	heinä	
.	elo	
0,8	5,4	0,3	96,0	30,7	30,5	19,7	4,8	10,1	0,3	syys	
.	loka	
.	marras	
.	joulu	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
.	2001 tammi	
			Yhteensä								
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt		
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
.	2000 tammi	
6,9	0,6	-3,1	154,4	66,3	9,5	15,3	65,0	1,3	-3,1	helmi	
.	maalis	
3,1	-0,1	-2,1	148,6	68,4	17,1	34,2	29,7	1,3	-2,1	huhti	
.	touko	
0,7	3,5	-2,9	115,7	37,5	24,9	33,2	16,0	6,9	-2,9	kesä	
.	heinä	
.	elo	
0,8	5,4	0,3	76,8	23,7	35,1	28,7	-21,2	10,2	0,3	syys	
.	loka	
.	marras	
.	joulu	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
.	2001 tammi	

4 YKHI ja euroalueen muut hinnat

Taulukko 4.1

Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi¹⁾

(kausivaihtelusta puhdistamaton, vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

1. Kokonaisindeksi ja tavarat ja palvelut

	Kokonaisindeksi		Tavarat		Palvelut		Kokonaisindeksi (kp.)		Tavarat (kp.)	Palvelut (kp.)
	Indeksi 1996 = 100		Indeksi 1996 = 100		Indeksi 1996 = 100		Indeksi 1996 = 100	%-muutos edellisestä ajanjaksosta	Indeksi 1996 = 100	Indeksi 1996 = 100
Paino kokonais- indeksissä (%) ²⁾	100,0	100,0	62,0	62,0	38,0	38,0	100,0	100,0	62,0	38,0
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1998	102,7	1,1	101,8	0,7	104,4	1,9	-	-	-	-
1999	103,8	1,1	102,7	0,9	106,0	1,5	-	-	-	-
2000	106,3	2,3	105,4	2,7	107,8	1,7	-	-	-	-
1999 IV	104,4	1,5	103,4	1,5	106,3	1,4	104,5	0,5	103,4	106,6
2000 I	105,2	2,0	104,2	2,3	107,0	1,6	105,1	0,6	104,2	107,0
II	105,9	2,1	105,1	2,3	107,4	1,7	105,7	0,6	104,9	107,5
III	106,6	2,5	105,7	2,9	108,5	1,8	106,6	0,8	105,9	108,0
IV	107,2	2,7	106,7	3,2	108,2	1,8	107,3	0,7	106,8	108,6
2000 helmi	105,2	2,0	104,2	2,3	107,1	1,6	105,1	0,2	104,1	107,0
maalis	105,6	2,1	104,7	2,5	107,1	1,6	105,4	0,3	104,6	107,1
huhti	105,7	1,9	104,8	1,9	107,4	1,8	105,5	0,1	104,5	107,5
touko	105,8	1,9	105,1	2,2	107,3	1,5	105,6	0,1	104,8	107,4
kesä	106,3	2,4	105,5	2,8	107,7	1,7	106,1	0,4	105,3	107,7
heinä	106,4	2,3	105,2	2,7	108,5	1,7	106,3	0,2	105,4	107,9
elo	106,5	2,3	105,4	2,7	108,6	1,8	106,5	0,2	105,7	108,0
syys	107,0	2,8	106,4	3,4	108,2	1,8	107,1	0,6	106,6	108,2
loka	107,0	2,7	106,5	3,2	108,1	1,9	107,1	0,1	106,6	108,4
marras	107,3	2,9	106,9	3,4	108,2	1,8	107,4	0,3	106,9	108,6
joulu	107,4	2,6	106,8	3,0	108,4	1,8	107,4	0,0	106,8	108,8
<i>Euroalueen laajeneminen</i>										
2001 tammi	107,3	2,4	106,5	2,6	109,0	2,2	107,5	0,0	106,6	109,2
helmi	107,9	2,6	107,1	2,8	109,4	2,2	107,8	0,3	107,1	109,3

2. Tavaroiden ja palveluiden jakauma

	Tavarat						Palvelut				
	Elin- tarvikkeet ³⁾	Jalostetut elin- tarvikkeet ³⁾	Jalosta- mattomat elin- tarvikkeet	Teollisuus- tuotteet	Muut teollisuus- tuotteet kuin energia	Energia	Asuminen	Liikenne	Viestintä	Kulttuuri ja vapaa- aika	Muut
Paino kokonais- indeksissä (%) ²⁾	20,4	12,4	8,0	41,6	32,1	9,5	9,9	6,2	2,3	14,0	5,6
	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
1998	1,6	1,4	1,9	0,1	0,9	-2,6	2,3	1,7	-1,0	2,2	1,8
1999	0,6	0,9	0,0	1,0	0,6	2,4	1,8	2,1	-4,4	2,0	1,8
2000	1,4	1,1	1,7	3,4	0,7	13,3	1,6	2,6	-4,2	2,3	2,4
1999 IV	0,4	0,9	-0,3	2,1	0,6	7,9	1,4	2,3	-5,1	2,0	2,3
2000 I	0,4	1,0	-0,4	3,2	0,5	13,7	1,4	2,5	-3,2	2,0	2,5
II	0,9	1,0	0,7	3,1	0,6	12,3	1,5	2,5	-4,9	2,5	2,5
III	1,9	1,1	3,1	3,4	0,6	13,6	1,6	2,6	-4,2	2,5	2,5
IV	2,2	1,3	3,5	3,7	1,0	13,7	1,8	2,8	-4,6	2,4	2,1
2000 helmi	0,6	1,0	-0,1	3,2	0,5	13,6	1,4	2,5	-3,0	1,9	2,5
maalis	0,4	1,0	-0,5	3,6	0,6	15,3	1,5	2,5	-4,3	2,0	2,5
huhti	0,6	0,9	0,1	2,6	0,6	10,2	1,4	2,6	-5,0	2,8	2,5
touko	0,8	1,0	0,5	3,0	0,6	12,0	1,4	2,4	-5,0	2,1	2,5
kesä	1,2	1,0	1,5	3,6	0,7	14,5	1,5	2,4	-4,6	2,5	2,6
heinä	1,6	1,0	2,6	3,2	0,5	13,4	1,5	2,5	-4,3	2,5	2,6
elo	2,0	1,1	3,3	3,0	0,6	11,9	1,5	2,5	-4,0	2,6	2,6
syys	2,1	1,3	3,3	4,0	0,8	15,5	1,6	2,7	-4,3	2,4	2,3
loka	2,0	1,2	3,2	3,9	1,0	14,6	1,8	2,7	-4,9	2,5	2,2
marras	2,2	1,4	3,5	4,1	1,0	15,2	1,8	2,8	-4,4	2,4	2,0
joulu	2,4	1,4	3,9	3,3	1,1	11,3	1,8	2,8	-4,6	2,2	2,1
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
2001 tammi	2,8	1,6	4,5	2,6	1,1	7,9	1,8	3,3	-4,6	3,0	2,3
helmi	3,1	2,0	4,7	2,7	1,1	8,3	1,9	3,1	-4,2	3,0	2,3

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

1) Kattavuutta on laajennettu sekä tammikuusta 2000 että tammikuusta 2001 alkaen. Muutos vaikuttaa vuotuisiin prosenttimuutoksiin vuosina 2000 ja 2001, erityisesti erässä Palvelut (sekalaista). Muutosta on selitetty lyhyesti tilasto-osan Yleistä-osassa.

2) Viittaa ajanjaksoon 2001.

3) Sisältää alkoholijuomat ja tupakkatuotteet.

Taulukko 4.2

Muut hinnat ja kustannukset

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

1. Teollisuuden tuottajahinnat ja raaka-aineiden hinnat

	Teollisuuden tuottajahinnat									Raaka-aineiden maailmanmarkkinahinnat ²⁾		Öljyn hinta ³⁾ (euroa/barreli)
	Teollisuus yhteensä pl. rakennusteollisuus		Tehdasteollisuus						Rakentaminen ¹⁾	Kokonaisindeksi	Kokonaisindeksi pl. energia	
	1995 = 100			Väli- tuotteet	Pääoma- hyödykkeet	Kulutus- tavarat	Kestävät	Ei- kestävät				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1996	100,3	0,3	0,9	-0,5	1,3	2,2	2,1	2,2	1,2	6,5	-6,9	16,0
1997	101,4	1,1	0,8	1,4	0,3	1,1	0,4	1,4	1,0	10,0	12,9	17,0
1998	100,6	-0,7	-0,6	-2,6	0,6	0,6	0,3	0,7	0,2	-21,2	-12,5	12,0
1999	100,2	-0,4	0,2	-0,4	0,2	0,2	0,5	0,1	0,6	17,8	-3,1	17,1
2000	105,6	5,4	5,1	11,6	0,7	1,5	1,2	1,6	.	51,7	18,1	31,0
1999 IV	103,3	4,3	4,6	10,5	0,5	0,9	1,0	0,9	1,7	78,3	19,9	26,9
2000 I	104,8	5,2	5,2	11,6	0,6	1,4	1,1	1,5	1,9	53,7	18,3	28,8
2000 II	106,4	5,8	5,4	12,3	0,7	1,7	1,3	1,8	.	46,7	18,0	33,7
2000 III	107,9	6,1	5,3	12,1	0,8	2,2	1,5	2,4	.	37,7	16,4	34,5
2000 IV	103,8	4,8	5,1	11,4	0,6	1,0	1,0	1,0	-	72,0	20,2	28,2
2000 maaliskuu	104,1	4,6	4,7	10,4	0,6	1,2	1,0	1,3	-	43,9	19,4	24,6
2000 huhti	104,9	5,3	5,3	11,8	0,6	1,5	1,0	1,7	-	61,9	22,8	30,3
2000 touko	105,3	5,6	5,6	12,5	0,7	1,4	1,2	1,5	-	55,2	12,9	31,3
2000 kesä	105,8	5,6	5,3	11,9	0,8	1,6	1,3	1,7	-	42,0	14,3	30,5
2000 heinä	106,2	5,6	5,1	11,6	0,7	1,7	1,3	1,8	-	47,5	18,3	33,3
2000 elokuu	107,3	6,2	5,8	13,3	0,7	1,8	1,3	1,9	-	50,3	21,4	37,2
2000 syys	108,0	6,5	6,0	13,9	0,8	2,0	1,5	2,1	-	56,6	23,1	36,8
2000 loka	108,2	6,3	5,6	12,8	0,8	2,2	1,5	2,4	-	45,6	18,2	37,7
2000 marras	107,7	5,4	4,5	9,7	0,9	2,4	1,6	2,7	-	13,7	8,6	28,8
2000 joulukuu	4,8	1,4	28,4
<i>Euroalueen laajeneminen</i>												
2001 tammi	107,9	4,8	3,5	7,8	0,9	2,7	1,7	3,0	-	8,4	3,3	27,5
2001 helmikuu	108,1	4,4	3,2	6,7	0,9	2,9	1,9	3,2	-	6,5	1,7	29,9
2001 maaliskuu	-	-0,2	-0,8	28,1

2. Bruttokansantuotteen deflaattorit ja työvoimakustannukset

	Bruttokansantuotteen deflaattorit ⁴⁾ (kp.)								Vienti ⁵⁾	Tuonti ⁵⁾
	BKT		Kotimäinen kysyntä	Yksityinen kulutus	Julkinen kulutus	Kiinteän pääoman bruttomuodostus				
	1995 = 100									
	13	14	15	16	17	18	19	20		
1996	103,6	1,5	1,8	2,0	1,7	1,1	1,7	2,5		
1997	105,4	1,7	1,3	1,4	1,6	0,9	-0,1	-1,4		
1998	106,6	1,2	1,3	1,2	2,3	0,8	-0,4	-0,1		
1999	107,9	1,2	2,5	2,3	1,7	2,4	3,8	7,8		
1998 IV	105,9	1,5	0,8	1,0	1,4	0,4	-1,6	-3,9		
1999 I	106,3	1,6	0,9	0,9	2,0	0,5	-1,8	-4,0		
1999 II	106,6	1,2	1,1	1,0	2,2	0,5	-1,2	-1,7		
1999 III	106,8	1,1	1,5	1,2	2,4	0,9	-0,2	0,9		
1999 IV	107,0	1,0	1,8	1,6	2,4	1,4	1,4	4,1		
2000 I	107,5	1,1	2,5	2,2	1,9	2,0	2,9	7,3		
2000 II	107,7	1,1	2,4	2,1	1,6	2,3	3,6	7,6		
2000 III	108,2	1,3	2,6	2,4	1,7	2,5	4,1	7,9		
2000 IV	108,3	1,2	2,6	2,4	1,7	2,7	4,4	8,3		

Lähteet: Eurostat paitsi sarakkeissa 10 ja 11 (HWWA, Institut für Wirtschaftsforschung, Hampuri), sarakkeessa 12 (Thomson Financial Datastream) ja sarakkeissa 13–20 (EKP:n laskelmat perustuvat Eurostatin tilastoihin).

1) Asuinrakennukset; tiedot perustuvat yhdenmukaistamattomiin tilastoihin.

2) Joulukuuhun 1998 asti ecuina; tammikuusta 1999 alkaen euroina.

3) Brent Blend (yhden kuukauden kuluttua tapahtuvaan toimitukseen). Joulukuuhun 1998 asti ecuina; tammikuusta 1999 alkaen euroina.

4) Vuoden 1998 loppuun asti tilastot perustuvat kansallisissa valuutassa laskettuihin kansallisiin tietoihin.

5) Viennin ja tuonnin deflaattorit viittaavat tavaroihin ja palveluihin, ja niihin sisältyy euroalueen sisäinen kauppa.

5 Euroalueen reaalityalous

Taulukko 5.1

Kansantalouden tilinpito¹⁾

Bruttokansantuote ja sen käyttö

1. Käyvin hinnoin

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], kausivaihtelusta puhdistettu)

	BKT								
	Kotimainen kysyntä						Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankaupan tase ³⁾		
		Yksityinen kulutus	Julkinen kulutus	Kiinteän pääoman brutto-muodostus	Varastojen muutokset ²⁾		Vienti ³⁾	Tuonti ³⁾	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1996	5 534,0	5 408,4	3 142,9	1 142,4	1 121,7	1,4	125,7	1 658,0	1 532,3
1997	5 650,1	5 501,1	3 199,6	1 150,8	1 140,0	10,6	149,0	1 828,5	1 679,6
1998	5 879,8	5 738,2	3 331,2	1 177,3	1 200,8	28,9	141,6	1 945,1	1 803,5
1999	6 136,6	6 028,3	3 485,9	1 231,0	1 282,2	29,2	108,3	2 041,1	1 932,8
2000	6 417,5	6 351,5	3 656,8	1 272,4	1 373,4	49,0	66,0	2 365,8	2 299,8
1999 III	1 541,4	1 514,6	875,4	309,4	324,6	5,2	26,8	518,5	491,8
IV	1 560,0	1 535,8	886,5	311,8	328,0	9,5	24,2	538,8	514,7
2000 I	1 581,5	1 560,3	899,9	314,7	336,7	8,9	21,2	559,4	538,2
II	1 597,4	1 580,4	911,3	316,7	340,8	11,6	17,0	576,9	560,0
III	1 612,6	1 597,0	919,0	318,9	346,1	13,0	15,6	601,3	585,7
IV	1 626,1	1 613,8	926,5	322,0	349,8	15,5	12,3	628,2	615,9

2. Kiintein hinnoin

(miljardia ecua, vuoden 1995 hinnoin, kausivaihtelusta puhdistettu)

	BKT								
	Kotimainen kysyntä						Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankaupan tase ³⁾		
		Yksityinen kulutus	Julkinen kulutus	Kiinteän pääoman brutto-muodostus	Varastojen muutokset ²⁾		Vienti ³⁾	Tuonti ³⁾	
	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1996	5 383,3	5 262,9	3 045,0	1 112,0	1 106,0	-0,1	120,5	1 637,7	1 517,2
1997	5 506,9	5 352,7	3 092,7	1 121,4	1 132,7	6,0	154,2	1 807,2	1 653,0
1998	5 660,5	5 536,2	3 188,4	1 133,1	1 187,3	27,4	124,4	1 933,8	1 809,5
1999	5 802,6	5 707,2	3 278,3	1 151,8	1 249,9	27,2	95,3	2 025,6	1 930,3
2000	5 997,1	5 864,6	3 362,0	1 170,5	1 307,7	24,4	132,4	2 262,8	2 130,3
1999 III	1 456,2	1 430,1	821,9	288,6	316,0	3,6	26,1	513,6	487,4
IV	1 470,6	1 443,0	827,9	289,6	317,9	7,6	27,5	529,6	502,0
2000 I	1 484,1	1 453,2	833,9	291,6	323,5	4,2	30,9	543,9	513,0
II	1 495,3	1 464,5	840,8	292,2	325,3	6,2	30,8	555,4	524,6
III	1 503,6	1 469,6	842,3	292,4	328,8	6,1	33,9	572,0	538,1
IV	1 514,1	1 477,3	845,1	294,3	330,1	7,9	36,8	591,4	554,7

(vuotuinen prosenttimuutos)

1996	1,4	1,0	1,6	1,7	1,2	-	-	4,3	3,1
1997	2,3	1,7	1,6	0,8	2,4	-	-	10,4	9,0
1998	2,8	3,4	3,1	1,0	4,8	-	-	7,0	9,5
1999	2,5	3,1	2,8	1,6	5,3	-	-	4,7	6,7
2000	3,4	2,8	2,6	1,6	4,6	-	-	11,7	10,4
1999 III	2,6	3,0	2,7	1,8	5,7	-	-	5,8	7,2
IV	3,3	3,1	2,7	1,7	5,5	-	-	10,0	9,5
2000 I	3,5	2,7	2,5	1,8	5,7	-	-	12,4	10,3
II	3,7	3,2	3,1	1,8	4,9	-	-	11,4	10,3
III	3,3	2,8	2,5	1,3	4,0	-	-	11,4	10,4
IV	3,0	2,4	2,1	1,6	3,8	-	-	11,7	10,5

Lähde: Eurostat.

1) Yleistä-osan alussa on lyhyt selostus käyvin hinnoin ilmaistuista tiedoista, jotka on esitetty ecuna vuoden 1998 loppuun asti.

2) Sisältää arvoesineiden hankinnat miinus vähennykset.

3) Vienti ja tuonti käsittävät tavarat ja palvelut ja sisältävät euroalueen sisäisen kaupan. Käsitteet eivät ole täysin yhdenmukaisia taulukoiden 8 ja 9 vienti- ja tuontikäsitteiden kanssa.

Arvonlisäys toiminnoittain

3. Käyvin hinnoin

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], kausivaihtelusta puhdistettu)

	Arvonlisäys, brutto							Välillisten rahoituspalveluiden väli- tuotekäyttö ¹⁾	Tuoteverot vähennettynä tuotetukipalk- kioilla
	Yhteensä	Maa-, riista-, metsä- ja kalatalous	Tehdasteolli- suus, sähkö- kaasu- ja vesi- huolto, mineraa- lien kaivu	Rakentaminen	Kauppa, korjaus, majoitus- ja ravitsemistoi- minta, kuljetus ja tietoliikenne	Rahoitustoimin- ta, kiinteistö- ja vuokrauspalve- lut, liike-elämän palvelut	Julkinen hal- linto, koulutus terveyspalvelut ja muut palvelut		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1996	5 172,4	139,7	1 207,0	300,7	1 059,5	1 333,2	1 132,4	201,1	562,7
1997	5 266,5	138,1	1 227,7	292,1	1 086,6	1 377,7	1 144,3	200,5	584,0
1998	5 463,9	138,1	1 266,2	294,7	1 138,3	1 446,5	1 180,1	200,5	616,4
1999	5 674,4	135,6	1 284,7	308,5	1 180,2	1 538,3	1 227,1	202,5	664,7
2000	5 935,9	136,9	1 352,6	322,9	1 229,7	1 632,5	1 261,3	209,0	690,7
1999 III	1 424,6	33,5	322,5	77,5	296,2	386,9	307,9	50,6	167,4
IV	1 440,5	33,8	325,4	78,6	299,3	393,5	309,8	51,6	171,1
2000 I	1 462,8	33,7	333,2	80,5	302,6	400,2	312,5	52,0	170,8
II	1 476,9	33,8	337,5	80,4	306,3	404,9	314,0	52,6	173,1
III	1 492,6	34,6	341,0	80,5	308,2	411,7	316,6	52,4	172,3
IV	1 503,6	34,7	340,8	81,5	312,7	415,6	318,3	52,0	174,5

4. Kiintein hinnoin

(miljardia ecua, vuoden 1995 hinnoin, kausivaihtelusta puhdistettu)

	Arvonlisäys, brutto							Välillisten rahoituspalveluiden väli- tuotekäyttö ¹⁾	Tuoteverot vähennettynä tuotetukipalk- kioilla
	Yhteensä	Maa-, riista-, metsä- ja kalatalous	Tehdasteolli- suus, sähkö- kaasu- ja vesi- huolto, mineraa- lien kaivu	Rakentaminen	Kauppa, korjaus, majoitus- ja ravitsemistoi- minta, kuljetus ja tietoliikenne	Rahoitustoimin- ta, kiinteistö- ja vuokrauspalve- lut, liike-elämän palvelut	Julkinen hal- linto, koulutus terveyspalvelut ja muut palvelut		
	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1996	5 040,2	139,5	1 178,0	295,5	1 039,5	1 288,2	1 099,4	200,1	543,2
1997	5 158,4	140,2	1 216,1	290,4	1 071,7	1 330,1	1 109,8	207,5	556,0
1998	5 303,0	142,7	1 243,5	291,3	1 113,1	1 386,3	1 126,2	213,9	571,5
1999	5 429,8	145,7	1 260,0	296,8	1 147,7	1 441,6	1 138,1	222,0	594,8
2000	5 616,5	147,6	1 316,9	300,2	1 196,4	1 505,5	1 150,0	233,0	613,6
1999 III	1 362,8	36,6	316,5	74,5	288,0	362,2	285,0	56,1	149,5
IV	1 373,7	36,9	319,1	74,8	291,1	366,2	285,7	56,7	153,6
2000 I	1 389,7	36,6	325,2	75,7	295,2	370,7	286,3	57,1	151,5
II	1 398,5	36,5	328,2	74,8	298,2	373,8	286,9	58,0	154,7
III	1 408,6	37,2	330,9	74,7	299,5	378,6	287,7	58,7	153,7
IV	1 419,7	37,2	332,6	75,0	303,5	382,4	289,0	59,2	153,6

(vuotuinen prosenttimuutos)

1996	1,4	5,5	-0,3	-1,8	0,9	3,6	1,7	2,5	1,4
1997	2,3	0,4	3,2	-1,7	3,1	3,3	0,9	3,7	2,3
1998	2,8	1,8	2,3	0,3	3,9	4,2	1,5	3,1	2,8
1999	2,4	2,1	1,3	1,9	3,1	4,0	1,1	3,8	4,1
2000	3,4	1,3	4,5	1,2	4,2	4,4	1,0	5,0	3,2
1999 III	2,5	3,3	1,4	2,3	3,0	4,2	0,9	4,3	4,4
IV	3,0	2,9	3,1	2,5	3,8	4,2	0,8	3,8	6,5
2000 I	3,5	1,6	4,5	2,9	4,1	4,5	1,0	5,2	3,9
II	3,5	1,0	4,8	1,2	4,6	4,3	1,1	5,5	6,1
III	3,4	1,6	4,5	0,3	4,0	4,5	1,0	4,7	2,8
IV	3,3	0,9	4,2	0,3	4,3	4,4	1,2	4,4	0,1

Lähde: Eurostat.

1) Välillisten rahoituspalveluiden käyttö luokitellaan välituotekäytöksi, jota ei ole jaoteltu toimialoittain.

Taulukko 5.2

Muita keskeisiä reaali-talouden tilastoja¹⁾

1. Teollisuustuotanto

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	Yhteensä (ml. rakentaminen)		Yhteensä (pl. rakentaminen)		Tehdasteollisuus						Rakenta- minen
	1995 = 100 (kp.)		1995 = 100 (kp.)		5	Väli- tuotteet	Pääoma- hyödykkeet	Kulutus- tavarat	Kestokulutus- tavarat	Ei- kestokulutus- tavarat	
	1	2	3	4							
1997	103,8	3,7	104,7	4,2	4,8	5,3	4,9	2,6	3,3	2,5	0,0
1998	107,8	3,8	109,2	4,3	4,8	4,1	6,6	2,6	6,2	1,9	0,3
1999	110,1	2,1	111,4	2,0	2,0	2,5	1,5	1,7	3,1	1,4	2,7
2000	115,8	5,2	117,5	5,5	6,0	5,5	9,1	2,5	7,4	1,4	1,4
1999 IV	112,4	4,5	113,7	4,5	4,9	5,7	2,8	3,9	5,7	3,5	4,6
2000 I	113,5	4,9	114,9	4,8	5,0	5,7	6,9	1,2	7,8	-0,2	4,2
II	114,8	5,5	117,1	6,1	6,5	6,3	8,7	3,7	8,6	2,6	0,1
III	116,5	5,1	118,2	5,8	6,3	5,4	10,0	2,8	7,6	1,8	-1,0
IV	118,3	5,2	120,0	5,4	6,1	4,8	10,7	2,2	5,6	1,4	2,7
2000 helmi	114,5	6,7	115,4	5,9	6,6	6,5	7,6	2,8	9,9	1,2	12,5
maalis	114,3	5,3	115,7	5,7	5,8	6,0	8,3	1,8	8,2	0,4	0,8
huhti	114,0	5,4	116,7	6,1	6,6	6,3	8,3	4,7	10,1	3,4	-0,7
touko	116,3	7,4	117,8	7,8	8,0	8,6	11,7	4,5	11,0	3,1	3,1
kesä	114,1	3,9	116,7	4,6	4,9	4,1	6,5	1,9	4,9	1,2	-2,0
heinä	115,5	5,0	117,6	5,6	6,0	4,9	8,9	2,6	7,2	1,6	-1,3
elo	117,8	6,0	118,2	6,8	7,5	6,9	11,7	2,6	10,7	1,4	0,3
syys	116,2	4,5	118,7	5,2	5,6	4,6	9,9	3,0	6,1	2,2	-1,8
loka	116,0	3,5	118,5	3,9	4,2	3,8	8,0	0,1	1,5	-0,2	-0,1
marras	117,7	4,2	119,8	4,5	4,9	4,3	9,2	1,3	4,4	0,6	0,9
joulu	121,3	8,2	121,8	8,1	9,5	6,5	14,8	5,5	11,8	4,1	8,2
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
2001 tammi	117,6	5,0	119,6	5,2	6,1	4,2	9,6	3,2	6,4	2,5	5,5
helmi

2. Vähittäiskaupan myynti ja henkilöautojen rekisteröinnit

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	Vähittäiskaupan myynti (kp.)									Uusien henkilöautojen rekisteröinnit	
	Käyvin hinnoin		Kiintein hinnoin							Tuhansia ²⁾ (kp.)	
	Yhteensä		Yhteensä		Elintarvikkeet, juomat ja tupakka	Muut kuin elintarvikkeet					
	1995 = 100		1995 = 100			Tekstiilit, vaatteet, jalkineet	Kotitalous- esineet				
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21		
1997	104,1	2,2	101,7	1,2	1,1	1,3	0,6	1,5	861	4,2	
1998	107,8	3,6	104,7	3,0	2,1	3,5	2,1	4,5	923	7,2	
1999	111,4	3,3	107,5	2,6	3,2	2,4	1,5	3,1	973	5,4	
2000	115,9	4,0	109,9	2,3	1,9	2,0	1,5	4,5	951	-2,2	
1999 IV	113,7	4,4	109,2	3,3	3,6	2,8	3,2	3,8	950	-0,6	
2000 I	114,0	3,8	108,8	2,2	2,3	1,8	1,3	5,4	981	1,4	
II	115,6	4,7	109,9	3,3	2,9	3,1	1,5	5,0	977	0,2	
III	116,5	4,3	110,3	2,4	1,7	2,3	3,1	4,2	922	-7,9	
IV	117,4	3,2	110,7	1,4	1,0	1,0	0,2	3,5	925	-3,2	
2000 helmi	115,1	5,6	109,5	3,7	2,8	4,3	7,2	7,0	993	5,1	
maalis	113,5	1,9	108,0	0,4	1,3	-0,3	-2,9	4,6	972	-0,9	
huhti	114,8	4,7	110,0	4,0	4,2	3,5	1,7	5,7	970	-1,8	
touko	116,4	6,0	110,9	4,8	5,2	4,6	3,4	5,8	977	1,4	
kesä	115,5	3,5	108,9	1,0	-0,6	1,1	-0,6	3,5	985	1,1	
heinä	115,9	3,5	110,1	2,1	1,2	1,5	0,6	5,1	883	-14,5	
elo	116,5	4,0	110,1	1,8	1,4	1,9	1,3	2,7	937	-4,3	
syys	117,1	5,5	110,7	3,4	2,5	3,5	7,6	4,9	946	-1,6	
loka	116,8	2,7	110,4	0,9	0,3	0,5	-0,1	2,7	912	-7,0	
marras	117,9	3,4	110,8	1,3	1,0	1,0	-0,1	3,9	928	-3,3	
joulu	117,5	3,6	110,9	1,9	1,7	1,4	0,7	4,0	934	1,9	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
2001 tammi	118,9	4,3	111,4	2,4	2,1	2,4	2,4	2,7	941	-5,6	
helmi	951	-6,0	

Lähteet: Eurostat paitsi sarakkeissa 20–21 (EKP:n laskelmat perustuvat ACEA/A.A.A., European Automobile Manufacturers' Associationin tilastoihin).

1) Korjattu työpäivien määrällä.

2) Kuukausikeskiarvoja.

Taulukko 5.3

Suhdannekyselyt

(saldoprosenttia, kausivaihtelusta puhdistettu, ellei toisin mainita)

	Tehdasteollisuus				Rakentamisen luottamus- indikaattori	Vähittäiskaupan luottamus- indikaattori	Kuluttajien luottamus- indikaattori
	Luottamus- indikaattori	Tuotanto- odotukset	Tilaukanta	Kapasiteetin käyttöaste ¹⁾ (%)			
	1	2	3	4	5	6	7
1997	-4	11	-15	81,0	-33	-9	-15
1998	-1	11	-5	83,0	-19	-3	-5
1999	-7	7	-17	81,8	-7	-5	-3
2000	5	17	3	83,8	1	-1	-1
2000 I	3	15	-2	83,0	0	0	0
II	6	17	5	83,7	2	3	0
III	6	18	5	83,9	2	-2	-1
IV	5	18	4	84,7	0	-3	-2
2000							
maalis	4	15	1	-	0	5	0
huhti	5	15	3	-	3	-3	0
touko	5	16	4	-	1	4	1
kesä	8	19	8	-	3	7	-1
heinä	7	19	5	-	2	-3	0
elo	6	18	4	-	5	-3	1
syys	6	18	5	-	-1	-1	-3
loka	6	19	5	-	2	-1	-3
marras	5	17	4	-	-1	-3	-3
joulu	5	18	4	-	-2	-4	-1
<i>Euroalueen laajeneminen</i>							
2001 I	1	12	-1	84,4	-1	-1	-2
2001							
tammi	3	14	0	-	1	0	-1
helmi	1	12	0	-	-2	0	-2
maalis	-1	9	-3	-	-2	-4	-2

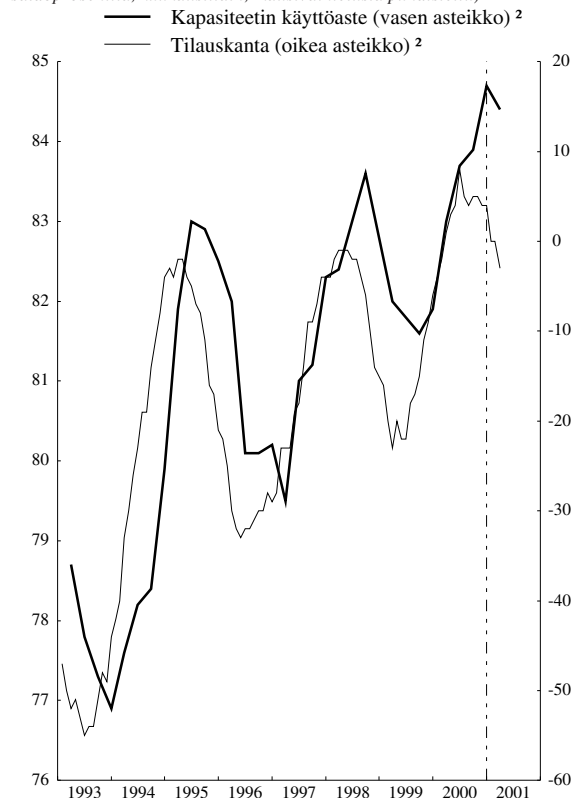
Kuluttajien ja teollisuuden luottamusindikaattorit

(saldoprosenttia, kuukausittain, kausivaihtelusta puhdistettu)

Kapasiteetin käyttöaste ja tilaukanta

(kapasiteetin käyttöaste, prosenttia, neljännesvuosittain; tilaukanta, saldoprosenttia, kuukausittain; kausivaihtelusta puhdistettu)

Lähde: Yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt.

1) Tiedot kapasiteetin käyttöasteesta kerätään tammi-, huhti-, heinä- ja lokakuussa. Vuositiedot ovat neljännesvuosittaisten kyselyjen keskiarvoja.

2) Tehdasteollisuus.

Taulukko 5.4

Työmarkkinat

1. Työllisyys ja työttömyys¹⁾

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	Työllisyys						Työttömyys (kp.)				
	Koko kansantalous				Teollisuus (pl. rakenta- minen)	Palvelut	Yhteensä		Aikuis- väestö ²⁾	Nuoriso ³⁾	
	1995 = 100		Palkan- saajat	Yrittäjät			Miljoonaa	% työvoimasta	% työvoimasta	% työvoimasta	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
1996	100,6	0,6	0,5	0,5	-1,0	1,6	14,724	11,5	9,8	23,9	
1997	101,4	0,8	0,9	0,1	-0,3	1,4	14,821	11,6	9,9	23,2	
1998	103,0	1,6	1,8	0,6	1,2	2,1	14,082	10,9	9,4	21,3	
1999	104,7	1,7	2,2	-0,4	0,3	2,5	13,005	10,0	8,7	19,1	
2000	11,818	9,0	7,9	17,2	
1999 IV	105,5	1,7	2,2	-0,6	0,3	2,4	12,589	9,6	8,4	18,2	
2000 I	106,0	1,9	2,3	-0,3	0,2	2,6	12,313	9,4	8,2	17,9	
II	106,7	2,2	2,5	0,3	0,9	2,9	11,903	9,1	7,9	17,4	
III	107,1	2,0	2,3	0,6	1,0	2,7	11,673	8,9	7,8	17,1	
IV	11,381	8,7	7,6	16,5	
2000 helmi	-	-	-	-	-	-	12,330	9,4	8,2	18,0	
maalis	-	-	-	-	-	-	12,167	9,3	8,1	17,8	
huhti	-	-	-	-	-	-	12,038	9,2	8,0	17,6	
touko	-	-	-	-	-	-	11,908	9,1	7,9	17,4	
kesä	-	-	-	-	-	-	11,762	9,0	7,9	17,2	
heinä	-	-	-	-	-	-	11,703	8,9	7,8	17,1	
elo	-	-	-	-	-	-	11,723	8,9	7,8	17,2	
syys	-	-	-	-	-	-	11,593	8,8	7,7	17,0	
loka	-	-	-	-	-	-	11,441	8,7	7,6	16,7	
marras	-	-	-	-	-	-	11,369	8,7	7,6	16,5	
joulu	-	-	-	-	-	-	11,334	8,6	7,6	16,4	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
2001 tammi	-	-	-	-	-	-	11,831	8,7	7,6	17,0	
helmi	-	-	-	-	-	-	11,775	8,7	7,5	17,1	

2. Työvoimakustannukset ja työn tuottavuus

(vuotuinen prosenttimuutos)

	Yksikkötyökustannukset koko kansantaloudessa ja aluerät (kp.)			Työvoimakustannusindeksit ja aluerät ³⁾						Palkat työntekijää kohden tehdas- teollisuudessa
	Yksikkötyö- kustannukset	Työvoima- kustannukset työntekijää kohden	Työn tuottavuus	Yhteensä	Palkat ja palkkiot		Teollisuus (pl. rakenta- minen)	Palvelut		
					Muut	Yhteensä			Yhteensä	
						11	12	13	14	
1996	1,9	3,0	1,1	3,4	3,0	4,4	3,5	4,0	3,7	
1997	0,7	2,2	1,5	2,6	2,6	2,7	2,3	2,7	2,6	
1998	0,2	1,4	1,2	1,8	2,2	1,1	1,8	1,4	2,9	
1999	1,2	2,0	0,8	2,2	2,5	1,7	2,3	1,9	2,4	
2000	.	.	.	3,7	4,1	2,9	3,6	3,0	.	
1998 IV	1,0	1,2	0,3	1,7	2,1	1,2	1,9	1,4	3,2	
1999 I	1,5	1,6	0,0	2,0	2,2	1,3	2,2	1,5	2,7	
II	1,6	2,1	0,6	2,1	2,4	1,4	2,1	2,0	2,5	
III	1,1	1,8	0,7	2,3	2,6	1,9	2,4	2,2	2,4	
IV	0,2	1,8	1,5	2,5	2,8	2,1	2,5	1,9	1,9	
2000 I	0,6	2,4	1,8	3,9	4,3	2,8	3,8	3,0	2,8	
II	0,5	2,0	1,4	3,8	4,1	3,1	3,7	2,9	2,7	
III	1,2	2,3	1,0	3,7	4,1	3,0	3,6	3,0	2,4	
IV	.	.	.	3,5	4,0	2,8	3,4	3,2	.	

Lähteet: Sarakkeet 1–6 ja 18 Eurostatin tilastoihin perustuvat EKP:n laskelmat, sarakkeet 7–10 sekä 14–17 Eurostat ja sarakkeet 11–13 ja 19 kansallisiin tilastoihin perustuvat EKP:n laskelmat.

1) Työllisyystilastot perustuvat EKT 95:een. Kattavuuserojen vuoksi neljännesvuositilastot eivät täysin täsmää vuositilastojen kanssa. Työttömyys-tilastot ovat ILO:n suositusten mukaisia.

2) Aikuisväestö käsittää 25-vuotiaat ja siitä vanhemmat, nuoriso alle 25-vuotiaat; ilmaistu prosentteina ikäryhmän työvoimasta.

3) Työvoimakustannukset tuntia kohden koko kansantaloudessa, pl. maatalous, julkishallinto, koulutus ja terveydenhuolto. Kattavuuserojen vuoksi erien kokonaissummat eivät välttämättä täsmää.

6 Euroalueen säästäminen, investoinnit ja rahoitus

Taulukko 6

Säästäminen, investoinnit ja rahoitus

(prosenttia BKT:stä, ellei toisin mainita)

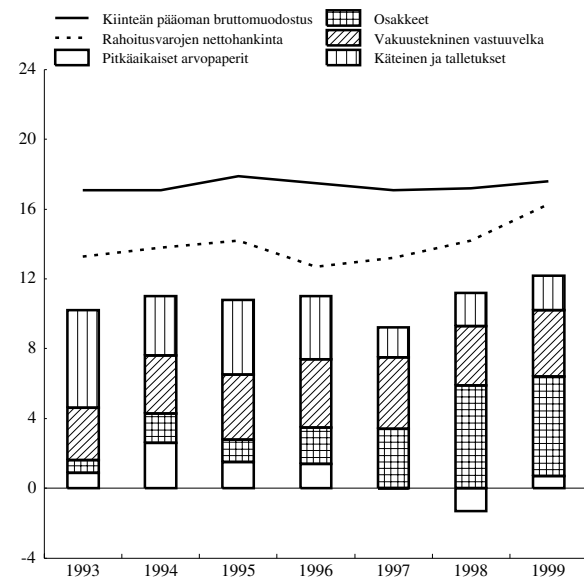
	Euroalueen säästäminen ja investoinnit ¹⁾			Yksityisen sektorin (pl. rahoitussektori) investoinnit ^{1), 2)}								
	Brutto-säästäminen	Kiinteän pääoman bruttomuodostus	Nettoluotonanto rahaliiton ulkopuolisille	Kiinteän pääoman bruttomuodostus		Yritykset (pl. rahoitussektori)	Rahoitusvarojen nettohankinta	Käteinen ja talletukset	Muut arvopaperit kuin osakkeet	Pitkäaikaiset arvopaperit	Osakkeet	Vakuustekninen vastuvelka
				4	5							
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1992	20,9	21,8	-0,9	18,1	11,8	13,5	4,0	1,7	0,4	1,4	2,9	
1993	20,5	20,6	0,5	17,1	10,7	13,3	5,6	0,5	0,9	0,7	3,0	
1994	20,9	20,4	0,3	17,1	10,5	13,8	3,4	2,5	2,6	1,7	3,3	
1995	22,5	21,2	0,5	17,9	11,1	14,2	4,3	1,9	1,5	1,3	3,7	
1996	22,0	20,7	1,0	17,5	11,0	12,7	3,6	0,3	1,4	2,1	3,9	
1997	22,1	20,1	1,6	17,1	10,7	13,2	1,7	-0,6	0,0	3,4	4,1	
1998	22,1	20,1	1,1	17,2	11,0	14,2	1,9	-2,2	-1,3	5,9	3,4	
1999	21,6	20,5	0,2	17,6	11,3	16,3	2,0	0,3	0,7	5,7	3,8	

	Yksityisen sektorin (pl. rahoitussektori) rahoitus ^{1), 2)}							Nettorahoitusinvestoinnit ³⁾	Rahoitusinvestoinnit % bruttoinvestoinneista ⁴⁾	Nettovelkaantuminen % rahoituksesta ⁵⁾	
	Brutto-säästäminen	Kotitaloudet	Nettovelkaantuminen	Muut arvopaperit kuin osakkeet		Osakkeet	Lainat				
				15	16						
	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
1992	20,6	12,6	10,2	0,7	0,6	1,4	6,7	4,7	3,3	42,7	33,1
1993	21,1	12,9	7,9	1,3	1,4	1,5	3,6	4,4	5,4	43,8	27,2
1994	21,0	12,0	9,6	1,0	1,1	1,8	3,9	4,0	4,2	44,7	31,4
1995	22,3	12,4	7,6	-1,8	-1,8	1,3	4,9	3,7	6,6	44,2	25,4
1996	21,7	12,1	8,8	0,2	0,0	1,7	5,8	4,9	3,9	42,1	28,9
1997	20,5	11,3	9,2	0,1	0,1	1,2	5,8	4,6	4,0	43,6	31,0
1998	19,3	10,5	11,7	0,3	0,2	2,3	6,9	5,4	2,5	45,2	37,7
1999	18,1	10,0	13,9	0,7	0,4	2,0	8,6	7,0	2,4	48,1	43,4

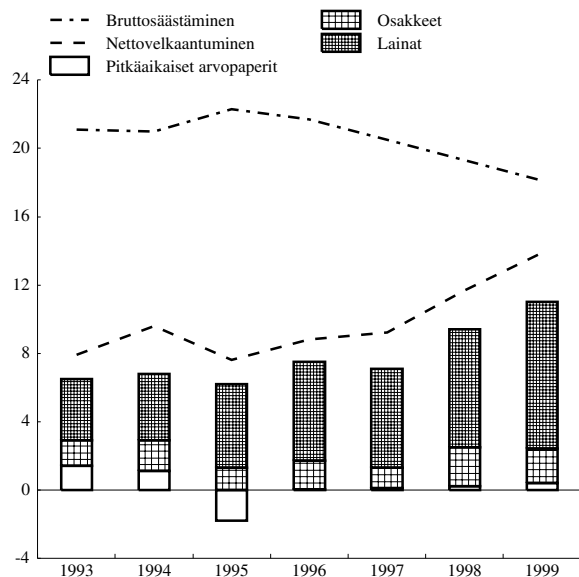
Yksityisen ei-rahoitussektorin investoinnit ja rahoitus^{1), 2)}

(prosenttia BKT:stä)

Investoinnit

Rahoitus

Lähde: EKP.

- 1) Keskeisiä investointien ja rahoituksen eriä.
- 2) Yksityinen ei-rahoitussektori sisältää yritykset, kotitaloudet ja kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.
- 3) Sarakkeet 6–14.
- 4) Sarake 6: (sarakkeet 4+6).
- 5) Sarake 14: (sarakkeet 12+14).

7 Julkisen talouden rahoitusasema euroalueella ja yksittäisissä euromaissa

Taulukko 7.1

Tulot, menot ja alijäämä / ylijäämä¹⁾

(prosenttia BKT:stä)

1. Euroalue – tulot

	Yhteensä	Tulot										Pääoma-tulot	Pääoma-verot	Lisätieto: verot yhteensä ²⁾
		Välit-tömät verot	Koti-taloudet	Yritykset	Välil-liset verot	EU:n toimi-elinten	Sosiaali-turva-maksut	Työn-antaja	Vakuu-tettu	Myynnit				
											3			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1991	46,4	46,1	11,8	9,5	2,2	13,0	0,9	16,7	8,5	5,1	2,3	0,3	0,2	41,8
1992	47,5	46,8	11,9	9,8	2,0	13,0	0,9	17,1	8,6	5,2	2,5	0,7	0,6	42,6
1993	48,2	47,7	12,1	10,0	2,1	13,3	0,8	17,5	8,6	5,3	2,5	0,5	0,3	43,2
1994	47,7	47,2	11,6	9,6	2,0	13,5	0,8	17,5	8,5	5,4	2,5	0,4	0,2	42,9
1995	47,2	46,6	11,6	9,5	2,0	13,3	0,9	17,3	8,4	5,4	2,5	0,5	0,3	42,6
1996	48,0	47,5	12,0	9,6	2,3	13,4	0,8	17,6	8,7	5,4	2,5	0,5	0,3	43,3
1997	48,2	47,6	12,2	9,6	2,6	13,6	0,7	17,6	8,7	5,3	2,5	0,7	0,4	43,7
1998	47,7	47,2	12,4	9,9	2,5	14,1	0,7	16,5	8,5	4,8	2,5	0,5	0,3	43,3
1999	48,3	47,7	12,8	10,1	2,7	14,4	0,6	16,4	8,5	4,8	2,4	0,6	0,3	43,9
2000	48,0	47,5	13,0	10,1	2,8	14,3	0,6	16,3	8,5	4,7	2,4	0,5	0,3	43,8

2. Euroalue – menot

	Yhteensä	Menot								Pääoma-menot	Inves-toinnit	Pää-oman-siirrot	EU:n toimi-elinten maksa-mat	Lisätieto: perus-menot ⁴⁾
		Yhteensä	Palkan-saaja-korvauk-set	Väli-tuote-käyttö	Korko-menot	Tulon-siirrot	Sosiaali-etuudet ja avustuk-set ³⁾	Tuki-palkkiot	EU:n toimi-elinten maksa-mat					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1991	51,1	46,3	11,2	5,0	5,3	24,8	21,0	2,4	0,6	4,9	3,2	1,6	0,0	45,9
1992	52,3	47,6	11,4	5,1	5,7	25,5	21,9	2,3	0,5	4,7	3,2	1,5	0,0	46,7
1993	53,8	49,2	11,6	5,2	5,9	26,5	22,8	2,4	0,6	4,6	3,1	1,6	0,1	47,9
1994	52,7	48,4	11,3	5,0	5,5	26,5	22,9	2,3	0,6	4,4	2,9	1,5	0,1	47,2
1995	52,2	47,7	11,2	4,9	5,7	26,0	22,7	2,2	0,6	4,5	2,7	1,8	0,1	46,5
1996	52,2	48,3	11,2	4,9	5,7	26,5	23,2	2,2	0,6	4,0	2,6	1,4	0,0	46,6
1997	50,8	47,1	11,0	4,8	5,1	26,1	23,1	2,1	0,5	3,7	2,4	1,3	0,1	45,7
1998	49,9	46,0	10,7	4,8	4,7	25,7	22,4	2,0	0,5	3,9	2,4	1,5	0,1	45,2
1999	49,5	45,5	10,7	4,9	4,2	25,6	22,4	2,0	0,5	4,0	2,5	1,6	0,1	45,3
2000	48,7	44,8	10,5	4,9	4,0	25,4	22,1	1,9	0,5	4,0	2,5	1,5	0,0	43,7

3. Euroalue – alijäämä / ylijäämä, perusalijäämä / -ylijäämä ja julkinen kulutus

	Alijäämä (-) / ylijäämä (+)					Perus alijää-mä (-) / ylijää-mä (+) ⁵⁾	Julkinen kulutus ⁵⁾							
	Yhteensä	Valtio	Osa-valtio-hallinto	Paikal-lis-hallinto	Sosiaali-turva-rahastot		Yhteensä	Palkan-saaja-korvauk-set	Väli-tuote-käyttö	Luon-toismuo-toiset tulonsiirrot	Kiinteän pääoman kuluminen	Myynnit (miinus)	Kollektiiviset kulutus-menot	Yksi-lölliset kulutus-menot
1991	-4,7	-4,6	-0,3	-0,1	0,3	0,6	20,4	11,2	5,0	4,7	1,8	-2,3	8,7	11,7
1992	-4,8	-4,2	-0,3	-0,2	0,0	0,8	20,8	11,4	5,1	4,9	1,8	-2,5	8,8	12,0
1993	-5,7	-5,0	-0,5	-0,2	-0,1	0,2	21,2	11,6	5,2	5,0	1,8	-2,5	9,0	12,3
1994	-5,0	-4,3	-0,5	-0,2	0,0	0,5	20,8	11,3	5,0	5,0	1,8	-2,5	8,7	12,2
1995	-5,0	-4,2	-0,5	-0,1	-0,3	0,7	20,5	11,2	4,9	5,1	1,8	-2,5	8,5	12,0
1996	-4,3	-3,6	-0,4	-0,1	-0,2	1,4	20,6	11,2	4,9	5,1	1,8	-2,5	8,5	12,1
1997	-2,6	-2,3	-0,4	0,1	0,0	2,5	20,3	11,0	4,8	5,1	1,8	-2,5	8,4	12,0
1998	-2,1	-2,1	-0,3	0,2	0,1	2,5	20,0	10,7	4,8	5,1	1,7	-2,5	8,2	11,8
1999	-1,2	-1,6	-0,1	0,1	0,4	3,0	20,0	10,7	4,9	5,1	1,7	-2,4	8,2	11,9
2000	-0,7	-1,3	-0,2	0,2	0,5	3,3	19,9	10,5	4,9	5,1	1,7	-2,4	8,0	11,9

4. Euromaat – alijäämä (-) / ylijäämä (+)

	BE	DE	GR	ES	FR	IE	IT	LU	NL	AT	PT	FI
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1997	-1,9	-2,7	-4,6	-3,2	-3,0	0,7	-2,7	3,6	-1,1	-1,7	-2,7	-1,5
1998	-0,9	-2,1	-3,2	-2,6	-2,7	2,1	-2,8	3,2	-0,7	-2,3	-2,2	1,3
1999	-0,7	-1,4	-1,8	-1,2	-1,6	2,1	-1,8	4,7	1,0	-2,1	-2,0	1,8
2000	0,0	1,3	-0,9	-0,3	-1,3	4,5	-0,3	5,3	2,0	-1,1	-1,4	6,7

Lähteet: Euroaluetta koskevat tiedot: EKP, euroalueen maiden ali-/ylijäämää koskevat tiedot (mukaan lukien UMTS-toimilupien myynnistä saadut tulot: Euroopan komissio.

- 1) Tuloja, menoja ja alijäämää (-) / ylijäämää (+) koskevat tiedot perustuvat EKT 95:een. UMTS-toimilupien myynnistä saatuja tuloja ei kuitenkaan ole laskettu mukaan (euroalueen ylijäämää nämä tulot mukaan laskettuna on 0,4 %). Tiedot vuotta 1995 edeltävältä ajalta perustuvat osittain arvioihin. Euroalueen maiden ja EU:n toimielinten väliset tulonsiirrot on laskettu mukaan konsolidoituina. Euroalueen maiden välisiä tulonsiirtoja ei ole konsolidoitu.
- 2) Verot ja sosiaaliturvamaksut.
- 3) Sosiaalietuudet, markkinatuottajien välittämät luontaismuotoiset sosiaaliset tulonsiirrot ja tulonsiirrot kotitalouksia palveleville tavoittelemattomille yhteisöille.
- 4) Kokonaismenot miinus korkomenot.
- 5) Vastaa julkisyhteisöjen kulutusmenoja (P.3) EKT 95:n luokituksessa julkinen talous.

Taulukko 7.2

Velka¹⁾

(prosenttia BKT:stä)

1. Euroalue – julkinen velka rahoitusvaateittain ja velkojan mukaan

	Yhteensä	Rahoitusvaade				Velkoja				Muut luotonantajat ³⁾
		Kolikot ja talletukset	Lainat	Lyhyt-aikaiset arvopaperit	Pitkä-aikaiset arvopaperit	Kotimainen luotonantaja ²⁾				
						Yhteensä	Rahalaitokset	Muut rahoituslaitokset	Muut sektorit	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1991	57,6	2,7	16,1	9,6	29,2	48,2	24,7	7,3	16,3	9,4
1992	61,1	2,6	16,8	10,1	31,5	50,4	26,4	7,5	16,4	10,7
1993	67,4	2,7	17,6	10,0	37,1	52,7	27,7	8,6	16,3	14,8
1994	70,2	2,9	16,8	10,4	40,1	56,3	29,9	9,7	16,6	13,9
1995	74,2	2,9	18,2	9,8	43,1	58,6	30,5	10,9	17,2	15,6
1996	75,4	2,9	17,8	9,9	44,8	59,2	30,3	13,1	15,8	16,2
1997	74,8	2,9	17,0	8,9	46,1	57,1	29,1	14,4	13,7	17,7
1998	73,1	2,8	15,8	7,9	46,6	53,5	27,0	16,1	10,5	19,6
1999	72,0	2,9	14,8	6,8	47,5	50,1	25,3	15,0	9,8	21,9
2000	69,7	2,7	13,8	6,2	47,0	46,7	23,5	13,6	9,6	23,0

2. Euroalue – julkinen velka liikkeeseenlaskijan, laina-ajan ja valuutan mukaan

	Yhteensä	Liikkeeseenlaskija ³⁾				Alkuperäinen laina-aika			Jäljellä oleva laina-aika			Valuutta		Muut valuutat
		Valtio	Osavaltiohallinto	Paikallis-hallinto	Sosiaali-turva-rahas-tot	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi	Vaihtu-vakor-koinen	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Euro tai jäsen-valuutta ³⁾	Ei-koti-maan valuutta	
1991	57,6	46,5	4,5	6,3	0,3	11,7	45,8	4,8	17,6	18,6	21,4	56,4	1,7	1,1
1992	61,1	49,6	4,7	6,3	0,4	12,2	48,9	6,4	17,9	21,1	22,1	59,8	2,1	1,3
1993	67,4	55,1	5,2	6,6	0,6	12,0	55,4	6,7	18,6	24,4	24,4	65,7	2,7	1,8
1994	70,2	57,7	5,5	6,4	0,7	11,3	58,9	7,4	16,6	26,7	26,9	68,2	2,7	2,0
1995	74,2	61,3	5,7	6,3	0,8	10,6	63,5	6,9	17,6	26,2	30,3	72,2	2,7	2,0
1996	75,4	62,6	6,1	6,2	0,5	10,2	65,2	6,4	19,2	25,3	30,9	73,4	2,5	2,0
1997	74,8	62,0	6,3	5,9	0,6	8,8	66,0	6,0	18,6	25,2	31,0	72,7	2,5	2,1
1998	73,1	60,8	6,3	5,7	0,4	7,7	65,4	5,5	16,3	25,9	30,9	71,3	2,8	1,8
1999	72,0	59,9	6,2	5,6	0,3	6,9	65,1	5,0	14,4	26,8	30,8	70,2	-	1,8
2000	69,7	57,9	6,1	5,4	0,3	5,5	64,2	4,5	.	.	.	68,0	-	1,7

3. Euromaat – julkinen velka

	BE 1	DE 2	GR 3	ES 4	FR 5	IE 6	IT 7	LU 8	NL 9	AT 10	PT 11	FI 12
1997	125,3	60,9	108,3	66,7	59,3	65,1	120,1	6,0	70,0	64,7	59,1	54,1
1998	119,8	60,7	105,5	64,7	59,7	55,0	116,2	6,4	66,8	63,9	55,3	48,8
1999	116,4	61,1	104,6	63,4	58,7	50,1	114,5	6,0	63,2	64,7	55,0	46,9
2000	110,9	60,2	103,9	60,6	58,0	39,1	110,2	5,3	56,3	62,8	53,8	44,0

Lähteet: Euroaluetta koskevat tiedot: EKP, euroalueen maiden ali-fylijäämää koskevat tiedot: Euroopan komissio.

- 1) Tiedot perustuvat osittain arvioihin. Julkisen sektorin nimellinen konsolidoitu bruttovelka vuoden lopussa. Muiden maiden sijoituksia valtion joukkolainoihin ei ole konsolidoitu.
- 2) Valtion joukkolainojen haltijat, jotka sijaitsevat joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa.
- 3) Sisältää muissa euroalueen maissa kuin joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa sijaitsevat velkojat.
- 4) Ei sisällä joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa sijaitsevien julkisyhteisöjen hallussa olevia joukkolainoja.
- 5) Ajalta ennen vuotta 1999 eumääräinen velka kotimaan valuuttana ja euron käyttöön ottaneiden maiden valuuttoina.

Taulukko 7.3

Velan muutos¹⁾

(prosenttia BKT:stä)

1. Euroalue – julkisen velan muutos aiheuttajan, rahoitusvaateen ja velkojan mukaan

	Yhteensä	Aiheuttaja				Rahoitusvaade				Velkoja			Muut luotonantajat ⁷⁾
		Rahoitus-tarve ²⁾	Arvostus-tekijät ³⁾	Luokit-telu-muutok-set ⁴⁾	Aggre-gaatti-vaiku-tus ⁵⁾	Kolikot ja talle-tukset	Lainat	Lyhyt-aikaiset arvo-paperit	Pitkä-aikaiset arvo-paperit	Koti-mainen luoton-antaja ⁶⁾	Raha-laitokset	Muut rahoitus-laitokset	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1991	5,2	5,1	0,0	0,2	-0,1	0,2	1,2	0,0	3,9
1992	6,8	5,6	0,3	0,7	0,1	0,1	1,6	1,0	4,0	4,9	3,1	0,7	1,9
1993	8,1	7,5	0,3	0,1	0,1	0,2	1,3	0,1	6,4	3,7	2,0	1,3	4,4
1994	6,1	5,2	0,2	0,7	0,0	0,4	0,0	0,9	4,8	6,3	3,6	1,5	-0,2
1995	7,7	5,5	0,2	2,2	-0,2	0,2	2,3	0,0	5,2	5,3	2,2	1,7	2,5
1996	3,8	4,2	-0,2	0,1	-0,3	0,1	0,2	0,4	3,2	2,7	0,8	2,6	1,1
1997	2,3	2,4	0,2	-0,2	0,0	0,0	-0,1	-0,6	3,0	0,2	-0,1	1,8	2,1
1998	1,6	1,9	-0,2	0,0	0,0	0,1	-0,4	-0,6	2,6	-1,1	-0,8	2,3	2,7
1999	1,6	1,3	0,3	0,0	0,0	0,2	-0,4	-0,8	2,6	-1,4	-0,6	-0,5	3,0
2000	0,8	0,8	0,0	0,0	0,0	-0,1	-0,4	-0,3	1,6	-1,2	-0,7	-0,7	2,0

2. Euroalue – alijäämä-/velkakoikaisut

	Velan muutos	Alijää-mä (-) / ylijää-mä (+)	Alijäämä-/velkakoikaisut ⁹⁾											Muut ¹¹⁾
			Yhteensä	Julkisyhteisöjen rahoitusvarojen muutokset						Arvos-tus-tekijät	Valuutta-kurssi-vaiku-tukset	Luokit-telu-muu-tokset		
				Yhteensä	Käteinen ja talle-tukset	Arvo-paperit ¹⁰⁾	Lainat	Osakkeet ja osuudet	Yksityis-tämis-tulot				Pääoma-sijoituk-set	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1991	5,2	-4,7	0,5	1,0	0,3	0,1	0,5	0,2	-0,1	0,2	0,0	0,1	0,2	-0,8
1992	6,8	-4,8	1,9	0,8	0,2	0,1	0,3	0,1	-0,1	0,2	0,3	0,3	0,7	0,1
1993	8,1	-5,7	2,4	1,4	1,0	0,2	0,4	-0,2	-0,3	0,2	0,3	0,3	0,1	0,6
1994	6,1	-5,0	1,0	0,2	0,0	0,1	0,3	-0,1	-0,4	0,2	0,2	0,0	0,7	-0,1
1995	7,7	-5,0	2,7	0,6	0,0	-0,1	0,5	0,1	-0,4	0,2	0,2	0,0	2,2	-0,3
1996	3,8	-4,3	-0,4	-0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0	-0,3	0,2	-0,2	-0,1	0,1	-0,3
1997	2,3	-2,6	-0,3	-0,5	0,1	-0,1	-0,1	-0,4	-0,8	0,3	0,2	0,2	-0,2	0,2
1998	1,6	-2,1	-0,5	-0,6	0,2	0,0	-0,2	-0,5	-0,9	0,2	-0,2	0,0	0,0	0,3
1999	1,6	-1,2	0,4	0,2	0,5	0,1	0,1	-0,5	-0,8	0,2	0,3	0,2	0,0	-0,1
2000	0,8	0,4	1,2	0,8	0,7	0,2	0,1	-0,2	-0,4	0,1	0,0	0,0	0,0	0,4

Lähteet: EKP.

- 1) Tiedot perustuvat osittain arvioihin. Nimellisen konsolidoidun bruttovelan vuosimuutos, % BKT:stä: $(\text{velka}[t] - \text{velka}[t-1]) / \text{BKT}(t)$.
- 2) Luotonotto vastaa määritelmän mukaan julkiseen velkaan kohdistuvia transaktioita.
- 3) Sisältää valuuttakurssimuutosten vaikutusten lisäksi vaikutukset, jotka johtuvat velan laskemisesta nimellisarvoisena (esim. liikkeeseen laskettujen arvopaperien preemiot tai diskonttaukset).
- 4) Sisältää erityisesti yksiköiden uudelleenluokittelun vaikutukset ja tietyt valtioiden vastuulle ottamat velat.
- 5) Maiden yhteenlasketun velan muutoksen ja maittaisten velkojen muutosten summan välinen erotus. Erotus johtuu siitä, että aggregoinneissa käytettiin ennen vuotta 1999 useita eri valuuttakursseja.
- 6) Valtion joukkolainojen haltijat, jotka sijaitsevat joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa.
- 7) Sisältää muissa euroalueen maissa kuin joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa sijaitsevat velkojat.
- 8) Sisältää UMTS-toimilupien myynnistä saadut tulot.
- 9) Nimellisen konsolidoidun bruttovelan vuosimuutoksen ja prosentteina BKT:stä ilmoitetun alijäämän välinen erotus.
- 10) Ei sisällä johdannaisia.
- 11) Sisältää pääasiassa muihin velkoihin ja saamiin kohdistuvat transaktiot (kauppaluotot, muut velat/saamiset ja johdannaiset).

8 Euroalueen maksutase ja ulkomainen varallisuus (ml. valuuttavaranto)

Taulukko 8.1

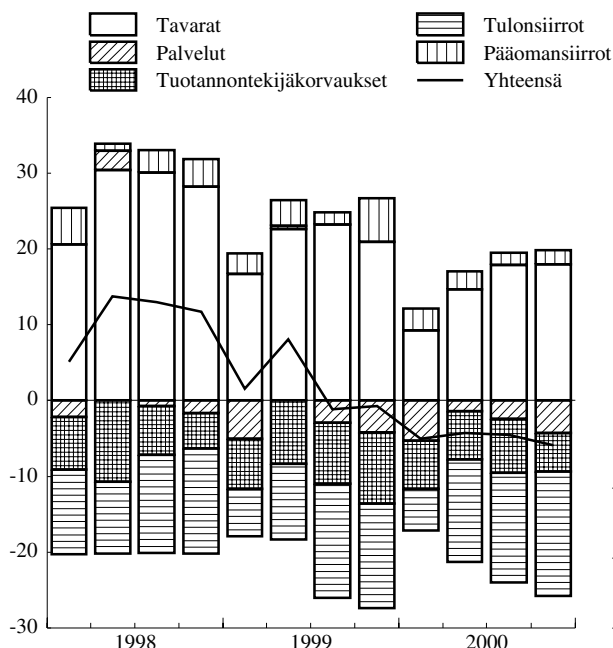
Maksutase^{1), 2)}

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], nettovirrat)

	Vaihtotase					Pääomansiirrot	Rahoitustase						Virheelliset ja tunnistamatomat erät
	Yhteensä	Tavarat	Palvelut	Tuotannon- tekijä- korvaukset	Tulon- siirrot		Yhteensä	Suorat sijoitukset	Arvo- paperi- sijoitukset	Johdan- naiset	Muut sijoituk- set	Valuutta- varanto	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1997	61,5	115,7	3,1	-15,2	-42,2	13,0	.	-44,5	-24,3
1998	31,1	109,3	-2,0	-28,8	-47,4	12,4	-61,2	-83,2	-99,7	-7,5	120,9	8,2	17,8
1999	-5,8	83,4	-11,8	-32,4	-45,0	13,5	19,1	-120,6	-41,7	8,1	163,1	10,2	-26,8
2000	-28,3	59,8	-13,5	-24,7	-49,9	8,7	2,6	-23,0	-120,4	-3,6	131,6	18,1	17,1
1999 IV	-6,5	20,9	-4,2	-9,4	-13,8	5,7	2,6	-46,6	-2,7	-0,4	52,8	-0,5	-1,9
2000 I	-7,9	9,3	-5,3	-6,3	-5,5	2,8	47,8	148,0	-192,6	2,5	91,3	-1,4	-42,7
II	-6,6	14,7	-1,4	-6,3	-13,5	2,4	-2,9	-18,2	51,9	4,8	-45,3	3,8	7,2
III	-6,1	17,9	-2,5	-7,1	-14,4	1,6	-14,0	-94,3	3,5	0,4	71,9	4,5	18,5
IV	-7,8	18,0	-4,3	-5,1	-16,4	1,9	-28,2	-58,6	16,8	-11,4	13,7	11,2	34,1
1999 marras	-2,1	6,3	-2,3	-1,7	-4,4	1,2	1,5	-17,0	11,2	1,9	5,4	0,0	-0,6
joulu	-3,9	5,5	-1,5	-2,7	-5,2	3,0	-7,3	-20,3	0,7	-0,2	13,3	-0,8	8,2
2000 tammi	-9,0	-0,5	-2,1	-5,0	-1,3	1,4	19,2	0,8	-5,3	-0,8	26,7	-2,2	-11,6
helmi	0,0	4,2	-2,1	-1,0	-1,2	0,1	-1,9	146,0	-152,9	1,9	2,8	0,3	1,8
maalis	1,2	5,6	-1,1	-0,3	-3,0	1,3	30,5	1,1	-34,4	1,4	61,8	0,5	-32,9
huhti	-5,9	4,3	-1,3	-3,8	-5,1	1,5	2,7	1,1	-5,9	2,1	5,1	0,2	1,6
touko	-0,1	4,4	-0,3	-1,0	-3,1	0,6	10,5	-8,7	1,9	0,3	15,7	1,3	-11,0
kesä	-0,6	5,9	0,2	-1,5	-5,3	0,2	-16,2	-10,6	55,8	2,3	-66,1	2,3	16,5
heinä	-2,2	8,1	0,0	-4,6	-5,8	0,5	-12,0	-24,6	-12,9	-0,4	26,3	-0,4	13,8
elo	-3,9	4,1	-0,6	-1,6	-5,8	0,2	0,6	-41,1	13,6	-0,9	27,8	1,2	3,1
syys	0,1	5,7	-1,9	-0,9	-2,9	0,9	-2,5	-28,6	2,8	1,8	17,8	3,7	1,6
loka	-0,1	8,2	-1,2	-1,2	-6,0	0,1	-6,8	-15,7	-1,7	-2,2	11,8	1,0	6,8
marras	-2,9	4,6	-0,2	-2,2	-5,0	0,9	-9,0	-9,5	-3,9	-4,2	0,9	7,8	11,0
joulu	-4,8	5,2	-2,9	-1,7	-5,4	0,9	-12,5	-33,4	22,4	-4,9	1,0	2,4	16,3
<i>Euroalueen laajeneminen</i>													
2001 tammi	-8,5	-1,9	-2,5	-6,7	2,5	1,4	-4,7	-4,5	-45,5	-5,1	47,9	2,4	11,9

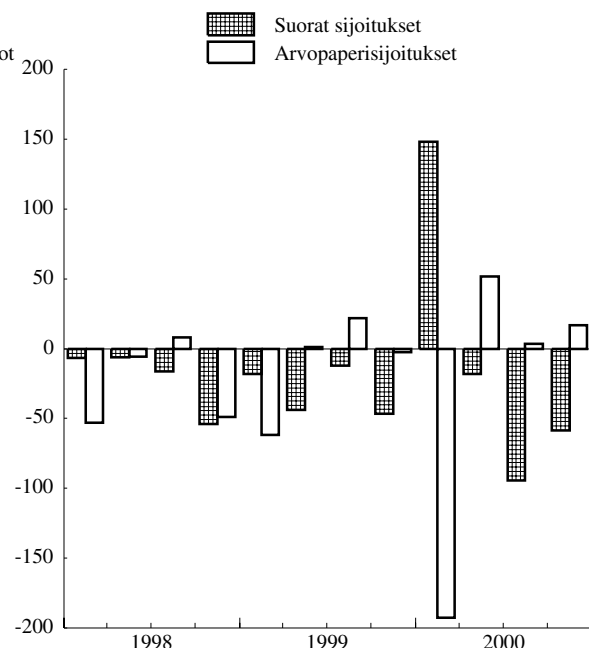
Vaihtotase ja pääomansiirrot

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], nettovirrat)

Suorat sijoitukset ja arvopaperisijoitukset

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], nettovirrat)

Lähde: EKP.

1) Pääoman tuonti (+), pääoman vienti (-). Valuuttavaranto: lisäys (-), vähennys (+).

2) Viimeaikaisen ja varhaisempien tietojen vertailukelpoisuudesta kerrotaan tarkemmin Yleistä-osassa.

Taulukko 8.2

Maksutase: vaihtotase ja pääomansiirrot¹⁾

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], bruttovirrat)

	Vaihtotase										Pääomansiirrot	
	Yhteensä		Tavarat		Palvelut		Tuotannon- tekijäkorvaukset		Tulonsiirrot		Tulot	Menot
	Tulot	Menot	Vienti	Tuonti	Vienti	Tuonti	Tulot	Menot	Tulot	Menot		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1997	1 212,9	1 151,4	749,1	633,4	214,2	211,0	189,5	204,7	60,1	102,3	18,9	5,9
1998	1 270,2	1 239,2	779,2	669,9	229,8	231,9	198,5	227,3	62,7	110,0	17,7	5,3
1999	1 335,6	1 341,4	814,5	731,1	241,5	253,3	213,2	245,6	66,4	111,5	19,7	6,2
2000	1 556,8	1 585,2	974,4	914,7	265,4	278,9	251,7	276,4	65,3	115,2	17,4	8,7
1999 IV	357,7	364,1	227,1	206,2	63,0	67,3	52,5	61,9	15,0	28,8	7,8	2,0
2000 I	359,5	367,4	221,2	211,9	58,5	63,8	54,7	61,0	25,2	30,7	4,3	1,4
II	387,7	394,3	239,0	224,3	66,8	68,3	66,9	73,2	14,9	28,4	4,7	2,4
III	391,5	397,6	244,6	226,7	70,7	73,2	64,2	71,3	11,9	26,4	4,3	2,7
IV	418,1	425,9	269,7	251,7	69,3	73,6	65,9	70,9	13,2	29,6	4,1	2,2
1999 marras	117,9	120,0	76,2	70,0	20,1	22,5	16,9	18,6	4,6	9,0	1,9	0,7
joulu	123,2	127,0	75,7	70,2	22,1	23,6	19,8	22,5	5,6	10,8	3,8	0,9
2000 tammi	111,9	121,0	64,5	65,0	18,2	20,4	16,4	21,4	12,9	14,2	1,9	0,5
helmi	115,8	115,8	72,9	68,7	18,6	20,7	17,4	18,4	6,8	8,0	0,5	0,4
maalis	131,8	130,6	83,8	78,2	21,7	22,8	20,9	21,1	5,5	8,5	1,8	0,5
huhti	116,1	121,9	72,2	67,9	20,4	21,7	18,9	22,7	4,5	9,6	2,1	0,5
touko	137,7	137,8	84,8	80,4	23,0	23,3	23,9	24,9	6,1	9,2	1,7	1,1
kesä	133,9	134,5	82,0	76,1	23,5	23,2	24,2	25,6	4,3	9,6	1,0	0,8
heinä	131,6	133,8	82,4	74,4	24,3	24,3	20,9	25,5	3,9	9,7	1,1	0,6
elo	123,8	127,8	77,0	73,0	23,8	24,4	19,4	21,0	3,6	9,4	1,5	1,3
syys	136,1	136,0	85,2	79,4	22,6	24,5	23,9	24,8	4,4	7,3	1,7	0,8
loka	140,7	140,9	92,9	84,7	23,0	24,2	21,3	22,5	3,5	9,5	0,7	0,6
marras	138,5	141,4	91,2	86,6	22,5	22,8	20,6	22,8	4,3	9,3	1,4	0,5
joulu	138,8	143,6	85,6	80,4	23,8	26,7	24,0	25,6	5,4	10,8	1,9	1,0
<i>Euroalueen laajeneminen</i>												
2001 tammi	138,2	146,8	79,4	81,3	21,2	23,7	22,5	29,2	15,0	12,6	1,9	0,5

Lähde: EKP.

1) Viimeaikaisten ja varhaisempien tietojen vertailukelpoisuudesta kerrotaan tarkemmin Yleistä-osassa.

Taulukko 8.3

Maksutase: tuotannontekijäkorvaukset

(miljardia euroa, bruttovirrat)

	Yhteensä		Palkansaaja-korvaukset		Pääomakorvaukset							
	Tulot 1	Menot 2	Tulot 3	Menot 4	Yhteensä		Suorat sijoitukset		Arvopaperisijoitukset		Muut sijoitukset	
					Tulot 5	Menot 6	Tulot 7	Menot 8	Tulot 9	Menot 10	Tulot 11	Menot 12
1999	213,2	245,6	12,4	5,0	200,8	240,6	44,1	45,4	64,1	105,9	92,6	89,4
1999 III	48,6	56,7	3,1	1,4	45,5	55,2	8,9	10,1	15,5	24,5	21,2	20,6
1999 IV	52,5	61,9	3,3	1,4	49,1	60,5	11,7	13,0	15,1	23,8	22,4	23,7
2000 I	54,7	61,0	3,1	1,1	51,5	59,9	13,3	13,5	13,5	21,7	24,8	24,7
2000 II	66,9	73,2	3,0	1,4	64,0	71,9	19,2	13,8	17,2	30,8	27,6	27,3
2000 III	64,2	71,3	3,1	1,4	61,1	69,9	15,4	15,1	17,7	26,6	28,1	28,3

	Suorien sijoitusten tuotot				Arvopaperisijoitusten tuotot							
	Oman pääoman tuotot		Korot		Osingot		Korot velkapapereista					
	Tulot 13	Menot 14	Tulot 15	Menot 16	Tulot 17	Menot 18	Yhteensä		Joukkolainat		Rahamarkkinapaperit	
							Tulot 19	Menot 20	Tulot 21	Menot 22	Tulot 23	Menot 24
1999	37,7	41,5	6,4	3,8	9,6	32,5	54,5	73,4	51,7	71,7	2,9	1,7
1999 III	7,4	9,2	1,5	1,0	2,4	6,4	13,1	18,0	12,6	17,6	0,5	0,4
1999 IV	9,7	11,9	2,0	1,1	2,3	5,9	12,8	17,9	12,1	17,9	0,7	0,0
2000 I	11,0	12,0	2,3	1,5	1,9	5,8	11,6	15,9
2000 II	16,9	12,2	2,3	1,6	3,5	17,2	13,7	13,5
2000 III	13,2	13,1	2,2	2,0	3,1	7,9	14,6	18,7

Lähde: EKP.

Taulukko 8.4

Maksutase: suorat sijoitukset¹⁾

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], nettovirrat)

	Ulkomaille			Euroalueelle		
	Yhteensä	Oma pääoma ja uudelleen sijoitetut voitot	Muu pääoma, lähinnä konsernien sisäisiä lainoja	Yhteensä	Oma pääoma ja uudelleen sijoitetut voitot	Muu pääoma, lähinnä konsernien sisäisiä lainoja
	1	2	3	4	5	6
1997	-93,1	.	.	48,6	.	.
1998	-175,0	.	.	91,8	.	.
1999	-286,8	-212,2	-74,6	166,2	126,8	39,5
2000	-326,1	-258,9	-67,2	303,1	187,7	115,4
1999 IV	-139,6	-124,7	-14,9	93,0	90,1	2,9
2000 I	-63,3	-33,2	-30,1	211,3	191,3	20,0
II	-71,9	-44,8	-27,1	53,7	19,3	34,5
III	-117,9	-111,7	-6,2	23,7	15,5	8,2
IV	-73,0	-69,3	-3,7	14,4	-38,2	52,7
1999 marras	-26,6	-15,9	-10,7	9,6	8,4	1,2
joulu	-96,6	-94,0	-2,6	76,3	80,5	-4,2
2000 tammi	-7,0	-6,4	-0,5	7,8	7,4	0,4
helmi	-20,1	-13,6	-6,5	166,1	159,1	7,1
maalis	-36,2	-13,1	-23,1	37,3	24,8	12,6
huhti	-16,0	-7,4	-8,6	17,1	5,1	12,0
touko	-33,8	-15,2	-18,6	25,1	11,4	13,7
kesä	-22,1	-22,2	0,2	11,5	2,7	8,8
heinä	-19,8	-27,9	8,1	-4,7	5,4	-10,2
elo	-54,0	-56,1	2,1	13,0	3,6	9,3
syys	-44,1	-27,7	-16,4	15,4	6,4	9,1
loka	-24,8	-27,9	3,1	9,2	6,5	2,6
marras	-25,9	-23,3	-2,6	16,3	6,5	9,9
joulu	-22,3	-18,0	-4,3	-11,1	-51,2	40,2
<i>Euroalueen laajeneminen</i>						
2001 tammi	-13,0	-9,0	-4,0	8,5	6,2	2,3

Lähde: EKP.

1) Pääoman tuonti (+), pääoman vienti (-).

Taulukko 8.5

Maksutase: arvopaperisijoitukset¹⁾

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], nettovirrat)

1. Vaateittain²⁾

	Yhteensä		Osakkeet		Velkapaperit					
	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat	Saamiset			Velat		
					Yhteensä	Joukkolainat	Rahamarkkinapaperit	Yhteensä	Joukkolainat	Rahamarkkinapaperit
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1998	-327,6	227,9	-105,5	105,9	-222,1	-203,8	-18,2	122,0	108,3	13,7
1999	-309,6	267,8	-155,4	106,0	-154,1	-153,6	-0,5	161,8	109,0	52,8
2000	-413,0	292,6	-287,9	21,9	-125,1	-110,0	-15,1	270,7	233,6	37,2
1999 IV	-86,4	83,7	-55,4	44,3	-31,0	-15,4	-15,5	39,5	17,4	22,1
2000 I	-153,9	-38,8	-116,9	-105,7	-37,0	-38,6	1,6	67,0	46,8	20,2
II	-85,2	137,0	-54,3	52,4	-30,9	-24,6	-6,3	84,6	50,7	33,9
III	-91,8	95,3	-56,1	29,7	-35,7	-30,8	-4,9	65,6	73,6	-8,1
IV	-82,2	99,1	-60,7	45,5	-21,6	-16,0	-5,6	53,6	62,4	-8,8
1999 marras	-31,3	42,4	-18,6	15,8	-12,7	-7,7	-4,9	26,6	17,6	9,0
joulu	-33,7	34,5	-23,5	18,7	-10,2	-5,0	-5,2	15,7	-2,6	18,4
2000 tammi	-23,5	18,2	-21,8	7,2	-1,7	-8,8	7,1	11,0	11,8	-0,9
helmi	-87,2	-65,7	-68,7	-92,5	-18,6	-15,7	-2,8	26,9	12,8	14,1
maalis	-43,2	8,7	-26,5	-20,4	-16,7	-14,1	-2,6	29,1	22,2	6,9
huhti	-28,0	22,2	-17,5	-2,9	-10,5	-9,1	-1,4	25,1	13,0	12,1
touko	-28,1	29,9	-18,6	8,4	-9,5	-6,1	-3,4	21,5	18,4	3,1
kesä	-29,1	84,9	-18,2	47,0	-10,9	-9,4	-1,5	38,0	19,3	18,7
heinä	-36,9	24,0	-26,2	5,7	-10,7	-8,3	-2,4	18,3	25,3	-7,0
elo	-23,9	37,5	-20,4	18,2	-3,5	-1,5	-2,0	19,4	18,0	1,4
syys	-30,9	33,7	-9,5	5,8	-21,5	-21,0	-0,4	27,9	30,4	-2,5
loka	-26,5	24,8	-15,6	8,9	-10,9	-10,2	-0,7	15,9	19,5	-3,5
marras	-31,8	27,9	-19,8	6,4	-11,9	-8,9	-3,0	21,4	30,5	-9,1
joulu	-24,0	46,4	-25,3	30,2	1,3	3,2	-1,9	16,2	12,4	3,8
<i>Euroalueen laajeneminen</i>										
2001 tammi	-34,3	-11,2	-17,8	-2,1	-16,5	-6,6	-10,0	-9,1	-9,6	0,5

2. Saamiset vaateittain ja omistajasektoreittain

	Osakkeet				Velkapaperit							
	Eurojärjestelmä	Julkisyhteisöt	Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)	Muut sektorit	Joukkolainat				Rahamarkkinapaperit			
					Eurojärjestelmä	Julkisyhteisöt	Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)	Muut sektorit	Eurojärjestelmä	Julkisyhteisöt	Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)	Muut sektorit
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1999	0,1	-2,1	-1,7	-151,8	0,1	-1,7	-15,2	-136,8	0,9	-0,1	-7,5	6,2
1999 III	0,0	-0,5	0,5	-34,6	-0,3	-0,6	-0,7	-24,3	-1,0	-0,2	-0,9	2,5
IV	0,0	-0,9	-1,0	-53,5	-0,4	-0,3	-4,3	-10,4	-0,4	0,1	-4,7	-10,6
2000 I	0,0	-0,7	1,7	-117,9	-1,2	-0,1	-15,5	-21,7	1,2	0,1	3,2	-2,8
II	0,0	-0,7	1,5	-55,1	0,6	-0,7	-7,7	-16,8	0,0	0,0	1,3	-7,5
III	-0,1	-0,4	-2,8	-52,8	-2,3	-0,4	-19,4	-8,8	0,5	-1,3	-1,0	-3,1

Lähde: EKP.

1) Pääoman tuonti (+), pääoman vienti (-).

2) Viimeaikaisten ja varhaisempien tietojen vertailukelpoisuudesta kerrotaan tarkemmin Yleistä-osassa.

Taulukko 8.6

Maksutase: muut sijoitukset ja valuuttavaranto

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], nettovirrat)

1. Muut sijoitukset sektoreittain^{1), 2)}

	Yhteensä		Eurojärjestelmä		Julkisyhteisöt		Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)						Muut sektorit	
	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat	Yhteensä		Pitkäaikaiset		Lyhytaikaiset		Saamiset	Velat
							Saamiset	Velat	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1998	-82,3	203,2	-0,7	3,5	-1,0	-7,6	-22,6	192,5	-37,6	40,5	15,0	152,0	-58,0	14,9
1999	-20,9	184,0	0,0	4,6	2,8	-12,5	18,2	159,6	-46,4	54,4	64,6	105,2	-41,9	32,3
2000	193,6	325,2	0,0	-2,3	-6,4	4,5	-129,8	271,7	-38,7	50,9	-91,1	220,8	-57,4	51,4
1999 IV	11,5	41,4	0,0	2,3	0,5	-3,9	-0,2	39,0	-5,0	7,6	4,7	31,3	11,2	4,0
2000 I	-78,9	170,2	0,0	-5,1	-6,0	-2,7	-30,0	163,1	-11,2	20,0	-18,8	143,1	-42,8	14,9
II	-29,3	-16,0	0,0	3,1	1,0	-0,3	-21,1	-20,7	-4,9	7,6	-16,2	-28,3	-9,3	2,0
III	-29,2	101,1	0,0	-1,7	-4,0	1,4	-14,3	72,3	-9,6	8,9	-4,7	63,4	-11,0	29,0
IV	-56,3	69,9	0,0	1,5	2,6	6,1	-64,5	57,0	-13,1	14,4	-51,5	42,6	5,6	5,4
1999 marras	-60,2	65,6	0,0	0,2	1,2	-2,0	-56,6	63,2	1,7	1,4	-58,3	61,8	-4,8	4,2
joulu	92,1	-78,8	0,0	3,2	0,4	-0,8	78,3	-76,0	-3,0	2,6	81,3	-78,7	13,4	-5,2
2000 tammi	-21,1	47,8	0,0	0,1	-2,9	-1,0	-2,6	43,4	-3,9	6,2	1,4	37,2	-15,6	5,3
helmi	-30,1	33,0	0,0	-1,8	-2,7	-0,3	-17,4	26,4	-4,9	7,7	-12,5	18,7	-10,0	8,6
maalis	-27,6	89,4	0,0	-3,5	-0,4	-1,4	-10,0	93,3	-2,3	6,1	-7,7	87,2	-17,2	1,0
huhti	-34,9	40,1	0,0	3,1	0,4	-0,5	-30,8	37,1	-5,4	5,7	-25,5	31,4	-4,5	0,4
touko	-14,0	29,7	0,0	-2,4	0,5	0,6	-9,1	27,8	-0,5	-0,8	-8,5	28,7	-5,4	3,6
kesä	19,6	-85,7	0,0	2,3	0,2	-0,4	18,8	-85,7	1,0	2,6	17,8	-88,3	0,6	-2,0
heinä	5,4	20,9	0,0	-1,6	3,5	1,2	9,3	16,6	-7,0	7,6	16,3	8,9	-7,4	4,7
elo	-26,2	54,0	0,0	-1,8	-1,5	1,0	-19,3	24,8	-0,7	-1,1	-18,6	25,9	-5,3	30,0
syys	-8,5	26,2	0,0	1,7	-6,0	-0,7	-4,2	31,0	-1,9	2,4	-2,3	28,6	1,7	-5,7
loka	-16,3	28,1	0,0	-0,2	7,3	2,8	-21,0	25,3	-3,6	6,8	-17,4	18,5	-2,6	0,3
marras	-47,2	48,1	0,0	0,7	-4,1	1,9	-46,2	48,2	-6,6	7,0	-39,6	41,2	3,2	-2,7
joulu	7,2	-6,3	0,0	1,0	-0,6	1,4	2,7	-16,5	-2,8	0,6	5,5	-17,1	5,1	7,8
<i>Euroalueen laajeneminen</i>														
2001 tammi	-50,4	98,3	0,6	1,4	3,7	-6,1	-53,7	103,1	-4,2	-1,1	-49,5	104,2	-1,0	-0,1

2. Muut sijoitukset sektoreittain ja vaateittain¹⁾

2.1. Eurojärjestelmä

	Lainat / käteinen ja talletukset			Muut saamiset/velat		
	Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Netto
	1	2	3	4	5	6
1999	0,0	5,5	5,5	0,0	-0,9	-0,9
1999 III	0,0	-2,9	-2,9	0,0	0,0	0,0
IV	0,0	2,4	2,4	0,0	0,0	0,0
2000 I	0,0	-5,1	-5,1	0,0	0,0	0,0
II	0,0	3,0	3,0	0,0	0,0	0,0
III	0,0	-1,8	-1,8	0,0	0,0	0,0

Lähde: EKP.

1) Pääoman tuonti (+), pääoman vienti (-).

2) Viimeaikaisten ja varhaisempien tietojen vertailukelpoisuudesta kerrotaan tarkemmin Yleistä-osassa.

2.2. Julkisyhteisöt

	Kauppaluotot			Lainat / käteinen ja talletukset			Muut saamiset/velat		
	Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Netto
	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1999	0,0	0,0	0,0	3,9	-12,6	-8,7	-1,2	0,2	-1,0
1999 III	0,0	0,0	0,0	1,2	-2,1	-0,8	-0,1	0,0	-0,1
1999 IV	0,0	0,0	0,0	0,0	-3,9	-3,9	0,4	0,0	0,4
2000 I	0,0	0,0	0,0	-5,9	-2,3	-8,2	-0,1	-0,4	-0,5
2000 II	0,0	0,0	0,0	1,2	-0,5	0,7	-0,2	0,2	0,0
2000 III	0,0	0,0	0,0	-4,0	0,6	-3,4	0,0	0,8	0,8

2.3. Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)

	Lainat / käteinen ja talletukset			Muut saamiset/velat		
	Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Netto
	16	17	18	19	20	21
1999	17,7	158,9	176,6	0,5	0,7	1,2
1999 III	-6,7	11,3	4,6	-0,9	0,9	0,0
1999 IV	0,5	37,5	37,9	-0,7	1,5	0,8
2000 I	-27,7	163,0	135,3	-2,2	0,1	-2,1
2000 II	-22,3	-21,5	-43,8	1,2	0,8	2,0
2000 III	-12,8	72,2	59,4	-1,4	0,1	-1,3

2.4. Muut sektorit

	Kauppaluotot			Lainat / käteinen ja talletukset			Muut saamiset/velat		
	Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Netto
	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1999	-6,4	3,4	-3,0	-13,2	17,5	4,3	-22,4	11,4	-11,0
1999 III	-1,6	-0,1	-1,7	-12,6	-2,0	-14,6	-3,5	1,7	-1,8
1999 IV	-1,3	2,1	0,8	16,6	0,2	16,8	-4,0	1,7	-2,3
2000 I	-4,3	2,9	-1,4	-38,1	18,4	-19,8	-0,4	-6,4	-6,8
2000 II	-3,9	0,3	-3,6	-5,3	2,8	-2,5	-0,1	-1,0	-1,1
2000 III	-2,1	2,1	0,0	-8,0	27,1	19,1	-0,9	-0,2	-1,1

3. Valuuttavaranto¹⁾

	Yhteensä	Kulta	Erityiset nosto-oikeudet	Varanto-osuus IMF:ssä	Valuuttasaamiset							Muut saamiset
					Yhteensä	Käteinen ja talletukset		Arvopaperit			Johdannaiset	
						Rahaviranomaiset ja BIS	Pankit	Osakkeet	Joukkolainat	Rahamarkkinapaperit		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1999	10,2	0,3	1,0	2,0	7,1	2,3	-1,0	0,2	3,6	2,1	-0,1	0,0
1999 III	0,0	0,0	0,2	1,9	-2,4	4,2	-2,8	0,2	-3,4	-0,6	0,0	0,3
1999 IV	-0,5	0,3	-0,7	0,2	-0,3	1,0	3,0	0,0	-1,9	-2,3	-0,1	-0,1
2000 I	-1,4	0,7	0,2	0,2	-2,8	2,3	-4,5	0,0	2,6	-3,1	0,0	0,2
2000 II	3,8	0,0	-0,1	3,3	0,7	-0,9	0,2	0,0	-3,7	5,3	-0,2	-0,1
2000 III	4,5	0,3	-0,1	0,0	4,3	1,5	4,8	0,0	-5,4	3,5	-0,1	0,0

Lähde: EKP.

1) Lisäys (-), vähennys (+).

Taulukko 8.7

Ulkomainen varallisuus ja valuuttavaranto

1. Ulkomainen nettovarallisuus¹⁾

(miljardia euroa [miljardia ecua vuonna 1997]; saamiset vähennettynä veloilla; ajanjakson lopun kantatieto)

	Yhteensä	Suorat sijoitukset			Arvopaperisijoitukset					Johdannaiset	Muut sijoitukset				Valuuttavaranto
		Yhteensä	Oma pääoma (ml. uudelleen sijoitetut voitot)	Muu pääoma	Yhteensä	Osakkeet	Velkapaperit				Yhteensä	Kauppa- luotot	Lainat/ käteinen ja talletukset	Muut saamiset/ velat	
							Yhteensä	Joukkolainat	Rahamarkkinapaperit						
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1997	32,7	177,6	148,6	29,1	-724,7	-358,7	-366,0	-339,8	-26,2	-5,9	222,4	79,8	51,3	91,4	363,3
1998	-175,3	136,4	112,7	23,7	-704,6	-476,0	-228,6	-205,4	-23,2	2,2	61,5	99,7	-102,1	63,9	329,2
1999	-131,0	373,4	290,8	82,6	-730,9	-596,8	-134,1	-72,7	-61,4	1,9	-147,8	112,6	-340,4	80,0	372,3

Lähde: EKP.

1) Viimeaikaisten ja varhaisempien tietojen vertailukelpoisuudesta kerrotaan tarkemmin Yleistä-osassa.

2. Eurojärjestelmän valuuttavaranto ja siihen liittyvät saamiset^{1),2)}

(miljardia euroa; ajanjakson lopun kantatieto, ellei toisin mainita)

	Valuuttavaranto													Lisätieto: valuuttavarantoon liittyvät saamiset	
	Yhteensä	Kulta	Miljoonaa troy-unssia	Erityiset nosto-oikeudet	Varantosuus IMF:ssä	Valuutussaamiset									Muut saamiset
						Yhteensä	Käteinen ja talletukset		Arvopaperit				Johdannaiset		
							Rahaviranomaiset ja BIS	Pankit	Yhteensä	Osakkeet	Joukkolainat	Rahamarkkinapaperit			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
1998 jouluku ³⁾	329,2	99,6	404,131	5,2	23,2	199,9	12,6	18,3	169,0	0,0	116,6	52,4	0,0	1,3	7,6
1999 jouluku	372,3	116,4	402,762	4,5	24,3	225,1	12,8	21,7	190,5	0,0	134,0	56,5	0,0	2,1	14,4
2000 tammi ⁴⁾	378,0	116,2	401,639	4,3	24,4	230,9	14,4	28,0	188,4	-	-	-	0,2	2,3	14,7
helmi ⁴⁾	383,2	121,1	400,503	4,4	23,9	231,4	12,0	25,8	193,4	-	-	-	0,2	2,4	16,1
maalisk	385,3	116,0	400,503	4,4	24,8	238,8	12,7	25,9	200,1	-	-	-	0,2	1,3	17,0
huhtik	399,7	121,3	400,503	4,3	22,7	249,6	18,2	28,3	202,9	-	-	-	0,2	1,9	18,1
toukok	388,8	117,2	400,503	4,5	21,1	244,4	16,2	28,8	199,2	-	-	-	0,2	1,6	19,1
kesäk	385,8	120,8	400,503	4,5	20,5	238,3	14,3	24,4	199,4	-	-	-	0,1	1,8	18,3
heinäk ⁴⁾	391,3	119,6	399,539	4,5	20,9	244,4	10,5	27,1	206,6	-	-	-	0,2	1,9	17,5
eloku	402,6	124,3	399,539	4,8	20,9	251,5	10,9	25,2	215,3	-	-	-	0,2	1,2	17,3
syysk	408,0	124,7	399,539	4,9	21,3	255,9	11,2	24,3	220,1	-	-	-	0,3	1,2	16,6
lokak ⁴⁾	416,2	125,6	399,538	4,7	21,5	263,1	10,3	24,3	228,2	-	-	-	0,3	1,4	16,3
marrask ⁴⁾	400,1	123,8	399,537	4,8	20,8	249,8	9,0	22,6	217,8	-	-	-	0,3	0,9	16,7
jouluku	377,7	117,8	399,537	4,3	20,8	234,1	9,7	19,5	204,4	-	-	-	0,5	0,6	15,8
<i>Euroalueen laajeneminen</i>															
2001 tammi 1.	390,9	119,2	404,119	4,4	21,2	245,5	16,8	19,8	208,4	-	-	-	0,5	0,7	16,3
2001 tammi	386,0	115,0	404,119	4,5	22,3	243,4	11,8	19,9	211,2	-	-	-	0,5	0,8	18,0
helmi	384,3	116,5	404,119	4,8	21,3	241,0	10,4	21,7	208,4	-	-	-	0,5	0,6	18,3

3. Euroopan keskuspankin valuuttavaranto ja siihen liittyvät saamiset^{1),5)}

(miljardia euroa; ajanjakson lopun kantatieto)

	Valuuttavaranto													Lisätieto: valuuttavarantoon liittyvät saamiset	
	Yhteensä	Kulta	Miljoonaa troy-unssia	Erityiset nosto-oikeudet	Varantosuus IMF:ssä	Valuutussaamiset									Muut saamiset
						Yhteensä	Käteinen ja talletukset		Arvopaperit				Johdannaiset		
							Rahaviranomaiset ja BIS	Pankit	Yhteensä	Osakkeet	Joukkolainat	Rahamarkkinapaperit			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
1999 jouluku	49,3	7,0	24,030	0,0	0,0	40,9	0,3	6,4	34,3	0,0	28,0	6,3	0,0	1,4	2,6
2000 tammi	49,9	7,0	24,030	0,0	0,0	41,2	0,4	7,2	33,6	-	-	-	0,0	1,7	3,2
helmi	48,0	7,3	24,030	0,0	0,0	39,0	0,4	6,1	32,5	-	-	-	0,0	1,7	4,2
maalisk	49,7	7,0	24,030	0,0	0,0	41,9	0,4	7,4	34,1	-	-	-	0,0	0,9	4,3
huhtik	52,7	7,3	24,030	0,0	0,0	44,1	1,1	7,9	35,1	-	-	-	0,0	1,4	4,3
toukok	50,0	7,0	24,030	0,0	0,0	42,0	1,7	6,0	34,2	-	-	-	0,0	1,0	4,5
kesäk	50,5	7,2	24,030	0,0	0,0	42,1	0,9	6,3	34,9	-	-	-	0,0	1,2	3,7
heinäk	51,0	7,2	24,030	0,0	0,0	42,8	0,5	5,5	36,8	-	-	-	0,0	1,0	4,1
eloku	55,0	7,5	24,030	0,0	0,0	46,4	0,6	7,5	38,3	-	-	-	0,0	1,2	4,1
syysk	52,4	7,5	24,030	0,0	0,0	43,7	0,7	6,1	36,9	-	-	-	0,0	1,2	3,7
lokak	53,8	7,6	24,030	0,0	0,0	44,9	0,7	6,4	37,7	-	-	-	0,0	1,4	4,0
marrask	47,2	7,4	24,030	0,0	0,0	38,8	0,7	5,0	33,1	-	-	-	0,0	0,9	3,0
jouluku	45,1	7,1	24,030	0,0	0,0	37,3	0,6	6,1	30,6	-	-	-	0,0	0,6	3,8
<i>Euroalueen laajeneminen</i>															
2001 tammi	45,9	7,0	24,656	0,0	0,0	38,2	0,7	2,6	34,9	-	-	-	0,0	0,7	3,5
helmi	46,7	7,1	24,656	0,0	0,0	38,9	0,6	3,9	34,4	-	-	-	0,0	0,6	3,0

Lähde: EKP.

1) Valuuttavarantoa ja valuuttamääräistä likviditeettiä koskevan raportointimallin mukaisia lisätietoja on saatavissa EKP:n verkkosivuilla.

2) Kattavuus- ja arvostuserojen vuoksi luvut eivät ole täysin verrattavissa taulukon 1.1 lukuun.

3) Tilanne 1.1.1999.

4) Eurojärjestelmän kultavarantojen muutos johtuu siitä, että eräs keskuspankki myi kultaa 26.9.1999 tehdyn keskuspankkien kultasopimuksen ehtojen mukaisesti.

5) Osa eurojärjestelmän valuuttavarantoa.

9 Euroalueen ulkomaankauppa

Taulukko 9

1. Vienti¹⁾

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], fob-arvo)

	Yhteensä 1	Elin- tarvikkeet, juomat, tupakka 2	Raaka- aineet 3	Energia 4	Kemi- kaalit 5	Muut teollisuus- tuotteet 6	Koneet, kuljetus- laitteet 7	Muut 8	Vienti-indeksejä, 1995 = 100			
									Arvo ²⁾ 9	Määrä ²⁾ 10	Yksikkö- arvo 11	
1997	762,8	57,0	16,5	14,4	99,6	217,6	343,8	13,8	122,5	115,9	105,7	
1998	796,3	56,1	15,8	12,6	104,4	221,7	371,1	14,7	127,9	120,0	106,6	
1999	831,8	55,6	16,4	13,6	114,1	225,5	384,7	21,9	133,6	122,6	109,0	
2000	1 005,2	61,1	19,6	23,2	138,9	266,5	467,0	28,8	161,5	136,7	118,1	
1997	I	170,7	13,0	3,9	3,7	22,7	49,1	74,9	3,5	109,7	104,2	105,3
	II	191,8	14,4	4,1	3,6	25,3	54,1	86,7	3,6	123,3	117,3	105,1
	III	193,5	14,1	4,2	3,4	25,8	55,9	86,8	3,3	124,3	116,6	106,6
	IV	206,8	15,5	4,3	3,7	25,8	58,5	95,5	3,5	132,9	125,7	105,7
1998	I	194,5	13,8	4,2	3,4	26,7	54,7	88,0	3,7	125,0	115,9	107,8
	II	204,5	14,6	3,9	3,3	27,0	56,6	95,5	3,7	131,4	123,1	106,8
	III	195,9	13,5	3,9	3,0	25,8	55,3	91,0	3,6	125,9	118,2	106,5
	IV	201,4	14,2	3,8	2,9	25,0	55,1	96,7	3,7	129,4	122,8	105,4
1999	I	187,8	12,4	3,8	2,6	25,8	51,3	86,7	5,1	120,7	112,6	107,2
	II	203,2	13,5	4,0	3,1	27,9	55,1	94,4	5,2	130,6	119,9	108,9
	III	209,5	14,0	4,1	3,9	29,7	56,9	95,5	5,5	134,6	123,0	109,5
	IV	231,3	15,7	4,5	4,1	30,7	62,1	108,1	6,0	148,6	135,0	110,1
2000	I	230,2	13,7	4,7	5,0	32,4	62,1	105,1	7,0	147,9	128,8	114,9
	II	248,0	15,1	5,0	5,3	34,0	64,9	116,3	7,3	159,4	136,9	116,4
	III	250,7	15,2	4,7	6,1	35,6	66,9	115,0	7,2	161,1	134,8	119,5
	IV	276,3	17,2	5,1	6,7	36,9	72,6	130,6	7,3	177,6	146,7	121,0
1998	tammi	58,6	4,3	1,3	1,2	8,4	16,3	26,0	1,2	112,9	104,8	107,7
	helmi	63,8	4,5	1,4	1,0	8,6	18,1	28,9	1,2	123,0	114,1	107,8
	maalis	72,1	5,0	1,5	1,2	9,6	20,3	33,1	1,3	139,0	128,7	108,0
	huhti	68,2	4,9	1,3	1,1	9,2	19,0	31,3	1,3	131,4	122,9	106,9
	touko	65,9	4,8	1,3	1,1	8,7	18,3	30,7	1,2	127,1	118,9	106,9
	kesä	70,5	4,9	1,3	1,1	9,1	19,3	33,5	1,2	135,9	127,3	106,7
	heinä	73,0	4,8	1,3	1,1	9,3	21,1	34,2	1,2	140,8	131,7	106,9
	elo	56,7	4,2	1,2	1,0	7,7	15,6	25,9	1,1	109,3	103,2	105,9
	syys	66,2	4,5	1,3	0,9	8,8	18,5	30,9	1,3	127,6	119,7	106,6
	loka	69,0	4,8	1,3	1,0	8,6	19,6	32,5	1,2	133,1	125,8	105,8
	marras	67,1	4,8	1,3	1,0	8,1	18,2	32,5	1,3	129,3	123,3	104,8
	joulu	65,3	4,6	1,2	0,9	8,2	17,3	31,7	1,2	125,8	119,3	105,5
1999	tammi	54,3	3,7	1,1	0,8	7,7	14,7	24,9	1,3	104,8	98,1	106,8
	helmi	60,2	4,0	1,2	0,8	8,3	16,5	27,4	1,9	116,1	108,6	106,9
	maalis	73,2	4,7	1,5	1,0	9,8	20,0	34,4	1,9	141,2	130,9	107,9
	huhti	65,9	4,4	1,3	1,0	9,1	17,8	30,7	1,5	127,0	116,6	108,9
	touko	63,7	4,5	1,3	1,0	9,0	17,4	29,0	1,7	122,8	113,2	108,5
	kesä	73,6	4,7	1,3	1,1	9,8	19,9	34,7	2,0	141,9	129,8	109,3
	heinä	76,2	4,6	1,4	1,2	10,3	20,9	35,6	2,2	146,8	132,8	110,6
	elo	61,1	4,3	1,3	1,2	9,2	16,2	27,4	1,6	117,7	107,0	110,0
	syys	72,3	5,1	1,4	1,5	10,1	19,8	32,5	1,7	139,3	129,0	108,0
	loka	77,5	5,3	1,5	1,4	10,2	21,0	36,3	2,0	149,5	136,0	109,9
	marras	77,6	5,4	1,5	1,2	10,7	20,9	36,0	1,9	149,5	137,3	108,9
	joulu	76,2	5,1	1,6	1,5	9,8	20,2	35,9	2,2	146,9	131,8	111,4
2000	tammi	66,1	4,1	1,4	1,5	9,3	17,6	30,1	2,2	127,5	111,7	114,1
	helmi	75,5	4,5	1,6	1,7	10,7	20,8	33,9	2,2	145,5	125,6	115,8
	maalis	88,6	5,2	1,8	1,8	12,3	23,7	41,2	2,6	170,8	148,8	114,8
	huhti	73,5	4,5	1,6	1,6	10,2	19,5	34,0	2,1	141,7	122,3	115,9
	touko	89,3	5,5	1,8	1,9	12,0	23,2	42,3	2,6	172,2	147,9	116,4
	kesä	85,2	5,1	1,6	1,8	11,8	22,2	40,1	2,6	164,2	140,3	117,0
	heinä	84,9	4,9	1,5	2,0	11,5	23,3	39,4	2,4	163,7	137,5	119,0
	elo	78,2	5,0	1,6	2,0	11,6	20,6	35,1	2,4	150,8	127,0	118,8
	syys	87,5	5,3	1,7	2,2	12,5	23,0	40,4	2,4	168,8	139,9	120,6
	loka	95,9	5,9	1,8	2,4	13,4	25,5	44,3	2,6	184,8	152,5	121,2
	marras	94,9	6,0	1,8	2,3	12,6	25,0	44,8	2,4	183,0	151,9	120,5
	joulu	85,5	5,2	1,6	2,1	10,8	22,1	41,4	2,3	164,9	136,1	121,2
2001	tammi	79,0	154,2	.	.

Euroalueen laajeneminen

Lähde: Eurostat. Hyödykejako noudattaa SITC-luokitusta (3. tarkistettu laitos).

1) Määritelmien, kattavuuden ja kirjausajankohtien erojen vuoksi Eurostatin kokoamat ulkomaankaupan tilastot eivät ole täysin vertailukelpoisia EKP:n kokoaman maksutasetilaston tavarat-erän kanssa (taulukko 8.2).

2) EKP:n laskelmat perustuvat Eurostatin tilastoihin.

Taulukko 9

2. Tuonti¹⁾

(miljardia euroa [miljardia eua vuoden 1998 loppuun], cif-arvo)

	Yhteensä	Elin- tarvikkeet, juomat, tupakka	Raaka- aineet	Energia	Kemi- kaalit	Muut teollisuus- tuotteet	Koneet, kuljetus- laitteet	Muut	Tuonti-indeksejä, 1995 = 100			
									Arvo ²⁾	Määrä ²⁾	Yksikkö- arvo	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1997	674,2	55,5	41,5	81,3	62,5	189,3	230,0	14,0	119,8	110,3	108,6	
1998	711,0	55,1	41,3	58,5	68,0	202,0	270,1	16,1	126,3	123,0	102,7	
1999	780,5	52,4	39,4	77,7	71,4	211,2	307,6	20,8	138,7	130,5	106,3	
2000	992,5	55,0	48,0	142,7	84,8	252,7	375,0	34,3	176,4	136,3	129,4	
1997	I	159,1	12,8	9,7	21,2	14,8	44,8	52,1	3,7	113,1	106,0	106,7
	II	168,0	14,1	11,1	18,6	16,1	46,7	57,8	3,6	119,4	111,4	107,2
	III	166,6	13,6	10,1	20,0	15,3	49,1	55,9	2,6	118,5	106,9	110,8
	IV	180,4	15,1	10,7	21,4	16,2	48,6	64,3	4,1	128,2	117,0	109,6
1998	I	179,9	13,7	10,9	16,4	17,7	51,6	65,3	4,3	127,9	119,2	107,3
	II	179,2	13,7	11,1	15,1	17,3	50,4	67,3	4,3	127,4	121,6	104,7
	III	171,1	13,4	9,7	13,8	16,4	50,8	63,4	3,6	121,6	119,5	101,8
	IV	180,8	14,3	9,6	13,2	16,5	49,2	74,1	3,9	128,5	131,9	97,4
1999	I	179,2	12,4	9,2	13,8	17,0	50,3	71,6	5,0	127,4	128,8	98,9
	II	189,5	12,9	10,2	16,8	17,7	50,8	76,1	5,1	134,7	129,8	103,8
	III	193,9	12,9	9,5	21,2	17,3	54,4	73,7	4,9	137,9	126,0	109,4
	IV	217,8	14,2	10,4	25,9	19,4	55,7	86,2	5,9	154,8	137,6	112,5
2000	I	231,4	12,7	11,3	31,5	20,1	60,7	87,5	7,7	164,5	135,8	121,1
	II	243,3	14,0	12,4	32,1	21,3	62,2	93,3	8,0	172,9	137,1	126,1
	III	245,2	13,3	11,8	37,5	21,1	64,5	88,9	8,1	174,3	132,7	131,3
	IV	272,6	15,0	12,5	41,5	22,4	65,3	105,3	10,4	193,8	139,4	139,0
1998	tammi	57,7	4,5	3,5	5,7	5,6	16,6	20,4	1,4	123,0	114,3	107,6
	helmi	57,9	4,3	3,5	5,4	5,6	16,7	20,8	1,6	123,4	114,4	107,9
	maalis	64,3	4,9	3,8	5,3	6,5	18,3	24,1	1,3	137,1	128,6	106,6
	huhti	60,1	4,8	3,7	5,2	5,8	16,8	22,7	1,3	128,2	121,5	105,5
	touko	56,9	4,4	3,5	5,2	5,6	15,8	21,2	1,2	121,4	115,7	104,9
	kesä	62,1	4,6	3,9	4,7	6,0	17,8	23,4	1,7	132,5	127,8	103,7
	heinä	59,3	4,7	3,6	4,7	6,0	17,8	21,2	1,3	126,4	123,6	102,2
	elo	50,1	4,1	2,8	4,4	4,7	15,0	18,1	1,0	106,9	105,7	101,1
	syys	61,8	4,6	3,3	4,7	5,8	17,9	24,1	1,4	131,7	129,2	101,9
	loka	62,5	4,8	3,3	4,7	5,8	17,4	25,1	1,4	133,2	133,9	99,5
	marras	59,7	4,6	3,1	4,2	5,4	16,2	24,9	1,3	127,3	131,8	96,6
	joulu	58,6	5,0	3,1	4,3	5,3	15,7	24,2	1,2	125,0	130,2	96,0
1999	tammi	55,0	3,9	3,0	4,6	5,1	15,5	21,4	1,5	117,4	119,5	98,2
	helmi	56,4	3,9	2,9	4,2	5,4	16,1	22,1	1,7	120,3	122,1	98,5
	maalis	67,8	4,7	3,3	5,0	6,4	18,6	28,0	1,7	144,6	144,7	99,9
	huhti	61,6	4,2	3,3	5,6	5,8	16,1	24,9	1,7	131,4	128,3	102,4
	touko	62,4	4,3	3,3	5,7	5,8	16,5	25,2	1,6	133,1	127,2	104,6
	kesä	65,5	4,4	3,5	5,4	6,2	18,2	25,9	1,8	139,7	133,5	104,6
	heinä	64,5	4,4	3,4	6,7	5,7	18,4	24,3	1,6	137,4	127,3	108,0
	elo	58,5	4,1	2,7	7,0	5,2	16,3	21,9	1,5	124,8	113,5	110,0
	syys	70,9	4,4	3,5	7,6	6,4	19,6	27,6	1,8	151,3	137,3	110,2
	loka	70,6	4,5	3,4	7,9	6,5	18,9	27,4	2,1	150,5	135,2	111,3
	marras	74,3	4,8	3,6	8,5	6,7	18,8	29,8	2,1	158,4	142,9	110,8
	joulu	72,9	4,9	3,5	9,5	6,2	18,0	29,1	1,7	155,6	134,8	115,4
2000	tammi	71,1	4,0	3,5	10,3	5,8	18,5	26,5	2,5	151,6	127,7	118,7
	helmi	75,5	4,0	3,6	10,2	6,8	20,1	28,2	2,5	161,0	133,1	121,0
	maalis	84,8	4,6	4,2	11,0	7,5	22,0	32,8	2,7	180,8	146,8	123,2
	huhti	73,1	4,2	3,7	9,5	6,5	18,3	28,3	2,4	155,8	127,0	122,7
	touko	88,1	5,1	4,7	11,3	7,5	22,8	33,9	2,9	187,8	148,0	126,9
	kesä	82,2	4,6	4,1	11,3	7,3	21,1	31,0	2,7	175,2	136,4	128,4
	heinä	79,2	4,5	4,0	11,9	6,7	21,0	28,3	2,9	169,0	131,7	128,3
	elo	78,6	4,4	3,5	12,5	6,8	20,6	28,4	2,4	167,5	128,3	130,6
	syys	87,4	4,5	4,2	13,2	7,6	22,9	32,3	2,8	186,4	138,3	134,8
	loka	92,4	5,2	4,2	13,2	7,8	22,9	35,3	3,7	196,9	142,1	138,6
	marras	95,0	5,1	4,4	14,8	7,9	22,6	36,5	3,8	202,6	145,5	139,2
	joulu	85,3	4,8	3,9	13,6	6,8	19,8	33,5	2,9	181,9	130,7	139,2
2001	tammi	86,4	183,0	.	.

Euroalueen laajeneminen

Lähde: Eurostat. Hyödykejako noudattaa SITC-luokitusta (3. tarkistettu laitos).

1) Määritelmien, kattavuuden ja kirjausajankohtien erojen vuoksi Eurostatin kokoamat ulkomaankaupan tilastot eivät ole täysin vertailukelpoisia EKP:n kokoaman maksutasetilaston tavarat-erän kanssa (taulukko 8.2). Ero johtuu osittain vakuutus- ja rahtipalveluiden kirjaamisesta tavaroiden tuontiin. Näiden palveluiden osuus tavaroiden tuonnista (cif) oli vuonna 1998 noin 3,8 %.

2) EKP:n laskelmat perustuvat Eurostatin tilastoihin.

Taulukko 9

3. Kauppatase¹⁾

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], vienti (fob) – tuonti (cif))

	Yhteensä	Elin- tarvikkeet, juomat, tupakka	Raaka- aineet	Energia	Kemikaalit	Muut teollisuus- tuotteet	Koneet, kuljetus- laitteet	Muut	
	1	2	3	4	5	6	7	8	
1997	88,6	1,5	-25,1	-66,8	37,1	28,3	113,8	-0,1	
1998	85,3	1,0	-25,5	-45,9	36,4	19,7	101,0	-1,4	
1999	51,3	3,2	-23,0	-64,1	42,7	14,2	77,1	1,0	
2000	12,6	6,1	-28,4	-119,5	54,1	13,8	92,0	-5,5	
1997	I	11,6	0,2	-5,8	-17,5	8,0	4,3	22,8	-0,2
	II	23,8	0,3	-7,0	-15,0	9,1	7,4	28,8	0,0
	III	26,8	0,4	-5,9	-16,6	10,5	6,7	30,9	0,8
	IV	26,3	0,5	-6,4	-17,7	9,6	9,8	31,3	-0,7
1998	I	14,6	0,1	-6,7	-13,0	9,0	3,2	22,7	-0,6
	II	25,4	0,9	-7,2	-11,7	9,6	6,1	28,2	-0,6
	III	24,8	0,1	-5,8	-10,9	9,3	4,5	27,6	0,0
	IV	20,6	-0,1	-5,7	-10,3	8,5	5,9	22,6	-0,2
1999	I	8,5	0,0	-5,4	-11,2	8,8	1,0	15,1	0,2
	II	13,7	0,6	-6,2	-13,7	10,2	4,3	18,3	0,1
	III	15,6	1,1	-5,4	-17,4	12,4	2,5	21,8	0,6
	IV	13,5	1,5	-5,9	-21,8	11,3	6,4	21,9	0,1
2000	I	-1,2	1,1	-6,5	-26,5	12,3	1,5	17,7	-0,7
	II	4,7	1,1	-7,4	-26,8	12,7	2,7	23,1	-0,7
	III	5,5	1,9	-7,1	-31,4	14,6	2,4	26,0	-0,9
	IV	3,7	2,1	-7,4	-34,8	14,4	7,3	25,2	-3,2
1998	tammi	0,9	-0,2	-2,2	-4,6	2,8	-0,3	5,6	-0,2
	helmi	5,9	0,2	-2,2	-4,3	3,1	1,4	8,1	-0,4
	maalis	7,8	0,1	-2,3	-4,1	3,1	2,0	9,0	0,0
	huhti	8,0	0,1	-2,4	-4,1	3,4	2,2	8,6	0,0
	touko	9,0	0,4	-2,3	-4,1	3,1	2,4	9,5	-0,1
	kesä	8,3	0,3	-2,6	-3,5	3,1	1,5	10,1	-0,5
	heinä	13,8	0,0	-2,2	-3,6	3,3	3,3	13,0	0,0
	elo	6,6	0,1	-1,6	-3,5	3,0	0,6	7,7	0,1
	syys	4,4	-0,1	-2,0	-3,8	3,0	0,5	6,8	-0,1
	loka	6,6	0,0	-2,0	-3,7	2,8	2,2	7,4	-0,2
	marras	7,4	0,2	-1,9	-3,3	2,7	2,0	7,7	0,0
	joulu	6,6	-0,3	-1,9	-3,3	2,9	1,7	7,5	0,1
1999	tammi	-0,7	-0,2	-1,8	-3,8	2,6	-0,8	3,5	-0,2
	helmi	3,8	0,1	-1,7	-3,3	2,9	0,4	5,3	0,2
	maalis	5,4	0,0	-1,9	-4,0	3,4	1,4	6,4	0,2
	huhti	4,2	0,1	-2,0	-4,6	3,4	1,8	5,7	-0,2
	touko	1,3	0,2	-2,1	-4,8	3,2	0,8	3,8	0,1
	kesä	8,1	0,2	-2,2	-4,3	3,6	1,7	8,8	0,3
	heinä	11,7	0,2	-2,0	-5,5	4,6	2,5	11,3	0,6
	elo	2,5	0,2	-1,4	-5,8	4,0	-0,2	5,5	0,1
	syys	1,3	0,7	-2,1	-6,1	3,8	0,2	4,9	-0,1
	loka	7,0	0,8	-1,9	-6,5	3,7	2,1	8,9	-0,1
	marras	3,3	0,6	-2,1	-7,2	4,0	2,1	6,2	-0,2
	joulu	3,2	0,2	-1,9	-8,1	3,6	2,2	6,8	0,4
2000	tammi	-5,0	0,0	-2,2	-8,7	3,5	-0,9	3,6	-0,3
	helmi	0,0	0,4	-2,0	-8,5	4,0	0,7	5,6	-0,3
	maalis	3,8	0,6	-2,3	-9,3	4,8	1,7	8,5	-0,1
	huhti	0,4	0,2	-2,1	-7,9	3,7	1,1	5,7	-0,3
	touko	1,2	0,4	-2,8	-9,4	4,5	0,4	8,3	-0,2
	kesä	3,0	0,5	-2,5	-9,5	4,5	1,1	9,0	-0,1
	heinä	5,7	0,4	-2,5	-9,9	4,8	2,3	11,2	-0,6
	elo	-0,3	0,6	-2,0	-10,5	4,8	0,0	6,7	0,1
	syys	0,1	0,9	-2,6	-11,0	5,0	0,1	8,2	-0,4
	loka	3,5	0,7	-2,5	-10,8	5,6	2,6	9,0	-1,1
	marras	-0,1	0,9	-2,6	-12,5	4,7	2,4	8,3	-1,4
	joulu	0,2	0,5	-2,3	-11,5	4,1	2,3	7,9	-0,6
Euroalueen laajeneminen									
2001	tammi	-7,4	

Lähde: Eurostat. Hyödykejako noudattaa SITC-luokitusta (3. tarkistettu laitos).

1) Määritelmien, kattavuuden ja kirjausajankohtien erojen vuoksi Eurostatin kokoamat ulkomaankaupan tilastot eivät ole täysin vertailukelpoisia EKP:n kokoaman maksutasetilaston tavarat-erän kanssa (taulukko 8.1). Ero johtuu osittain vakuutus- ja rahtipalveluiden kirjaamisesta tavaroiden tuontiin. Näiden palveluiden osuus tavaroiden tuonnista (cif) oli vuonna 1998 noin 3,8 %.

10 Valuuttakurssit

Taulukko 10

Valuuttakurssit

(jakson keskiarvo, x yksikköä valuuttaa / 1 ecu tai euro, 1999/1 = 100 [efektiivinen])

		Euron efektiivinen valuuttakurssi ¹⁾						Ecu/euron valuuttakurssit ²⁾			
		Suppea maaryhmä				Laaja maaryhmä		USA:n dollari	Japanin jeni	Sveitsin frangi	Englannin punta
		Nimellinen	Reaalinen: kuluttaja-hinta-indeksi	Reaalinen: teollisuuden tuottaja-hinta-indeksi	Reaalinen: tehdasteollisuuden yksikkötyökustannukset	Nimellinen	Reaalinen: kuluttaja-hinta-indeksi				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
1996		107,9	108,8	107,5	111,1	95,4	105,9	1,270	138,1	1,568	0,814
1997		99,1	99,4	99,2	99,7	90,4	96,6	1,134	137,1	1,644	0,692
1998		101,5	101,3	101,6	99,7	96,6	99,1	1,121	146,4	1,622	0,676
1999		95,7	95,7	95,7	96,2	96,6	95,8	1,066	121,3	1,600	0,659
2000		85,7	86,5	86,9	86,8	88,2	86,3	0,924	99,5	1,558	0,609
1999 I		100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	1,122	130,7	1,599	0,687
1999 II		96,1	96,0	96,0	96,6	96,5	96,0	1,057	127,7	1,600	0,658
1999 III		94,6	94,7	94,5	94,9	95,5	94,6	1,049	118,7	1,602	0,655
1999 IV		92,2	92,2	92,2	93,2	94,2	92,6	1,038	108,4	1,600	0,636
2000 I		89,0	89,6	89,7	89,4	91,1	89,5	0,986	105,5	1,607	0,614
2000 II		86,0	86,6	87,0	87,1	88,4	86,6	0,933	99,6	1,563	0,610
2000 III		84,7	85,7	86,2	86,2	87,3	85,3	0,905	97,4	1,544	0,612
2000 IV		83,0	84,0	84,8	84,4	85,9	83,6	0,868	95,3	1,516	0,600
1999 tammi		102,0	101,8	101,8	-	101,4	101,4	1,161	131,3	1,605	0,703
1999 helmi		99,9	99,9	99,8	-	100,0	100,0	1,121	130,8	1,598	0,689
1999 maaliskuu		98,3	98,3	98,4	-	98,7	98,6	1,088	130,2	1,595	0,671
1999 huhti		97,1	96,9	97,0	-	97,5	97,2	1,070	128,2	1,602	0,665
1999 touko		96,6	96,5	96,4	-	96,9	96,4	1,063	129,7	1,603	0,658
1999 kesä		94,7	94,7	94,7	-	95,1	94,4	1,038	125,3	1,595	0,650
1999 heinä		94,8	95,2	94,8	-	95,0	94,5	1,035	123,7	1,604	0,658
1999 elokuu		95,4	95,6	95,4	-	96,3	95,5	1,060	120,1	1,600	0,660
1999 syys		93,6	93,4	93,4	-	95,2	93,8	1,050	112,4	1,602	0,647
1999 loka		94,4	94,2	94,3	-	96,3	94,7	1,071	113,5	1,594	0,646
1999 marras		92,0	92,0	92,1	-	94,0	92,4	1,034	108,2	1,605	0,637
1999 joulukuu		90,1	90,4	90,3	-	92,2	90,7	1,011	103,7	1,601	0,627
2000 tammi		90,2	90,8	90,9	-	92,4	90,8	1,014	106,5	1,610	0,618
2000 helmi		89,2	89,8	89,9	-	91,2	89,5	0,983	107,6	1,607	0,615
2000 maaliskuu		87,7	88,3	88,4	-	89,7	88,1	0,964	102,6	1,604	0,611
2000 huhti		86,1	86,6	86,9	-	88,4	86,7	0,947	99,9	1,574	0,598
2000 touko		84,5	85,0	85,6	-	86,9	85,1	0,906	98,1	1,556	0,602
2000 kesä		87,4	88,1	88,4	-	89,9	88,1	0,949	100,7	1,561	0,629
2000 heinä		86,9	87,9	88,1	-	89,4	87,5	0,940	101,4	1,551	0,623
2000 elokuu		84,6	85,5	86,0	-	87,0	85,2	0,904	97,8	1,551	0,607
2000 syys		82,8	83,6	84,6	-	85,3	83,3	0,872	93,1	1,531	0,608
2000 loka		81,6	82,4	83,4	-	84,4	82,2	0,855	92,7	1,513	0,589
2000 marras		82,3	83,3	84,1	-	85,1	82,9	0,856	93,3	1,522	0,600
2000 joulukuu		85,4	86,4	86,9	-	88,1	85,8	0,897	100,6	1,514	0,613
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
2001 I		88,6	89,9	90,2	90,3	91,4	88,7	0,923	109,1	1,533	0,633
2001 tammi		89,2	90,3	90,5	-	91,7	89,0	0,938	109,6	1,529	0,635
2001 helmi		88,3	89,6	89,9	-	91,0	88,4	0,922	107,1	1,536	0,634
2001 maaliskuu		88,4	89,7	90,1	-	91,4	88,6	0,910	110,3	1,535	0,629
Muutos ed. kuukaudesta, % ⁴⁾											
2001 maaliskuu		0,1	0,1	0,3	-	0,4	0,3	-1,3	3,0	0,0	-0,8
Muutos ed. vuodesta, % ⁴⁾											
2001 maaliskuu		-	-	-	-	-	-	-5,7	7,5	-4,3	3,0

Lähde: EKP.

- 1) EKP:n laskelmat. Tiedot perustuvat euron valuuttakurssien painotettuihin keskiarvoihin. Painot perustuvat teollisuustuotteiden kaupankäynti-tilastoihin vuosilta 1995–1997, ja niissä on otettu huomioon kolmansien markkinoiden vaikutus. Joulukuuhun 2000 asti suppeaan maaryhmään kuuluvat ne maat, joiden valutat on esitetty taulukossa, sekä Kreikka. Tammikuusta 2001 alkaen Kreikan drakmaa ei enää oteta huomioon euron efektiivisen valuuttakurssin laskemisessa, mikä on otettu painoissa huomioon. Laajaan maaryhmään kuuluvat lisäksi seuraavat maat: Algeria, Argentiina, Brasilia, Etelä-Afrikka, Filippiinit, Indonesia, Intia, Israel, Kiina, Kroatia, Kypros, Malesia, Marokko, Meksiko, Puola, Romania, Slovakia, Slovenia, Taiwan, Thaimaa, Tšekki, Turkki, Unkari, Uusi-Seelanti, Venäjä ja Viro. Reaaliset valuuttakurssit lasketaan kuluttajahintaindeksin, tehdasteollisuuden tuottajahintaindeksin ja tehdasteollisuuden yksikkötyökustannusten pohjalta. Jos deflaattoreita ei ole saatavissa, käytetään arvioita.
- 2) Joulukuuhun 1998 asti euron valuuttakurssit (BIS); tammikuusta 1999 alkaen euron valuuttakurssit.
- 3) Koska EKP ei ilmoittanut virallisia viitekurssseja näille valuutoille ennen lokakuuta 2000, taulukossa esitetään viitteelliset kurssit syyskuuhun 2000 saakka.
- 4) Viimeisen kuukausihavainnon prosenttimuutos on esitetty verrattuna edellisen kuukauden tietoihin ja vuotta aikaisempiin tietoihin. Positiivinen muutos merkitsee euron vahvistumista. Tammikuusta 2001 alkaen efektiivistä valuuttakurssia koskevat tilastot eivät ole täysin vertailukelpoisia aiempien havaintojen kanssa muuttuneiden painojen vuoksi.

Ecun/euron valuuttakurssit ²⁾									
Ruotsin kruunu	Tanskan kruunu	Norjan kruunu	Kanadan dollari	Australian dollari	Hongkongin dollari ³⁾	Etelä-Korean won ³⁾	Singaporen dollari ³⁾		
11	12	13	14	15	16	17	18		
8,51	7,36	8,20	1,731	1,623	9,68	1 007,9	1,765	1996	
8,65	7,48	8,02	1,569	1,528	8,75	1 069,8	1,678	1997	
8,92	7,50	8,47	1,665	1,787	8,69	1 568,9	1,876	1998	
8,81	7,44	8,31	1,584	1,652	8,27	1 267,3	1,806	1999	
8,45	7,45	8,11	1,371	1,589	7,20	1 043,5	1,592	2000	
8,98	7,44	8,60	1,696	1,770	8,69	1 342,6	1,911	1999	I
8,90	7,43	8,24	1,557	1,618	8,19	1 258,8	1,810		II
8,71	7,44	8,22	1,558	1,613	8,14	1 252,8	1,772		III
8,65	7,44	8,19	1,528	1,613	8,07	1 217,4	1,737		IV
8,50	7,45	8,11	1,434	1,564	7,68	1 109,8	1,674	2000	I
8,28	7,46	8,20	1,381	1,585	7,27	1 042,0	1,608		II
8,40	7,46	8,10	1,341	1,576	7,06	1 009,5	1,569		III
8,60	7,45	8,04	1,325	1,632	6,77	1 011,6	1,516		IV
9,08	7,44	8,65	1,765	1,839	8,99	1 362,4	1,950	1999	tammi
8,91	7,44	8,65	1,679	1,751	8,68	1 330,2	1,905		helmi
8,94	7,43	8,51	1,651	1,726	8,43	1 336,2	1,881		maalis
8,91	7,43	8,32	1,594	1,668	8,30	1 292,2	1,834		huhti
8,97	7,43	8,23	1,553	1,605	8,24	1 272,1	1,820		touko
8,83	7,43	8,17	1,524	1,580	8,05	1 212,6	1,775		kesä
8,74	7,44	8,18	1,540	1,576	8,03	1 229,4	1,756		heinä
8,75	7,44	8,26	1,583	1,645	8,23	1 269,1	1,779		elo
8,63	7,43	8,23	1,552	1,619	8,15	1 260,1	1,781		syys
8,73	7,43	8,29	1,581	1,641	8,32	1 289,9	1,793		loka
8,63	7,44	8,19	1,516	1,618	8,04	1 215,9	1,727		marras
8,59	7,44	8,10	1,491	1,580	7,86	1 149,6	1,694		joulu
8,60	7,44	8,12	1,469	1,542	7,89	1 145,9	1,697	2000	tammi
8,51	7,45	8,10	1,427	1,564	7,65	1 110,8	1,674		helmi
8,39	7,45	8,11	1,408	1,583	7,51	1 076,1	1,654		maalis
8,27	7,45	8,15	1,389	1,588	7,38	1 051,4	1,620		huhti
8,24	7,46	8,20	1,355	1,570	7,06	1 015,3	1,566		touko
8,32	7,46	8,25	1,402	1,597	7,40	1 061,1	1,641		kesä
8,41	7,46	8,18	1,389	1,598	7,33	1 047,9	1,636		heinä
8,39	7,46	8,10	1,341	1,557	7,05	1 007,6	1,556		elo
8,41	7,46	8,03	1,295	1,575	6,80	973,2	1,517		syys
8,52	7,45	8,00	1,292	1,618	6,67	965,1	1,498		loka
8,63	7,46	8,00	1,320	1,639	6,68	990,6	1,497		marras
8,66	7,46	8,13	1,368	1,642	7,00	1 089,6	1,558		joulu
<i>Euroalueen laajeneminen</i>									
9,00	7,46	8,20	1,410	1,741	7,20	1 174,7	1,616	2001	I
8,91	7,46	8,24	1,410	1,689	7,32	1 194,9	1,630	2001	tammi
8,98	7,46	8,21	1,403	1,724	7,19	1 153,8	1,607		helmi
9,13	7,46	8,16	1,417	1,807	7,09	1 173,4	1,611		maalis
1,7	0,0	-0,6	1,0	4,8	-1,3	1,7	0,3	Muutos ed. kuukaudesta, % ⁴⁾	2001 maaliskuu
8,8	0,2	0,6	0,6	14,2	-5,5	9,0	-2,6	Muutos ed. vuodesta, % ⁴⁾	2001 maaliskuu

II Taloudellinen kehitys muissa EU-maissa

Taulukko II

Taloudellinen kehitys

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	YKHI	Julkisen talouden ali- jäämä (-)/ yli- jäämä (+), BKT:stä %	Julkisen talouden brutto- velka, % BKT:stä	Valtion pitkä- aikaisten lainojen tuotot ¹⁾ , vuotuinen korko	Valutta- kurssi ²⁾ , kansal- linen valuutta/ ecu tai euro	Vaihtotase ja uusi pääoma- tase, % BKT:stä	Yksikkö- työ- kustan- nukset ³⁾	BKT:n määrä	Teolli- suus- tuotannon volyyymi- indeksi ⁴⁾	Standar- doitu työttö- myysaste, % työ- voimasta (kp.)	Lavea raha ⁵⁾	3 kk:n korko ¹⁾ , vuotuinen korko
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Tanska												
1997	1,9	0,3	61,2	6,25	7,48	0,6	1,9	3,0	5,3	5,6	4,7	3,73
1998	1,3	1,1	55,6	4,94	7,50	-0,9	2,3	2,8	2,1	5,2	4,6	4,27
1999	2,1	3,1	52,0	4,91	7,44	1,7	3,0	2,1	1,9	5,2	4,2	3,44
2000	2,7	2,5	46,5	5,64	7,45	1,5	1,8	2,9	6,1	4,7	1,9	5,00
1999	2,8	-	-	5,57	7,44	0,4	-0,6	3,3	4,6	4,9	4,1	3,78
2000	2,8	-	-	5,79	7,45	1,0	1,9	2,6	3,2	4,8	2,2	3,95
	2,9	-	-	5,67	7,46	1,3	2,1	3,6	7,8	4,6	1,3	4,73
	2,6	-	-	5,69	7,46	3,2	1,1	3,2	7,6	4,7	2,3	5,84
	2,6	-	-	5,42	7,45	0,6	1,9	2,4	5,9	4,8	1,8	5,48
2001	.	-	-	5,03	7,46	5,26
2000	2,8	-	-	5,57	7,45	-	-	-	4,8	4,9	2,6	5,55
	2,7	-	-	5,49	7,46	-	-	-	2,5	4,8	0,7	5,50
	2,3	-	-	5,20	7,46	-	-	-	11,0	4,7	2,0	5,38
2001	2,3	-	-	5,09	7,46	-	-	-	2,9	4,6	.	5,34
	2,3	-	-	5,06	7,46	-	-	-	3,6	.	.	5,27
	.	-	-	4,95	7,46	-	-	-	.	.	.	5,16
Ruotsi												
1997	1,8	-2,0	75,0	6,62	8,65	-	0,6	2,1	7,0	9,9	4,2	4,43
1998	1,0	1,9	72,4	4,99	8,92	3,2	0,9	3,6	3,8	8,3	3,5	4,36
1999	0,6	1,9	65,5	4,98	8,81	2,6	-0,4	4,1	2,0	7,2	6,8	3,32
2000	1,3	.	.	5,37	8,45	2,7	5,6	3,6	8,5	5,9	6,2	4,07
1999	1,0	-	-	5,69	8,65	1,2	-1,1	4,2	3,6	6,8	9,1	3,69
2000	1,2	-	-	5,79	8,50	3,4	5,7	4,2	5,9	6,5	8,7	3,99
	1,2	-	-	5,30	8,28	1,4	4,5	4,1	10,2	6,0	8,9	4,09
	1,3	-	-	5,30	8,40	2,3	5,3	3,7	9,1	5,7	5,1	4,14
	1,5	-	-	5,09	8,60	3,9	6,7	2,3	8,7	5,4	2,2	4,06
2001	.	-	-	4,83	9,00	4,10
2000	1,3	-	-	5,23	8,52	-	-	-	7,2	5,5	1,2	4,03
	1,8	-	-	5,13	8,63	-	-	-	9,0	5,6	3,4	4,02
	1,3	-	-	4,92	8,66	-	-	-	9,9	5,1	2,1	4,13
2001	1,6	-	-	4,89	8,91	-	-	-	9,4	5,4	0,4	4,14
	1,5	-	-	4,86	8,98	-	-	-	.	5,3	-1,2	4,10
	.	-	-	4,75	9,13	-	-	-	.	.	.	4,06
Iso-Britannia												
1997	1,8	-2,0	51,1	7,13	0,692	0,9	2,9	3,5	1,3	7,0	11,2	6,92
1998	1,6	0,4	48,1	5,60	0,676	0,0	2,9	2,6	0,8	6,3	9,7	7,42
1999	1,3	1,3	45,7	5,01	0,659	-1,0	3,5	2,3	0,6	6,1	5,3	5,54
2000	0,8	1,9	42,9	5,33	0,609	-1,5	.	3,0	1,5	5,5	6,6	6,19
1999	1,2	1,9	45,4	5,46	0,636	0,0	2,6	3,2	2,2	5,9	3,6	5,98
2000	0,8	6,3	43,7	5,60	0,614	-1,5	3,1	3,2	1,9	5,9	3,8	6,20
	0,6	-0,4	43,7	5,31	0,610	-1,4	0,9	3,4	2,6	5,6	5,7	6,28
	0,8	2,1	42,3	5,31	0,612	-1,8	1,4	3,0	0,7	5,4	8,4	6,21
	0,9	-0,1	42,6	5,09	0,600	-1,4	.	2,6	0,9	5,4	8,3	6,07
2001	.	.	.	4,90	0,633	5,72
2000	1,0	7,0	42,0	5,20	0,589	-	-	-	0,6	5,4	8,8	6,16
	1,0	-3,8	42,6	5,11	0,600	-	-	-	0,1	5,4	8,3	6,09
	0,9	-3,6	42,6	4,95	0,613	-	-	-	1,9	5,2	7,9	5,96
2001	0,9	15,9	41,2	4,94	0,635	-	-	-	1,2	.	9,6	5,84
	0,8	3,3	40,4	4,95	0,634	-	-	-	0,6	.	.	5,76
	.	.	.	4,82	0,629	-	-	-	.	.	.	5,55

Lähteet: Eurostat (sarakeet 1, 8, 9 ja 10), Euroopan komissio (talous- ja raha-asioista vastaava pääosasto ja Eurostat) (sarake 2 [vuosittain] ja sarake 3 [vuosittain]), Reuters (sarake 12), kansalliset tilastot (sarake 2 [neljännesvuosittain ja kuukausittain], sarake 3 [neljännesvuosittain ja kuukausittain], 4, 5, 7 [pl. Ruotsi] ja 11), EKP:n laskelma (sarakeet 6 ja 7 [Ruotsi]).

1) Ajanjakson keskiarvoja.

2) Lisäinformaatiota, ks. taulukko 10.

3) Koko talous; Ison-Britannian tilastot eivät sisällä työnantajan sosiaaliturvamaksuja.

4) Yhteensä (rakentamista lukuun ottamatta); korjattu työpäivien määrällä.

5) Kuukauden lopun keskiarvoja; M3; M4 Ison-Britannian osalta.

12 Taloudellinen kehitys EU:n ulkopuolella

Taulukko 12.1

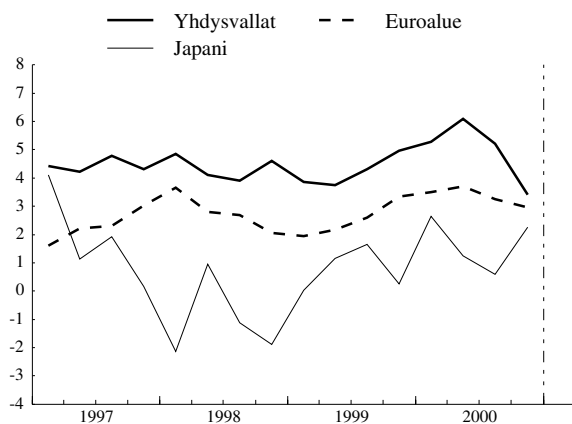
Taloudellinen kehitys

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	KHI	Yksikkö- työ- kustannuk- set ¹⁾	BKT:n määrä	Teollisuus- tuotannon volyyymi- indeksi ¹⁾	Työttö- määrä, % työ- voimasta (kp.)	M2 ²⁾	Pankkien- välisen 3 kk:n talletusten korko ³⁾ , vuotuinen korko	Valtion 10 vuoden lainojen tuotto ³⁾ , vuotuinen korko	Valuutta- kurssi ⁴⁾ , kansallinen valuutta/ ecu tai euro	Julkisen talouden rahoitus- asema alijäämä (-) ⁵⁾ / ylijäämä (+), % BKT:stä	Julkinen brutto- velka ⁶⁾ , % BKT:stä
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Yhdysvallat											
1997	2,3	0,0	4,4	7,6	5,0	4,9	5,76	6,45	1,134	-0,9	56,4
1998	1,6	0,7	4,4	5,5	4,5	7,3	5,57	5,33	1,121	0,3	53,4
1999	2,2	-1,7	4,2	4,8	4,2	7,6	5,42	5,64	1,066	1,0	50,3
2000	3,4	-3,8	5,0	6,0	4,0	6,1	6,53	6,03	0,924	2,2	44,5
1999	2,6	-3,1	5,0	5,6	4,1	6,3	6,14	6,13	1,038	1,3	50,3
2000	I	3,2	-3,7	5,3	6,3	6,0	6,11	6,48	0,986	2,0	49,3
	II	3,3	-4,4	6,1	7,0	6,1	6,63	6,18	0,933	2,1	46,5
	III	3,5	-5,4	5,2	6,4	6,0	6,70	5,89	0,905	2,3	45,2
	IV	3,4	-1,5	3,4	4,3	6,2	6,69	5,56	0,868	2,4	44,5
2001	I	5,35	5,04	0,923	.	.
2000	loka	3,4	-	-	5,5	6,2	6,78	5,74	0,855	-	-
	marras	3,4	-	-	4,5	6,1	6,75	5,72	0,856	-	-
	joulu	3,4	-	-	3,0	6,4	6,54	5,23	0,897	-	-
2001	tammi	3,7	-	-	1,9	6,9	5,73	5,14	0,938	-	-
	helmi	3,5	-	-	0,9	4,2	5,35	5,10	0,922	-	-
	maalis	.	-	-	.	4,3	4,96	4,89	0,910	-	-
Japani											
1997	1,7	-2,2	1,8	3,6	3,4	3,1	0,62	2,15	137,1	-2,7	-
1998	0,6	6,3	-1,1	-7,1	4,1	4,4	0,66	1,30	146,4	-10,3	-
1999	-0,3	-2,5	0,8	0,8	4,7	3,7	0,22	1,75	121,3	-10,4	-
2000	-0,6	-6,3	1,7	5,8	4,7	2,1	0,28	1,76	99,5	.	-
1999	IV	-1,0	-6,0	0,3	4,8	3,0	0,29	1,77	108,4	-	-
2000	I	-0,7	-7,0	2,6	6,2	2,2	0,14	1,79	105,5	-	-
	II	-0,7	-7,3	1,3	7,1	2,3	0,12	1,72	99,6	-	-
	III	-0,7	-6,0	0,6	5,4	1,9	0,32	1,79	97,4	-	-
	IV	-0,5	-5,0	2,3	4,5	2,1	0,56	1,73	95,3	-	-
2001	I	0,37	1,38	109,1	-	-
2000	loka	-0,9	-6,6	-	6,6	4,7	2,1	1,83	92,7	-	-
	marras	-0,5	-4,0	-	3,3	4,8	2,1	1,75	93,3	-	-
	joulu	-0,2	-4,5	-	3,8	4,9	2,2	1,62	100,6	-	-
2001	tammi	0,1	-2,9	-	2,0	4,9	2,4	1,54	109,6	-	-
	helmi	-0,1	.	-	-2,0	4,7	2,7	1,43	107,1	-	-
	maalis	.	.	-	.	.	0,19	1,19	110,3	-	-

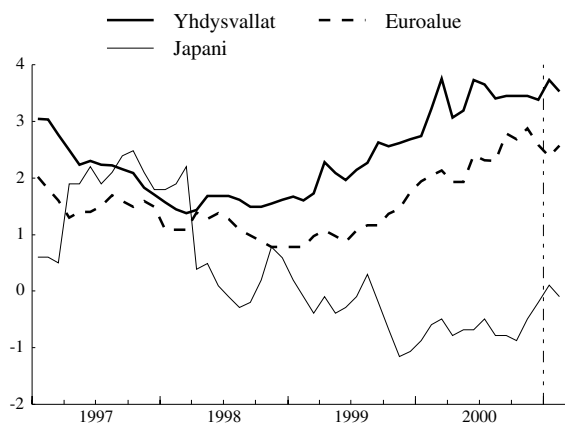
Bruttokansantuotteen määrä

(vuotuinen prosenttimuutos; neljännesvuosittain)

Kuluttajahintaindeksit

(vuotuinen prosenttimuutos; kuukausittain)

Lähteet: Kansalliset tilastot (sarakeet 1, 2 [Yhdysvallat], 3, 4, 5, 6, 8 [joulukuuhun 1998 asti], 9 ja 10), OECD (sarake 2 [Japani]), Eurostat (euroaluetta koskevan kuvion tilastot), Reuters (sarake 7 ja sarake 8 [tammikuusta 1999 alkaen]), EKP:n laskelma (sarake 11).

1) Tehdasteollisuus.

2) Ajanjakson keskiarvo, M2 ja sijoitustodistukset Japanin osalta.

3) Lisäinformaatiota, ks. taulukot 3.1 ja 3.2.

4) Lisäinformaatiota, ks. taulukko 10.

5) Japania koskevat tiedot: vuoden 1998 alijäämä sisältää valtion vastuulle ottaman suuren velan; vuoden 1999 tiedot perustuvat rahoitustilin rahoitustilinpitoilastoihin.

6) Julkisen sektorin konsolidoitu bruttovelka (ajanjakson lopussa).

Taulukko 12.2

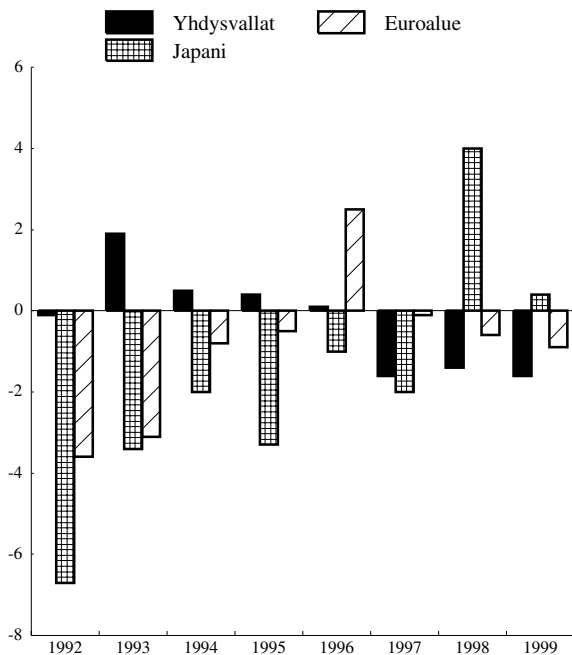
Säästäminen, investoinnit ja rahoitus

(prosenttia BKT:stä)

	Kansallinen säästäminen ja investoinnit			Yritysten (pl. rahoitussektori) investoinnit ja rahoitus						Kotitalouksien investoinnit ja rahoitus ¹⁾			
	Brutto-säästäminen	Pääoman brutto-muodostus	Nettoluotonanto ulkomaille	Pääoman brutto-muodostus	Kiinteän pääoman brutto-muodostus	Rahoitusvarojen nettohankinta	Brutto-säästäminen	Nettovelkaantuminen	Arvo-paperit ja osakkeet	Pääoma-menot	Rahoitusvarojen nettohankinta	Brutto-säästäminen	Nettovelkaantuminen
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Yhdysvallat													
1997	18,1	19,9	-1,5	9,4	8,6	1,8	8,7	3,4	1,8	11,7	3,8	12,1	4,6
1998	18,8	20,8	-2,3	9,6	8,8	3,9	8,5	5,4	1,7	12,3	5,8	12,4	5,8
1999	18,5	21,1	-3,4	9,8	9,3	7,4	8,7	9,0	3,6	12,6	5,2	11,0	6,7
2000	18,3	21,8	-4,4	10,2	9,7	5,2	8,9	6,8	2,9	12,5	3,1	9,4	5,9
1999 I	18,8	21,0	-2,7	9,6	9,1	8,3	8,7	9,7	6,3	12,4	4,6	11,5	6,6
1999 II	18,4	20,8	-3,2	9,6	9,5	8,2	8,7	9,6	0,4	12,7	5,1	11,2	6,7
1999 III	18,4	21,1	-3,6	9,8	9,3	7,7	8,6	8,9	3,7	12,6	4,7	10,8	6,3
1999 IV	18,3	21,4	-3,9	10,0	9,3	6,2	8,7	7,8	4,2	12,6	6,6	10,5	7,1
2000 I	18,2	21,4	-4,0	9,9	9,6	5,8	8,8	7,2	5,6	12,8	4,3	9,8	7,8
2000 II	18,5	22,0	-4,1	10,3	9,6	6,0	9,0	7,6	3,5	12,5	4,4	9,6	5,8
2000 III	18,5	21,9	-4,5	10,5	9,9	5,7	9,1	7,4	2,3	12,5	2,8	9,3	5,7
2000 IV	17,8	21,8	-4,8	10,3	9,7	3,2	8,6	5,2	0,5	12,3	0,9	8,8	4,1
Japani													
1997	30,2	28,7	2,2	16,6	16,1	3,2	13,8	1,2	0,1	6,0	6,9	11,3	0,7
1998	29,1	26,9	2,6	15,6	15,6	-6,4	13,3	-9,1	-1,4	5,3	5,4	11,7	-0,5
1999	27,8	26,0	2,2	14,5	14,7	2,5	13,7	-2,8	1,2	5,3	6,6	11,3	-0,5
2000	.	26,0	.	.	.	1,3	.	0,1	-0,3	.	4,7	.	-0,3
1999 I	.	26,9	.	.	.	0,8	.	-15,2	-2,2	.	-3,6	.	6,2
1999 II	.	24,2	.	.	.	-16,9	.	-17,1	1,7	.	14,6	.	-7,2
1999 III	.	26,4	.	.	.	9,7	.	-1,3	1,3	.	4,4	.	1,3
1999 IV	.	26,9	.	.	.	15,3	.	19,9	3,9	.	11,6	.	-2,2
2000 I	.	26,3	.	.	.	7,7	.	-3,4	-3,4	.	3,9	.	9,7
2000 II	.	24,8	.	.	.	-26,9	.	-19,6	0,4	.	5,2	.	-9,2
2000 III	.	27,1	.	.	.	18,6	.	5,0	-0,6	.	-0,7	.	2,3
2000 IV	.	27,1	.	.	.	4,7	.	16,6	2,2	.	10,4	.	0,5

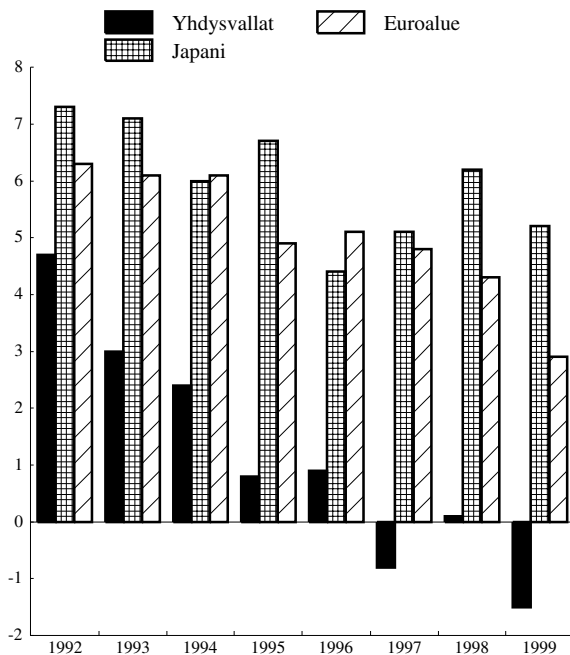
Yritysten (pl. rahoitussektori) nettoluotonanto

(prosenttia BKT:stä)

Kotitalouksien nettoluotonanto¹⁾

(prosenttia BKT:stä)

Lähteet: EKP, Federal Reserve Board, Bank of Japan ja Economic Planning Agency.

1) Kotitaloudet mukaan lukien kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.

Kreikan tiedoilla täydennetyt euroalueen keskeiset taloustilastot

A. Raha- ja rahoitusmarkkinatilastot

A.1 Raha-aggregaatit ja niiden vastaerät

(miljardia euroa [kausivaihtelusta puhdistamaton, ajanjakson lopussa] ja vuotuinen prosenttimuutos ¹⁾)

		M1		M2		M3		Luotot ²⁾		Rahalaitosten lainat euroalueelle (ml. Kreikka) pl. rahalaitokset ja julkisyhteisöt	
		Yhteensä	%-muutos	Yhteensä	%-muutos	Yhteensä	%-muutos	Yhteensä	%-muutos	Yhteensä	%-muutos
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1999	tammi	1 818,1	.	4 042,3	.	4 614,5	.	7 805,5	.	5 169,0	.
	helmi	1 787,4	.	4 001,0	.	4 601,3	.	7 825,5	.	5 171,3	.
	maalis	1 809,5	.	4 019,8	.	4 618,4	.	7 900,8	.	5 219,0	.
	huhti	1 824,0	.	4 040,2	.	4 658,6	.	7 933,2	.	5 240,7	.
	touko	1 856,2	.	4 069,1	.	4 694,9	.	8 010,2	.	5 278,0	.
	kesä	1 900,6	.	4 096,6	.	4 720,7	.	8 087,6	.	5 371,5	.
	heinä	1 901,2	.	4 114,6	.	4 730,7	.	8 106,4	.	5 407,9	.
	elo	1 865,9	.	4 082,4	.	4 712,9	.	8 109,2	.	5 402,9	.
	syys	1 891,6	.	4 091,8	.	4 740,1	.	8 160,9	.	5 442,7	.
	loka	1 898,5	.	4 110,1	.	4 761,6	.	8 230,2	.	5 490,4	.
	marras	1 933,2	.	4 139,8	.	4 814,3	.	8 330,0	.	5 556,3	.
	joulu	1 988,5	.	4 239,1	.	4 909,1	.	8 354,9	.	5 589,0	.
2000	tammi	1 997,1	9,4	4 233,2	4,3	4 917,5	5,4	8 411,8	8,1	5 633,8	8,8
	helmi	1 986,7	10,8	4 226,5	5,3	4 938,8	6,3	8 472,6	8,5	5 670,0	9,5
	maalis	1 998,1	10,1	4 236,3	5,0	4 978,9	6,7	8 567,9	8,4	5 741,4	9,9
	huhti	2 039,8	11,4	4 280,1	5,5	5 074,4	6,8	8 634,2	8,7	5 803,8	10,5
	touko	2 021,0	8,7	4 271,4	4,6	5 071,5	6,1	8 670,3	8,2	5 834,5	10,3
	kesä	2 038,0	7,1	4 281,7	4,3	5 069,4	5,6	8 682,9	7,2	5 902,4	9,5
	heinä	2 037,8	6,9	4 280,7	3,7	5 077,3	5,4	8 698,7	7,1	5 931,9	9,2
	elo	2 002,5	7,0	4 268,0	4,1	5 082,9	5,8	8 700,3	7,1	5 951,9	9,6
	syys	2 014,5	6,1	4 274,8	4,0	5 084,6	5,4	8 787,8	7,2	6 038,9	10,1
	loka	2 013,7	5,6	4 281,4	3,7	5 104,5	5,3	8 830,1	6,6	6 082,9	9,9
	marras	2 032,4	4,9	4 303,6	3,7	5 140,0	5,1	8 877,8	6,1	6 119,0	9,4
	joulu	2 098,9	5,5	4 396,8	3,7	5 209,7	5,2	8 899,1	6,4	6 152,2	9,6

A.2 Rahoitusmarkkinoiden korot ja tilastot muista arvopapereista kuin osakkeista

(vuotuisina prosentteina, miljardia euroa)

		Rahamarkkinakorot		Valtion lainojen tuotot		Euromääräiset arvopaperit; liikkeeseen laskija euroalueelta (ml. Kreikka)					
		3 kk:n talletukset	12 kk:n talletukset	2 v	10 v	Yhteensä	Liikkeeseen laskut, brutto			Liikkeeseen laskut, netto	Liikkeessä oleva määrä
							Rahalaitosten ³⁾	Julkisyhteisöjen ³⁾	Yritysten ja muiden rahoituslaitosten kuin rahalaitosten ³⁾		
		11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1999	tammi	3,33	3,24	3,11	3,87	348,2	47,1	39,4	13,5	64,0	5 786,6
	helmi	3,27	3,19	3,17	4,02	292,0	49,1	35,6	15,3	49,5	5 835,2
	maalis	3,21	3,19	3,19	4,22	297,2	47,8	35,4	16,8	43,7	5 879,3
	huhti	2,87	2,91	2,93	4,09	333,5	48,8	34,3	16,9	42,0	5 921,2
	touko	2,75	2,83	2,89	4,24	289,7	46,6	37,9	15,5	49,9	5 972,1
	kesä	2,80	2,98	3,16	4,56	279,3	48,6	28,7	22,7	38,2	6 010,6
	heinä	2,84	3,17	3,38	4,89	328,0	44,5	36,4	19,1	42,1	6 051,2
	elo	2,86	3,37	3,65	5,10	239,1	50,2	32,3	17,5	35,8	6 087,6
	syys	2,89	3,43	3,75	5,27	311,6	51,7	31,2	17,1	59,8	6 145,9
	loka	3,53	3,81	4,16	5,51	305,1	51,6	30,2	18,2	52,6	6 199,7
	marras	3,64	3,82	4,07	5,22	285,1	57,1	26,2	16,7	41,8	6 242,8
	joulu	3,58	3,94	4,24	5,32	236,0	66,7	20,1	13,2	-32,7	6 215,0
2000	tammi	3,47	4,04	4,43	5,72	347,6	56,6	30,5	12,9	1,6	6 210,7
	helmi	3,65	4,18	4,59	5,68	353,1	58,0	26,5	15,5	60,1	6 269,6
	maalis	3,86	4,33	4,62	5,51	377,2	58,9	26,5	14,6	52,8	6 324,3
	huhti	4,03	4,42	4,61	5,43	344,8	54,3	26,3	19,4	38,0	6 360,4
	touko	4,44	4,88	5,04	5,53	381,9	60,3	22,8	16,9	51,0	6 420,2
	kesä	4,59	5,01	5,05	5,36	334,6	57,9	21,8	20,3	32,3	6 454,3
	heinä	4,66	5,14	5,21	5,47	372,4	57,1	22,0	20,9	34,8	6 489,4
	elo	4,85	5,28	5,30	5,41	344,3	59,9	21,7	18,4	34,0	6 524,9
	syys	4,91	5,24	5,24	5,48	386,0	61,5	21,3	17,1	20,2	6 546,2
	loka	5,08	5,23	5,19	5,42	441,2	63,7	19,4	16,9	34,5	6 581,3
	marras	5,12	5,20	5,14	5,34	376,8	59,3	21,0	19,9	22,0	6 602,5
	joulu	4,94	4,87	4,80	5,07	313,3	63,5	14,7	21,8	-40,7	6 565,4

Lähteet: EKP ja Reuters (sarakeet 11 ja 12).

- 1) Laskettu kantojen kuukausimuutoksista, jotka on puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai itse transaktioista johtamattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista. Suhteellisten vuosimuutosten laskemistavasta ks. tekninen huomautus.
- 2) Luottoihin kuuluvat lainat euroalueella ja Kreikassa oleville ei-rahalaitoksille ja hallussa olevat euroalueella ja Kreikassa olevien ei-rahalaitosten liikkeeseen laskemat arvopaperit.
- 3) Prosenttia kaikista liikkeeseenlaskuista.

B. Hinnat, reaali talous ja julkisen talouden rahoitusaseman kehitys

B.1. Hintakehitys

(vuotuinen prosenttimuutos)

	YKHI						Teollisuuden tuottajahinnat (pl. rakentaminen)	Bruttokansantuotteen deflaattorit			
	Kokonaisindeksi	Tavarat			Palvelut	BKT		Yksityinen kulutus	Julkinen kulutus	Kiinteän pääoman brutto-muodostus	
		Elin-tarvikkeet	Muut teollisuus-tuotteet kuin energia	Energia							
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1996	2,3	2,0	2,3	1,6	3,1	2,9	0,4	2,1	2,5	2,2	1,0
1997	1,7	1,2	1,5	0,6	2,6	2,5	1,1	1,6	2,0	1,8	1,1
1998	1,2	0,7	1,7	1,0	-2,6	2,0	-0,7	1,7	1,5	1,7	1,0
1999	1,1	0,9	0,6	0,7	2,3	1,6	-0,4	1,2	1,2	2,3	0,9
2000	2,4	2,7	1,4	0,7	13,4	1,7	5,4	1,2	2,3	1,8	2,4
1999 IV	1,5	1,5	0,5	0,5	8,0	1,5	2,2	1,0	1,6	2,5	1,5
2000 I	2,1	2,3	0,5	0,5	13,7	1,6	4,4	1,1	2,2	1,9	2,0
II	2,1	2,3	0,9	0,6	12,3	1,7	5,2	1,1	2,1	1,6	2,3
III	2,5	2,9	1,9	0,6	13,7	1,8	5,8	1,3	2,4	1,8	2,5
IV	2,7	3,2	2,2	1,1	13,8	1,9	6,1	1,3	2,4	1,7	2,8
1999 joul	1,7	1,8	0,6	0,5	10,2	1,6	2,9	-	-	-	-
2000 tammi	1,9	2,0	0,4	0,5	12,2	1,7	3,8	-	-	-	-
helmi	2,1	2,3	0,6	0,5	13,6	1,6	4,4	-	-	-	-
maalis	2,2	2,5	0,4	0,6	15,4	1,6	4,9	-	-	-	-
huhti	1,9	1,9	0,7	0,6	10,3	1,8	4,7	-	-	-	-
touko	1,9	2,2	0,8	0,6	12,0	1,6	5,3	-	-	-	-
kesä	2,4	2,7	1,2	0,7	14,6	1,7	5,6	-	-	-	-
heinä	2,4	2,7	1,7	0,5	13,5	1,7	5,6	-	-	-	-
elo	2,4	2,7	2,0	0,6	12,0	1,8	5,6	-	-	-	-
syys	2,8	3,4	2,1	0,9	15,6	1,8	6,3	-	-	-	-
loka	2,7	3,3	2,0	1,0	14,7	1,9	6,6	-	-	-	-
marras	2,9	3,5	2,2	1,1	15,3	1,9	6,4	-	-	-	-
joul	2,6	3,0	2,3	1,1	11,3	1,8	5,4	-	-	-	-

B.2. Reaali talous ja julkisen talouden rahoitusaseman kehitys

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	Reaalinen bruttokansantuote ja sen käyttö				Teollisuus-tuotanto (pl. rakentaminen)	Vähittäis-kaupan myynti (kiintein hinnoin)	Työllisyys (koko kansantalous)	Työttömyys (% työvoimasta)	Kauppata-se (mrd. euroa vuoden 1998 loppuun)	Julkisen talouden rahoitusaseman kehitys	
	BKT	Yksityinen kulutus	Julkinen kulutus	Kiinteän pääoman brutto-muodostus						Alijäämä (-) / ylijäämä (+) (%) (BKT:stä)	Julkinen velka (%) (BKT:stä)
1996	1,4	1,6	1,7	1,3	0,3	0,5	0,5	11,5	62,4	-4,3	76,0
1997	2,3	1,6	0,9	2,6	4,2	1,3	0,9	11,5	74,5	-2,6	75,4
1998	2,8	3,1	1,1	4,9	4,4	3,0	1,8	10,9	68,4	-2,1	73,7
1999	2,5	2,8	1,6	5,3	2,0	2,6	2,2	10,0	34,0	-1,2	72,6
2000	3,4	2,6	1,6	4,7	5,5	2,3	.	9,1	-9,1	-0,7	70,3
1999 IV	3,4	2,7	1,7	5,6	4,4	3,3	2,2	9,7	8,7	-	-
2000 I	3,5	2,5	1,8	5,8	4,8	2,2	2,3	9,5	-6,1	-	-
II	3,7	3,2	1,8	5,0	6,1	3,3	2,5	9,2	-1,8	-	-
III	3,3	2,5	1,3	4,1	5,8	2,5	2,3	9,0	0,2	-	-
IV	3,0	2,1	1,6	3,9	5,4	1,4	.	8,8	-1,4	-	-
1999 joul	-	-	-	-	5,3	2,9	-	9,6	1,5	-	-
2000 tammi	-	-	-	-	2,7	2,4	-	9,6	-6,3	-	-
helmi	-	-	-	-	5,9	3,8	-	9,5	-1,5	-	-
maalis	-	-	-	-	5,7	0,5	-	9,4	1,7	-	-
huhti	-	-	-	-	6,1	4,1	-	9,2	-1,0	-	-
touko	-	-	-	-	7,8	4,8	-	9,2	-0,8	-	-
kesä	-	-	-	-	4,5	1,1	-	9,1	0,0	-	-
heinä	-	-	-	-	5,6	2,1	-	9,0	3,9	-	-
elo	-	-	-	-	6,8	1,9	-	9,0	-1,8	-	-
syys	-	-	-	-	5,2	3,5	-	8,9	-1,8	-	-
loka	-	-	-	-	3,9	0,9	-	8,8	1,7	-	-
marras	-	-	-	-	4,5	1,2	-	8,8	-1,8	-	-
joul	-	-	-	-	8,1	1,9	-	8,7	-1,3	-	-

Lähteet: Euroopan komissio (Eurostat) ja EKP:n laskelmat.

C. Maksutase¹⁾

(miljardia euro; nettovirrat)

	Vaihtotase					Pääoman- siirrot	Suorat sijoitukset	Arvo- paperi- sijoitukset	Johdannaiset	Muut sijoitukset
	Yhteensä	Tavarat	Palvelut	Tuotannon- tekijä- korvaukset	Tulon- siirrot					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2000	-38,5	36,8	-3,0	-25,9	-46,3	10,9	-25,6	-111,7	-3,3	134,3
2000 I	-11,5	3,1	-3,9	-6,6	-4,2	3,9	147,5	-190,4	2,7	91,6
2000 II	-9,4	8,9	1,3	-6,8	-12,7	3,2	-18,0	52,9	4,8	-45,6
2000 III	-6,2	12,7	2,1	-7,4	-13,5	1,6	-95,9	7,6	0,5	70,7
2000 IV	-11,4	12,2	-2,4	-5,2	-15,9	2,2	-59,1	18,1	-11,3	17,5
2000 tammi	-10,4	-2,4	-1,8	-5,2	-1,1	1,5	0,5	-4,2	-0,8	28,6
2000 helmi	-1,1	2,2	-1,8	-1,0	-0,4	0,9	145,9	-151,7	1,9	1,4
2000 maaliskuu	0,0	3,3	-0,3	-0,4	-2,7	1,5	1,1	-34,4	1,6	61,6
2000 huhti	-7,0	2,5	-0,7	-4,0	-4,8	2,3	1,1	-5,6	2,1	6,1
2000 touko	-1,1	2,3	0,7	-1,2	-2,9	0,6	-8,5	1,1	0,4	16,8
2000 kesä	-1,3	4,0	1,3	-1,6	-5,1	0,3	-10,5	57,4	2,3	-68,4
2000 heinä	-2,6	6,3	1,5	-4,8	-5,5	0,5	-24,6	-13,1	-0,4	27,8
2000 elokuu	-3,6	2,4	1,0	-1,7	-5,3	0,2	-42,8	17,1	-0,9	25,4
2000 syys	0,0	4,0	-0,4	-0,9	-2,7	0,9	-28,5	3,7	1,8	17,5
2000 loka	-1,2	6,2	-0,3	-1,3	-5,8	0,2	-15,7	-1,2	-2,2	13,3
2000 marraskuu	-4,3	2,5	0,3	-2,3	-4,9	1,0	-9,5	-2,8	-4,2	0,3
2000 joulukuu	-5,9	3,4	-2,5	-1,7	-5,2	1,0	-33,9	22,1	-4,9	3,9

D. Efektiiviset valuuttakurssit

(ajanjakson keskiarvoja; indeksi 1999/1 = 100)

	Suppea maaryhmä				Laaja maaryhmä	
	Nimellinen	Reaalinen; kuluttaja- hintaindeksi	Reaalinen; tehdasteollisuuden tuottajahintaindeksi	Reaalinen; tehdasteollisuuden yksikkötyö- kustannukset	Nimellinen	Reaalinen; tehdasteollisuuden tuottajahintaindeksi
	1	2	3	4	5	6
1996	108,1	108,7	107,5	111,2	95,4	105,8
1997	99,1	99,4	99,2	99,7	90,3	96,5
1998	101,5	101,3	101,5	99,7	96,5	99,1
1999	95,6	95,7	95,7	96,2	96,5	95,8
2000	85,4	86,3	86,8	86,6	88,0	86,1
1999 IV	92,0	92,1	92,2	93,1	94,1	92,5
2000 I	88,8	89,5	89,6	89,3	90,9	89,4
2000 II	85,7	86,4	86,8	87,0	88,2	86,5
2000 III	84,5	85,4	86,0	86,0	87,1	85,1
2000 IV	82,7	83,8	84,6	84,2	85,7	83,5
1999 joulukuu	89,9	90,3	90,2	-	92,1	90,6
2000 tammi	90,1	90,7	90,8	-	92,3	90,7
2000 helmi	89,0	89,7	89,8	-	91,0	89,4
2000 maaliskuu	87,4	88,1	88,3	-	89,5	88,0
2000 huhti	85,8	86,4	86,8	-	88,2	86,6
2000 touko	84,2	84,8	85,5	-	86,7	84,9
2000 kesä	87,1	88,0	88,2	-	89,8	88,0
2000 heinä	86,7	87,7	87,9	-	89,2	87,4
2000 elokuu	84,3	85,3	85,8	-	86,8	85,0
2000 syys	82,5	83,4	84,3	-	85,1	83,1
2000 loka	81,3	82,1	83,1	-	84,2	82,0
2000 marraskuu	82,0	83,0	83,8	-	84,9	82,7
2000 joulukuu	85,1	86,2	86,8	-	87,9	85,7

Lähde: EKP.

1) Pääoman tuonti (+); pääoman vienti (-).

Tekninen huomautus

taulukkoon 2.4

Euroalueen raha-aggregaattien puhdistaminen kausivaihtelusta

Kausitasoituksessa käytetty lähestymistapa perustuu multiplikatiiviseen erittelyyn X-12-ARIMA-ohjelmalla (versio 0.2.2).² Joihinkin M2:n eriin tehdään kalenterikorjauksia. M3 puhdistetaan kausivaihtelusta epäsuorasti laskemalla yhteen M1:n ja erotuksien (M2–M1) ja (M3–M2) kausivaihtelusta puhdistetut sarjat, jotta aluerät summautuvat yhteen M3:ksi.

Kausivaihtelusta puhdistettujen kantojen indekseille estimoidaan kausitekijät. Niillä muokataan miljardeina euroina ilmaistuja kantoja ja uudelleenluokittelusta, arvostusmuutoksista ja muista vastaavista muutoksista aiheutuvia korjauksia. Näin saadaan kantojen, korjauksien ja virtojen kausipuhdistetut arvot. Kausitekijät tarkistetaan vuosittain tai tarvittaessa.

Suhteellisten vuosimuutosten laskeminen

Muutosprosentit lasketaan joko (a) virtatietojen tai (b) kausivaihtelusta puhdistettujen kantatietojen (indeksisarjojen) perusteella.

Jos F_t kuvaa muutosta kuukauden t aikana, L_t kantaa kuukauden t lopussa, X_t suhteellista muutosta kuukaudessa t , eli $X_t = (F_t/L_{t-1} + 1)$, ja jos I_t on kuukauden t kausivaihtelusta puhdistettu kanta, voidaan suhteellinen vuosimuutos a_t eli muutos viimeisten 12 kuukauden aikana laskea seuraavasti

$$(a) \quad a_t = \left(\frac{X_t * X_{t-1} * X_{t-2} * X_{t-3} * X_{t-4} * X_{t-5} * X_{t-6} * X_{t-7} * X_{t-8} * X_{t-9} * X_{t-10} * X_{t-11}}{I_t} - 1 \right) * 100$$

$$(b) \quad a_t = (I_t/I_{t-12} - 1) * 100$$

Pyöritysten vuoksi näin lasketut luvut eivät välttämättä täsmää taulukon 2.4 lukujen kanssa. Kausivaihtelusta puhdistetut, useampidesimaaliset kantatiedot ovat saatavissa EKP:n Internet-kotisivulta (<http://www.ecb.int>) sivun "Euro area statistics-download" csv-tiedostona, jolloin taulukon 2.4 tarkat suhteelliset muutosluvut voidaan laskea.

taulukoihin 2.5–2.8

Tilastot ovat mahdollisimman yhtenäisiä ja vertailukelpoisia. Tammikuussa 1999 käyttöönotetun uuden raportointimenetelmän vuoksi taulukoiden 2.5–2.8 tiedot vuoden 1999 ensimmäistä neljänestä edeltävältä ajalta eivät ole suoraan vertailukelpoisia myöhempien tietojen kanssa. Lisäksi neljännesvuosittaisia virtatilastoja ei voida laskea millekään tilastoidulle ajanjaksolle, koska uudelleenluokittelun ja arvostusmuutosten vaikutuksia ei vielä ole koottu. Taulukkoja 2.5–2.8 voidaan käyttää rakenneanalyysiin, mutta niissä esitettyjen kasvuvauhtien yksityiskohtainen analyysi ei ole suositeltavaa.

taulukkoon 4.1

YKHIn puhdistaminen kausivaihtelusta

Kausitasoituksessa käytetty lähestymistapa perustuu multiplikatiiviseen erittelyyn X-12-ARIMA-ohjelmalla (versio 0.2.2).² Kokonaisindeksi puhdistetaan kausivaihtelusta epäsuorasti laskeamalla yhteen kausivaihtelusta puhdistetut jalostettuja elintarvikkeita, jalostamattomia elintarvikkeita, muita teollisuustuotteita kuin energiaa ja palveluja koskevat euroalueen aikasarjat. Energia lasketaan raaka-aineeksi koska sen hinnan kausivaihtelusta ei ole tilastollista näyttöä. Kausitekijät tarkistetaan vuosittain tai tarvittaessa.

1 Lisätietoja: Euroopan keskuspankki (elokuu 2000), "Seasonal adjustment of monetary aggregates and HICP for the euro area".

2 Lisätietoja: Findley, D., Monsell, B., Bell, W., Otto, M. ja Chen, B.C. (1998), "New Capabilities and Methods of the X-12-ARIMA Seasonal Adjustment Program", *Journal of Business and Economic Statistics*, 16, 2, 127–152, tai "X-12-ARIMA Reference Manual Version 0.2.2" (joulukuu 1998), *Time Series Staff, Bureau of the Census, Washington, D.C.*

Lisätietoja: Gomez, V. ja Maravall, A. (1996), "Programs TRAMO and SEATS: Instructions for the User", *Bank of Spain, Working Paper No. 9628, Madrid*.

Yleistä

Euroopan keskuspankin (EKP) keräämät ja julkaisemat tilastot perustuvat toukokuussa 2000 julkaistuun asiakirjaan ”Statistical information collected and compiled by the ESCB”, jolla päivitetään heinäkuussa 1996 julkaistua asiakirjaa ”Statistical requirements for Stage Three of Monetary Union (Implementation Package)”. Päivitetystä asiakirjasta kuvataan tilastojen nykyistä tuottamista. Siinä käsitellään raha- ja pankkitilastoja sekä niihin liittyviä tilastoja, kuten maksetasetilastoja, ulkomaista varallisuutta koskevia tilastoja ja rahoitustilinpitoa. Sen sijaan ne EKP:n vaatimukset, jotka koskevat hinta- ja kustannustilastoja, kansantalouden tilinpitoa, työmarkkina-tilastoja, julkisen talouden tulo- ja menotilastoja, lyhyen aikavälin tarjonta- ja kysyntätilastoja sekä yrittäjiä ja kuluttajia koskevia suhdannekyselyitä, esitetään elokuussa 2000 julkaistussa asiakirjassa ”Statistical requirements of the ECB in the field of general economic statistics”.¹

Nämä tilastot keskittyvät euroalueeseen kokonaisuudessaan. Pitkän aikavälin yksityiskohtaisia tilastotietoja lisäselvityksineen on saatavissa csv-muodossa EKP:n verkkosivuilla (www.ecb.int), ja EKP:n Kuukausikatsauksessa julkaistaan uusia tai yksityiskohtaisempia tietoja heti tuoreeltaan.

Koska ecun muodostavat valuutat eivät ole samat kuin rahaliittoon osallistuvien jäsenvaltioiden valuutat, rahaliiton ulkopuolisten jäsenvaltioiden valuuttojen kurssimuutokset vaikuttaisivat niihin vuotta 1999 edeltäviin tilastojen lukuihin, jotka saataisiin muuttamalla rahaliittoon osallistuvien jäsenvaltioiden valuutat senhetkisten vaihtokurssien mukaan ecuiksi. Jotta tämä voitaisiin välttää rahatilastoissa, taulukoiden 2.1–2.8 tiedot vuotta 1999 edeltävältä ajalta on ilmoitettu yksikköinä, jotka on saatu muuttamalla kansalliset valuutat 31.12.1998 asetetuilla euron peruuttamattomilla muuntokursseilla. Ellei toisin mainita, hinta- ja kustannustilastot vuotta 1999 edeltävältä ajalta perustuvat kansallisissa valuutoissa ilmoitettuihin tietoihin.

Tietoja on tarpeen mukaan laskettu yhteen tai konsolidoitu (mukaan lukien maitten välinen konsolidointi).

Kuukausikatsauksen tilastot perustuvat yleensä tietoihin, jotka ovat olleet käytettävissä EKP:n

neuvoston kunkin kuukauden ensimmäistä kokouspäivää edeltävänä päivänä. Tämän numeron tilastot perustuvat 10.4.2001 käytettävissä olleisiin tietoihin.

Uusimmat tiedot ovat usein ennakkotietoja, joita voidaan myöhemmin tarkistaa. Pyöritysten vuoksi eri lukujen yhteissummat eivät välttämättä täsmää.

Yhteenveto

Taulukossa esitetään yhteenveto euroalueen talouskehityksen keskeisimmistä piirteistä.

Rahapolitiikka- ja rahoitusmarkkinatilastot

Taulukoissa 1.1–1.5 esitetään eurojärjestelmän (Eurosystem) konsolidoitu tase, tietoja eurojärjestelmän rahapoliittisista operaatioista sekä tilastoja, jotka liittyvät vähimmäisvarantoihin ja pankkijärjestelmän likviditeettiasemaan. Taulukot 1.2 ja 1.3 kuvaavat siirtymistä vaihtuvakorkoihin huutokauppoihin kesäkuussa 2000. Taulukoissa 2.1–2.3 esitetään rahalaitoksiin liittyviä, rahataloutta koskevia tilastoja eurojärjestelmä mukaan lukien. Taulukon 2.3 tiedot on konsolidoitu; euroalueen rahalaitosten välisiä positioita ei ole esitetty, mutta niiden saamisten ja velkojen yhteissummien erotus esitetään sarakkeessa 13. Taulukossa 2.4 on rahalaitossektorin konsolidoidusta taseesta johdetut raha-aggregaatit ja joitakin valtionhallinnon (monetaarisia) velkoja. Taulukossa 2.5 esitetään neljännesvuositilastot rahalaitosten lainoista kotitalouksille ja yrityksille eriteltyinä käyttötarkoituksen ja alkuperäisen maturiteetin mukaan. Taulukossa 2.6 on neljännesvuositilastot euroalueella olevien talletuksista rahalaitoksiin ja taulukossa 2.7 neljännesvuositilastot euroalueen ulkopuolisiin kohdistuvista rahalaitosten saamisista ja veloista. Taulukossa 2.8 esitetään neljännesvuositilastot joistakin rahalai-

¹ Euroopan tasolla raha- ja pankkitilastoista vastaa EKP. Maksuasetilastoista sekä ulkomaista varallisuutta ja rahoitustilinpitoa koskevista tilastoista vastaavat Euroopan komissio (Eurostat) ja EKP yhdessä. Hinta- ja kustannustilastoista ja muista taloustilastoista vastaa Euroopan komissio (Eurostat).

tosten tase-eristä valuutoittain. Luettelo rahalaitoksista on kokonaisuudessaan EKP:n verkkosivuilla. Sektoriluokitus on esitetty yksityiskohdaisesti raha- ja pankkitilastojen sektorikäsitelmässä ”Money and Banking Statistics Sector Manual – Guidance for the statistical classification of customers” (EKP, marraskuu 1999). Raha- ja pankkitilastojen kokoamisohjeissa ”Money and Banking Statistics Compilation Guide” (EMI, huhtikuu 1998) esitetään suositukset, joita kansallisten keskuspankkien tulee noudattaa. Tilastotiedot on kerätty ja laadittu 1.1.1999 lähtien rahalaitossektorin konsolidoidusta taseesta annetun Euroopan keskuspankin asetuksen (EKP/1998/16) mukaisesti.

EKP tuottaa tilastot, jotka koskevat rahamarkkinakorkoja, valtion pitkäaikaisten lainojen tuottoja ja osakeindeksejä (taulukot 3.1–3.3), sähköistä markkinainformaatiojärjestelmistä saatujen tietojen perusteella. Pankkien luotto- ja talletuskorkoja koskevien tilastojen (taulukko 3.4) yksityiskohdat ilmenevät taulukon alaviitteestä.

Arvopapereiden liikkeeseenlaskua koskevat tilastot esitetään taulukoissa 3.5 ja 3.6. Tilastot on jaoteltu pitkä- ja lyhytaikaisiin arvopapereihin. Lyhytaikaisilla arvopapereilla tarkoitetaan arvopapereita, joiden alkuperäinen maturiteetti on enintään yksi vuosi (EKT 95:n luokittelun mukaisesti; poikkeuksellisesti enintään kaksi vuotta). Pitkäaikaisiin arvopapereihin lasketaan arvopaperit, joiden alkuperäinen maturiteetti on pitempi kuin yksi vuosi tai joiden valinnainen maturiteetti on vähintään yksi vuosi tai joiden maturiteettia ei ole määritelty. Euroalueella olevia liikkeeseenlaskijoita koskevien tilastojen arvioidaan kattavan noin 95 % kaikista liikkeeseenlaskuista. Taulukosta 3.5 käyvät ilmi lyhyt- ja pitkäaikaisen arvopapereiden liikkeeseen laskut, kuoletukset ja kannat. Nettomääräiset liikkeeseenlaskut

ja kantojen muutokset eroavat toisistaan arvostusmuutosten, uudelleenluokittelun sekä muiden muutosten vuoksi. Taulukossa 3.6 eritellään sektoreittain euromääräisten arvopapereiden liikkeeseenlaskijat euroalueella ja sen ulkopuolella. Euroalueen liikkeeseenlaskijoiden sektoriluokitus on EKT 95:n mukainen.² Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseenlaskijoiden luokituksessa termillä ”pankit (ml. keskuspankit)” tarkoitetaan laitoksia, jotka ovat samantyyppisiä kuin rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä) ja jotka sijaitsevat euroalueen ulkopuolella. Euroopan investointipankki sisältyy luokitukseen ”kansainväliset järjestöt”. (Euroopan keskuspankki sisältyy eurojärjestelmään.)

Taulukossa 3.6 yhteismäärät (sarakeet 1, 7 ja 14) ovat samat kuin taulukossa 3.5 esitetyt luvut euromääräisten arvopapereiden kannoista (sarakeet 8, 16 ja 20), bruttomääräisistä liikkeeseenlaskuista (sarakeet 5, 13 ja 17) ja nettomääräisistä liikkeeseenlaskuista (sarakeet 7, 15 ja 19). Rahalaitosten liikkeeseen laskemien arvopapereiden kanta (sarake 2) taulukossa 3.6 vastaa suurin piirtein taulukossa 2.8.3 esitettyjä rahalaitosten yhteenlasketun taseen velkapuolen rahamarkkinapapereita ja velkapapereita (sarakeet 2 ja 10), vaikka liikkeeseenlaskutilastojen kattavuus onkin tällä hetkellä hieman suppeampi.

Hinnat ja reaalitalouden tilastot

EKP:n kuukausikatsauksessa esitettävät tilastot ovat muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta Euroopan komission (lähinnä Eurostatin) ja kansallisten tilastoviranomaisten tuottamia. Euroaluetta koskevat tiedot on saatu laskemalla yksittäisten jäsenvaltioiden tiedot yhteen. Tilastot ovat mahdollisimman yhtenäisiä ja vertailukelpoisia. Yleensä tuoreimmista tilastoista saa vertailukelpoisinta tietoa.

Euroalueen yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi YKHI (taulukko 4.1) on käytettävissä vuodesta 1995 lähtien. YKHI perustuu kansallisiin yhdenmukaistettuihin kuluttajahintaindekseihin, jotka lasketaan samoin menetelmin kaikissa euroalueen valtioissa. Tavara- ja palveluerien jaotelu perustuu YKHIn erien luokittelussa käytet-

² Sektorijaottelu on EKT 95:n mukainen. Kuukausikatsauksen taulukoissa käytetyt sektoriluokitukset ovat seuraavat: rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä) sisältää EKP:n ja euroalueen jäsenvaltioiden kansalliset keskuspankit (S121) sekä muut rahalaitokset (S122); muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset sisältää muut rahoituslaitokset kuin vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (S123), rahoituksen ja vakuutuksen välitystä avustavat laitokset (S124) sekä vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (S125); yritykset (S11); valtio (S1311); muut julkisyhteisöt sisältää osavaltiohallinnon (S1312), paikallishallinnon (S1313) ja sosiaaliturvarahastot (S1314).

tyyn yksilöllisen kulutuksen luokituksen käyttötarkoituksen mukaan (Classification of Individual Consumption by Purpose, COICOP). Tammikuusta 2000 alkaen YKHLin sisältyvät terveydenhoito- ja koulutuspalvelujen kustannukset. Tammikuusta 2001 alkaen YKHI sisältää myös sairaalapalveluja, kotona, vanhainkodeissa ja vammaisten palvelutaloissa suoritettuja sosiaalipalveluja koskevat kotitalouksien kulutusmenot. Laajennetun YKHLin mukaisia tietoja ei yleensä ole saatavissa tammikuuta 2000 edeltävältä ajalta. Tammikuusta 2000 alkaen YKHI sisältää myös euroalueella vierailevien kulutuksen, joka ei aiemmin ole sisältynyt kaikkien jäsenmaiden YKHLiin. Taulukossa on myös EKP:n kokoamat, kausivaihtelusta puhdistetut YKHI-tilastot.

Kansantalouden tilinpitoa koskevat tilastot (taulukot 4.2 ja 5.1) – mm. neljännesvuosittaiset yhteenvedot tilinpidosta – tulevat täysin vertailukelpoisiksi koko euroalueella, kun Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmä (EKT 95) otetaan käyttöön vuoden 1999 aikana ja sen jälkeen. Osa tilastoista on jo täysin vertailukelpoisia. Taulukossa 4.2.2 esitetyt bruttokansantuotteen deflaattorit vuotta 1999 edeltävältä ajalta on laskettu kansallisessa valuutassa kansallisten tietojen perusteella. Tämän Kuukausikatsauksen kansantalouden tilinpitotilastot perustuvat EKT 95:een.

Taulukossa 5.2 on muita keskeisiä reaalityalouden tilastoja. EU:n neuvoston 19.5.1998 antaman lyhyen aikavälin tilastoja koskevan asetuksen (EY) N:o 1165/98 täytäntöönpano kasvattaa käytettävissä olevien euroaluetta koskevien tilastojen määrää.

Barometritiedot (taulukko 5.3) perustuvat Euroopan komission tekemiin yritys- ja kuluttajakyselyihin.

Työllisyystilastot (taulukko 5.4) perustuvat EKT 95:een. Koska kaikki euroaluetta koskevat tiedot eivät olleet käytettävissä tätä Kuukausikatsausta laadittaessa, jotkin luvut ovat käytettävissä oleviin tietoihin perustuvia EKP:n arvioita. Työttömyystilastot ovat Kansainvälisen työjärjestön (ILO) ohjeiden mukaisia.

Rahoitustilinpitotilastot

Rahatalouden analysointia ja rahapolitiikan tutkimusta täydentämään tarvitaan yksityiskohtaisia tietoja euroalueen rahoitustaloustoimista ja rahoitustaseista. Tarkoituksena on julkaista laaja, joskaan ei täydellinen, EKT 95:n mukainen euroalueen rahoitustilinpito raha- ja pankki-, maksutase-, pääomamarkkina-, rahoituslaitosten (ilman rahalaitoksia) ja julkisyhteisöjen rahoitustilastojen perusteella. Taulukossa 6 esitetään kansallisiin pääomatilastoihin ja rahoitustilinpitoon perustuvat euroalueen aggregaatit.

Yksityiskohtaisemmat ja yhtenäisemmät euroalueen rahoitustilinpitoa koskevat tilastot julkaistaneen EKP:n Kuukausikatsauksessa vuoden 2001 keväällä.

Julkisen talouden rahoitusasema

Taulukoissa 7.1–7.3 esitetään euroalueen julkisen talouden rahoitusasema. Tiedot on suurimmaksi osaksi konsolidoitu, ja ne perustuvat EKT 95:een. EKP laatii euroalueen aggregaattitilastot jäsenmaiden toimittamien tietojen perusteella, ja tilastoja päivitetään säännöllisesti. Tiedot, jotka koskevat euroalueen maiden julkisen talouden alijäämää ja julkista velkaa, voivat siten poiketa Euroopan komission liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn yhteydessä käyttämistä tiedoista.

Taulukossa 7.1 esitetään julkisyhteisöjen tulot ja menot EKT 95:n määritelmien mukaisesti sellaisina kuin ne on muutettu Euroopan komission 10.7.2000 antamassa asetuksessa N:o 1500/2000. Taulukossa 7.2 esitetään konsolidoitu julkisen talouden bruttovelka nimellisarvoisena liiallisia alijäämiä koskevaa menettelyä käsittelevien Euroopan yhteisön perustamissopimuksen määräysten mukaisesti. Taulukoissa 7.1 ja 7.2 esitetään yhteenvedot euroalueen yksittäisten maiden tiedoista, koska ne ovat tärkeitä vakaus- ja kasvusopimuksen kannalta. Taulukossa 7.3 esitetään analyysi julkisen talouden velasta. Julkisen velan muutoksen ja julkisen talouden alijäämän ero-

tus (eli alijäämä-/velkakoikaisu) johtuu pääasias-
sa julkisyhteisöjen rahoitusvarojen muutoksista
ja valuutan arvostusmuutosten vaikutuksista.

Euroalueen maksutase ja ulkomainen varallisuus (ml. valuuttavaranto), ulkomaankauppa ja valuuttakurssit

Maksutasetta (taulukot 8.1–8.6) ja ulkomaista
varallisuutta koskevien tilastojen käsitteet ja
määritelmät vastaavat yleensä IMF:n maksutase-
käsikirjan 5. laitosta (lokakuu 1993), EKP:n tou-
kokuussa 2000 antamien Euroopan keskuspan-
kin tilastovaatimuksia koskevia suuntaviivoja
(EKP/2000/4) ja Eurostatin ohjeita.

Euroalueen maksutasetilastot on laatinut EKP.
Joulukuuhun 1998 asti tiedot on ilmoitettu ecui-
na. Maksutasetilaston tuoreimmat kuukausitie-
dot ovat ennakkotietoja, jotka tarkistetaan yksi-
tyiskohtaisten neljännesvuosittaisten maksutase-
tilastojen julkaisemisen yhteydessä. Aiempia tie-
toja tarkistetaan aika ajoin.

Tilastot, jotka perustuvat osittain arvioihin, ei-
vät ole täysin vertailukelpoisia myöhempien ha-
vaintojen kanssa. Tällaisia tilastoja ovat maksu-
taseen rahoitustasetilastot vuoden 1998 loppua
edeltävältä ajalta, palvelutasetilastot vuoden 1997
loppua edeltävältä ajalta, tuotannon tekijäkor-
vausten taseen kuukausikehitystä koskevat tilas-
tot vuosilta 1997–1999 ja ulkomaista varallisuut-
ta koskevat tilastot vuoden 1997 loppua edeltä-
vältä ajalta. Taulukossa 8.5.2 on jaoteltu euro-
alueella olevien sijoitukset euroalueen ulkopuo-
listen liikkeeseen laskemiin arvopapereihin sijoit-
tajan sektorin mukaan. Sen sijaan ulkomaisten
sijoittajien sijoituksia euroalueella olevien liikke-
eseen laskemiin arvopapereihin ei voida esittää
liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan jaoteltuina.

Euroalueen ulkomaista varallisuutta koskevat til-
lastot (taulukko 8.7.1) on saatu laskemalla yh-
teen kansalliset nettomääräiset tiedot. Ulkomainen
varallisuus on laskettu käyttäen tämänhet-
kisiä markkinahintoja. Laskennassa ei kuitenkaan
otettu huomioon suorien sijoitusten kantatie-
toja, jotka laajalti perustuvat kirjanpitoarvoihin.

Eurojärjestelmän valuuttavarannon ja siihen liit-
tyvien saamisten kannat esitetään taulukossa
8.7.2. EKP:n valuuttavaranto ja siihen liittyvät
saamiset esitetään taulukossa 8.7.3. Taulukoiden
8.7.2 ja 8.7.3 tiedot ovat IMF:n/BIS:n valuuttava-
rannon ja valuuttamääräisen likviditeetin rapo-
rintimallin mukaisia. Aiempia tilastoja tarkiste-
taan jatkuvasti, eivätkä valuuttavarantotilastot
vuoden 1999 loppua edeltävältä ajalta ole täysin
vertailukelpoisia myöhempien tilastojen kanssa.
Eurojärjestelmän valuuttavarannon tilastointia
käsittelevä julkaisu on saatavissa EKP:n verkko-
sivuilla.

Taulukossa 9 esitetään euroalueen ulkomaan-
kauppa sekä kokonaisvientiä ja -tuontia koske-
vat indeksit, joita ovat arvo, määrä ja yksikköar-
vo. Arvoindeksin laskee EKP. Määräindeksi las-
ketaan Eurostatin ilmoittaman yksikköarvoindek-
sin ja arvoindeksin perusteella. Määritelmien, luo-
kittelun, kattavuuden ja kirjausajankohdan ero-
jen vuoksi ulkomaankaupan tilastot eivät ole täy-
sin verrattavissa maksutasetilastojen tavarakaup-
pan eriin (taulukot 8.1 ja 8.2).

Taulukossa 10 esitetään euron nimellinen ja reaali-
nen efektiivinen valuuttaindeksi. Taulukossa esi-
tetään reaaliset indeksit deflatoituina kuluttaja-
hinnoilla, tehdasteollisuuden tuottajahinnoilla ja
yksikkötyökustannuksilla suhteessa niihin 12 va-
luuttaan, joita EKP käyttää ”suppean” efektiivisen
valuuttakurssin laskennassa. EKP:n julkaisee
päivittäisiä viitekursseja näille ja joillekin muille
valuutoille. Lisäksi taulukossa esitetään kulutta-
jahinnoilla deflatoitu reaalin indeksi sekä ni-
mellinen indeksi, jotka on laskettu laajemmasta,
38 valuutan ryhmästä.

Muut tilastot

EU:n muita jäsenvaltioita koskevat tilastot (tau-
lukko 11) noudattavat samoja periaatteita kuin
euroalueen tilastot. Yhdysvaltoja ja Japania kos-
kevat tilastot (taulukot 12.1 ja 12.2) perustuvat
kansallisiin lähteisiin. Tiedot, jotka koskevat sääs-
tämistä, investointeja ja rahoitusta Yhdysvallois-
sa ja Japanissa (taulukko 12.2.), on ryhmitelty
samalla tavalla kuin euroalueen vastaavat tiedot
taulukossa 6.

Kreikan tiedoilla täydennetyt euroalueen keskeiset taloustilastot

Tämän Kuukausikatsauksen tilasto-osan loppuun on liitetty taulukko, jossa esitetään Kreikan tiedoilla täydennettyjä euroalueen keskeisiä taloustilastoja vuoden 2000 loppuun saakka. Seuraavassa tarkempi kuvaus taulukon tiedoista.

Taulukossa A.1 on raha-aggregaatit ja M3:n tärkeimmät vastaerät. Tilastot perustuvat rahalaitossektorin konsolidoituun taseeseen. Yhdenoista euroalueen maan ja Kreikan tietojen konsolidoinnissa on otettu huomioon euroalueen II alkuperäisen maan taseet Kreikassa sijaitseviin nähden. Kreikan drakman määräiset suoritukset käsitellään ikään kuin ne olisivat olleet euro-määräisiä.

Taulukossa A.2 esitetään rahoitusmarkkinakorot ja muut arvopaperit kuin osakkeet. Ajalta ennen tammikuuta 1999 keinotekoiset euroalueen rahamarkkinakorot on laskettu käyttämällä BKT:llä painotettuja kansallisia korkoja. Tammikuun 1999 ja joulukuun 2000 väliseltä ajalta euriborkorko ja athiborkorko on painotettu BKT:llä. Euroalueen joukkolainojen tuotot on elokuuhun 2000 asti laskettu BKT:llä painotetuista yhdenmukais-
tetuista valtion lainojen tuotoista. Sen jälkeen painoina on kaikissa maturiteeteissa käytetty valtion lainojen nimellisiä kantoja.

Arvopaperien liikkeeseenlaskutilastojen (jotka ovat myös taulukossa A.2) rakennetta on muutettu Kreikan liittyttyä euroalueeseen. Tilastoihin on otettu mukaan kaikki Kreikassa olevien liikkeeseenlaskijoiden liikkeeseen laskemat euro-määräiset ja Kreikan drakman määräiset arvopaperit. Tilastoihin on lisäksi otettu mukaan kaikki euroalueella olevien (muiden kuin Kreikassa ole-

vien) liikkeeseenlaskijoiden liikkeeseen laskemat Kreikan drakman määräiset arvopaperit. Arvopaperien liikkeeseenlaskutilastoissa (mukaan lukien Kreikkaa koskevat tilastot) on mukana sekä kanta- että virtatiedot.

Euroalueen ja Kreikan aggregoiduista hinta- ja reaalityöläisuuden tilastoista (taulukko B) vastaa Euroopan komissio (Eurostat). Julkisen talouden kehitystä koskevat tilastot ovat EKP:n aggregoim-
ia.

Taulukossa C on Kreikan tiedoilla täydennettyjä euroalueen keskeisiä maksutasetilastoja. Tilastojen laadinnassa on käytetty pääosin samoja menetelmiä kuin osan 8 taulukoissa. Kaikki saatavissa olevat tiedot on esitetty EKP:n verkkosivuilla kohdassa "Statistics: Latest monetary, financial and balance of payments statistics – release schedules".

Taulukossa D on euron ja Kreikan drakman nimelliset ja efektiiviset valuuttakurssi-indeksit joulukuun 2000 loppuun saakka. Laskennassa sovellettua menetelmää esiteltiin huhtikuun 2000 Kuukausikatsauksen artikkelissa "Euron nimelliset ja reaaliset efektiiviset valuuttakurssit". Euroalueen kauppakumppanien painot on laskettu uudelleen siten, että Kreikka on jätetty pois kauppakumppaneitten joukosta ja lisätty euroalueeseen (laskennassa mukana olevat maat on mainittu tilasto-osan taulukon 10 alaviitteessä 1). Tammikuuta 2001 edeltävältä ajalta on laskettu euron teoreettinen valuuttakurssi, jossa on otettu huomioon Kreikan drakmaan liittyvät kurssimuutokset sekä euroaluetta ja Kreikkaa koskevia deflaattoreita. Kaikki käytettävissä olevat tilastotiedot vuodesta 1990 alkaen (laajaa määryhmää koskevat tiedot vuodesta 1993 alkaen) on saatavissa csv-muodossa EKP:n verkkosivuilta.

Eurojärjestelmän rahapoliittiset toimenpiteet¹

4.1.2000

EKP ilmoittaa, että eurojärjestelmä toteuttaa 5.1.2000 likviditeettiä vähentävän hienosäätöoperaation, jonka maksut suoritetaan samana päivänä. Tällä toimenpiteellä pyritään palauttamaan normaali likviditeetti markkinoille sen jälkeen, kun vuoteen 2000 siirtyminen oli sujunut ongelmitta.

5.1.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 3,0 %, maksuvalmiusluoton korko 4,0 % ja talletuskorko 2,0 %.

15.1.2000

Kreikan viranomaisten pyynnöstä euroalueeseen kuuluvien EU:n jäsenvaltioiden ministerit, EKP sekä Tanskan ja Kreikan ministerit ja keskuspankkien pääjohtajat päättävät revalvoida Kreikan drakman keskuskurssin valuuttakurssimekanismissa (ERM II) 3½ prosentilla alkaen 17.1.2000.

20.1.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 3,0 %, maksuvalmiusluoton korko 4,0 % ja talletuskorko 2,0 %.

EKP:n neuvosto päättää myös, että eurojärjestelmä aikoo jakaa vuoden 2000 alkupuoliskolla toteutettavissa pitempiä aikaisissa rahoitusoperaatioissa 20 miljardia euroa kussakin. Määrää päätettäessä otettiin huomioon euroalueen pankkijärjestelmän arvioitu likviditeetin tarve vuoden 2000 ensimmäisen vuosipuoliskon aikana sekä eurojärjestelmän pyrkimys jakaa vastaisuudessa suurin osa rahoitussektorille rahoitusoperaatioissa tarjoamastaan likviditeetistä perusrahoitusoperaatioiden kautta.

3.2.2000

EKP:n neuvosto päättää nostaa eurojärjestelmän perusrahoitusoperaation korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 3,25 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 9.2.2000. Maksuvalmiusluoton korkoa nostetaan 0,25 prosenttiyksikköä 4,25 prosenttiin 4.2.2000 lähtien. Talletuskorkoa nostetaan 0,25 prosenttiyksikköä 2,25 prosenttiin 4.2.2000 lähtien.

17.2., 2.3.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 3,25 %, maksuvalmiusluoton korko 4,25 % ja talletuskorko 2,25 %.

16.3.2000

EKP:n neuvosto päättää nostaa eurojärjestelmän perusrahoitusoperaation korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 3,5 prosenttiin siitä operaatiosta lähtien, jonka maksut suoritetaan 22.3.2000. Lisäksi maksuvalmiusluoton korkoa nostetaan 0,25 prosenttiyksikköä 4,5 prosenttiin ja talletuskorkoa niin ikään 0,25 prosenttiyksikköä 2,5 prosenttiin 17.3.2000 lähtien.

30.3., 13.4.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 3,5 %, maksuvalmiusluoton korko 4,5 % ja talletuskorko 2,5 %.

27.4.2000

EKP:n neuvosto päättää nostaa eurojärjestelmän perusrahoitusoperaation korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 3,75 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 4.5.2000. Maksuvalmiusluoton korkoa nostetaan 0,25 prosenttiyksikköä 4,75 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 2,75 prosenttiin 28.4.2000 lähtien.

¹ Eurojärjestelmän rahapoliittiset toimenpiteet vuonna 1999 on esitetty EKP:n vuosikertomuksessa vuodelta 1999 sivuilla 172–175.

11.5.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 3,75 %, maksuvalmiusluoton korko 4,75 % ja talletuskorko 2,75 %.

25.5.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 3,75 %, maksuvalmiusluoton korko 4,75 % ja talletuskorko 2,75 %.

8.6.2000

EKP:n neuvosto päättää nostaa eurojärjestelmän perusrahoitusoperaation korkoa 0,50 prosenttiyksikköä 4,25 prosenttiin ja soveltaa sitä kahteen (kiinteäkorkoisena huutokauppana toteutettavaan) operaatioon, joiden maksut suoritetaan 15. ja 21.6.2000. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää nostaa maksuvalmiusluoton korkoa 0,50 prosenttiyksikköä 5,25 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,50 prosenttiyksikköä 3,25 prosenttiin 9.6.2000 lähtien.

EKP:n neuvosto ilmoittaa myös, että siitä operaatiosta alkaen, jonka maksut suoritetaan 28.6.2000, eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatiot toteutetaan vaihtuvakorkoisina huutokauppoina siten, että likviditeetin jaossa käytetään monikorkoista menettelyä. EKP:n neuvosto päättää asettaa näissä operaatioissa tehtäville korkotarjouksille alarajan, joka on 4,25 %. Siirtymisellä vaihtuvakorkoisina huutokauppoina toteutettaviin perusrahoitusoperaatioihin ei ole tarkoitus muuttaa eurojärjestelmän rahapolitiikan viritystä. Uudella huutokauppanenettelyllä pyritään vastaamaan huomattavaan ylikysyntään, johon tähänastinen kiinteäkorkoisen huutokauppanenettelyn soveltaminen on johtanut.

19.6.2000

Euroopan yhteisön perustamissopimuksen artiklan 122 kohdan 2 mukaisesti Ecofin-neuvosto päättää, että Kreikka täyttää artiklan 121 kohdassa I esitettyihin kriteereihin perustuvat vaatimukset, ja kumoaa Kreikkaa koskevan poikkeuk-

sen 1.1.2001 lukien. Ecofin-neuvosto teki päätöksensä ottaen huomioon Euroopan komission ja EKP:n kertomukset Ruotsin ja Kreikan edistymisestä talous- ja rahaliiton jäsenyyteen liittyvien velvoitteiden täyttämässä ja kuultuaan Euroopan parlamenttia ja keskusteltuaan valtion- tai hallitusten päämiesten kokoonpanossa kokoon-tuneen Eurooppa-neuvoston kanssa.

Toimien yksimielisesti niiden Euroopan yhteisön jäsenvaltioiden, joita ei koske poikkeus, ja kyseisen jäsenvaltion kanssa Ecofin-neuvosto – Euroopan komission esityksestä ja EKP:tä kuultuaan – vahvistaa myös Kreikan drakman ja euron välisen peruuttamattoman muuntokurssin, joka tulee voimaan 1.1.2001. Kreikan drakman ja euron välisen muuntokurssin (joka vastaa drakman valitseeva keskuskurssia euroon nähden ERM II -valuuttakurssimekanismissa) määrittämisen jälkeen EKP ja Kreikan keskuspankki ilmoittavat, että ne tulevat seuraamaan Kreikan drakman ja euron välisen markkinakurssin lähentymistä drakman euromuuntokurssiin. Lähentyminen tulisi saavuttaa viimeistään 29.12.2000 mennessä.

21.6.2000

EKP:n neuvosto päättää, että maksuvalmiusluoton korko on edelleen 5,25 % ja talletuskorko 3,25 %. Neuvosto toistaa, että – kuten 8.6.2000 ilmoitettiin – eurojärjestelmän tulevat perusrahoitusoperaatiot tullaan toteuttamaan vaihtuvakorkoisina huutokauppoina monikorkoista huutokauppanenettelyä käyttäen ja että operaatioissa tehtävien korkotarjousten alaraja on 4,25 %.

EKP:n neuvosto ilmoittaa myös, että vuoden 2000 loppupuolella toteutettavissa pitempiäaikaisissa rahoitusoperaatioissa eurojärjestelmä aikoo jakaa 15 miljardia euroa operaatiota kohden. Tässä määrässä otetaan huomioon euroalueen pankkijärjestelmän ennakoitujen likviditeettitarpeet vuoden 2000 loppupuolella ja eurojärjestelmän halukkuus myöntää edelleen suurin osan rahoitussektorin rahoituksesta perusrahoitusoperaatioiden kautta.

6.7., 20.7., 3.8.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja on edelleen 4,25 %, maksuvalmiusluoton korko 5,25 % ja talletuskorko 3,25 %.

31.8.2000

EKP:n neuvosto päättää nostaa eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alarajaa 0,25 prosenttiyksikköä 4,50 prosenttiin siitä operaatiosta lähtien, jonka maksut suoritetaan 6.9.2000. Lisäksi maksuvalmiusluoton korkoa nostetaan 0,25 prosenttiyksikköä 5,50 prosenttiin ja talletuskorkoa niin ikään 0,25 prosenttiyksikköä 3,50 prosenttiin 1.9.2000 lähtien.

14.9.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja on edelleen 4,50 %, maksuvalmiusluoton korko 5,50 % ja talletuskorko 3,50 %.

5.10.2000

EKP:n neuvosto päättää nostaa eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alarajaa 0,25 prosenttiyksikköä 4,75 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 11.10.2000. Lisäksi maksuvalmiusluoton korkoa nostetaan 0,25 prosenttiyksikköä 5,75 prosenttiin ja talletuskorkoa niin ikään 0,25 prosenttiyksikköä 3,75 prosenttiin 6.10.2000 alkaen.

19.10., 2.11., 16.11., 30.11.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja on edelleen 4,75 %, maksuvalmiusluoton korko 5,75 % ja talletuskorko 3,75 %.

14.12.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja on edelleen 4,75 %, maksuvalmiusluoton korko 5,75 % ja talletuskorko 3,75 %.

EKP:n neuvosto päättää myös pitää rahan määrän kasvun eli lavean raha-aggregaatin M3:n vuotuisen kasvuvauhdin viitearvon $4\frac{1}{2}$ prosentissa. Päätös perustuu siihen, että käytettävissä olevat tiedot tukevat edelleen niitä taustaoletuksia, joiden perusteella viitearvo alun perin määritettiin joulukuussa 1998 ja vahvistettiin uudelleen joulukuussa 1999. Oletukset ovat, että M3:n kiertonopeuden hidastumistrendi on keskipitkällä aikavälillä $\frac{1}{2}$ –1 % vuodessa ja potentiaalisen tuotannon trendikasvuvauhti 2– $2\frac{1}{2}$ % vuodessa. EKP:n neuvosto tarkistaa viitearvon seuraavan kerran joulukuussa 2001.

2.1.2001

Kreikka otti euron käyttöön 1.1.2001, ja siitä tuli näin ollen kahdestoista yhteisen rahan käyttöönsä ottava EU:n jäsenvaltio. Se on myös ensimmäinen EU:n jäsenvaltio, joka siirtyy yhteisen rahan käyttöön sen jälkeen, kun talous- ja rahaliiton (EMU) kolmas vaihe 1.1.1999 alkoi. Kreikan keskuspankki on nyt siten eurojärjestelmän täysivaltainen jäsen, jolla on samat oikeudet ja velvoitteet kuin euron aiemmin käyttöön otaneiden 11 EU-jäsenvaltion kansallisilla keskuspankeilla. Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännön artiklan 49 mukaisesti Kreikan keskuspankki maksaa EKP:n pääomasta merkitsemänsä osuuden loppuosan ja osuutensa EKP:n rahastoista sekä siirtää EKP:lle osan omista varannoistaan.

Vuoden 2001 ensimmäinen perusrahoitusoperaatio, josta ilmoitettiin 29.12.2000, on eurojärjestelmän kreikkalaisille vastapuolille ensimmäinen. Operaation toteutus onnistuu hyvin. Likviditeettiä jaetaan 101 miljardia euroa. Jaossa otetaan huomioon euroalueen pankkijärjestelmän likviditeettitarpeiden lisääntyminen, joka johtuu Kreikan rahalaitosten liittymisestä järjestelmään.

4.1.2001

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja on edelleen 4,75 %, maksuvalmiusluoton korko 5,75 % ja talletuskorko 3,75 %.

Lisäksi EKP:n neuvosto päättää, että vuoden 2001 pitempiaikaisissa rahoitusoperaatioissa jaetaan likviditeettiä 20 miljardia euroa kussakin. Tällöin otetaan huomioon euroalueen pankkijärjestelmän odotetut likviditeettitarpeet vuonna 2001 ja eurojärjestelmän halukkuus kattaa edelleen suurin osa rahoitussektorin likviditeettitarpeis-

ta perusrahoitusoperaatioillaan. EKP:n neuvosto voi muuttaa jaettavan likviditeetin määrää, jos vuoden aikana ilmenee odottamattomia likviditeettitarpeita.

18.1., 1.2., 15.2., 1.3., 15.3., 29.3., 11.4.2001

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja on edelleen 4,75 %, maksuvalmiusluoton korko 5,75 % ja talletuskorko 3,75 %.

Euroopan keskuspankin (EKP) julkaisuja

Tässä luettelossa on tietoja joistakin Euroopan keskuspankin julkaisemista asiakirjoista. Julkaisut ovat saatavissa maksutta EKP:n lehdistöpalvelusta (Press Division). Tilaukset voi lähettää nimiösivun kääntöpuolella olevaan postiosoitteeseen.

Täydellinen luettelo Euroopan rahapoliittisen instituutin julkaisemista asiakirjoista löytyy Internet-kotisivuiltamme (<http://www.ecb.int>).

Vuosikertomus

Vuosikertomus 1998. Huhtikuu 1999.

Vuosikertomus 1999. Huhtikuu 2000.

Lähentymisraportti

Lähentymisraportti 2000. Toukokuu 2000.

Kuukausikatsaus

Tammikuusta 1999 lähtien julkaistut artikkelit:

Euroalue kolmannen vaiheen alussa. Tammikuu 1999.

Vakauteen tähtäävä eurojärjestelmän rahapolitiikan strategia. Tammikuu 1999.

Euroalueen raha-aggregaatit ja niiden merkitys eurojärjestelmän rahapolitiikan strategiassa. Helmikuu 1999.

Lyhyen aikavälin talousindikaattorien merkitys euroalueen hintakehityksen arvioinnissa. Huhtikuu 1999.

Euroalueen pankkitoiminta: rakenteellisia piirteitä ja kehitysnäkymiä. Huhtikuu 1999.

Eurojärjestelmän toimintakehikko: kuvaus ja ensimmäinen arviointi. Toukokuu 1999.

Vakaus- ja kasvusopimuksen täytäntöönpano. Toukokuu 1999.

Keskeisten talousindikaattorien pitkän aikavälin kehitys ja suhdannevaihtelut euroalueen maissa. Heinäkuu 1999.

Euroopan keskuspankkijärjestelmän institutionaalinen rakenne. Heinäkuu 1999.

Euron kansainvälinen asema. Elokuu 1999.

Euroalueen rahalaitosten taseet vuoden 1999 alkupuolella. Elokuu 1999.

Inflaatioerot rahaliitossa. Lokakuu 1999.

EKPJ:n valmistautuminen vuoteen 2000. Lokakuu 1999.

Vakauteen tähtäävä politiikka ja pitkien reaalikorkojen kehitys 1990-luvulla. Marraskuu 1999.

TARGET ja euromääräiset maksut. Marraskuu 1999.

Euroopan keskuspankin säädökset. Marraskuu 1999.

Euroalue vuosi euron käyttöönoton jälkeen: rahoitusrakenteen tärkeimmät piirteet ja muutokset. Tammikuu 2000.

Eurojärjestelmän valuuttavaranto ja -operaatiot. Tammikuu 2000.

Eurojärjestelmä ja EU:n laajentuminen. Helmikuu 2000.

Arvopaperiselvityksen yhdentyminen. Helmikuu 2000.

Euron nimelliset ja reaaliset efektiiviset valuuttakurssit. Huhtikuu 2000.

EMU ja pankkivalvonta. Huhtikuu 2000.

Korkojen ja korkojohdannaisten informaation sisältö rahapolitiikan kannalta. Toukokuu 2000.

Euroalueen työmarkkinoiden kehitys ja rakenteelliset piirteet. Toukokuu 2000.

Siirtyminen vaihtuvakorkoisina huutokauppoina toteutettaviin perusrahoitusoperaatioihin. Heinäkuu 2000.

Rahapolitiikan välittymismekanismi euroalueella. Heinäkuu 2000.

Väestön ikääntyminen ja finanssipolitiikka euroalueella. Heinäkuu 2000.

Katsaus euroalueen hinta- ja kustannusindikaattoreihin. Elokuu 2000.

Euroalueen ulkomaankauppa: tyypilliset piirteet ja viimeaikainen kehitys. Elokuu 2000.

Potentiaalisen tuotannon kasvun ja tuotantokuilun käsitteet, hyödyntäminen ja estimaatit. Lokakuu 2000.

EKP:n suhteet Euroopan yhteisön toimielimiin ja laitoksiin. Lokakuu 2000.

EKP:n rahapolitiikan strategian kaksi pilaria. Marraskuu 2000.

Elektronisen rahan käyttöönoton vaikutuksia. Marraskuu 2000.

Euroalue Kreikan liittymisen jälkeen. Tammikuu 2001.

Epävarmuuden vaikutus rahapoliittiseen päätöksentekoon. Tammikuu 2001.

EKP:n suhteet kansainvälisiin järjestöihin ja foorumeihin. Tammikuu 2001.

Yritysrahoitus euroalueella. Helmikuu 2001.

Palvelutason yhdenmukaistaminen euroalueella maasta toiseen suoritettavien pienten maksujen välityksessä. Helmikuu 2001.

Euroopan keskuspankin ulkoinen viestintä. Helmikuu 2001.

Euroalueen yleiset taloustilastot. Huhtikuu 2001.

Eurojärjestelmän vakuuskäytäntö. Huhtikuu 2001.

Eurosetelien ja -kolikoiden käyttöönotto. Huhtikuu 2001.

Occasional Paper Series

I Santillán J., Bayle M. ja Thygesen C., The impact of the euro on money and bond markets. Heinäkuu 2000.

Working Paper Series

I Brousseau V. ja Scacciavillani F., A global hazard index for the world foreign exchange markets. Toukokuu 1999.

- 2 Monticelli C. ja Tristani O., What does the single monetary policy do? A SVAR benchmark for the European Central Bank. Toukokuu 1999.
- 3 Detken C., Fiscal policy effectiveness and neutrality results in a non-Ricardian world. Toukokuu 1999.
- 4 Angeloni I. ja Dedola L., From the ERM to the euro: new evidence on economic and policy convergence among EU countries. Toukokuu 1999.
- 5 Wynne M., Core inflation: a review of some conceptual issues. Toukokuu 1999.
- 6 Coenen G. ja Vega J.-L., The demand for M3 in the euro area. Syyskuu 1999.
- 7 De Bandt, O. ja Davis E. P., A cross-country comparison of market structures in European banking. Syyskuu 1999.
- 8 Orphanides A. ja Wieland V., Inflation zone targeting. Lokakuu 1999.
- 9 Coenen G., Asymptotic confidence bands for the estimated autocovariance and auto-correlation functions of vector autoregressive models. Tammikuu 2000.
- 10 Fatum R., On the effectiveness of sterilized foreign exchange intervention. Helmikuu 2000.
- 11 Berk J. M. ja van Bergeijk P., Is the yield curve a useful information variable for the Eurosystem? Helmikuu 2000.
- 12 Svensson L. E. O. ja Woodford M., Indicator variables for optimal policy. Helmikuu 2000.
- 13 Söderström U., Monetary policy with uncertain parameters. Helmikuu 2000.
- 14 Rudebusch G. D., Assessing nominal income rules for monetary policy with model and data uncertainty. Helmikuu 2000.
- 15 Orphanides A., The quest for prosperity without inflation. Maaliskuu 2000.
- 16 Hördahl P., Estimating the implied distribution of the future short-term interest rate using the Longstaff-Schwartz model. Maaliskuu 2000.
- 17 Fabiani S. ja Mestre R., Alternative measures of the NAIRU in the euro area: estimates and assessment. Maaliskuu 2000.
- 18 Iacoviello M., House prices and the macroeconomy in Europe: results from a structural VAR analysis. Huhtikuu 2000.
- 19 Detken C. ja Hartmann P., The euro and international capital markets. Huhtikuu 2000.
- 20 De Bandt O. ja Mongelli F. P., Convergence of fiscal policies in the euro area. Toukokuu 2000.
- 21 Ehrmann M., Firm size and monetary policy transmission: evidence from German business survey data. Toukokuu 2000.
- 22 Holthausen C. ja Rønde T., Regulating access to international large-value payment systems. Kesäkuu 2000.
- 23 Cho I.-K. ja Sargent T. J., Escaping Nash inflation. Kesäkuu 2000.
- 24 Smets F., What horizon for price stability. Heinäkuu 2000.
- 25 Schellekens P., Caution and conservatism in the making of monetary policy. Heinäkuu 2000.
- 26 Winkler B., Which kind of transparency? On the need for clarity in monetary policy-making. Elokuu 2000.

- 27 Camacho M. ja Perez-Quiros G., This is what the US leading indicators lead. Elokuu 2000.
- 28 Ellison M. ja Valla N., Learning, uncertainty and central bank activism in an economy with strategic interactions. Elokuu 2000.
- 29 Fabiani S., Locarno A., Oneto G. ja Sestito P., The sources of unemployment fluctuations: an empirical application to the Italian case. Syyskuu 2000.
- 30 Coenen G. ja Wieland V., A small estimated euro area model with rational expectations and nominal rigidities. Syyskuu 2000.
- 31 Gropp R. ja Kostial K., The disappearing tax base: Is foreign direct investment eroding corporate income taxes? Syyskuu 2000.
- 32 De Fiore F., Can indeterminacy explain the short-run non-neutrality of money? Syyskuu 2000.
- 33 Trecroci C. ja Vega J. L., The information content of M3 for future inflation in the euro area. Lokakuu 2000.
- 34 Castrén O. ja Takalo T., Capital market development, corporate governance and the credibility of exchange rate pegs. Lokakuu 2000.
- 35 De Bandt O. ja Hartman P., Systemic Risk: A survey. Marraskuu 2000.
- 36 Morana C., Measuring core inflation in the euro area. Marraskuu 2000.
- 37 Vermeulen P., Business fixed investment: evidence of a financial accelerator in Europe. Marraskuu 2000.
- 38 De Fiore F., The optimal inflation tax when taxes are costly to collect. Marraskuu 2000.
- 39 Brand C. ja Cassola N., A money demand system for euro area M3. Marraskuu 2000.
- 40 Mojon B., Financial structure and the interest rate channel of ECB monetary policy. Marraskuu 2000.
- 41 Geraats P. M., Why adopt transparency? The publication of central bank forecasts. Tammikuu 2001.
- 42 Fagan G., Henry J. ja Mestre R., An area-wide model (AWM) for the euro area. Tammikuu 2001.
- 43 Rodriguez Palenzuela D., Sources of economic renewal: from the traditional firm to the knowledge firm. Helmikuu 2001.
- 44 Bindseil U. ja Seitz F., The supply and demand for Eurosystem deposits – The first 18 months. Helmikuu 2001.
- 45 Camba-Méndez G. ja Kapetanios G., Testing the rank of the Hankel Matrix: A statistical approach. Maaliskuu 2001.
- 46 Cassola N. ja Luís J. B., A two-factor model of the German term structure of interest rates. Maaliskuu 2001.
- 47 Gropp R. ja Vesala J., Deposit insurance and moral hazard: does the counterfactual matter? Maaliskuu 2001.
- 48 Fratzscher M., Financial market integration in Europe: on the effects of EMU on stock markets. Maaliskuu 2001.
- 51 Stracca L., The functional form of the demand for euro area M1. Maaliskuu 2001.

- 52 Peersman G. ja Smets F., Are the effects of monetary policy in the euro area greater in recessions than in booms? Maaliskuu 2001.
- 53 Vega J.-L. ja Wynne M. A., An evaluation of some measures of core inflation for the euro area. Huhtikuu 2001.
- 54 Camba-Méndez G. ja Rodriguez Palenzuela D., Assessment criteria for output gap estimates. Huhtikuu 2001.
- 55 Calza A., Gartner G. ja Sousa J., Modelling the demand for loans to the private sector in the euro area. Huhtikuu 2001.
- 57 Fabiani S. ja Rodriguez Palenzuela D., Model-based indicators of labour market rigidity. Huhtikuu 2001.
- 58 Perez-Quiroz G. ja Timmermann A., Business cycle asymmetries in stock returns: evidence from higher order moments and conditional densities. Huhtikuu 2001.
- 59 Ehrmann M. ja Smets F., Uncertain potential output: implications for monetary policy. Huhtikuu 2001.
- 60 Angelini E., Henry J. ja Mestre R., A multi-country trend indicator for euro area inflation: computation and properties. Huhtikuu 2001.

Muita julkaisuja

The TARGET service level. Heinäkuu 1998.

Report on electronic money. Elokuu 1998.

Assessment of EU securities settlement systems against the standards for their use in ESCB credit operations. Syyskuu 1998.

Money and banking statistics compilation guide. Syyskuu 1998.

Yhteinen rahapolitiikka kolmannessa vaiheessa: Yleisasiakirja EKP:n rahapolitiikan välineistä ja menettelyistä. Syyskuu 1998.

Third progress report on the TARGET project. Marraskuu 1998.

Correspondent central banking model (CCBM). Joulukuu 1998.

Payment systems in the European Union: Addendum incorporating 1997 figures. Tammikuu 1999.

Possible effects of EMU on the EU banking systems in the medium to long term. Helmikuu 1999.

Euro area monetary aggregates: conceptual reconciliation exercise. Heinäkuu 1999.

The effects of technology on the EU banking systems. Heinäkuu 1999.

Payment systems in countries that have applied for membership of the European Union. Elokuu 1999.

Improving cross-border retail payment services: the Eurosystem's view. Syyskuu 1999.

Compendium: Säädöskokoelma. Kesäkuu 1998 – toukokuu 1999. Lokakuu 1999.

European Union balance of payments/international investment position statistical methods. Marraskuu 1999.

Money and Banking Statistics Compilation Guide, Addendum I: Money market paper. Marraskuu 1999.

Money and Banking Statistics Sector Manual. Toinen painos. Marraskuu 1999.

Report on the legal protection of banknotes in the European Union Member States. Marraskuu 1999.

Correspondent central banking model (CCBM). Marraskuu 1999. (Ei saatavissa painettuna; julkaisun sähköinen versio on nähtävissä EKP:n Internet-sivuilla.)

Cross-border payments in TARGET: A users' survey. Marraskuu 1999.

Money and Banking Statistics: Series keys for the exchange of balance sheet items time series. Marraskuu 1999.

Money and Banking Statistics: Handbook for the compilation of flow statistics. Joulukuu 1999.

Payment systems in the European Union: Addendum incorporating 1998 figures. Helmikuu 2000.

Interlinking: Data dictionary, Version 2.02. Maaliskuu 2000.

Asset prices and banking stability. Huhtikuu 2000.

EU banks' income structure. Huhtikuu 2000.

Statistical information collected and compiled by the ESCB. Toukokuu 2000.

Correspondent central banking model (CCBM). Heinäkuu 2000.

Statistical requirements of the European Central Bank in the field of general economic statistics. Elokuu 2000.

Seasonal adjustment of monetary aggregates and HICP for the euro area. Elokuu 2000.

Improving cross-border retail payment services. Syyskuu 2000.

Statistical treatment of the Eurosystem's international reserves. Lokakuu 2000.

European Union balance of payments/international investment position statistical methods. Marraskuu 2000.

Information guide for credit institutions using TARGET. Marraskuu 2000.

Yhteinen rahapolitiikka kolmannessa vaiheessa: Yleisasiakirja eurojärjestelmän rahapolitiikan välineistä ja menettelyistä. Marraskuu 2000.

EU banks' margins and credit standards. Joulukuu 2000.

Mergers and acquisitions involving the EU banking industry: facts and implications. Joulukuu 2000.

Annual report on the activities of the Anti-Fraud Committee of the European Central Bank. Tammikuu 2001.

Cross-border use of collateral: A user's survey. Helmikuu 2001.

Price effects of regulatory reform in selected network industries. Maaliskuu 2001.

Keskuspankkien rooli rahoitusvalvonnassa. Maaliskuu 2001.

Annual Accounts of the ECB 2000. Maaliskuu 2001.

Esitteitä

TARGET: facts, figures, future. Syyskuu 1999.

The ECB payment mechanism. Elokuu 2000.

The euro: integrating financial services. Elokuu 2000.

TARGET. Elokuu 2000.

Euroopan keskuspankki. Huhtikuu 2001.

Eurosetelit ja -metallirahat. Toukokuu 2001.